Andlegar
Hugvekjur
til
Qvøld-lestra.
frá Veturnóttum til Lángaføstu
og um sérleg
Tímaskipti.

Flestar frítt útlagdar eptir
Christópher Christjáni Stúrm,
af
Markúsi Magnússyni,
Fyrrum Stiptprófasti, Prófasti i Kjalarness Þíngi
og Sóknarpresti til Garda og Bessastada.

I. Bindi.

Selst óinnbundid á Prentpappír á 1 rbd. reidu Silfurs.

Videyar Klaustri, 1835.
Prentad á Forlag Sekretéra O. M. Stephensens,
af Bókþryckjara Helga Helgasyni.

Til Lesarans.

Hugvekjur þessar, frítt útlagdar eptir þess nafntogada Prédikara Christópher Christjáns Stúrms gudlegu Hugleidíngum dag hvern í árinu, vóru einúngis ætladar til Qvøldlestrá í mínu húsi, án áforms ad leggja þær prentadar fyrir Almennings augu. Ad þær koma þad nú, er ad tilreikna þeim verdugu Fødurlands Elskurum, Biskupinum sáluga *Dr.* Hannesi Finnssyni og Hra. Løgmanninum Magnúsi Stephensen, sem hverr fyri sig gefid hafa órækt merki þess, hversu annt þeim var um uppfrædíngu Alþýdu í Landi vóru. Ad þessara tilstilli vóru á Alfundi vors lofléga Landsuppfrædíngar Félags næstlidid Sumar, undir álit teknar Hugvekjur þessar; skortur á skynsamlegum og Almenníng uppbyggjandi húsléstra-bókum í landinu, sýndi øllum naudsyn þvílíkrar uppbyggilegrar bókar til alls Vetursins, en þeir. sem þecktu Rithøfund þessara Hugvekja, tóku í engann efa ad velja þær framar flestum ødrum, sem bædi uppbyggilegar og einfaldar og því hentugri Alþýdu.

A þýdsku hefir Rithøfundurinn, sem var Préstur í Hamborg og deydi 1786, skrifad þessar Hugvekjur, er sídan vóru a dønsku útlagdar 1778 og tvisvar á prent útgéfnar í Kaupmannahøfn, medteknar allstadar med Almennings ánægju og hrósi. Hvad útleggíngu þessara Hugvekja á íslendsku vidvíkur, finnur Utleggjarinn minna efni til afsøkunar hjá þeim lærdari, er þeckja þetta Stúrms Verk á þýdsku eda dønsku, fyrir þad, sem hér allvída afvikid er ad meiníngu og ordalagi, í þeim

einum tilgángi, ad gjøra efnid ljósara og uær lagad einfaldrar Alþýdu skilníngi, heldur enn fyrir hitt, sem enn kann ásátt vera í stýl edur talsháttum, verdi þesskonar misfellur fleiri og stærri, enn Hrá. Lögmadur M. Stephensen fái vid þeim gjørt, hverjum þó er ad þacka Verks þessa sídustu umbót. Hann hefir og valid til flest þau Vers og nockrar af Ritníngar-greinum, sem eptir Stúrms máta standa framan vid Hugvekjurnar; þau Vers, sem ecki eru gømul, eru flestøll úr vorri nýu allramildilegast uppábodnu Messusaungs- og Sálma-Bók, sem um skamut mun útkoma. Nýgjørdum Missira- og Ara-skipta samt Stórhátída Hugvekjum er hér einnig inní aukid.

Hafi þetta 1ta Bindi Verks þessa heppni þá ad gédjast vel Alþýdu, eda þó heldur, nái Alþýda heppni þeirri ad sjá og finna þess not, má framhaldsins sídarmeir vænta, hvar á medal eru Føstu-Hugvekjur nockru lengri enn þessar, út af Jesú Píslar-Søgu. Ad lesarinn hafi sømu nót og ánægju af Verki þessu, sem Utleggjarinn fundid hefir, er honum gledilegust umbún fyrir þad ómak hann hér til varid hefir.

Gørdum á Alptanesi, þ. 1ta Maji 1797.

M. Magnússon.

I. Hugvekja.

Á sídasta Sumardag.

Fyrr enn fjøllin urdu og jørdin og verøldin var skøpud, ertú Gud frá eilífd til eilífdar. — Vér framleidum vora áratølu, sem æfintýri. Psálm. 90.

Sá, svo er því varid fyrir oss, ádur enn marganu vardi, er hérverutíminn á enda. Upphaf og endir vorra lífsstunda er hvert ødru harla nálægt; lífsins fyrsta augnablik, minnir oss strax á þad sídasta, lífid sjálft er vegur til daudans. Hverr tíminn eptir annann hverfur burt med sífeldum umbreytíngum og ber-oss med sér, allteins og fossandi vatnsstraumur med óstødvandi flugi, fram í eilífdarinnar grunnlausa haf; þessa lærdóma prédikar oss sérhvert sólarlag, og þó enn framar sérhver tímanna umbreytíng, en ó! hversu miklu heldur endir sérhvers Missiris, sem leidir oss svo miklu nær, því fast ágvardada lífsins enda takmarki! en,

máské vér aldrei ígrundad høfum, hverſu ſkammvinnt þetta líf er, fyrr enn á þeſsum ſídaſta Sumar-degi. O! ad þeſsar hugleidíngar fengju nú gjørt oſs vísar og dygdugri! þúſundſinnum erum vér hér um áminntir, og þúſundſinnum høfum vér því aptur gleymt; vér høfum gjørt oſs hégómlegar hugſanir um komandi tímana, án þeſs ad hugleida, ad enginn er fullviſs um ad fá lifad þad nálægaſta augnablik. Vér leidum oſs ætíd í hug, ad vér enn munum ega lángt líf fyrir høndum, en verdum þó ecki þeſs varir, ad hverr dagurinn, hver ſtundin, hvert augnablikid ſannfærir oſs um þad, ad vort líf ſé fallvalt, og vor tíd ſtutt og flogin á burt; nú er því tími til ad ſjá ad ſér, en ecki lengur tími til ad ala og enda lífid í þvílíkri blindni, þvílíkri fáſinnu; ecki lengur tími til ad treyſta óviſsum og ókomnum æfi-ſtundum. O! ad þeſsi ſídaſti Sumardagur mætti nú vekja oſs til ad hugſa alvarlega til ſjálfra vor, ſvo vér ecki framar drøgum oſs á tálar med eginn hugarburdi og hræſni vid ſjálfa oſs. O! minn Gud! hverſu óverdugur er eg þeſs, má hverr af oſs ſegja, ad þú ecki fyrir laungu ſídan hefir afſkorid minn veika lífs þrád,

stytt mína daga, og rykt mér burt midt í mínum hégómlegu óskum! hverninn kunnum vér nóglega ad þacka þér, ad þú enn þá allt þetta Sumar út hefir sjed í gégnum fíngur vid oss med mikilli vægd og lánglundargédi, og látid sérhvern af-lidinn Sumardag verda velferdardag í voru lífi! hvernig megum vér end-urgjalda þér allà þa velgjørnínga, sem þín nád og óþreytanleg gódgyrni hefir látid falla í vort skaut á sérhverjum degi þess umlidna Sumars! ó Gud! vér megnum ecki annad enn ad medkénna allann vorn óverdugleika, og audmýk-ja oss í duptinu fyrir þér. Medtak því, ó vor Gud! í nád, í Jesú nafni þetta offur, frá vorum hrærdu og ydr-andi hjørtum. Líttu enn þá miskunsam-lega nidur til vor, nú þegar vér á í hønd-faranda Vetri, felum oss med lífi og sálu þinni varatekt, þinni trúu vegleidslu, því grunnlausa afgrunni þíns kjærleika! haldt þú enn nú fram med ad audsýna vægd og vorkun og lánglundargéd oss vesælum syndurum, er uppá enga egin forþénustu høfum ad reida oss, heldur leitum einúngis hælis hjá þér, setjum einúngis allt vort traust á hid fullkomna forlíkunar-offur, sem Jesús þinn Son-

úr hefir útlagt til betalíngs fyrir syndarana. Lát þína náð leida oss trúarörugga í þínum kjærleika, svo ad vér huggun finnum í tíma og eilífd í þér og þinni miskun, sem þar eilíflega vara mun, hvar engin tímaskipti Sumars og Veturs verda framar. Amen.

2. Hugvekja.

Á fyrsta Vetrardag.

Verid gladir af voninni. Róm. 12.

Aldrei fáum vér ímyndad oss vort ástand í heiminum óttalegra, heldur enn ef svo stædi á högum vorum, ad vér vogudum ecki ad vona, ad sá almáttugi og gædskuríki Gud, vildi framvegis vera vor Fadir, hvers forsjón, adstod og blessun vér afhenda þyrdum allt vort rád. Tídin, sem opnast nú fyrir vorum augum, hversu armædu- og ángistarfull mætti hún ecki verda oss, ef ad sú huggun styrkti oss ecki, ad hann, hjá hverjum engin umbreytíng er, mundi leida oss farsællega í gégnum allar tímans biltíngar? hverr hefir nockurnveginn ærda þeckíngu á þessum alstjórnanda Drottni, sem ecki med lotníngu

vidurkenni, ad veik mannsképna má hans nádar aldrei án vera, nockurn dag, nockurn tíma, nockurt augnablik? hversu ómøgulegra væri oss þá ecki ad afhreya allann þennann Vetur, án þess ad mega reida oss uppá hans adstod? en, hversu innilegt hjartans þacklæti ber oss þá nú ad færa vorum miskunsama Gudi fyrir þá huggun og ánægju, ad vér vona megum, já, vita fyrir víst, ad hans fødurleg forsjón vakir yfir oss. Í þeirri efalausu fullvissu, ad hann, vegna síns Sonar Jesú, vilji vera vor Gud og Fadir, inngaungum vér hugbraustir og óqvídnir þennann birjada Vetur; nógar høfum vér ad sønnu orsakir til ótta og óróssemi, er vér setjum oss fyrir sjónir bædi drýgdar syndir, og þær, sem vor breiskleiki, vort gáleysi, vorar girndir á honum leida kunna yfir vor høfud; þær freistingar, sem oss á honum mæta munu; þann veikleika, sem á honum þjaka kann líkhami vora; þau margføldu rauna tilfelli, þess mannlega lífs, sem alloptast samferdast því, ecki síst á þessu tímans skeidi. Þó viljum vér ecki láta hugfallast, heldur snúa vorum augum og von til hans, sem nefnist og er vor Gud, vor hjálp-

ari og vor Fadir; hjá honum er náð og mikil fyrirgefníng þegar ydrandi syndari leitar miskunar hjá honum; hann er sá sterki Gud, sem máttugur er ad útryckja oss af øllum háska og neyd og freistíngum; hann einn má vernda og lækna oss af øllum veikleika, og stjórnar án efa øllum vorum atburdum og tilfellum oss til besta. Vér skulum því ecki bera heidínglega áhyggju fyrir þeirri ókomnu tíd, heldur svo sem kristnir varpa allri vorri áhyggju uppá hann, sem svo vel mun fyrir oss øllum umhyggju bera, já, frambera fyrir hann allar vorar naudsynjar; mæti oss þá í nótt, þann dag, sem á morgun kémur, og allann Veturinn út, hvad sem helzt mæta vill; hvert, sem vér lifum þennann Vetur heilann eda hálfann, eda nockud lítid af honum vid heilsu edur vanheilsu, vid lucku edur ólucku, vid sorg edur gledi, svo verdi á oss hans vilji, sem ætíd vill oss hid besta, og fulltreystum því, ad hvad sem hann lætur fram vid oss koma, er oss hid besta; en máské oss audnist nú ecki næsta dags morgunljós ad líta, enn sídur enda þess nýbyrjada Vetrar; máské vér deya kunnum jafnvel á þessari nóttu, og eilífdarinn-

ar morgun renni oss upp ádur enn nýr dagur, ellegar máské ný reynsla á nýum Vetri sé oss enn geymd; hvert heldur, sem er, erum vér gladir af voninni, fullvissir um, ad hvad helzt Gud lætur oss ad höndum bera, verdur oss fyrir bestu, ad hvert sem vér lifum eda deyum, á Drottinn rád á oss, og ad úr hans Födur-hendi fær enginn oss slitid! Honum felum vér og öll vor efni; æ! virdstú nú, almáttugi Gud og Fadir! ad blessa og vardveita oss á komanda Vetri! undir þinni vernd og blessun megnar engin ólucka par á móti oss, engin háskasemd ad tortýna oss, enginn veikleiki ad raska vorri von, engin synd ad ofbjóda, né daudinn ad auka oss skelfíngu. Vertú, ó Gud! vor Fadir og Gud, í medlæti og mótlæti, í lifi og í dauda! Amen!

3. Hugvekja.

Svo hátt, sem himininn er yfir jördunni, svo máttug er Guds miskunsemi yfir þeim, sem hann óttast. Psálm. 103.

Ad vér ánægdir fáum nú endad þennann dag og væntum óqvídnir morgundagsins, er ávöxtur þess trúnadar

traustś, sem vér berum til gædsku vors almáttuga Guds, hann einn hefir allt þad til ad vera, á hverjum vér grundvalla megum alla vora von; hann einn þeckir grant og sier alla vora þörf og alla vora armædu; hann einn þeckir og velur þau beztu medøl til ad afletta þeim. Munum vér hans augum huldir vera, sem svo dásamlega skapadi oss? mun nockud honum ókunnugt af því, sem kann ad gagna oss edur skada? vid þessa þeckíngu, sem hann hefir á oss, og øllum hlutum, er. sameinadur sá Guddóms máttur, hverjum engin fær mótstadid, hverjum øll náttúran verdur ad hlýda, eda mun ecki vor egin og hlutanna tilvera fá þetta nóglega sannad? og hverr fær hindrad Skaparans mátt, sem med einu ordi megnar ad gefa ádur óskøptum verøldum mind og tilveru? med því ad fulltreysta hans guddóms almætti fáum vér allskyns andstreymi yfirunnid, allar hindranir sigrad. Þó er oss eckert huggunarríkara, enn ad vita nád og miskun vors Guds eins óendanlega og hans mátt og vitsku, og ad hann lángtum innilegar elskar oss, enn nockur módir einka barn sitt. Þad er hans gædska, sem hrærir hann

til að auðsýna á oss almætti sitt og viðrétta vorn eymdahag, og hversu gleðjandi, hversu friðandi má ecki sá þánki vera vorum sálum, þegar vér yfirvegum, að þessi gæðska, þessi máttur og vitska eru engum umbreytíngum undirorpin, heldur munu vara óumbreytt frá eilífð til eilífðar! já, Guð er og verður æ megnugur að uppfylla það, sem hann hefir oss heitið; sífeldt er hann fús að gjöra oss gott, ef að vér sjálfir brjótum ecki af oss hans gæðsku. O! hversu farsæla megum vér þá prísa sjálfa oss, þegar Guð Jakobs er vor hjálpari, og vor von grundvallast á honum, sem skapað hefir himin og jörð, sjóinn og allt hvað í honum er; á honum, sem heldur sín fyrirheit eilíflega! Þar eð nú þetta trúnaðar traust, gjörir oss svo farsæla, látum oss þá ætíð varðveita þann ásetníng, øldúngis að fullnægja honum, látum þá jafnvel ecki það bágasta ástand, né mótdrægustu tilfelli vors lífs megna að veikja vora von, heldur, þegar vér forgéfins væntum hjálpar af mönnum, látum þá vort traust á honum vera því øruggara; en því øruggari, sem vor von verður á honum, því meiri ánægju, því meiri

rósemi finnur vort hjarta; þó allir vorir vinir yfirgéfi oss, er þó Gud vor einasti óbrigduli og trúfasti vinur; verdi þá svo dymmt íkríngum oss, sem verda má, Drottinn er þó vort ljós; umkríngi oss þá svo margar hættur og háskasemdir, sem vilja, Drottinn er vor verndari og frelsari; verdi þá vor líkhamans veikleiki svo mikill, sem má, Drottinn er vor styrkleiki, vor grædari; verdi daudinn oss þá svo bitur, sem hann verda má, Gud er vor lífs-kraptur og vor sáluhjálp. Æ! vort líf mega þá hitta þau vandrædi, sem vér hverki fáum fyriséd, afstýrt né áqvardad, því í sérhverju ástandi vors lífs, og ollum þeim tilfellum, sem oss í því mæta kunna, er og verdur Gud vort hæli, vort hellubjarg, vor kastali, uppá hvern vér reidum oss; hann er vor Gud og Fadir kjær, sín børn aldrei forlátid fær. Med þessu hugarfari endum vér nú þennann dag og viljum uppbyrja daginn á morgun, en bidjum þig audmjúklega, miskunsami Gud! ad styrkja oss í því, til enda vors lífs; unn oss med krapti þíns Anda ad yfirvinna alla hjartans vantrú og óstødugleika; já, unn oss, med sáluhjálplegri von,

jafnan að vænta alls góðs af þinni miskun og náð; lát oss æ lifa þér til dýrðar, svo vér æ megum lofa og víðfrægja þitt almætti, þína speki og þína gæðsku við oss. Amen!

4. Hugvekja.

Drottinn hatar þá, sem temja sér vondt sinnislag, en á þeim, sem framgánga á hans vegum, hefir hann velþóknun. Orðsqv. b. 11.

Vér qvíðum máské þeim vegi, sem vér næsta dag gánga skulum. Það er allt of satt, að oss sellur ysrið þúngbært, að fullnægja Jesú trøfu til sinna eptirfylgjara, þeirri nefnil.: að afneita sjálfum oss og vorum girndum, að taka uppá oss Krists kross, og þanninn fylgja honum eptir; en látum oss, mín sál! ecki skélfast af þeirri mæðu, er mætir oss á þessum vegi; hvar fáum við nockuð veglegt ødlast eða áunnið í heiminum mæðu- og ómaklaust? hverr fésjóður má ablast og varðveitast án umhyggju? því undrumst við þá, að það kosti ómak að ødlast sanna farsæld? eða mun kannské meiri mæðu og ómak þurfa til þess, að vera sannkristinn, enn lastanna þræll? berum þó saman

ad ødru leiti mædu og erfidismuni þá, sem hafa þarf fyrir þessu jardneska í lástanna þjónustu, vid þad óvissa, fányta, já, allopt óttalega endurgjald, er þeir veita. Berum ad hinu leitinu saman umhyggju þá, er ockar velferd krefur, vid hin ómetanlegu gædi, sem ockur eru viss í dygdanna skóla. Ecki þarf lengi þess ad leita, ad vid verdum þess vísari, ad heimurinn aldrei umbunar ad fullu og sjaldnast vel þeim hann elska, né þá mædu, sem þeir mega fyrir honum hafa; en þar á móti, ad enginn jøfnudur er á milli þeirrar mædu, þess strids, þeirrar umhyggju, sem vid hljótum ad hafa fyrir ockar velferd og þeirra verdlauna, sem ockur eru geymd í varanlegri gledi. Þyki vegferdin mædusøm og hladin mótlætíngum, látum ockur þá til hugar koma hversu mikla mædu, hversu mikla baráttu, hversu bitrar píslir þad kostadi ockar Jesúm ad leidbeina ockur til eilífrar sáluhjálpar um þann veg, sem vid nú egum eptir honum ad feta; hversu lengi hlaut hann ecki ad yfirgefa sinnar guddóms dyrdar samastad, til þess ad sætta heimin vid himininn, sigra helvíti, en afreka ockur eilífdar-

innar sælu? Í hvílíkri fátækt og vanvirdu mátti hann ecki lifa? med hvílíkum óútsegjanlegum píslum mátti hann ecki daudans beiskju smacka? skulum vid þá, sála min! møgla og qvarta, þar vegurinn er ockur ruddur og hinn mesti farartálmi eyddur, en von gefst ockur ørugg um ómetanleg verdlaun ad endalokum? nei! ó Jesú! lengur skulu þínar endurleystu mannskepnur ecki qvarta yfir, ad torveldt sé ad hlýda bodum ens sanna kristinndóms; lengur skal eckert undandraga vorn ásetníng ad fylgja þeim vegi med glødu hjarta, sem þú hefir oss búid; engin mæda skal oss frá því hræda, trúarstyrkvir ad vinna þenna sæla sigur, hvers umbun er eilíft líf; hversu lítilsverdt er ecki allt þad erfidi, øll sú mæda sem vér fyrir þad lída hljótum? sá beiskasti kaleikur, sem fyrir oss kann ad áskenkjast, er hvergi nærri svo beiskur, sem sá, er þú hlautst af ad súpa; engin sjálfs-afneitan kann í nockurn samjøfnud koma vid þína; þær súrustu smánanir heimsins barna eru eckért ad reikna á móti þeirri vanvirdu, sem þú saklaus þola máttir og beiskja vors dauda er eckért á móti þeirri daudans qvøl, sem þú leidst; já, hversu lángvinnt

sem vort andstreymi er, tekur það þó um síðir enda og þá höfum vér yfirunnið allann örðugleika, þá er öll vor neyð á enda og allar háskasemdir sigraðar; þá leiðumst vér inn í vort fyrirheitna föðurland, til að njóta endalausrar sælu, og hversu skjótt mun þá ecki gleymt, að vér hér á jörðu þola máttum lítilsvirða og skammvinna mæðu og erfiði, til að öðlast æfarandi rósemd og gleði á himnum.

5. Hugvekja.

Haldtú því, sem þú hefir, svo enginn taki þína kórónu. Opinb. b. 3.

Þegar þannig er varið mannlegu ástandi, að á hverju augnabliki má fyrir því óttast, að rósemi og ánægja missist og vér jafnvel líða kunnum tjón á vorri egin sálu, virðist það einka nauðsynlegt, að verja til náqvæmustu umhyggju og vísustu varsemi í öllum efnum. Skoðum vér heiminn, sem vér lifum í, með glöggum augum, munum vér finna, hversu mikla þörf vér höfum á, að verja mestu árvekni og alúð til farsældar vorri sálu, því af hverju er heimurinn ríkari, enn sífeld-

um ginnandi og freistandi tálsnørum, þó er eckért, sem optar og voldugar drottni yfir hjørtum vorum enn áhyggja þessa lífs, audur og vellyst, og hindri oss svo tídum fra umhyggju vorrar egin andlegu velferdar. Þegar vér gefum hjarta voru ad øllu leiti taum til jardneskra sorga og sýslana, berum vér þó eckért annad úr býtum enn órósemi og leidindi, og hversu margfaldar eru ecki þær orsakir, sem tendra líkhamlegrar áhyggju eld í spilltum manna hjørtum; stundum sturlar þad umlidna oss og vér unum því illa, ad Gud hefir leidt oss ødrúvísi enn vér óskad hefdum, og heimskulega gjørt oss í lund, ad betur fara mætti. Stundum erum vér hugsjúkir vegna komandi tímanna; nú er eg þegar, segir hinn veiktrúadi, svo naudstaddur og þurfandi, hvadan mun eg nú ødlast lífs uppheldi hédan af? stundum erum vér óánægdir med yfirstandandi tíma, hversu mikid gott, hversu marga, hversu mikilvæga velgjørnínga, sem Gud lætur oss í tje og hlotnast, erum vér þó ætíd óánægdir; hversu létta byrdi, sem hann leggur á oss ad bera, finnst oss hún ávalt óbærileg; en høfum vér þar

ad auki drottnandi og óstjórnlega til-
hnegíngu til tímanlegra gæda og vel-
lysta, villumst vér enn þá lengra, vor
andlegu efni verda þá léttvæg í vorum
augum, vorrar sáluhjálpar dýrmæt-
ustu lærdóma virdum vér þá lítils og
himin og helvíti, sem smámuni. En
þegar svo lángt er komid, eru fá stig
eptir ófarin til eilífrar glötunar; skyld-
um vér þá, í þessu ástandi, og í þess-
um heimi, sem þvílíkar tálsnorur hefir
búnar hverjum af oss, frammana
þánkalausir? nei, þad sé fjærri! látum
oss í kyrdum og einrúmi ransaka ná-
qvæmlega vort egid hjarta og þann
heim, sem vér lifum í; látum oss kapp-
kosta ad vardveita hreint og óspjallad
vort hvikula hjarta, sem hægt er ad
leida afvega í heiminum, já látum oss
stadfastlega ásetja ad stjórna því og
verka vora sáluhjálp med ugga og ótta!
Nóga orsök höfum vér til ad vera hug-
sjúkir vegna vors eginn óstödugleika,
sem svo audveldt veitir afvega ad leida,
og hversu hastarlega látum vér ecki af
sérhverri minnstu lockun og freistíngu
sigrast, ef vér vogudum ad hætta oss
úti heimsins tælandi vellystir, treyst-
andi einúngis vorum eginn kroptum?

hjá oss er eckért megn ad finna, til 'ad sigra heimsins vélabrøgd né syndarinnar tillockanir. Vér bidjum þig því, ó vor Gud! gjør þú oss sterka, til ad strída móti syndinni og hennar tillockunum. Vaktú sjálfur yfir vorri sálu, ad hún ecki afvegaleidist og tapist med øllu. Sýndu oss þær heimuglegu tálsnørur, sem leggjast í veginn fyrir vorn góda ásetníng, og leid vorn fót frá neti því, sem vorr sakleysi kynni ad festast í; þá fáum vér farsællega sigrad allar freistíngar, þá mun einnig vor ódaudlega sála frelsud, sem án þinnar hjálpar yrdi tortýnd. Æ! vardveittú oss, miskunsami Gud! vegna þíns Sonar Jesú Krists og gefdú oss nád til ad strída því góda strídinu, svo vér verdugir finnast mættum ad ødlast ad lokunum trúarinnar umbun, þad eilífa lífid. Amen!

6. Hugvekja.

Lát þig ecki skélfa þad, sem þú lída átt — Vertú trúr til daudans, svo skaltú ødlast lífsins kórónu. Opinb. b. 2.

Vér qvørtum svo tídum yfir þessa lífs mædu og þreyngíngum, yfir því

strídi, sem vér megum útstanda, jafnvel einnig yfir þeim mótlætíngum, sem vér enn megum vænta; en — hugleidum vér med athygli, yfir hverju vér qvørtum? er þá allt þad ógedfelda, sem vér finnum til, svo mikid í sjálfu sér, ad þad verdskuldi þvílíkar umgvartanir, þvílíka sorg? metum vér þá og réttilega gledina, sem Gud unnir ofs, á móti þeirri sorg, sem hann stundum lætur ofs til handa bera. Minnumst þó á mótlætis døgunum vorra medbrædra, sem þola mega þýngri mótlætíngar og meiri þjáníngar enn vér, sem ega ad berjast vid fátækt og forakt, baktal, ofsóknir, sóttir og sjúkdóma; máské eg sé frí fyrir þefsari þúngbæru reynslu; máské mínir brædur í heiminum, sem bjúgir og ørmæddir stynja undir mótlætínganna þúnga, vildu gladir skipta sínum kjørum vid mig. Þó eg nú þola ætti allt, sem holdinu þykir biturt og þúngbært, máttu þó Jesú píslarvottar lángtum þýngra lída; þeir vóru í sífeldri daudans hættu, alltaf undirokadir ógnarlegustu píníngum og enum hørdustu offsóknum. Fátækt og vanvirda, baktal og sjúkdómar, allt þetta eru þó ecki annad enn smámunir á móti

þeirra þjáníngum, vid hvetra einbert nafn mannleg náttúra titrar. O! hvad eru þó vorar, hvad eru allar píslarvottanna hørmúngar á móti þeim, sem vor Endurlausnari þola mátti fyrir oss? hvernig má þeirra nockurn samjøfnud finna? þær syndir, sem oss ángra, særdu hann miklu meira; þann kaleik, sem vér ad eins smøckum a, mátti hann í botn afdrecka med allri hans beiskju. Í øllum vorum tilfallándi eymdum, í øllum vorum strídustu mótlætíngum, høfum vér þó þá huggun, ad þær muni ecki lengi vara. O! hvílíka upphvatníngu finnum vér í Jesú pínu, til ad bera vorar lídanir med því meira stoduglyndi! af hans dæmi sjáum vér, ad Gud er oss ecki svo strángur, þótt hann leggi oss mótlætis byrdi á herdar, sem hann var sínum eginn Syni; því skyldum vér ætlast til ad bada sífellt í rósum fyrst Guds eingetinn Sonur mátti þyrnibroddanna kénna? Þó vér lídum spótt og smán, órétt og øfund, já sjálfann daudann, hverja orsøk høfum vér samt til ad møgla? hefir ecki Sonur Guds lidid allt hid sama fyrir oss? lifum vér í fátækt og vanvirdu, æ! svo minnumst á

Jesúm, sem, enn þótt hann væri í Guðs mind, tók á sig þjóns mind; þó hann væri fullríkur, gjørdist hann vor vegna fátækur. Verdum vér ránglega baktaladir og vanvirdtir, lítum þá til Jesú, hverr svo miklu meiri vanvirdu þoldi fyrir sakleysi, fyrir gott. Séum vér staddir í sorgum, ángistum, eymdum og mædu, minnumst þá á vors Frelsara daudans ángist, sem útpressadi hans blóduga sveita, til hans dauda á krossinum. Finnist oss tíminn lángur uns hédan leysast fáum, rennum þá augunum til þeirra dýrdlegu endaloka Jesú pínu; hennar vegna þorum vér sømuleidis ad vænta oss sáluhjálplegs og dýrdlegs enda á øllum vorum þjáníngum. Ef vér kappkostum ad vardveita þessa þánka støduga, kunnum vér med gladværd og ró taka sérhverju, sem ad høndum kémur.

7. Hugvekja.

Svo skulum lífid vanda vel, sem vildum ósfad hafa
þá, oss hédan dregur dapurt hel, dómstól Guds
fyrir himnum á.

Hversu þánkafulla mætti ecki sú hugleiding gjøra oss, hversu sorglegur

mun ecki morgum sá þánki: máské eg leggist nú í seinasta sinni í sæng mína í qvøld, máské eg á þessu qvøldi njóti í sídasta sinni gledilegrar umgengni med vinum mínum. Hversu sorglegur, sem nú þessi þánki vera má, er þó hans til-efni hverki hégómlegt né ólíklegt; hvad er veik og forgengileg mannsképna ann-ad enn af-fallandi laufblad og visnandi blómstur? óteljandi tilfelli kunna til ad bera, sem orsaka daudann, og sérhver-jum af oss er ókunnugt, hvílíkur daud-dagi enda gjøra muni á voru lífi; máské eitthvert tilfelli sem sviptir oss rænunni, rycki oss burt; strídur sjúkdómur í skyndíngu svipti oss lífinu; misstígid spor, ófall, jafnvel kaldur vatns dryck-ur, já, þúsund tilfelli, sem vér hverki beckjum né sjáum fyrir, kunna, fyrr enn varir, ad leggja oss í grøfina, því vor burtferdar tími er oss æ hulinn. Eng-inn morgun gésur nockrum af oss þá fullvissu, ad vér til qvølds munum heilbrigdir lifa, og eckért qvøld, ad á komandi nóttu grípi helsóttin oss ecki. Hverr er sá, sem viti, hvert hann géfa muni upp andann á medal vina edur óvina, kunnugra edur ókunnugra, í fá-tækt eda ríkdómi, í manna náveru ell-

egar einmana, í einu ordi: allt styrkir þá vissu, ad skéd gétí eg í sídasta sinni sjái heimsins ljós á þessum degi, og ef nú svo yrdi, ef einhverr af oss héldi nú sídustu qvøldbæn í þetta sinn, kynnum vér þá ánægdir ad mæta þeim tíma, sem apturlykti vorar varir í sídasta sinni? æ! vor Gud! ef hverr af oss deya ætti svo undirbúinn, sem nú, mundi skjótt útgjørt um vora velferd. Því bidjum vér þig, nádarfulli Gud! géfdu oss nád, ad tilreida oss med bæn og árvekni undir vorn sídasta burtfarar tíma, sem koma kann ad þegar vér sízt væntum og fyrirbúumst. Máské þessi qvøldbæn verdi vor sídasta, en því alvarlegri ætti hún ad vera; máské þessi verdi vor seinasti ólifadi qvøldtími, því einlægari veri sá ásetníngur ad brúka hann vel, og endurkaupa hvert forsómad augnablik, med þeim ókomnu, þángad til þad sídasta ad ber; máské vér í seinasta sinni sjáum vora vini og vandamenn á þessu qvøldi, því framar ber oss ad unna þeim, og því trúlegar ad taka vara á vorum skyldum vid þá; máské þessi verdi dagurinn, sem vér seinastann egum ad bera heimsins mótlætíngar, því þolinmódari skulum vér lída allt þad,

sem á móti blæs og því stöðuglyndari vera í hverju því tilfelli, sem að höndum kémur. Um þína náð þar til biðjum vér þig, kjærleiksfulli, miskunsami Faðir! komi þá dauðinn og yfirfalli oss nær hann vill og hvar helst, sem vera skal, óttalausir munum vér til hans tala: kom þú sæll! þegar þú vilt, og afhendum svo í Frelsarans Jesú nafni vora sálu með þolinmóðu og glöðu geði, í hans hönd, sem hana skóp og gaf.

8. Hugvekja.

Það er gott að þakka Drottni og syngja þínu nafni lof, þú, Allra-hæsti! að kunngjöra þína miskunsemi á morgnana og þinn sannleika á nóttunni. Psálm. 92.

Umskipti dags og nætur benda til veikleika og óstöðugleika þessa heims; að sönnu er nóttin áqvörðuð til hvíldar og svefns, til að styrkja náttúruna og endurnæra líkhamann og vora veiku limi, en þar hjá er það merki til veikleika náttúru vorrar og hennar forgengilegleika, að hún þarf þvílíkrar endurnæríngar við; en í himninum er ekki þessa þörf, því himnabúarnir þreytast aldrei né veikjast.

Á meðan vér búum í þessum heimi, þrýtur dagsins erfiði þegar nóttin yfirfellur, en á himnum taka sælar sýslanir engann enda; þar getur engin verkleysa, ekkert vanmætti, engin yndjulaus stund verið til. Þegar nætur-tímunum í þessum heimi er eydt í yndjuleysi, finnast þeir lángsamir og leiðinlegir á meðan augun vaka og svefnin flýr oss; en øll vor dvøl í heiminum er eintómt líf og ljós, sífeld ánægjusøm yndjusemi, gleði og varándi heilagleiki og føgnuður. Á meðan vér jarðríkið byggjum, er oss tíðum í náttmirkrinu villuhætt á afvega slóðir, en í øðrum heimi þarf ecki hvílíka hættu að óttast; allir himnar uppljómast af Guðs nálægð; hvert augnablik í þessu gleðinnar landi er einber ánægja og dagsins ljós skín þar eilíflega yfir þeim, sem þar búa. Þegar nætur-mirkrin tilbyrgja dagsins ljós, hverfur vorum augum øll náttúrunnar prýði á jørdunni; en í himninum fáum vér sífeldt að sjá uppljómandi dýrðar glansa þess eilífa lífs; þeirrar Paradísar ljómi skal oss aldrei hverfa, aldrei leiðast þar að sjá og þar að smacka þá sælu, sem eckert auga hefir séð, eckert eyra heyrt og aldrei hefir

í nockurs manns hug edur hjarta kom=
id; ó! hversu tídum dregur fáfrædis
og uggleysis mirkur fyrir skilníng og
greind vorrar sálu, á medan vid búum
á jördunni! sjaldan höfum vér þann
andans fýrugleika til ad bera, sem Gudi
er þóknanlegur; hversu kaldur og dof=
inn er ecki vor kjærleiki til vors besta
Födurs og Guds? hversu treg og hálf=
volg elskan til Guds Sonar, sem elsk=
adi oss svo heitt? en þá vér komnir er=
um í þad sanna farsældar land, verdur
vor ánægjufyllsta ydja, med andans
gladværd ad sjá, elska, dýrka og lofa
Gud; engin tregda, dofinnleiki eda
sinnuleysi skal þá framar hindra vora
helgudu krapta frá þessari farsældar
ydju. Loksins gefur oss hver sú nótt,
sem dregst yfir, umþenkíngarverda af=
málun daudans; nótt og næturhvíld
má álíta, sem einhvern skammvinnann
dauda, er umskiptist med margvísleg=
um athöfnum þeirra lifendu. En eins
og í himninum enginn svefn hefir stad,
svo er þar hverki daudi né nockur daud=
ans ímind, því allt er þar einskjært líf
og gledi. Allir kraptar eru ódaudleg=
ir, allar lifandi verur eilífar; á allri
þessari farsæld egum vér von, þegar sá

fagnadarfulli morgunrodi uppriſu dagſins rennur upp yfir oſs; en á medan vér búa hljótum í þeſsum heimi, hvar dagur og nótt, ljós og mirkur, erfidi og hvíld ſífeldt ſkiptaſt um, vilſum vér, gladir í voninni, vænta og bída þeſsarar farſælu umbreytíngar, og leitaſt vid, med alvarlegri áſtundun, ad gjøra oſs verduga þeirrar lucku, ſem um allar eilífdir bídur vor hjá Jeſú í dýrdinni.

9. Hugvekja.

Hverr, ſem ljúfann Gud lætur ráda, líka vonar á hann ætíd, vill þann Drottinn vernda og náda, víſt þó addynji neyd og ſtríd; hverr, ſem vid Gud ſér heldur tryggt, hús þeſs er ei á ſandi byggt.

Þad er hinn fyrſti tilgángur Guds fyrirætlunar med oſs, ad vér lifum ſamhljóda vors Skapara heilaga og góda vilja, og útveljum þau medøl, ſem þéna til þeſs, er hann vill; hér í atti manneſkján, ſem ſkynſemdarfull ſképna, ad líkjaſt Gudi, ſem þeſs vegna gaf ſálu hennar fríann vilja til ad útvelja og hafna; en — því midur! þeſsum vísdómi gløtum vér optlega, og því hnegíſt viljinn opt til ens verra, já, hverſu opt verdum vér ecki þeſsa varir, ef vér

íhugum og ranſokum vorar tilhnegíng-
ar! hverſu opt veljum vér ecki af fá-
vitſku þá hluti, ſem vér fordaſt ættum,
og þvert á móti høfum andſtygd á hinu,
er vér ættum ad elſka? þad, ſem vér ein-
att ſjáum og reynum hafa hjá oſs þá
háſkaſømu verkun, ad niđurdempa til-
hnegíngu til Guđs ótta í ſálu vorri, er
einkum audur, virdíngar og vellyſt;
þetta eru þeir Gudir, ſem menn dýrka,
og vænta ſér róſemi og lucku af þeim;
og þó vér einſtøkum ſinnum veljum hid
góda, er þad opt framar til þeſs, ad
fylgja annara dæmum, enn af egin
laungun. O! hverſu ólíkt er guddóm-
legum vísdómi varid, hvers mark og
mid og tilgángur er jafnan hinn beſti!
O! hverſu óljóſir og óſinnanlegir eru
oſs þó tídum hans vegir, ſem hann vel-
ur til framqvæmdar ſínu alvíſa rádi.
Opt þykiſt ſkammſýn ſérgædíngs
mannvitſka finna þad marklauſt, já,
heimſku, í hverju þó ædſti vísdómur er
fólginn; hverſu opt lætur þó ecki rád-
ſtøfun ens alvalda þornadann ſtaf bera
blómſtur? hverſu opt leidir hann ſkjæra
vatnslind af hellunni, til endurnær-
íngar og ſvølunar óteljanlegum fjølda
fólks? hans undrunarverdi vísdómur

lætur sig í ljósi í allri hans stjórnun; følnud laufblød og blómstur falla af á haustum og verda ad dupti, svo ad á næsta vori framkomi í þeirra stad, græn og yndisleg og ylmandi blød og blómstur á ný. Hversu tídt og opt má hinn adgætni Náttúrunnar skodari þreifa á þessum vors góda Guds óumrædilega vísdómi í náttúrunnar nidurrødun, undir eins og þánkalaus heimskíngi finnur eckért athugaverdt? hversu audþecktur er ecki sami vísdómur í stjórnun þeirra tilfella, sem mønnunum mæta? Nennum augunum til Jósephs, sem var besti sonur ødur síns, hans ellistod og hans gledi, en var þó mannsali seldur af svikafullum brædrum, svo hann seinna vidhaldid fengi sjálfum þeim, øllu hyski ødur síns, já, øllu Egyptalandi í eydileggjandi hallæris tíd. Rauda hafsins ólguflódum má linna, brúsandi bylgjur hjadna, hafid falla til baka og standa eins og múrveggur til beggja hlida, svo Ísrael fái óhulta braut yfirum þad, en sama hafid fellur aptur í þessa braut, til ad framqvæma Guds strøffunar-dóm á forherdtum Pharaó og tortýna honum og lidi hans. Á seinni tímunum

sjáum vér Guds kirkju opt adþreyngda á allar sídur, og manna hatur og grimd verda samtaka helvítis makt, til ad hrista og skékja trúarinnar grundvøll, en þessar árásir orka ecki þar, heldur grundvalla hana og styrkja miklu framar. O vor mildiríki Gud! þú, sem ert alvís í øllu þínu rádi, og nádugur í þínum verkum, vidhaldtú þessum og þvílíkum huggunarríkum endurminníngum þinnar undrunarverdu stjórnunar í vorri sálu; innrættu hjá oss þá stødugu trú: ad hversu undarlegir og óransakanlegir, sem þínir vegir virdast oss, sé þó allt þad þú gjørir, vel gjørt, allt harla gott.. Amen!

10. Hugvekja.

Hverjum sem óttast Drottinn, muu hann vísa hinn besta veg. Psálm. 25.

Því framar, sem þú, mín sál! sannfærist um þennann sannleika, því meiri verdur þín ánægja og rósemi, og því óbifanlegra þitt trúnadar traust á Gudi; haldtú þess vegna stadfastlega vid þennann sannleika, og ad allir vegir þíns Guds, eru ecki annad enn miskun og trúfesti. Ef ad þú qvartar yfir

lítilsverdum mótdrægum tilfellum, sem auka þér þó armædu í lífinu, þá láttu þér í hug koma, ad Gud hafi ecki heitid og áqvardad þér farsæld og fullgjørda rósemi þér á jørdu; þinn barns-grátur gaf þegar vísu um, ad þín lífsins gledi mundi á stundum blandast sorg á komandi døgunum. Spurdú ecki: því Gud ecki hafi gjørt þig og heiminn enn þá fullkomnari, enn þá audugri af varanlegri gledi? Engum, nema óendanlegum vísdómi Guds, er fullkunnugt, hvers vegna allt er skapad þannig og ecki ødruvísi; eda mun honum bera, ad gjøra þér skil fyrir øllum verkum sínum, vilja og tilgángi? þér nægir, ad vita hann þér nádugann Fødur, sem daglega úthellir yfir þig óteljandi nýum og nýum velgjørdum, fyrir hverjar hann krefur þitt audmjúkt hjartans þacklæti; þér nægir ad vita hann heimsins alvalda kongúng, sem krefur þína undirgéfnu hlýdni; og hverjum skyldir þú vilja hlýda, ef ecki svo gædskuríkum Gudi, sem á hverju augnabliki sannfærir þig um þad, ad hann elskar þig, og elur fyrir þér ønn? hverjum skyldir þú fulltreysta ef ecki honum, sem svo opt, svo dásamlega, svo áþreifanlega

audsýnir þér sitt almætti, sinn vísdóm og sinn kjærleika? en — þegar þú finnur þinn hag midur fullkominn enn þú óskar og heldur breytíngum undirokadann, þá láttú þetta og sérhvert mótlæti, sem ad höndum kémur, lífga von þína og fullvissu, ad kjærleiki þíns mildiríka Födurs hafi þér efalaust geymt huggun og gledi og heillasamara ástand sídarmeir. Hann, sem lætur frækornid þróast og frjófgast í jördunni og á henni blómgast; hann, sem vardveitir orminn í jördunni, lætur hann um-myndast og gjörir loks fleyg-ann, mun hann ecki unna manneskjum ad ná fullkomnun þeirra edlis, og ödlast betra ásigkomulag, enn þetta nærverandi? Náttúran leidir þig ad mörgum þeim leyndardómum, er þín sljófa skynsemi ecki fær ransakad og fullskilid; varastú því ad efa um Guds vísdóm og gædsku og ad treysta um of þínum veika skilníngi, en reiddu þig uppá þá máttugu hönd, sem markadi stjörnunum veg, mældi sólarinnar skeid og samtengdi alls sköpunarverksins dásamlegu kédju; hann mun og gjörvöllu vidhalda í sinni fullkomnun, uns sólin slocknar, sem nú skiptir árinu í sumar og vetur, vor og

haust. Reiddu þig øruggt á Guds ørlátu forsjón, sem bædi útbýtir oss ríkuglegri næríngu og breidir ánægju og lystisemdir fram fyrir augu vor og fel þig svo med gladværri rósemd vilja þeirrar Veru, hverrar álykttanir jafnan mida til farsældar, þó ad tilgángur þeirra sé oss hulinn. Látir þú, mín sál! þessi heilrædi vera þér hugfóst, mun sérhverr partur þinna lífdaga, sérhverr dagur og stund af þinni Pílagríms ferd, gefa þér nóg tilefni ad prísa vísdómsfulla og nádarríka stjórnun þíns Guds. Adgættu því nágvæmlega alla þá vegu, um hverja Guds forsjón leidir þig, en voga aldrei ad dæma þá fyrifram, á medan þú ecki þeckir Guds fullkomna rád á þér. Þú veitst enn þá ecki hvers hans tilgángur vera kann med þig, en sídar meir verdur þad opinbert, vertú einúngis þolinmód, ætíd vongód og fulltreystú honum. Ad endadri vegleidslu Guds í þessu lífi, mun eilífdin fullkomlega í ljós leida, hversu trúlega, hversu nádarsamlega, hversu fódurlega Gud leidir sína; látum því þá sannfæríngu nægja: vor Gud er einskjær gædska og trúfesti, hann leidir oss med sinni fódur-hendi

alla vora æfi hér, en mun í himninum unna oss fyrirheitinnar gledi og sælu um eilífd.

II. Hugvekja.

— Dauda, eilífd og dóminn enn, daglega þenkid á, nærsta mjøg þetta ndlgumst senn, naum er lífs-stund ad fá, lagi því hvørr svo lifnad sinn, ad lendi hann Gudi hjá.

Nútsegjanlega stór er mismunurinn á milli vors nærveranda og eptirkomanda ásigkomulags, á milli þessa, er vér lifum í hér í tímanum og hins, sem sídan er fyrir høndum í eilífdinni. Um þenna sannleika erum vér full-sannfærdir og hirdum þó engu ad sídur lángtum minna um vora eilífu enn vora tímanlegu velferd. Vissir erum vér um, ad tímanlegt líf tekur brádum enda, en þó høfum vér sífellt svo mikid fyrir stafni, eins og því ætti aldrei ad linna, ellegar engin eilífd tæki þar vid, er þetta þrýtur. Vér vitum víst, ad sú komandi eilífd er endalaus, en þó er oss svo treg-núid til ad búa oss undir hana. Þad einúngis, sem gjørir oss svo óhulta og andvaralausa í þessu mikilvæga efni, er þad lánga bil, sem vér gjørum oss í grun, og teljum víst á milli nálægra

tíma og vors komanda eilífa lífs. Allt af ímindum vér oss það, sem vér óskum, að vor dauða dagur, og sú eilífð, sem þar eptir fyrir höndum er, sé enn þá fjærri. Ungdómsins blómstrandi aldur, heilbrigði líkhamans og vor smjaðrandi von villir oss í þessari raungu meiníngu, svo vér á hverjum degi ætlum eilífðina oss fjærlæga, en millibilið, eður það, sem eptir er lífsins og svo opt sviptir oss eilífðarinnar sjónum, er engann veginn svo stórt, sem vér gjörum oss í hugar-lund. Tilfellin, sem lífið mega stytta, eru óteljanlega mörg. Þegar vér teljum frá þá mörgu tíma, sem eyðast með svefni og yðjuleysi, eður að minnsta kosti í andvaraleysi, verður hitt tímabilið svo yfrið lítið, að vort líf og vor dauði gjöra til samans einúngis einn sár-lítinn púnkt; því skulum vér daglega gaumgæfa tíðina og það því framar, sem styttra er eptir, og vér höfum fleiri ár aflifað, en tilhugsan eilífðarinnar, skal þar á mót verða oss því markverðari og umvarðandi, sem vér daglega nálgumst hana meir og meir. Þessir skulu nú vorir þánkar á þessa dags qvöldi og þessa þánka óskum vér ætíð að varðveita, til vareygðar

og gudræknis uppørfunar á allri vorri vegferd í heiminum. O! ad tímans og eilífdarinnar tilhugsan mætti svo vakandi vera í voru hjarta, ad vér alla vora daga létum oss aldrei úr minni lída, hversu tíminn er stuttur, en eilífdin laung. O Gud! virdstú ad stadfesta og innræta í vorum hjörtum þessa sáluhjálplegu hugleidíngu. Géf þú ad enginn munadur, engar ginníngar þessa lífs, hindri oss frá því, af øllum krøptum ad keppast eptir því ódaudlega og eilífa. Lát vora gladværu von aldrei grundvallast á jardneskri og fallvaltri farsæld, heldur lypta sér hærra og festa sjónir á þeirri óforgengilegu og eilífu, svo ad vér allar æfistundir verdum því ákafari, því óttraudari ad feta dygdanna veg, og yfirvinna allann þann ørdugleika, sem oss á honum mæta kynni. Amen!

12. Hugvekja.

Seljost ecki tveir Titlíngar fyrir einn smápeníng; samt fellur enginn af þeim til jardar án ydar Fødurs vilja. — Enn fremur: øll ydar høfudhár eru líka talin — óttist þess vegna ecki! þér erud meira verdir enn margir Titlíngar, sagdi Jesús. Matth. 10.

Af hverjum degi sjáum vér þá tilburdi á jørdu, sem ómótmælanlega sann-

færa oss um, ad Guds nádarrík forsjón vakir yfir øllum heiminum og einkanlega yfir oss mønnunum; sá mætti med ásettu ráði apturlykja augum sínum og um of med mótþróa þverskallast vid skilníngarvitanna reynslu og skynseminnar sannfæríngar, sem ecki játar sig finna ótøluleg merki Guds nádar-ríku stjórnunar, nema hann sé ad øllu leiti tilfinníngarlaus. Med hvílíkum yfirburdum hefir Gud ecki sæmt manneskjunnar líf framar øllu, sem vér þeckjum? Astíd sannfærumst vér fullkomlega um þad, ad vort líf er dýrmætt í Guds augum; má ecki hverr og einn vidurkénna og segja: med føðurlegri umhyggju vakir hann yfir mér; med mikilli trúfesti verndar hann mig frá øllum háskasemdum, sem annars mundu skada mig; náqvæm og gædskurík er hans forsjón fyrir minni næríngu; med guddómlegri nád styrkir hann og endurnærir mitt veika líf; ef hans hønd ecki vardveitti mig, væri eg fyrir laungu sídan med sólunni undirgenginn, ellegar ný sorg og ný armæda rinni mér upp med sérhverri sólu. Sérhverr vidauki míns lífs, hefdi verid mér straff, hefdi hann ecki látið sína nád margfaldast vid mig

eins og hann lét mína daga fjølga. Ó hversu hughreystandi er þessi þánki, þegar eg yfirvega hans náð, sem útbreidd er um alla veröld, og enginn sá stadur er til, sem ecki votti og sýni augljós kénnimerki Guds gædsku! hvert sem eg fer og leita, leidir mig Guds nádarrík forsjón allstadar; hún vakir yfir mér þegar eg sef, hún skilur ecki vid mig þó eg sé einmana; øll náttúran sannar med mér forsjón míns Guds, og styrkir mitt traust á hans almáttugu gædsku; sérhverr fugl, sem flýgur í kríng eptir fædu, minnir mig á, ad himins og jardar almáttugi Skapari einnig forsorgi hann, og kémur mér til ad blygdast fyrir mína trúarleysu. Ó! látum oss þá med athygli skoda Guds undrunarverdu stjórnun; látum oss gledjast af þeirri lucku, ad vera undir veldi þess Guds, sem ríkur er af vísdómi og náð! hvérsu ómetanleg er mér sú lucka, ad eg má þora ad setja á hann mitt trúnadartraust, og vænta alls góds af hans hendi. Hversu mikilsverdt má eg þad álíta, ad þessi Gud er minn fyrir Jesúm forlíktur Fadir, hverjum eg med sonarlegri djørfúng fela má øll mín efni á hendur! og

hversu dýrmæt er ecki sú huggun, er eg hefi af yfirvegun hans eiginlegleika? Gud er almáttugur: hans armleggur mun því aldrei vera offstuttur til ad hjálpa mér og útryckja mér af øllum háskasemdum. Hann er alvís: hann veit því og þeckir øll þau beztu medøl og vegi, til ad efla mína lucku. Hann er allstadar nálægur: eg finn hann því hvar sem eg er og í hverjum helzt kríngumstædum, sem eg er staddur, reyni eg hann ad vera máttugann hjálpara, sem bænheyrir mig. Hann er réttlátur: því lætur hann mér ecki ólaunad, þegar eg med trúlyndu hjarta ástunda ad hlýda hans bodum. Hann er eilífur: því má eg á øllum tímum, setja óhult og óhvikult traust til hans. Eilíflega vertú lofadur, nádarríki Gud! fyrir þessar hugganir! leid þú mig æ fram í stødugri hlýdni vid þig, svo eg sífeldt megi glediast vid þína Guddóms eginlegleika og fullvissuna um þína fødurlegu forsjón; þad sé mín ánægja, ad yfirvega þá, ad dást ad og hughreystast af þeim, og undir eins ad láta þá leida mig til dygdanna æfíngar! gef ad eg sífeldt í øllum mínum athøfnum minnist þín og þinna bodorda, já, daglega minn-

ist þinnar nádarfullu forsjónar og handleidslu á mér, og þarmed áfýsist ad gefa mig ølldúngis í þína þjónustu, svo eg verda mætti þín eginleg eign um alla eilífd. Amen!

13. Hugvekja.

Nú, Israel — sagdi Móses — hvad krefur Drottinn þinn Gud af þér, nema ad þú óttist Drottinn, gángir á øllum hans vegum, elskir hann og þjónir Drottni Gudi þínum af øllu þínu hjarta og af allri sálu? 5 Mós. b. 10.

Varla er nockur svo hardsvíradur og óbeygjanlegur, ad hann ecki hræra megi og vinna med velgjørníngum. Velgjørdirnar mýkja jafnvel skynsemdarlaus dýr; en forherdtur syndari lætur einn ecki skipast vid nockra gædsku, ecki hrærast af nockurri vinsemd, ecki ladast af nockru fyrirheiti, ecki vinnast med nockurri gáfu, og ecki leidast til ad elska Gud, med nockurs slags vidleitni. Manneskjan er jafnvel enn óþacklátari vid Gud, enn vid sinn líka, hverjum hún ætti eitthvad gott ad þacka. Madurinn þyggur fædunа af Skaparanum, sem nærir hann, nýtur jardarinnar, á hverri hann gengur, ljóssins, sem

lýsir honum, sólarinnar, sem vermir hann og allra þeirra gæda, sem hann finnur í sér eda kríngum sig, engu ad sídur hatar hann sinn Skapara, og virdir lítils fyrir allar hans velgjørdir. Sjerdú þig nú ecki sjálfa, mín sál! í þessum spegli? eda finnur þú þig enn nockud hrærda af velgjørníngum þíns Guds? vertú þá hlýdin hans roddu og þacklát fyrir alla hans gædsku? hafa þíns Guds velgjørníngar, og hans nýar og nýar nádar-veitíngar, á sérhverjum degi, svo unnid á þínu hjarta, ad þú látir þar vid leidast til ad elska þennann mildiríka Gud og þjóna honum? ó! hversu margir af þínum lífdøgum vitna nú á móti þér? hversu margir og miklir velgjørníngar hans mega láta þig blygdast þitt egid vanþacklæti? ó! hættú, hættú nú lengur ad breyta svo gálauslega! hættú vísvitandi ad módga hann framar, sem veitti þér svo margt og mikid gott, sem lét þér sína gædsku í tje, eins ádur enn þú sjálf hafdir vit edur orku til nockurs góds; hættú ad launa gott med íllu, kjærleika med hatri, umburdarlyndi med þverúd. Gud hefir allt þad veitt, er til þinnar sáluhjálpar vidþarf; hann hef-

ir géfid þér allt, sem þér er hentugt til þinnar lucku, já, enn þá meiri og eilífa farsæld hefir hann þér fyribúid, en krefur þó eckért annad af þér enn elsku og þacklátsemi; mun þad heyrilegt ad neita honum um svo sjálfsagda skyldu? mun þad heyrilegt ad láta hann jafnvel vanta þá þöck, sem þú krefja mundir af ødrum fyrir veittann lítilsverdann velgjørníng? því skyldir þú ecki elska hann, sem allt gott hefir til ad bera og verdugastur er elsku af øllum? Dagurinn, sem þú nú lifdir í dag, minnir þig á þessa yndislegu skyldu, á elskunnar og þacklátseminnar luckusælu skyldu; æ láttu þig ecki hér um forgéfins áminna, heldur uppvekja til ad elska nú hér eptir umfram allt þinn Gud, sem er Vera verdugust elsku, og ad þacka þessum gódgjarnasta Velgjørara! O Gud! fyrirgéfdu, ad eg híngad til hefi svo hirdulaus verid um mínar skyldur vid þig! eg hefi ødrum framar audsýnt þér vanþöck, og kjærleiksleysi, en þad er nú minn einlægur ásetníngur ad elska þig og þacka þér framar enn adrir. Eg vil láta mig sannfæra af yfirvegun þíns kjærleika. Láttu ecki þad óþacklæti,„ sem ‚eg híngad til hefi í

frammi haft vid þig, olla því, ad þú hér eptir sviptir mig þínum velgjørdum, heldur líttú í nád til þess ásetníngs, sem eg um alla ókomna æfidaga skuldbind mig til ad framqvæma. Þad skal æ vera mín órjúfanleg skylda og inndæl gledi, ad prísa þig med mínum líkhama og med minni sálu, og ætíd ad medtaka þínar velgjørdir med þacklátu hjarta.

14. Hugvekja.

Var eg í dág sá vera skyldi: vitna þad, mitt hjarta'! í qvøld; ávann óþreytt míns Guds mildi, mig ad fordast glæpa vøld? æ! eg blygdast auga þitt, Alskygni! sjer dagfar mitt, æ því gjørt þad yfirvega, æ því meir eg fyllist trega.

Í hvílíkri blindni hefi eg ecki híngad til lifad, undir hvílíkri yfirdrottnun minna tilhnegínga hefi eg híngad til mátt andvarpa! en, ó! hversu farsæll hefdi eg þó verid, ef eg fyrr hefdi yfirvegad mitt auma ástand, og sjed hvar eg var adkominn; en, því midur! eg geck fram í dárlegri gledi, fann ecki til þeirrar samvitsku nøgunar, sem eg mátti búast vid, ecki til þeirrar eymdar, sem undirokadi mig, og gleymdi þeirri spillíngu og þeim voda, er eg steypti mér í;

þó eg enga lucku finndi af laſtanna æf-
ingu leitadi eg med henni farſældar,
ſem alltaf flúdi mig; eg reyndi hverſu
fallvalt og ſkammvinnt allt útvortis ept-
irlæti var, og þó leitadiſt eg ſvo ákaft
vid ad ná því, eins og eg aldrei hefdi
átt ad miſſa þad. O! ad þeſsi qvøld-
ſtund yrdi mér ſú lucku-ſtund, ad eg
tæki nú fyrir mig ad yfirgefa laſtanna
veg, á hverjum eg híngad til forgéfins
leitadi ad róſemi og lucku. O! ad eg
lærdi ad þeckja, ad vilji eg vera lucku-
legur á jørdu, verd eg ad elſka og vard-
veita heiløg bodord míns Guds. O! ad
hans Andi ſannfærdi mig um þad, ad
því framar, ſem eg leita mér róſemi
í løſtunum, því framar eykſt mín óró-
ſemi; því hvørja ánægju má ſú ſál finna,
ſem vantar góda ſamvitſku, og ſá er
þó ávøxturinn af gálauſu líferni? lát
þér þad vel ſkiljaſt, ſál mín! ad øll ó-
lucka er í løſtunum fólgin, og øll lucka
þar á mót í dygdanna æfíngu. Lát þad
ecki villa þig, ad þeim gudlauſa lídur á
ſtundum vel. Þeſsi vellídan hans og
munadur hverfa ſkyndilega, af allri
hans ánægju er innan ſkamms eckért
annad eptir enn ángur og ørvýlnan; ó!
hverſu fráleitt, hverſu gagnſtædt er þar

á móti ástand þess guðhrædda; hann blómgast eins og tré, sem plantað er á vatna-bøckum, hvers bløð visna ecki, hans gleði hverfur ecki, hans ávøxtur verður ecki að engu, hans hrós er allt eins varanlegt og hans lucka, og hans nafn er innskrifað á lífsins bók. O! þú allra heilagasta Vera! þegar eg yfirvega þessa luccu, fyllist eg heilagri gleði; æ! láttu þína náð leiða mig, svo eg njóta megi þessarar farsældar. Eg er þess fullviss, að mín lucka í þessum og øðrum heimi, er undir því komin, að eg með trúu og einlægu hjarta vandi sem best líferni mitt. O Guð! géf mér náð til, að þessi fullvissa stjórni framvegis mínum vilja, svo að eg alvarlega leiti þessarar luccu, og virði hana miklu meir enn alla jarðneska farsæld, sem opt er einber draumur, og opt að mestu innifalin í einberri ímindun; haf sífelda gát á mér, mildiríki Faðir! svo eg villist ecki á ný á syndanna háskasømu afvegu; varðveittu mig fyrir þeim tálsnørum, sem leggjast í veg fyrir minn góða ásetníng. Styrk þú mig í stríðinu á móti syndinni og þessa lífs ginníngum; en — þegar eg skeika, þegar mig hendir sá

veikleiki, ad syndga móti þér, æ! vorkénndú mér þá af miskun og fødurlegu umburdarlyndi og minnstú í nád á mitt dupt. Fullkomna þú þitt birjada góda verk í mér, svo eg ad lokunum megi úr bytum bera kórónu réttlætisins. Farsæll, ja, óútmálanlega farsæll verd eg þá, þegar þú eins í þessum heimi virdist ad vera med mér og mér allt í øllu, eins og þú í himninum munt verda mér þad um allar eilífdir.

15. Hugvekja.

Ærnum þúnga hverr svo heldur, himin-kroppa jafnvigt í? lopt þú skópst, hverr veit hvad veldur, verøld hlídur fram í því? mid hverr sólu setja réd, svo vísdómi' og dásemd med, ad il og birtu senda sinni, sól verøldu' og frjófgun kynni?

Sendanlegur Gud er sá, sem gjørir allt þetta; hans hønd hefir tilbúid himininn og sólina og afmarkad stjarnanna veg; af honum og fyrir hann eru allir hlutir; þetta er sá þánki, er sálu minni ætti aldrei úr minni ad lída, svo opt, sem eg sje himininn og himnanna her; þetta er sá þánki, sem eg offra þeim ædsta heimsins Stjórnara, þegar eg íhuga hans dásemdir, og lypti mínum augum upp til himins, og upp til þeirr-

ar Guddóms Veru, hverri einúngis ber dýrkan og tilbeidsla. Hvert sæ eg litid, án þess eg finni sjáanleg kénniteikn hans allstadar nálægdar og megi þar vid uppvekjast til að prísa hans dýrdarfulla nafn? sjálfur eg er og hverr ein manneskja, augljós rokſemd hans almættis og gædsku. Jørdin og allt hvad á henni finnst, er verk þessa haga og alvísa Meistara, og himnarnir sømuleidis hans almættis verk. Þessir dásømu himinkroppar, hverja mín augu sjá yfir mér áfram lída á svo reglubundinn og hátignarfullann hátt, og á móti hverjum øllum jardar-hnattarins stærd er ecki meira ad reikna enn eitt sandkorn, sýna mér augljóslega hans Guddóms hátign; hverr batt sólunni ad stjórna deginum, og túnglinu ad lýsa nóttunni? hverr gaf stjørnunum tilveru og nøfn? hverr nema hann, sem er Skapari allra hluta, og á því af øllum ad tilbidjast? jafnvel eg er eitt af því undrunarverda, sem hans óendanlega almætti hefir af jørdunni framleidt; svo lítilmótleg, sem manneskjan er, þegar hún jafnar sér saman vid adrar stærri Guds skapadar sképnur, er hún þó svo stór, ad hún má

allt eins vel hrósa sér af því, ad vera handaverk síns Skapara og adrar hans skepnur. Ad sønnu má þad furdanlegt virdast, ad svo mikill og máttugur Gud og svo vilji minnast mannskepnunnar, sem ecki er annad enn dupt, og fleckar þaradauki svo tídum þetta dupt med misgjørdum; ad sønnu má eg med ótta upplypta mínum augum til hans, sem er sú fullkomnasta og dýrdlegasta vera og uppsprettá allrar fullkomnunar, en þá eg þenki til hans, hversu mikid eg hefi hans Syni, mínum Frelsara, ad þacka, ó! hversu mikilsverda sje eg þá ecki manneskjuna álitna í hans augum? Í þessa þíns eilífa Sonar nafni tilbid eg þig, þú allra hluta Skapari og Fadir! eg veit ecki betur ad helga nockurn dag, enn þegar eg med gjørvallri sálu skoda þína hátign og nád; æ! lát því tilfinningu þinnar almáttugu gædsku verda jafnan lifandi hjá mér og hnegja minn vilja til þíns ótta. Þegar dramb og oflæti taka ad villa mér sjónir, lát mig þá minnast á þína hátign, þá mun skjótt minn dárlegi sérþótti og hroki hjadna. Þegar mitt traust á þér tekur ad velkjast, æ! minntú mig þá á þitt almætti, sem er

sameinad endalausri gódgirni. Þegar eg freistast til syndarinnar hlýdni, settú mér þá fyrir sjónir þína heilögu og skélfilegu hátign, hverrar íhugan jafnvel skélfa má þann fleckminnsta af veikum mannsképnum. Verdi eg ómiskunsamur og kjærleikslaus vid medbrædur mína, settú mér þá fyrir sjónir þá ómetanlegu velgjörnínga, sem þú daglega audsýnir mér, svo óverdugur, sem eg þó er. Kénn mér ad minnast med lotníngu þinna guddóms eginlegleika og þannig ad gaumgæfa og hagnýta mér þau miklu verk þinna handa, ad eg med minni adferd ecki vanvirdi þína hátign. Allt hvad eg sje á himni og á jördu leidi mig til þín; í öllu verdi þitt háleita nafn vegsamad af mér! Þannig læri eg ad búa mig undir þá lucku, sem mér er geymd í eilífu og sælufullu lífi, hvar eg skoda mun án enda, undrast og tilbidja þína óumrædilegu hátign.

16. Hugvekja.

Vér höfum hér engann varanlegann samastad, leitum því hins, sem hér fyrir ofan er. Hebr. 13.

Hvad er líf vort annad enn ólgufúllt haf, á hverju vér alltaf qvída meg=

um bylgjanna áföllum? vort ástand umbreytist á hverju augnabliki og sú breyting ablar oss sífellt nýrrar óróseml. Forgéfins leitum vér varanlegs samastadar hjá sképnunum, er vér sjáum oss sífellt neydda til ad hrífa oss lausa frá þeim. Þegar vér þykjumst fundid hafa hvíldarstad, megum vér skjótt þreyta nýtt hlaup. Allt forgengur og allt eydist fyrir vorum augum. Mikill hluti af þeim lifandi heimi, sem vér sáum, þegar vér komum inn í hann, er nú ecki til framar. Nýar persónur eru framkomnar á skodunar-plátzid og búast nú þegar undir ad yfirgéfa þad aptur. Fátt í þessu lífi gengur oss ad óskum: þad, sem vér óskum oss, ødlumst vér ecki; en þad, sem vér óttumst, hittir oss. Aldrei erum vér fullkomlega farsælir: sé luckan oss brosleit, brestur optlega heilsuna; séum vér heilbrigdir, er luckan opt á móti oss; séum vér lærdir, høfum vér opt umsvif, sem hindra vorar ydnir; séum vér fáfródir, erum vér forsmádir; séum vér í metordum, erum vér øfundadir, og hversu óstødugt og hvikult er þá ecki vort hjarta? Á þessu augnabliki høfum vér þann ásetníng ad þjóna Gudi, og á næsta

augnabliki er þessi þánki þegar gjör-eyddur af þeim hlutum, sem kríngum oss eru í heiminum. Hér er sífeld um-breytíng allstaðar, og von og qvíði, gleði og sorg, hatur og kjærleiki skiptast ýðuglega til; varla erum vér nockurt augnablik sjálfum oss líkir, heimsku-legar tilfinníngar og tilfelli orsaka sí-feldar biltíngar á högum vorum, og sú er manneskjunnar stutta lífsaga. Þannig er lífinu varið til þessa, og þannig mun því varið hér eptir, því á meðan vér lifum á jörðunni, mun hé-góminn og óstöðugleikinn verða vort sífelda hlutfall; máské að heilsan, sem vér nú njótum, breytist til morguns í dauðlegann sjúkdóm; máské sú rósemi, sem nú gleður oss, hverfi á samri stundu; máské sú von, sem nú eykur vora kjæti, sé nú þegar þrotin; máské öll sú lucka, sem gleður oss nú, sé hvorf-in fljótar enn draumur. Hverr veit hversu margar ógeðfeldar umbreytíng-ar liggja kunna bráðlega fyrir oss? hitt er víst, að vér, meðan lifum, getum ecki vænt annars enn þess, sem dagleg reynsla sannar og kennir. Allt í heim-inum er eintómur hégómi; innan næsta dags enda, edur enn þá fyrr,

má vor egin reynsla máské sanna það með Salómoni. Æ! því elskum vér þá svo dárlega hégómann, og útveljum það óstöðuga í heimi þessum, án yfirvegunar? en sjálfa oss fríum vér frá mörgu andstreymi, ef að vér brúkum heiminn og heimsins hégóma í hófi. Vér gætum þá verið ánægðir, og rósamir við sérhver óþægileg tilfelli lífsins, og óstöðugleiki jarðneskra hluta fengi aldrei hjá oss ollað svo mikillar óróserni, ef vér ætíð hefðum himininn oss fyrir augum, hvar enginn hégómi, engar lífsins mæðusamar umbreytíngar eru til.

17. Hugvekja.

Mín sála bíður eptir Drottni, hann er vor hjálpari og vor skjöldur. Psálm. 32.

Til að losa mig við þessa lífs óróserni og dáraskap, finn eg óhultasta meðalið, að afhenda mig öldúngis á vald og vilja Guðs; hverr er sá Drottinn, hvers vilja og valdi eg afhendi mig? það er sá almáttugi Guð, sem megnar að gjøra enda á øllum mínum sorgum; með einu orði: sá, sem hefir meðöl nóg, ráð og vilja til að bæta mér allt það mig vantar, umbreyta allri minni áhyggju

í vissa von og ryckja mér út úr øllum háskasemdum. Eg missi því alls eckért við það, þó eg reiði mig á hann, sem veit hjálp og ráð svo opt, sem mér áliggur. Það, sem mønnum sýnist ómøgulegt, er hans almætti auðveldt og því vanmáttugri, sem mannanna hjálp reyniſt, því vissari er hans hjálp, því øblugri hans aðstoð, svo eg megi alls góðs af honum vænta, en setji aldrei mitt traust á veikar mannsképnur. Þessi Guð er og alvís, hvers vilja eg óqvíðinn undirkasta mig, hann hefir ætíð sinn vissa tilgáng með allt, sem hann lætur mér mæta, í hverju helzt standi, sem eg er, og þó þessi tilgángur sé mér ecki kunnur, er það þó víst, að hann er bæði réttvís og góður, svo mér ber ánægdum með hann að vera. Um hann má eg ecki dæma eptir mínum veikleika og litla skilníngi; eg sje að sønnu ecki ætíð hvert þeir vegir, sem hann vísar mér á, muni leiða mig, en þareð hann hefir mér þá greidt og búið, er mér óhætt á þeim að gánga. Mikli Guð! hví skyldi þá ecki mín sál afhenda sig í þitt vald? hvað má eg óttast, þegar eg í øllum hlutum reiði mig uppá þig! á meðan eg híngað til vildi sjálfur ráða

yfir mínum kjörum og tilfellum, á medan fór eg öldúngis villur vega; afdrifin hafa aldrei sambodid mínum óskum eda fyrirtæki; alls ekkért gott hefi eg af því haft, en þarámót daglega orsakad mér gremju og andstreymi; þegar eg leitadist vid ad verda óhultur, bjó eg mér sjálfum fordjörfun; þad, sem eg áleit mér stod og styttu, vard mitt fall. O! minn Gud! hversu miklu óhultari er eg þá, þegar eg einúngis læt þig ráda og þegar eg gjöri ecki annad enn þad, sem þér vel þócknast! nú skal eg síst enda þennann dag eins og eg híngad til hefi endad svo marga mína lífdaga; eg vil lifa rólegur og vel ánægdur, og því ecki leggjast í výl og áhyggju, heldur fela mig þinni födur-hendi, þú Almáttugi! eg vil sleppa öllum ótta, varpa allri minni áhyggju í þitt skaut, og ecki qvída komandi tíd, eda vera hugsjúkur hennar vegna, nema samstemmandi þínum bodordum. Í djúpustu lotníngu vil eg fyrst yfirvega þinn nádugа tilgáng og vilja med mig, sídan, án möglunar fela mig honum á vald, án þess ad hallmæla honum. Mig og allt hvad mér vidvíkur vil eg afhenda

þinni stjórnun, svo mun mín rósemi og mín lucka verda fullkomin.

18. Hugvekja.

Sá, sem yfirvinnur, mun erfa alla hluti.— eg vil vera hans Gud og hann skal vera minn Sonur. Opinb. b. 21.

Skyldi eg ecki þacka honum, sem hefir gefid mer lífid, fyrir það, ad hann enn þá lét mig lifa þenna dag? skyldi eg ecki prísa hans nafn, þess Hjósins Fødurs, fyri hvers nád eg sjed hefi þessa dags ljós? því jafnvel þó þetta líf sé svo stutt, ad einn dagur, ein vika, eitt ár sé varla teljandi; jafnvel þó það mannlega líf sé uppfyllt med svo mikla mædu, órósemi og sorg, ad það telja megi því lengra, sem fleiri eru þjáninga- og mótlætinga-stundir, hefi eg þó nóga orsøk á hina sídunа, til ad álíta sérhvern dag, sem Guds nád unnir mér, eins og sérlega blessun. Hvad eru ecki þessa heims jardnesk gædi, sem gjøra mig luckulegann? hverki metord, ríkdómur né gódir dagar géta ollad minnar sálar rósemi, nema eg undir eins hafi góda samvitsku, viti mig fríann af íllgirnis syndum og lifi gudræki-

lega, því eckért anyad má géfa hjarta mínu rósemd, án hverrar engrar far- sældar er þó ad vænta; skyldi eg þá öf- unda þá, sem gleyma Gudi, þó ad flest í heiminum gángi eptir þeirra óskum, hvi hefndin mun þó alltaf fylgja þeim, og þeir, midt í sinni gledi, nagast af samvitskunnar áklögunum. Nei! eg vil ánægdur vera med þau minni gædi, sem Gud hefir mér unnt, sem þó eru lángtum meiri enn eg hefi forþénad. Gjarnan vil eg fara á mis vid margs- kyns ánægju og hægd, allskonar mót- læti vil eg bera med gódu og þolin- módu gédslagi, þegar eg einúngis ecki þarf ad óttast áklögun minnar sam- vitsku. Endurminníng gódra verka, fullvissa um Guds hylli, von um nád- arríka umbun, þessi ómetanlegu gædi vekja þvílíka gledi í minni gjörvallri sálu, ad eg ecki mundi skipta þeim eitt augnablik vid heimsins dýrmætustu fjársjódu. Þó eg á stundum lídi skort, veit eg þó, ad eg má vænta mér óútseg- janlegra nægta; þó eg af drambsömum verdi foraktadur, sje eg þó fyrifram, ad sú kémur tídin, þá jafnvel hinn minnsti hluti þeirra metorda, sem eg mun njóta, endurgéldur mér ríkuglega alla heims-

ins vanvirdu. Þó að mig umkríngi óteljanlegar plágur, munu þær þó umbunast með ómetanlegri gleði, sem eg á síðan njóta mun; sé sá vegur mér óljós, um hvern mínum Guði þóknast að leiða mig, mun þó sú koma tíðin, á hverri eg prísa og undrast mun þessa Guðs huldu vegleiðslu. Engar mótlætíngar mega þá mæta mér hér í heimi, í hverjum góð samvitska og örugg trú ecki géti gefið mér ánægjanlega huggun; því þygg eg, ó Guð! þá velgjörnínga þína, sem unna mér lengra lífs og fleiri heilla, án sorgar og völs, þar eð eg metið hefi lífsins ørdugleika og gleði ánægjufulls hjarta hvert á móti ödru og fundið þessa gleði að vega miklu meira enn allt hitt. Eg þacka því auðmjúkur þennann dag, þessa dýrmætu tíð, hverja eg hefði átt að brúka til undirbúníngs undir eilífðina. Lát mig æ-eyða mínum dögum undir þinni náðugu vegleiðslu og stjórnun; en lát mig öllu framar aldrei gleyma, hvers vegna þú gafst mér lífið, brúka það eptir þínu orði og vilja, og auðsýna með öllum mínum athöfnum, að eg sé fullkomlega sannfærður um mína ágvørdun til þess eilífa lífsins.

19. Hugvekja.

Veitstú best, Drottinn! vanmátt manns, veitstú best orku freistarans, vorum herskrúda vill hann ná, vor Merkis-madur sértú þá, í oss stríðandi ebl vort ráð, í þér svo fáum sigri náð.

Það er bæði tilhlýðilegt og harla naudsynlegt, ad eg á hverjum degi minnist þeirrar mjøg svo áríðandi skyldu, sem hverr kristinn á ad vardveita, til þess ætíð á ny ad upphvetjast æ betur og betur til ad ástunda hana; en hversu fæ eg hana uppfyllt, ef eg ecki fyrifram gét þeim hindrunum af vegi rudt, sem gjøra mér minnar skyldu uppfyllíngu ómøgulega, og hverjar hindranir eru þó sterkari og fleiri, sem hér liggja í vegi fyrir mér, enn mitt egid hjarta, hvers veikleika, til ad mótstanda freistíngunum, eg þecki, finn og qveina svo sárt yfir? Hversu opt héldt eg mig ecki nógu sterkann til ad mótstanda syndarinnar táldragandi tillockunum; en — eg vard á samri stundu aumkunarlega yfirunninn, og aldrei fjarlægari sigrinum yfir mínum girndum, enn þegar eg, eptir heimsku minni, þóktist vera honum sem nálægastur; hversu mjøg fyrirvard ecki mitt hjarta sig, þeg-

ar eg fann þess veikleika og þau fjøtur og bønd, med hverjum lystin til ens ílla hafdi mig bundid? eg sá á ný þenna óvin lángt frá mér, gekk honum med stødugllyndi á móti, til ad fá hann yfirunnid med nýum hetjumódi, en fyrr enn til þess kom, vard eg fángadur í þeim snørum, sem lagdar vóru í veginn fyrir mitt vareygdarleysi, og eg vard á ný hertekinn af þessum mínum sigrara. Ó! hversu blygdast eg nú vid þetta í hjarta mínu, og hversu ólukkulegur hefdi eg loksins ordid, ef ecki sú øbluga het'a af kyni Júda hefdi frelsad mig frá daudanum. Skyídi eg þá hédanaf á ný verda þessum mínum Frelsara og sáluhjálpar hofundi ótrúr, þó mig kostí þad baráttu, vegna míns veika og óstøduga hjarta, ad vera honum støduglega trúr? hvad hjálpar mér ad keppast eptir lífsins kórónu, hverri eg sjálfur fæ þó ecki nád vegna míns vanmættis? hvad hjálpar mér ad sporna vid því vonda, ef þad, engu ad sídur, dregur mig med sér? hvad nota mér øll mín dygdugu fyritæki? hvad gagnar allur minn ásetníngur til gudrækilegra athafna, þegar ein lítil hreifíng minna syndsamlegu girnda, kollkastar þeim

grundvelli, er eg vildi reisa á nýrrar guð-
hræðslu byggingu? Vertú þó engu að
síður óhræðd, óqvíðin og hughraust,
mín sál! Þú hefir þegar unnið mikið,
þegar þú kannast við þitt vanmætti;
að þú svo hrálega fallið hefir, kémur
af því, að þú ranglega ímindaðir þér,
það þú fengir staðist með þínum eginn
kroptum. Þú ert veik, og því þarftú
hjálpar við, en hana fær þú, biðjir þú
af alvøru um hana. Líttú til hans, er
borgað hefir fyrir þínar syndir; þinn
Jesús hefir sjálfur verið freistaður;
hans alvitska og nærgætni þeckir til-
lockananna matt, freistínganna hættu
og str'ðsins ørdugleika; mundi hann
þá ecki hafa meðaumkun með þér? jú,
vissulega mun hann þér vorkunsemi
veita! Gjør þú mig, ljúfi Lausnari
minn! æ meir og framar fullvissann
um veikleika míns hjarta, en ásamt um
það, hversu reiðubúinn þú ert að
styrkja mig í øllum freistíngum, þá
skal eg aldrei láta mér hugfallast,
heldur svo lengi sem eg lifi, stríða í
trausti þíns guddómlega kraptar; þá
mun eg loksins, fyrir hjálp þína og
aðstoð, sigurinn efalaust úr býtum
bera.

20. Hugvekja.

Taktú vara á þeirri hentugu tíd og vara þig fyrir því vonda, svo þú ecki verdir til skammar. Sírach. 4.

Vort líf á jørdunni er vidvarandi furduverk guddómlegrar miskunar; tídin, á hverri hann unnir oss þessa veika lífs, er óbreifanlegt merki Guds gædsku. Í oss og voru holdi býr ecki einúngis eckért gott, heldur høfum vér þar ad auki drygt margar syndugar athafnir, med hverjum vér verdskuldad høfum réttlátann dauda-dóm. Eins opt, og vér brotid høfum Guds bodord, eins opt hefdum vér verdskuldad, lífid ad missa; en þessi tími er enn þá ómetanlegur Guds velgjørníngur fyrir oss, þar hvert eitt augnablik, sem vér lifum, er ný nád, sem Gud audsýnir oss. Enn þá undandregur hann vora fordæmíngu og dauda-dóm, til þess ad unna oss frests ad brúka betur þad líf, sem vér svo illa høfum framdregid híngad til. Ad eyda þessari tíd, ónytsamlega og syndsamlega, væri ad vanvirda Guds óendanlegu gædsku, væri ad brjóta af sér hans nád, væri einkis ad virda

eilífdina. Hvílík fásinna er það þá ecki, að vilja ecki brúka vel svo dýrmætann hlut, sem lífið er? að vér viljum eyða til, einkis tíð vorri, þar með setja vora eilífu velferð í vogun í syndanna skammvinnu gleði, og láta vora von um ódauðleikans fullsælu, hverfa burt frá oss eins og reyk; enginn er sá dagur, enginn sá tími, eckért það augnablik, sem ecki sé oss markverdt og áríðandi í tilliti til eilífðarinnar; einúngis eitt tapað eður eydt augnablik, mætti því vekja lángtum stærri sorg hjá oss, enn þó vér mist hefðum mikla luku; og þó er þessi dýrmæta tíð optlega fyrir oss leiðinleg; allt vort líf er eckért annað enn viðvarandi ástundan að spilla, já, að eyða tímanum. Pénustusemi vora auðsýnum vér vinum vorum, velgjørnínga þeim, sem vér elskum, en tímann gefum vér burt rétt hverjum, sem hafa vill. Svona athugalauslega, svona hirðulauslega, já, svona dárlega førum vér með þá dýrmætustu gáfu, sem Guð hefir oss veitt. En egum vér þá sífellt þurfa að gjøra þessa umqvørtun yfir sjálfum oss? Skulum vér enn þá lifa lengi án þess að vita, hvers vegna

vér lifum? Egum vér enn þá framveg-
is til einkis að eyða tíðinni, um. hver-
rar miklu nytsemi vér þó erum svo sann-
fróðir? Á nú ecki þessi stund enn þá að
vekja hjá oss betri þánka? O Guð! þín
náð varðveiti oss frá þeirri ólucku, sem
verða má uppspretta og orsøk til vorr-
ar eilífu óhamíngju! Vér megum loks-
ins birja að reikna þá tíð, sem vér þeg-
ar høfum útsóað og hugleiða þá daga,
sem enn eru fyrir høndum. Hvert,
sem tala vorra komandi lífdaga er stór
eður smá, erum vér þó í hverjutveggja
tilliti óluckulegir, ef vér brúkum þá
ílla; ef vér lifum enn þá lengi hér eptir
og eyðum tímanum syndsamlega, auk-
um vér þar með vora fordæmíngu; eg-
um vér ecki eptir nema skammt ólifað,
kunnum vér voveiflega og varbúnir að
framleiðast fyrir þann dómstól, hvar
vér standa egum reikníngsskap fyrir
það, hvernig vér brúkað høfum tímann
og vort líf. O! eilífi Guð! gef þú oss
vísdóm til að efla vora sáluhjálp, og
kenn oss að brúka alla vora daga, tíma
og augnablik til þessa mesta áríðanda
augnamiðs.

21. Hug-

21. Hugvekja.

Væntu æ daudans, vinur kær! vonum framar hann stendur nær, vid hvern dag þenki hugurinn þinn: hann mun verda sídasti minn!

Ad morgni dags, þegar vér ljúkum fyrst upp augunum, egum vér strax ad hugsa til þess tíma, þegar þau munu seinast aptrrlykjast. Því skyldi eg nú, —hugsar sá úngi—þar eg varla er enn þá kominn inn í heiminn, hriggja sjálfann mig med endurminníngu þess tíma, á hverjum eg aptur á heiminn ad yfirgefa? Þó, þegar eg yfirvega, hversu voveiflega hann kann ad yfirfalla mig; er ecki annad mögulegt, enn ad sameina daudans umhugsun med lífsins. Ecki þarf meira enn þad eina tilfelli, sem allbúid vera kann mér, nefnilega: ad minn vidskilnadar tími kunni hastarlega ad yfirfalla mig, til þess ad minna mig sífellt á minn daudadag. Og þar ed eg eckért augnablik er fyrir daudanum óhultur, kann eg heldur eckért augnablik af ad lifa án þess ad óttast hann og ætti því ad búast undir hann. Fyrst eckért eitt augnablik lídur hjá, á hverju daudinn ecki útleidi í hópatali oss daudlega menn frá þessu lífi, hversu margir

mættu þeir þá ecki vera, sem á þessu qvøldi qvedja heiminn í seinasta sinni og gjøra á þessu qvøldi sína seinustu andláts bæn. Þad er því víst: ad í hverju ásigkomulagi, sem eg er staddur, ér eckért þad augnablik til, sem ecki kunni ad verda mitt seinasta; eckért þad fyri- tæki í lífinu á hverju óhætt sé ad grøsin ecki gjøri enda; engin sú hátíd, sem máské endist med líksaungum; engin sú fæda, sem ecki geti ordid ad banvænu eitri; enginn sá svefnhøsgi, sem ecki verda megi minn seinasti dúr; enginn sá morgun, sem ecki kunni ad afhenda mig í daudans skaut; enginn sá sjúk- dómur, sem ecki géti vordid mitt bana- mein. Med hverju skal afsaka þá fá- vísu gleymsku og afskiptaleysi, sem menn lifa í, í tilliti til ens sídasta dags og burtferdar tíma? máské med úng- dóms árunum? en eru þau ecki þad, sem menn ættu ad bera hvad mesta umsorg- un fyrir, af því þau eru háskasamast- ur tími þess mannlega lífs, edur máské madur treysti uppá heilbrigdi sína? en sú hrausta heilsa er líkelsta, sem skyndi- lega má útslockvast af minnsta vind- blæ; máské einhverr reidi sig uppá þennann tíma, a hverjum ecki finnst til

nockurs meins edur kránkleika; en hversu mørg þúsund manneskjur lífa ecki á þessu augnabliki ásamt oss, sem ecki fá nærstu morgunsól ad sjá! þad er því í øllu tilliti umvardandi naudsynja efni fyrir oss, sífellt ad hafa daudann fyrir augunum, og med Guds nádar adstod ad keppast eptir því ásigkomulagi, sem vér óskudum oss ad vera í, þegar vér egnm ad deya. O! ad þvílíkar daudans hugleidíngar væru sífellt vakandi í minni sálu! ó! ad eg þar vid uppvekjast mætti til Guds ótta og mannelsku, og þar af huggun ødlast í øllum lífsins mótlætíngum! ó! ad svo mørg dauda dæmi, sem eg sje og jafnadarlega heyri, mættu leida mig til þess náttúrlegasta af øllum þaunkum: ad eg sé dupt og aska, allteins og allir mínir burtsófnudu brædur! ó! ad eg yrdi svo vitur, ad eg nákvæmlega yfirvegadi hvad vid múni taka fyrir mér, þegar daudann skyndilega og mér óvørum ad bæri. Því vitrari, sem eg um þetta verd, því luckusælli verda mínir lífdagar og því rólegri mín æfilok.

22. Hug-

22. Hugvekja.

Hvad hefir þú, madur! 'þad þú hefir ecki þegid? en fyrst þú hefir þad þegid, því hrósar þú þér þá, eins og þú hefdir þad ecki þegid? 1 Cor. 4.

Þared sérhverr dagur leidir þig inn í nýann reynslu- og freistínga-skóla, hlýd þú þá, sála mín! þeim vísa lærdómi, sem lofa má þér farsælum enda á þínum freistíngum og einkanlega sinnis þíns rósemi í øllum þjáníngum. Hugleid þá fyrst: ad Gud er þér um eckért skyldugur og ad þú, eptir þinni egin verdskuldun, ecki kannt annars ad vænta, enn óánægju, skorts og vesældar. Taktú þar fyrir þessu med rósemd, svo sem því eina, er þú átt skilid, en álíttú þad góda, sem þú nýtur, ecki ødruvísi enn yfirgnæfanlega nádargáfu; minnstú þess: ad gott og íllt, gledi og sorg, hlýtur eptir Guds vísdómsfullu nidurrødun, opt hvert ødru sameinad vera. Berdú þína luckulegu daga saman vid þá óluckulegu og þá muntú fá þad reynt, ad þeir sídari eru færri hinum luckusælu. Reiknadú frá alla þá mótføllnu daga, eins og þeir aldrei hefdu til verid, og reiknadú þar á móti komandi dagana móti svo mørgum góð-

um, sem þú notið hefir. Settu þér áður fyrir sjónir margvísleg mæðu tilfelli, sem þér máske kynnu að höndum bera, og búðu þig út á móti þeim með von og þolinmæði, en gleymdu heldur ekki þeim glöðu augnablikum, sem þú í framtíðinni mátt vænta þér af mildum Guði; yfirvegaðu ætíð, að þitt ástand, hversu aumt, sem það er, getur þó orðið aumara. Líktu kjörum þínum saman við svo margra þinna meðbræðra, og þá muntu sjá, að þitt ástand er í mörgu miklu betra enn þeirra; hugleiddu það vonda og góða, sem mætir þér, og aðgættu vel, að alls ekki veitst hvað af því í raun og veru verða kann þér að skaða, því jafnvel það, sem þér kann að virðast skaðlegt, getur orðið þér fyrir bestu. Láttu þér loksins til hugar koma þinn dauða, sem gjöra mun æskilegann enda á öllum þínum þreyngíngum, og kóróna þitt stöðuglyndi, með óendanlegri farsæld. Þessar hugleiðíngar skulu með Guðs hjálp, meir og meir upphvetja þig til þolinmæði og leiða þig í það ástand, að þú getir ánægður verið með öll þau tilfelli, sem þinn himneski Faðir lætur þér að höndum bera, en þolinmæðin mun ekki ein-

úngis hjálpa þér til að lifa í vinfengi og ró við alla menn og til að yfirvega og framqvæma allt hvað þú tekur þér fyrir hendur, með tilhlýðilegri umhyggju og ánægju, heldur mun hún og gjöra jafnvel þau sorglegustu tilfelli þér léttbær eða að minnsta kosti þolanleg. Óttastú því ecki nockra aðra ólucku enn þá stórkostlegu og sannkölluðu, nefnilega: þíns Skapara og Velgjörara ónáð, en kostaðu ætíð kapps|um svo að lifa,að þú æ viss verðir um hans miskun og náð; hvað mun þá annað géta ollað þér óróſemi! hvað hriggt eður þjáð þig? Þær megnustu pínur eru eckért, því þær leiða þig enn nær þeirri ánægju, sem innifalin er í viðvarandi og óútmálanlegri sinnis róſemi. Hvað er fátækt, nema eckért, þegar þú yfirvegar þann ríkdóm, sem Guð hefir geymt þér í því komanda lífi? hvað er heimsins vanvirða, néma eckért, þegar þú yfirvegar þá æru og velþócknun, sem þú öðlast hjá Guði? hvað er lífið sjálft, nema eckért, þegar þú jafnar því saman við það sælufulla líf, sem þú átt í vændum á himnum? já, dauðinn sjálfur er eckért, þegar þú ert viss um það, að hann er birjan til óendanlegs og betra lífs.

23. Hugvekja.

En — vor Borgar-réttur er á himnum; hvadan vér væntum Frelsarans Drottins vors Jesú Krists; sem mun um-minda þann líkhama, sem vér í þessari vorri lægíngu berum; ad hann líkur verdi þeim líkhama, hann í dýrd sinni hefir. Phil. 3.

Af hverjum degi mætti þad vera fyrir vorum hugskots sjónum, hversu vor náttúra er veik og vor líkhami vansær. Ecki er annars ad vænta, enn ad vér á-stundum hriggjumst af því, þar ed vér megum álíta þenna vorn náttúru veik-leika, sem helztu orsøk vorra bágbornu lífsstunda. Vor andi býr í hvílíkum líkhama, sem nær því daglega minnir oss á, ad hann sé ecki annad enn hrør-legt hreysi, sem í dag fá kunni áfall, en á morgun vera fallinn, ellegar um hvert óttast megi, ad þetta hreysi, undir eins og áfallid til ber, hrynji í grunn nidur. Svo opt vér endurnærum oss med mat og dryckí, svo opt, sem vér mátt-lausir óskum oss rólegheita, svo opt, sem vér finnum til nockurs meins edur þján-íngar, svo opt fáum vér nýa advørun þar um, ad vér skulum gjøra oss reidu-búna til ad yfirgéfa þetta líf. Dauds-ans fyriboda finnum vér hjá sjálfum

oss, stundum meiri og stundum minni, en þannig finnum vér hann þó, að vér missum þar við, um mikinn hluta æfi vorrar, rósemi vora og gleði. Sálin finnur daglega til óþægilegleika síns samastaðar, og ófullkomlegleika sinna krapta, og þar af rísa svo óteljanlegar sorgir, áhyggja og órósemi. O! hversu aumkunar-verðar skepnur værum vér ecki, ef vér eckért hefðum að hugga oss við, á móti þessum sorglegu hlutum, eckért, sém gæti gjört oss rólega! vér hefðum þá eins fullt efni til að taka komu sérhvers dags með tárum og sorg, en særaſt af sömu rósemi yfir vorra lífs-stunda varanlegleika, sem vér nú særumst af því, hversu skammvinnt það er. En vort ásigkomulag er farsællra, þar eð vér í Guðs ótta finnum mátt-uga huggun á móti allskyns veikleika, og trúfastann leiðtoga í vorum útlend-íngskap. Þetta gjörir oss þá örugga og óhrædda í öllum þeim tilfellum, sem boða oss dauðann fyrifram, þareð vor Guðs ótti géfur oss vissa von um ann-að fullkomnara og betra föðurland. Þessi Guðs ótti styrkir oss til að bera með þolinmæði allar mótlætíngar, um hverjar máské allmargar sjálfum oss

kann og vera ad kénna, því hann fullvissar oss um vors Guds fødur-kjærleika og máttugu hjálp. Þessi Guds ótti hughreystir oss med sáluhjálplegri von um endurnýad og dýrdlegt ástand, sem vér væntum oss eptir þetta líf. Þegar þær sáru tilfinníngar, sem vors veika líkhama ásigkomulag ollir oss, orsaka óróſemi, og oss virdist allt hid jardneska næsta hriggilegt, høfum vér annad þessu til léttirs í huga vorum, sem reiknast má miklu gledilegra. Vér sjáum í huganum óforgengilegann líkhama, sem vér munum ummskipta fyrir þetta hrørlega veika hreysi, eilíft líf í stad þessa skammvinna og sáluhjálplega uppriſu eptir þennann tímanlega dauda; ad þessi umskipti séu oss fyrirbúin, þurfum vér ecki ad leida í getgátu nockra, ecki ad vænta eda óska oss þeirra med nockurri efasemd; nei, vér megum álíta þau, jafnvel í þessu lífi, eins og nálæg, og hvad meira er, vér kunnum nú þegar fyrifram ad smacka og finna þá ánægju hér í lífi, sem fullvissan um ædri farsæld gefur øllum trúudum. Hversu mikillega gjørir þá ecki Guds óttinn líf vort yndislegt og rósamt? Sleppum því aldri qvørtun yfir vors

lífs mædu og eymdum, en látum þad miklu framar vera vora daglegu umhyggju, hvernig vér lifad faum gudrækilega, svo vér lifa mættum ánægdir og luckulegir. O Gud! virdstu ad tilreida oss þar til med þínum góda Anda og uppfylla þessa vora hjartans ósk! Ó! bænheyrdú þad nádarsamlega, þú, sem aldrei fyrirlítur hreinskilnar bænir réttlátra. Amen!

24. Hugvekja.

Kénn mér fánýtum glansa gleyma, og gull-eign jardar, metnad', lyst, af munni hjartans ósk lát streyma: ó Gud! þitt ríki komi víst! undir eins og eg ávinn þad, audnast mér líka gott sérhvad.

Á þessari qvöld-stundu óskum vér oss efalaust rólegra, ánægdra og luckulegra daga; og mörg þúsund vorra medbrædra sameina sínar óskir med oss um þetta sama. En — munu þó gódu dagarnir, er vér svo nefnum og svo ákaft óskum oss, í raun réttri vera svo nytsamlegir fyrir oss, sem vér hugsum? mun oss þad svo heilsusamlegt, sem vér álítum, ad vera öldúngis fríir fyrir öllum lídunum og mótlætíngum, en

njóta allskonar heimsgæda, æru og fagnadar? hvers er allt þetta verdt, þegar vér þó ecki undir eins høfum ánægt sinni? hvernig færi, ef øll þessi heimsgædi snéru voru sinni frá Guds nád og vingun, og vørpudu oss enn dýpra i þá fordjørfun, sem skilníngar-vitin svo optlega ginna og leida oss í? og hvernig færi, ef þau upprættu alla laungun úr hjartanu til vorrar sáluhjálpar andlegu gæda, alla tilfinníngu af kjærleika Guds, en uppfylltu vora sálu þar á mót med hvilíkum girndum, sem ræna mættu oss grundvalládri von um fullsælu í eilífu lífi? hvernig færi, ef þessir gódu dagar gjørdu vort hjarta drambsamt, fylltu þad med miskunarleysi, ágirni og vellyst? þó fer þetta alloptast þannig og jardnesk gledi er æ hættuleg voru hjarta og vorri sáluhjálp; þvi luckulegri, sem vér erum í útvortis kríngumstædum, því fleiri freistíngum, því stærri hættu erum vér undirorpnir; eckért nema eitt fær hrifid oss út af þessari háskasemd, sem æ fylgir gódu døgunum; ecki nema eitt er þad til, sem fær varnad, ad vér verdum hverki módlausir í mótgángi, né óluckulegir í medlæti, og þetta dýrmæta medal er sannur

Guds ótti; vid þetta medal verda bædi vorir gódu og vondu dagar oss nytsamlegir, og þessa gáfu, þinn sáluhjálplega ótta, bidjum vér þig, miskunsami, nádugi Gud! ad qveikja og vidhalda í oss, þá erum vér fullvissir um, ad allir hlutir verda oss ad gódu. Gef ad þinn ótti sé æ lifandi og stadfastur í vorri sálu, svo ad hún jafnan hlydi þér, en ecki syndsamlegum girndum! kenndu oss ad meta sérhvern hlut, sem oss er hægur og kjær, eptir maklegleikum, og láttu oss aldrei breyta svo óforsjállega, ad vér skiptum vorrar sálarvelferd fyrir ríkdóm, virdíngar eda vellyst; láttu skodun og umþenkíngu þess ósýnilega og eilífa, svipta oss ofmiklu dálæti á þessu sýnilega og skammvinna jardneska; láttu þær freistíngar, sem gódu dagarnir olla í þessum heimi, aldrei leida oss afvega, aldrei spilla vorri eilífu farsæld til ad odlast jardneska, fallvallta lucku. Láttu þinn ótta abla oss blessunar og gledi í vorum heilbrigdu og vanheilu døgum, í medlætis og mótlætis døgum, í gledi og sorgar døgum, í lífi og dauda; vér viljum einkis óska oss serílagi, en virdstu af nád ad gefa oss þad, er oss má fyri

bestu verda. Med þacklæti viljum vér þyggja allt, sem þín milda Fødur-hønd, útbýtir oss. Audnist oss ad eins ad vardveita þinn ótta og þína elsku í vorum hjørtum, megum vér alls annars án vera.

25. Hugvekja.

Pared vér erum réttlátir fyrir trúna þá høfum vér frid vid Gud, fyrir vorn Drottinn Jesúm Krist. Róm. 5.

Um hvad ættum vér optar ad þenkja, enn um Jesú Krists kjærleika, af hverjum vér høfum ad vænta oss allrar sáluhjálpar? Til hvers skyldum vér optar hugsa enn til þeirrar ævarandi sáluhjálpar, sem nád vors Guds lætur oss vona? hvad fær fyrir oss meir áríðandi verid, enn ad vita oss gefna sálu, ecki ad eins ódaudlega, heldur og þá, sem eptir þetta líf skal eilíflega sameinast Gudi og njóta eilífrar farsældar hjá honum? Hvad getur framar hrært vort hjarta, enn yfirvegun þessarar farsældar, hennar mikla unadsemd og ypparlegleika? Samlíkjum henni vid þad, sem hér á jørdunni kallast lucka og adgætum hversu mikla yfirburdi þessi eilífa farsæld hefir. Hvad fær framar haldid

vorum girndum og tilhnegingum í taumi enn þegar vér látum oss einúngis lánga eptir þessari óvidjafnanlegu lucku og stundum af fremstu kroptum ad ødlast þessa sáluhjálp? Getum vér nágvæmlega þenkt um allt þetta, án þess ad upptendrast af elsku og þacklátsemi til hans, sem er høfundur þessara gæda, þessarar sáluhjálpar? Onei! þá fyrst fáum vér fullkomlega fundid þad, hversu mikid lof og þacklæti Gudi, vors Jesú Krists Fødur, ber, sem hefir blessad oss med allsháttar andlegri blessun þeirra himnesku gæda fyrir Krist. Þá fyrst verdur vort hjarta réttilega hrært af Jesú Krists óumrædilega kjærleika, sem hefir med svo dýru verdi, hverki med gulli né silfri, heldur med sínu heilaga, dýrmæta og saklausa blódi, keypt og afrekad oss umskipti á daudanum og fordæmíngunni, fyrir lífid og sáluhjálpina, sem hann oss útvegadi; þá munum vér og fá þacklátt og hlýdid hjarta, fyrir Guds Anda nádarsamlegu tilhlutun, sem hér vill tilreida oss med sínum guddómlega krapti og nád, og gjøra hæfilega til ad njóta þess eilífa lífsins. Þetta er mjøg svo áridandi og naudsynleg æfíng fyrir sér-

hverr kristinn, til ad komast ínáqvæmari sameiníngu vid Gud, sem svo nádarsamlega kallar hann til sín og sinnar sameiníngar. Þetta er sú sáluhjálplegasta ydja, fyrir hverja vér ætíd meir og meir kunnum ad sameinast vorum Frelsara, vegna hvers kjærleika vér verda munum eilíflega sælir. Þetta er vor sanna lucka, ad vér ætíd látum oss stjórna af Guds Anda, sem æ leidir oss til Guds og hans náqvæmu sáluhjálplegu umgengni, og kennir oss æ meir og framar ad meta þá sáluhjálp, sem Jesú Krists kjærleiki og nád vors himnesku Fødurs lofar oss ad vænta. O! þú Sannleiksins Andi! géf þú oss nád til ad halda vorum þaunkum sífeldt stadfostum vid þessa háleitu hluti. Gjør þú vora sálu æ meir og framar vidskila vid syndsamlegra girnda bønd og tálsnørur, sem híngad til hafa svo lengi hamlad hennar framfør til farsældar og kénn oss æ betur og betur ad þeckja, hvad til vors fridar heyrir. Lát eckért vera oss meir áríðandi, enn ad sameinast Gudi og eilíflega njóta hans nádar. Eins og vér nú í þetta sinn umgaungumst Gud, svo lát einnig vort hjarta framvegis honum helgad vera,

hugsa til hans, óttast og elska hann umfram alla hluti; þá erum vér vissir um þá farsæld, sem eilíflega mun gledja oss hjá vorum Frelsara í dýrdinni. Amen!

26. Hugvekja.

Vid réttlátra mun ad fögnudi verda, en von ómildra fyrirferst. Ordsqv. b. 10.

Hessi dagur, sem nád míns Guds lét mig aflifa er nýtt stig framm ad þeirri endalausu eilífd. Sú óútmálanlega farsæld, sem hann enn framar hefir áqvardad mér, uppfyllir mína sálu med brennandi laungun eptir ad verda hennar hluttakandi. Hversu opt finnst mér ecki tíminn lángur? hversu opt hvarflar mér nú í hug óþolinmód laungun, af því eg enn þá ecki fæ ad njóta þessarar farsældar. Ennþá hughreystir mig, enn þá upplífgar mig sá þánki, ad eg ætíd meir og meir nálægist mitt mikla farsældar takmark. Ecki renni eg þánka til daga eda ára, sem eg lifad hefi, heldur tel eg tímana og augnablikin, sem eptir eru og enn hamla mér fullkomlega ad géta nálgast minn Jesúm; en — hversu gledur mitt hjarta sig, ad tala þeirra fer ódum mínkandi.

A morgun verd eg fluttur enn þá nær mínu vonar takmarki, já, vid hvert augnablik styttist meir og meir þessi fjarlægd, þángad til lokſins hann tímans púnkt ad ber, ad mér audnast ad vera eilíflega farsæll. Því skélfist þú þá, sála mín! er þú minnist bágbornu tímanna, sem enn þá máské bída þín? hversu fljótt munu þeir ecki framhjá lída? hversu hæg mun ecki þeirra endalykt, og hversu inndæl verdur ecki þeirra umbun? hreystú þig upp til ad bera þá med stødduglyndi; allir mida þeir til þess, ad búa þig verduglega undir eilífdina; já, lofadur veri Gud, ad hann virdir mig þess, ad láta mig á stundum smán og offókn lída fyrir síns nafns sakir! mín sála prísar hann, sem géfid hefir mér ørugga von um allt hvad eptir kémur, þá miklu og gladværu von, sem engu mótlæti qvída þarf í þeirri komandi eilífd. Láttu nú og, líknarfulli Gud! þá miklu skyldu, sem mér framvegis ber ad vardveita, vera mér sífellt fyrir sjónum: lát mig aldrei festa þann kjærleika vid heiminn, eda nockurn hlut í heiminum, ad eg þess vegna gleymi þeim gædum, sem mér eru geymd í komandi eilífd; gjør

þú mig viljugann og hæfilegann til að afneita minni egin gagnsemi, minni rósemi og hægdum, minni ánægju og drambsemi, þegar gylda skal að sýna hugprýði og náúngans kjærleika, og æfa sannkøllud góðverk til þinnar þjónustu. Þurfi minn bróðir hjálpar við, verð eg að flýta mér til hans, til þess að hjálpa honum og álíta mig luckulegann, fái eg þess orkað; þó óvinur minn hafi afbrotið á móti mér, og jafnvel íllt í sinni gégn mér, géf mér samt, ó Gud! náð til að fyrirgéfa honum af hjarta og með nýum velgjørníngum að sannfæra hann um, að enginn, nema sá rétt-kristni, er svo hugprúður, að hann umbuni íllt með góðu; géf mér í øllum athøfnum að auðsýna mig góðann, kristinn mann, og lát mig í medlæti eins og í mótlæti, í dauda sem lífi, sanna, að eg kappkosti að vera míns Jesú trúr eptirfylgjari og barn míns Føðurs, sem á himnum er. Lát enn framar sannast á mér: að sønn trú og gudhrædsla øllu fremur gjøri sína elskendur verðugar, góðar og farsælar manneskjur!

27. Hug-

27. Hugvekja.

Varpaðu þinni áhyggju uppá Drottinn, og hann mun forsorga þig, hann mun ecki' leyfa, að sá réttláti æfinlega liggi fallinn. Ps. 55.

Dagurinn, sem vér lifað höfum í dag, er nú sannfæríng þess: að Guð, minn gæðskuríki Faðir, enn þá elskar mig og virðir sinnar kjærlegu og náðugu endurminníngar. Þá eg renni þaunkunum aptur til þess umliðna, hvílíkra undrunar-verka hans kjærleika, og viðgvæmu föðurlegu umhyggju, verð eg þá ecki hvervetna var? hann ól önn fyrir mér, áður enn eg varð til, og hefir sífellt borið umhyggju fyrir minni velgengni frá byrjun míns lífs til þessa augnabliks. Oteljanlegir eru hans velgjörníngar, og ómrædilegur hans kjærleiki til mannanna barna. Hversu mætti nú ecki mitt hjarta hræraſt við þannig að hugsa til baka og yfirvega umliðnu tímana? hvílík uppörfan fyrir mig, til að vona, elska og þolinmóðlega líða? þú, ó Guð! sem mér gért hefir svo mikið gott híngað til, þú munt síst yfirgéfa mig héðan af, og það er mín örugga trú. Eg, sem í svo lánga tíma hefi verið forsorgaður af þér með

øllù gódu, mun síst mæðusama áhyggju vera fyrir deginum, sem kémur á morgun. Þú hefir híngad til hjálpad mér ígégnum svo margar þreyngíngar, því mun eg óqvídinn framvegis reiða mig uppá þína hjálp; þú hefir sannfært mig svo opt um það, ad øll mín tilfelli og allt hvad mér mætir, kémur einúngis frá þér og stjórnast af þinni hønd, eptir óendanlegum vísdómi þínum og gæðsku, mér til besta; skyldi eg þá vera óánægdur med hvad þú úthlutar mér? skyldi eg møgla á móti þér? eg hefi svo opt síed, ad lygi og fals hafa til skammar ordid, og ad einúngis dygd og frómleiki fá stadist til enda, skyldi eg þá ecki hata bakmælgi, en elska hreinskilni? þú hefir alltaf elskad mig svo ástúdlega, skyldi eg þá ecki elska þig aptur? þú hefir géfid mer lífid og allt hvad eg hefi, skyldi eg þá ecki vera reidubúinn og viljugur til ad yfirgefa alla hluti fyrir þínar sakir? þú hefir sýnt þig svo ástúdlegann vid mig, skyldi eg þá vera hardgédja vid brædur mína? þú hefir fyrirgéfid mér svo margfaldar og miklar syndir, skyldi eg þá ecki af hjarta fyrirgéfa mínum óvínum? ó Gud! þú, sem ert svo ríkur af nád og mikill af

miskunn, þú, sem hefir útausið yfir mig svo mørgum velgjørníngum, þó eg se óverdugur ad njóta þinnar minnstu nádar, þar eg á engann hátt gét þá aptur endurgoldið. O! láttú mig þó ad minnsta kosti ecki vera óþacklátann fyrir þá, svo eg eflaust megi gjøra mér þá óhultu von, ad þú á tilkomandi tímanum viljir minnast mín, viljir vera minn hjálpari og verndari; þá munu þær skyldur verda mér bædi þægar og léttar, sem mér nú finnast ørdugar og ógedfeldar. Þegar eg einúngis hefi þacklátt og hlýdið hjarta til ad bera, er þad, hér í tímanum ad álíta, sem inngánginn til þess gledi- og lofgjørdarsaungs, sem eg á síðan í eilífdinni mun færa þér, fyrir alla þá náð og ómetanlegu velgjørnínga, sem þú frá barnsbeini og um alla mína æfi hefir mér svo føðurlega audsýnt.

28. Hugvekja.

Þó sorg og ánaud sífeldlig, samferdist lífsins døgum,
eg gladur er, því, Gud! veit þig, gløggt sjá
hvad mínum høgum, er fyrir bestu, mædu med,
mitt þú reynir og venur ged, í þínum ad þreya'
dløgum.

Þó sorgin særi og mótlætið mæði mig, vil eg þó vel ánægður vera, geti eg þóknast mínum Guði. Eg veit, þetta líf muni þó enda taka, og að eg næ farsæld hjá Guði þegar lífið þrýtur. Hvað hefir ekki Guð fyrir mig gjört, til þess að laða mig til sín? hversu tíðum hefir hann ekki boðið mér til sín aptur að snúa frá syndunum? hversu mörgum hindrunum hefir hann ekki burtu velt, til að gjöra þann veg færann, á hverjum hann vildi mig framleiða? allar þær náðarverkanir, sem hans Andi framqvæmt hefir í minni sálu alla mína æfi frá því eg sá fyrst heimsins ljós, vóru ekki annað enn uppvakníngar, sem vegleiða máttu mig enn nær Guði. Sá guðdómlegi vísdómur lét öll þau tilfelli, sem við mig framkomu, stuðla til þess, að eg leiddur yrði æ lengra fram á veginn til hans sameiníngar; en máské eg ekki til hálfs þekki þennann Guðs velgjörníng, þar eg ekki að fullu skynja kann áqvarðanir og tilgáng Guðs forsjónar, sem svo náðarsamlega vakir yfir mér. En ef að Guð opnaði mín augu, þá mundi eg verða þess var, að öll mín lífs tilfelli stefna til sannrar lukku sálar minnar; eg mundi þá læra að þekkja,

ad jafnvel sá mótgángur, sem mér ad höndum ber, er eckert annad enn nádar-ríkt rádstafan míns Guds, svo eg enn framar sameinist honum; eg mundi þá verda þess var, ad margir tilburdir, sem eg álít ad vera léttvæg tilfelli og hendíngar, eru þau medøl, sem Guds nád brúkar til ad gjøra enn greidari veg til betrunar míns hjarta; eg mundi þá sjá, ad mín fæding, lucka, og eignir, mínar náttúrugáfur og allt mitt ástand, eru krøptug medøl til ad leidbeina sálu minni á Guds veg; eg mundi þeckja, ad Gud, á sérhverju augnabliki míns lífs audsýnir mér ný og ný merki hans miskunar. Stundum burthratt hann einhverri hindrun minnar sáluhjálpar med nockrum missir, stundum dempadi hann mínar tilhnegíngar med einhverju þægilegu tilfelli; stundum gaf hann mér, med einhverju gódu dæmi, tækifæri til alvarlegra hugleidínga, stundum uppvakti hann mína sofandi samvitsku med einhvers medbródurs hastarlegum vidskilnadi, í einu ordi: Gud hefir allt vid mig gjørt, og gjørir enn nú, til þess ad draga mig frá heiminum til sáluhjálplegrar sameiníngar vid sig. En, hefir

þá sá miskunsami Guð fengið það hjá mér framqvæmt, sem hans náðar-fullr tilgángur miðaði til? hefi eg nockuð skipast látið við bendíngar hans? er eg daglega nær honum kominn? ó Guð! hvað sæ eg dulið fyrir þér? þú þeckir mína fásinnu og mótþróa. Þú veitst hversu eg mótstaðið hefi þíns Anda verkunum. Hverr dagur var híngað til ný ydrunar upphvatníng fyrir mig, og þó brúkaði eg hann eins og hann verið hefði einhver upphvatníng til lasta. Ó Guð! gack ecki í dóm við mig, og kref mig ecki til reiknings fyrir þína meðteknu velgjørnínga og náðar verkanir, sem eg hefi misbrúkað; haldtú áfram að uppvekja, hræra og sannfæra mig með þínum Anda; lát mig sífellt sjá og viðurkénna, hversu føðurlega þú jafnan laðar mig til apturhvarfs til þín, og géf að eg verða mætti æ fúsari og fúsari þar til, þér æ hlýðnari enn eg híngað til verið hefi, og ecki lengur ónýta og forsmá þína náð við mig, með tilfinníngarleysi og þverúð. Leið mig á þínum vegum, og varna mér frá því nockurntíma héðanaf, að víkja af þeim, svo eg að lokunum ødlast megi það eilífa og sælufulla líf, til hvers þinn kjær-

leiki í Jesú Kristi hefir mig áqvardad. Amen!

29. Hugvekja.

Lífid er stutt, kénn minn Gud! mér, mínum svo verja
dögum hér, ad tækifæri aldrei neitt, ydju skyld-
unnar frá sé sneydt: tíd sú eitt sinn mér fór
burt frá, fást sídan ei til baka má.

Tíminn er stuttur, og því fæ eg aldrei nógn vel íhugad og gætt ad færa mér hann í nyt. Ætti eg enn fyri höndum ad lifa í hundrad ára öld, þá væru kannské þeir ílla brúkudu dagar og augnablik ecki nema lítilsvirdi, sem mér brádlega bættist, en nú eru mínir dagar og ár áqvördud svo fá, ad alls eckert af þeim missast má. Dragi eg frá öllum mínum aldri þann tíma, sem eg verd ad brúka til umhyggju fyrir líkhamanum og minni velgengni, hvad verdur þá eptir af allri æfinni, sem Gudi og eilífdinni sé varid? og þó lætst eg ecki vita til hvers eg brúka skuli þad lítid, sem afgángs er; já, eg leita mér þúsund bragda, til ad stytta mér þessa tíd. Æ! míg aumkunarverdann! því hefi eg ecki hugleidt, ad tíu líf eins laung og mitt, sái ecki bætt mér aptur hinn minnsta part af þeim tíma, hvern

eg vanbrúkad hefi. Hvernig gét eg þá í svo stuttu lífi fengid nockurn tíma afgángs til lystínga og ónytsamlegra hluta? mun nockurr saka-madur, sem var til dauda dæmdur og átti einúngis einn dag eptir ólifadann, á hverjum hann gæti nádar leitad, mundi hann hafa nockurn tíma afgángs, sem hann eyda megi til ónytis? O! hversu fásinna eg er! dómurinn er þegar fallinn um mig, eg á einúngis eins dags frest eptir, og þessi dagur er mér til leidinda? eg eydi honum í þvílíku þánkaleysi, med gjálífi, barndómlegum og ónytsamlegum athøfnum, og leitast hvad mest eg gét vid ad stytta hann; eg sje qvøldid koma, án þess ad hafa brúkad þann dag, sem Gud hefir gefid mér, ødruvísi enn svo, ad eg vann til enn þýngri hegníngar. Hvernig fæ eg sagt, ad eg hafi haft afgángs tíma þennann dag? ó! hversu tídin er stutt og mínar skyldur óteljanlegar, og þó fann eg enn þá svo margar tómstúndir á hverjum degi, á hverjum eg eckert tók mér fyrir ad ydja: enn þa lét eg lystíngar stytta mér tídína. Voldugi Gud! þú, sem einn úthlutar tímum og augnablikum, hverninn mun þér

gēdjast ad sjá mig þanninn eyda minni tíd, sem er svo stutt og þó svo mikilsverd? æ! eg skélf og titra! sá mesti og besti partur míns lífs er þegar lídinn og tapadur, skal eg enn þá ætla mér, ad eyda eins ónytsamlega því, sem eptir er daganna? skal eckért alvarlegt augnablik vera til í mínu lífi, nema þad seinasta, sem endar þad? ó Gud! vardveittú mig, frá þeirri óútmálanlega miklu ólucku; helga þú sjálfur þau fáu augnablik, sem eg enn þá lifa skal í þessum heimi, og géf mér nád til ad brúka þau mér til sáluhjálpar. Þessi dagur flytur mig nær grøfinni, ó! hvad vildi eg gjøra, ef eg vissi mig ega einúngis eitt stig ófarid eptir af minni vegferdar-reisu ad grøfinni? lát sífellt vaka í huga mínum þetta íhugaverda: hvad ef mér yrdi nú í burtu svipt, hver mundu þá mín kjør vera? Eilífi Gud! miskuna þig yfir mig og géf þú mér þann vísdóm, forsjállega ad brúka mína stuttu tíd, og forsjallega ad endurkaupa hvert forsómad augnablik, þar ed mín eilífu forløg eru þar undir komin

30. Hug-

30. Hugvekja.

Þitt orð er vor hjartans gleði og huggan. Jer. 15.

Hvegar eg elska Guð og Jesúm Krist, get eg í öllum lífs tilfellum hugbraustur verið. Hvert, sem eg lít til þess umliðna, þess nærverandi ellegar hins ókomna, styrkist eg í þeim ásetníngi, að vera hjá mínum Endurlausnara, að hverjum einum eg vil mér halda. Eg finn að sönnu, þá eg aðgæti mitt umliðna líf, að eg einnum varið hafi æfi minni í heimsins gjálífi og til heimsins lystínga; en, hvílíka huggun finn eg þar hjá miðt í þessari sorglegu endurminníngu! eg get ecki hugsað til þeirra umliðnu tímanna, án þess undir eins að þacka og þeckja alla þá vegu, um hvörja Guðs miskunsemi hefir mig framleidt. Allstaðar þecki eg þá náðugu forsjón, sem Guð hefir fyrir mér borið, jafnvel og þá, er eg enn geck á vondum villustigum. Eg kannast við þær heimuglegu aðvaranir, með hverjum hann tíðum kallaði mig til að gæta skyldu minnar, og með hvílíkri gleði og huggun má þá ecki mín sál uppfyllast? O Guð! hversu endalaus er þín miskunsemi! má eg með Spámannin-

um undirtaka; þegar eg er Jesú, fyri trúna, sameinadur, liggur mér í léttu rúmi hvad, sem adkémur og ágengur í þessu lífi. Heimsins óstødugleiki, ránglæti og álas, sem er svo sorglegt þeim, er elska hann, kénar mér til þess, ad eg læri því betur ad þeckja, hversu farsæll eg er, sem útvalid hefi mér annann Herra enn heiminn; en þó hyggast eg enn þá meir vid umþenkíngu þess, sem eptirkomandi er. Eg bíd þeirrar sælu vonar og þess luckulega augnabliks, þá eg inntakast mun í þeirra himnesku hersveita samfélag, aptur sameinast brædrum mínum, sem eg misst hefi á jørdunni og ódaudlegum Gudi sjálfum; eg kannast þá vid þad, ad þó eg hafni því, sem nærverandi er, tapa eg þó engu, þared allt þetta jardneska mun eptir fá lidin augnablik horfid, og þær þreyngíngar, sem eg hefi lidid, mega ecki koma í nockurn samjøfnud vid þá dýrd, sem mér er fyribúin í himninum. Eg veit og má sanna: ad nálægir hlutir hversa í burtu skyndilega, eru ecki þess verdir ad nockur telji þá, eptir ára eda jafnvel 100 ára tølu, þó svo lengi audnast mætti ad njóta þeirra. O! því hefi eg ecki fyrri

látid mig leida af Jesú stjórnun, svo eg ødlast mætti þessa sælu? því hefi eg ecki leitad þessarar sameiníngar vid minn Endurlausnara til ad gjøra hid umlidna, nálæga og eptirkomanda mér audveldara? Æ! flýttu þér, sála mín! vid enda þessa dags, ad vinga þig vid þinn Gud, hvers nád og gædska mun gjøra, ad allt verdur þér gott og gledilegt. Slít þú af þér bøndin, sem enn þá binda þig vid jørdina, og kom sídan ad nota þér þau gædi, sem Jesús býdur! þú fyllist, ad vonum, óróa, þegar þú minnist þinna drýgdu bernskubrota; hversu mikla mædu orsakar þér ecki sjón nálægra eymda hér í heimi? hversu mikillar áhyggju valda þér ecki umþenkíng þinna komandi tilfella, og hversu sorglegir verda ecki vid allt þetta þínir dagar? O! léttu nú á þér byrdinni, og leitadu sálu þinni rósemdar hjá Jesú; já, leitadu fyrirgéfníngar hjá honum á þínum frømdu syndum, gledi hjá honum á nálægri tíd, og sáluhjálplegrar vonar fyrir komandi tímana!

31. Hugvekja.

Þó samtøk gjørdu himin, haf, og haudur mér til ama, hættum stædi' eg umspenntur af, og ógn

helz í bili sama, en heimur allur hvirfi mér, Herra Gud! samt eg treysti þér, óttast fár eckért framar.

Sú nád og miskun míns Guds, sem vardveitir mig og hefir hingad til vakad yfir mínum døgum, uppfyllir nú mitt hjarta med djørfúng og trúnadar trausti. Því skyldi eg efa um hans handleidslu, þar ed sérhverr dagurinn, já, sérhvert augnablik míns lífs sýnir mér audsjáanleguſtu merki hans vísdóms, almættis og gædsku? Nei! eg sæ ecki annad enn íhugad ókomnu tímana med því trúar-øruggasta hjarta, þared sá sami alvísi og nádugi Herra rædur fyrir þeim, sem audsýndi sig mér svo dýrdlegann á umlidna tímanum. Eg veit því fyrifram, ad hverr ókominn dagur mun gefa mér nýar sannfæríngar hans nádugu forsorgunar fyrir mér; eg mun framvegis óqvídinn vona mega ad finna hann vera þann sama mildiríka velgjørara, sem ánægjanlega veitir mér allt hid góda. Hann mun leida mig á þeim vegi, sem mín fávitska og breiskleiki varna mér annars ad gánga; hann mun snúa frá mér þeim háskasemdum, sem framvegis munu mæta mér á minni Píla-

gríms-reisu; hann mun bæta þann skort, sem fylgir jafnan mínu ásig-komulagi; hann mun framhalda þeirri umhyggju og kjærleika, sem hann hefir borid fyrir mér allt frá módurlífi, hann hefir aldrei aflátid ad vera minn Gud og hjálpari; máttur og yfirburdir hans guddómlegu veru og sannleiki hans fyrirheita géfa mér þá ófanleg-ustu fullvissu um allt þetta; eg veit hann og ad vera minn mildiríka Gud, og mitt hjarta gledur sig af því ad hann svo fúslega hjálpar mér. Eg vil því prísa þig, minn Gud! því ad þú gjørir svo vel vid mig; en eg veit og fyrirfram, ad sú komandi tíd hefir mér mótlætíngar búnar og ad eg hér eptir ecki heldur mun frí verda fyrir øllum þjáníngum. Já, eg yrdi einn medal þeirra óluckulegustu mannsképna, ef eck-ért mætti mér þad, sem fengi læckad mína drambsemi, stødvad mitt óstøduglyndi og hrært mitt hjarta til ad képpast eptir betri og varanlegri gædum. Þú munt því best sjá og aqvarda mér þad, sem mér er naudsynlegt og fyrir bestu, minn Gud! og á stundum, vegna minnar sønnu velferdar sjá hentugast ad straffa og audmýkja mig; en eg bid

þig af øllu mínu hjarta, ad þú vyrdist ad gefa mér þolinmædi, von og huggun, til ad medtaka og svo hid ógedfelda af þínum føđurhøndum, og kannast vid þinn gædskufulla tilgáng í øllu því þú gjørir. Vissulega muntú einnig í mótlætínganna skamti høndla miklu nádarsamlegar vid mig, enn eg verdskulda og ecki leggja á mig stærri þjáníngar, enn eg fæ borid; eg vil því audmjúkur vona á þig og øldungis afyenda mig þinni gædsku og nád fyrir Jesúm Krist. O! minn Gud! þú, sem enn þá aldrei létst nockurn þann til skammar verda, sem sett hefir sitt traust á þig, láttú mig og fá ad reyna trúarinnar sáluhjálplegu verkanir, og finna hversu luckulegur sá er, sem má vona á þig, og afyenda sig med fullu trúnadar trausti á þitt vald. Eg fel mig nú á þessari stundu þinn í trúføstu vegleidslu í øllum tilfellum. Hvad getur mér íllt mætt, ef þú ad eins ert minn Gud og minn Frelsari? hvad hefi eg ad hrædast, sértú ad eins mitt traust og hæli?

32. Hug-

32. Hugvekja.

Því far þinn veg nú, þú heimur fallvalti og hefd þín ótrú! eg sný hug til himins og hann stunda á, til Herra míns Jesú, minn Frelsara' ad sjá; þar hjá þeim útvøldu hann hét og bjó mér, ,:, víst sjálfum med sér ,:,.

Vor borgar-réttur, vor von og vor ávøxtun og ávardada eilífa vistar-vera er á himnum; ad hugsa þángad heim, daglega meir og meir ad sannfærast hér um, og þess vegna minna ad meta þad jardneska, þad er vor skylda á medan vér búum á þessari jørdu. Gud hefir því allopt gjørt oss samastadinn hér svo ørdugann, ad vor umsorgun og þánkar dragast skyldu frá heiminum til himinsins; ad vér síst gjørum oss í lund, ad vér hafa kunnum eins mikla gledi og unadsemd hér, eins og vér þar á sídan vænta megum. Þegar daudinn loksins ber ad dyrum hjá oss og vér skulum rádstafa voru húsi, verdur allt þetta jardneska lítilsverdt og fánýtara enn nú í vorum augum. Allt þad vér mikils høfum metid í þessu lífi, mun oss þá sýnast, sem einkisverdt, en hitt þar á móti, sem vér høfum lítils metid, verdur oss svo dýrmætt, ad

vér þá dæmum það verðskuldað hafa allann vorn kjærleika allann vorn aldur. Ef að vér aðgætum þetta, nú á meðan vér erum heilir heilsu, yrðum vér betur þar um sannfærðir, hversu fánýtt þetta líf er. Ef að vér réttilega hugleiddum himinsins farsæld, mundu oss víst minna verðar álítast eymdir og armæða þessa lífs. Ef að vér réttilega yfirvegum, að oss er hér ætluð vera einúngis um stutta stund, og vér tímanlega megum búa oss undir vora burtför til þess himneska föðurlands, þá mundi oss ekki gánga svo nærri að þola lítinn mótgust og örðugleika á ferðinni, svo sem hitt, að missa alla hægð og gleði þá héðan alkomnir erum. Ef vér ýðuglega hugsum útí, til hvers Guð einkanlega setti oss hér á jörðu, þá mundum vér glaðir og fegins huga, framqvæma svo mikið gott, sem oss mögulegt væri í þessu stutta lífi. Ef vér einúngis vildum meta himnanna farsæld að hálfu leiti við það, sem hún er í raun og veru, þá mundum vér sannlega meira vilja til hennar vinna. Svo opt, sem vér íhugudum himinsins vegsemd, mættum vér sannfærast um vort seinlæti til þess góða,

og um heimsins ófullkomlegleika. O Gud! fyrst þér þóknast hefir ad lengja vort líf allt híngad til, svo géf oss nú nád til ad yfirvega, ad vér snarlega megum hédan halda, og ad vor velferd er undir því komin, hverninn vér erum undir þessa burtför búnir; lát oss upphvetjast af voninni um þau dýrdlegu laun, sem þú hefir heitid oss, ef ver ad eins ótraudir keppumst eptir eilífdinni og hennar farsæld. O! ad vér megnudum ad framqvæma þinn vilja med eins mikilli gledi og þeir sælu andar, Englarnir, sem skoda þitt auglit! ó! ad himinsins umhugsan mætti vekja alla vora lífs og sálar krapta og gefa oss æ meiri og meiri laungun og styrk til dygdanna æfíngar! láttu þad vera vora einustu stødugu ástundun, ad gjørast verdugir til ad ná þeirri sáluhjálp, sem oss er í himninum ágvørdud; þessa skulum vér einúngis óska, þar vid skulu vorir þánkar skémta sér, og þetta á og má vera vort støduga mark og mid, frá hverju engir jardneskir hlutir fái oss snúid. Þannig skal vor umgengni vera á himnum, hvadan ver væntum vors Drottins og Frelsara Jesú Krists, sem mun ummínda þann líkama, er vér

í þessari vorri lægíngu berum, ad hann líkur verdi þeim líkhama, hann í dýrd sinni hefir, med hans volduga krapti, sem alla hluti kann sér undirgéfna ad gjøra.

33. Hugvekja.

Hverſu gott, sem lífid er, varir þad þó ecki nema stutta stund, segir Sirach 41.

Heilbrigdi, ríkdómur, virdíngar og ástsæld, eru þau gædi, sem allir í tímanum óska sér ad eignast og ef vér vissum þeirra flestu manna bæna innihald á þessu qvøldi, mundu þessir hlutir vera helzta efnid af óskum þeirra. Þegar eg med athygli prófa sjálfann mig, finn eg einnig laungun eptir heilbrigdi, ríkdómi, virdíngum og vinskap í hjarta mínu. Þessa laungun er ecki ad lasta, en mætti eg ad eins velja réttu medølin til ad ná þessum gædum, vildi eg einúngis bidja Gud um dygdugt hjarta, þá mundu øll þessi gædi hvad vissast verda mín eign, þvíad Guds ótti er vegurinn á hverjum eg vona má ad ødlast heilsu, ríkdóm, virdíngu og ástsæld. Ef eg er réttskickadur fyrir

Gudi, má eg helzt vænta mér heilbrigdi og lánglífis, því þá æfi eg þær dygdir, sem vidhalda mega heilsu minni; þá fordast eg lesti, sem stytta mína daga. Ef eg gudhrædsluna elska, þá mun mig síst ríkdóm vanta. Þá mun Gud stýra mínum athøfnum med sinni sérlegu og mildiríku forsjón, blessa mín fyrirtæki, og láta mínar gjørdir farsællega luckast, og þó eg nædi ecki miklu ríkidæmi, mundi þó gudhrædslan gefa mér ánægt hjarta, án hvers ríkdómur yrdi mér einúngis byrdar auki, og ástand mitt engu þolanlegra. Sé eg dygdugur, þá verd eg bædi virdtur og vel metinn; sérhverr, sem elskar rádvandt framferdi, mun nota og virda mig mikils, og yrdi þetta meir enn fullkomid jafnvægi á móti þeirri vanvirdu, sem eg saklaus líða kynni af ógudlegum. Elski eg Gud med hjartans einlægni, mun mig aldrei vini vanta; því þá mun eg ætíd finna þá vini, sem med einlægum kjærleika og hreinu hjarta verda mér unnandi, og greida úr mínum vandrædum, eins og þau væru þeirra egin. Sú er því sérlegasta ósk mín á þessu qvøldi, ad eg verda megi gudhræddur og dygdugur og audnist mér þad, hefi

eg allt. Hví guðhræddari sem eg er, því rólegri, ánægðari og lukkulegri mun eg verða, ekkert mun eg fyrir það missa af því, sem heimsins børn keppast svo ákaft eptir, og ecki skal mig eptir því lánga, þareð eg á betri audlegð; heilbrigði minnar sálar mun og gjøra mér líkhamans sjúkdóma léttari og þolanlegri; Guðs náðar ríkdómur mun uppørfa mig, þegar útvortis skortur þreyngir að; að vita mig Guði kjærann, og honum um mig hugað, mun gjøra mig glaðsinna, þó heimurinn snúi við mér bakinu, og vegna fullvissu um Guðs og Jesú kjærleika, mun eg þolgóður umbera, þó vinirnir bregðist mér. Eg verð því að øllu leiti, og í øllum kríngumstæðum farsæll, hafi eg guðhræðsluna til að bera. Að eg megi guðhræddur verða, skal því mín innilegasta bæn á þessa dags qvøldi.

34. Hugvekja.

Drottinn Guð er sól og skjøldur, Drottinn géfur náð og heiður, hann mun ecki láta þá vanta neitt gott, sem á hann vona. Ps. 84.

Þegar eg yfirvega hvað Guð er, og hvað eg er, þá mætti sú umþenk-

íng uppvekja hjá mér þá djúpustu lotn= íngu. Eg gæti þá ecki annad enn ná= lægt mig Gudi med tilfinnanlegustu íhugun minnar eymdar og óhæfileg= leika til alls ens góda, og þetta er líka vegurinn, á hverjum eg finna mun nád hjá Gudi. Í þessu ásigkomulagi mun eg honum þócknanlegur vera, þegar eg lært hefi ad þeckja mig sjálfann og audmýkja mig fyrir hans dýrdlegu há= tign; mín vesæld og eymdarskapur mun ad sønnu því olla, ad eg valla dyrf= ist ad upplypta mínum augum til þessarar hátignar, en hans augu munu því heldur líta ofan til mín, sem eg eptir hans bodi og dæmi míns Jesú er sannaudmjúkari; þannig á mig kom= inn mun eg óhulltur og gladur voga ad nálægjast Gud. Mín Guds þjón= usta, sá virdíngarfulli ótti, sem eg ber fyrir honum í trúnni, med tilfinníngu sjálfs míns eymdar og óverdugleika, mun honum víst þægari, enn þótt øll verøldin færdi honum hégómleg brenni offur. Mín bæn mun vissulega þreyngja sér ad hans veldisstóli, og hræra hann til ad gjøra mig hluttak= andi í hans nádarfullu fyrirheitum. Hann, sem heyrir bænir þeirra vesælu

og hjálpar þeim, sem hafa klökkvann og audmjúkann anda, mun efalaust heyra mína bæn, og flýta sér ad hjálpa og miskuna mér, hann mun ecki forsmá mitt sundurkramid og ángrádt hjarta, ecki minnast minna synda, heldur láta þær frá sínum augum burt hverfa eins og ský fyrir vindi; á þeirri vondu tíd, á ángistar, neydar og hörmúnganna degi, skal eg víst voga ad nálægja mig til hans í hverju, sem ad höndum ber; já, í daudans sídustu adsókn skal eg óhultur og óhræddur voga til hans ad flýa; þegar mér hvergi í heiminum er lengur vært, skal eg dyrfast ad leita hælis hjá mínum Jesú og med hans krapti og adstod sigra þenna sídasta óvin. O minn Gud! kénn mér ad vekda sann-audmjúkur, þú ert mikil og yfir alla hluti upphafinn, en eg er eckért; þú ert eilífur og ætíd hinn sami, þín ár fá engann enda, en mín tilvera á þessari jördu er eins og einn dagur og líf mitt líkt skugga. O Gud! kénn þú mér ad sjá og þeckja, ad eg er alls eckért og ad eg hefi verdskuldad daudann vegna minna mörgu synda. Án þín framgeng eg í megnri blindni og fávitsku, en sje ecki þína reidi gégn

syndum mínum, fyri hverri eg mundi þó eilíflega tortýnast; mín augu fá ecki heldur hættuna sjed, er eg sveyma í, sem er: ad eg lída kynni eilífa smán og vanvyrdu, sem verdskuldud endalok minnar drambsemi, nema þú, med þínum góda Anda virdist ad vísa mér veg til sannrar audmýktar og lítillæckunar sjálfs míns. Æ! hversu lengi mun eg enn ráfa viltur frá þeim sanna audmýktar vegi? hversu lengi álíta mig fullsterkann, enn þótt eg sé staddur í mikilli eymd, hverja eg hverki hugleidi né þecki? nær mun þitt nádar=ljós, eilífi ljósanna Fadir! fá algjörlega burtrýmt þessu mirkri og fásinnu úr hjarta mínu? Sjá, ó Gud! mig lángar nú til ad rata þenna farsældar veg; verka þú sanna audmýkt hjá mér, svo eg megi þér þócknast, því eg er brotlegur syndari, sem hefi skort á þeirri hrósun, er fyri þér gyldir. Vertú mér jafnan nádugur og láttú þitt ord lýsa mér og kénna mér þín réttindi!

35. Hugvekja.

Mitt athvarf er til Guds; vonid á hann alla tíma, gott fólk! Psálm. 62.

Hvad fær oss ángistar ollad, þegar vér bædi í tilliti til þess nálæga og hins ókomna, getum haft þá øruggu von: ad øll vor velferd hér í lífi je í høndum vors Guds? hann þeckir allar vorar þreyngíngar, og hefir nóg medøl til ad frelsa oss frá þeim. Hans miskunsemi mun ecki neita oss neins þess, sem í raun og réttri veru er oss þénanlegt? hví skyldum vér setja vort traust á mennína, sem eru eins brigdulir og sú hjálp, er vér væntum af þeim? því skyldum vér eyda vorum døgum í þessa lífs sorgum þared vor lucka er í hendi vors Guds, sem hefir þegar áqvardad fyrifram þann túna, er vér skulum hennar njóta, hversu lengi hún vara skuli og verda oss til gledi? vona þú einúngis á hann, mín sál! og afhendtú þig hans vísu og nádugu stjórnum, sem best sier fyrir øllu; hversu qvídafullir verdum vér ecki tídum, þá vér lítum til þess ókomna? hversu margar og þúngbærar naudir eru oss kannské búnar á efri døgum, þegar vér verdum gráhærdir og gamlir? máské þeir vinirnir, sem nú eru vor huggan, yfirgéfi oss þá; máské lángvinnur og strángur sjúkdómur nidurbrjóti þá

heilsu vora; máské fátækt, forakt eda önnur eymd verdi hlutfall vorra ókomnu daga. O þú örvæntíngarsama hjarta! til hvers skulu þessar harmatölur og sorgir, þared allt það, sem á komandi tímanum mæta skal þer, stendur ecki í þínum höndum? hann, sem stjórnar allra manna lucku-kjörum á jördunni, hann hesir og áqvardad þín, og hvernig máttú vænta þér annars af þíns milda födurs hendi enn þess, sem í sannleika er þér nytsamlegt? og þó ad vid þig kynnu nú framvegis þvílík tilfelli fram ad koma, sem væru þér óþægileg, eru þau þó nytsamleg, svo sem þér áqvördud af þíns besta Födurs vísdómsfulla tilgángi, og hvad munu þig stoda qvídafullar hugsanir? hvert munu þær mega þínum eymdum aptra, sem þú álengdar þykist fyrirsjá, ellegar gjöra þær sjálfum þér léttbærari enn þær annars verda kynnu? fel þínum Gudi alla ókomna tíma, og þau lucku kjör, sem þ.r eru áqvordud, eru þér best og sáluhjálpleguft; en berir þú enn nockra áhyggju fyrir ókomna tímanum, þá hugsadú einkanlega til daudans, til grafarinnar og d.imsins; leitadú þeirrar lucku, sem varanleg er,

midt í þessum umbreitíngum, og veldú þá vegu, sem leida þig til hennar, því jafnvel í þessu tilliti hefir þinn Fadir borid umönnun fyrir þér; hann hefir ádvardad þér farsælann ódaudlegleika, látid þinn Endurláusnara afreka þér eilífa gledi; lifdú þar fyrir eins og sómir þeirri manneskju, sem á dýra lucku í vændum; lifdú í trú á Jesú og í voninni um sælann ódaudlegleika; þá mun jafnvel engin hörmúngafull ókomin tíd hafa neitt óttalegt ad skelfa þig med. O Gud! þú, sem hefir géfid oss lífid, vér þöckum þér af hjarta þá huggun, ad vor lucka í þessum og hinum ókomna heimi stendur í þínum höndum, svo vor sála þarf framar engu ad qvída; þú munt útbluta oss svo miklu, sem nægir til vorrar naudþurftar hvern dag; allt viljum vér medtaka af þinni hendi; eins þann mótlætínga bikar, sem þú kannt ad oss rétta, viljum vér ánægdir medtaka; vér viljum drecka hann og segja med vorum Jesú: verdi þinn vilji? Med þessum ásetníngi viljum vér áfram halda vorri Pílagríms-ferd, þú munt og, vor Gud! á komandi dögum vors lífs vera vor Gud og Frelsari; vér hughreystum oss

vid þína óendanlegu góðgirni, því þú munt allt vel vid oss gjøra.

36. Hugvekja.

Minnst' á grøf þína midt í gledi. — — —

Hverr einn dagur, sem yfir oss kémur, leidir oss nær daudanum, grøfinni og eilífdinni og hverr veit nema einhverr af oss sé, án þess honum komi þad nú til hugar, þegar framstiginn á þann grafar-backa, sem eptir lítinn tíma alltaf mun hylja hans líkhama til ens sídasta dags; svo mikid vitum vér med vissu: ad því fleiri daga vér lifum, því meir nálægjumst vér lífsins qvøldstundu. Vér fáum þess ecki dulist, ad sá þánki fyllir oss sorg og þúngsinni, ad vera nálægur daudanum, grøfinni og eilífdinni. O Gud! hversu markverdt er oss ecki þetta? vér þurfum ecki efast um, ad þad í raun réttri nálægist oss, en um hitt efumst vér: hvert vér erum svo á oss komnir, ad vér med gledi og gódri von vogum ad renna augum vorum til þessa; því ef ad sá yfirvofandi daudi og sú allnálæga eilífd ecki ega ad skélfa oss um of, verdum vér ad nálægjast þig, ó vor

Gud! en vor samvitska, þetta hátalandi, einhlýta vitni í sjálfum oss, ber fram, að vér enn þá séum lángt frá hér, og að vér mættum verða eilíflega ólukkulegir, ef vér nú værum svo nálægir dauðanum, að einkis frests eða frístundar væri nú framar að vænta. En ef vér nú í dag höfum í síðasta sinni sjeð dagsins ljós hér í heiminum, og ef vér nú í síðasta sinni þenktum hér til þín, ó vor Gud! ef dauðinn apturlykti vorum vörum miðt í því vér nú erum að biðja þig, og síðasta orðið, sem vér tölum á þessari stundu, yrði hið síðasta í þessu lífi. O Gud! hversu mjög bløskrar oss þessi þánki, og hversu auðveldlega má þó ecki hann og þessi tilgáta uppfyllast? því, nærsta skjótur er allopt banvænn sjúkdómur að búa um sig í mannlegu holdi, sem ber ætíð nóg dauða tilefni í sjálfu sér. Og hversu mörg hastarleg tilfelli, sem lítil sýnast, géta baradauki gjört enda á þessu fallvalta lífi: einúngis ein hætuleg bilta, einn svala-dryckur, snögglega teygaður, einúngis ein smá æð, sem hrøckva kann innvortis í líkhamanum, géta þess ollað, að lífsvökvarnir missa orðulega rás, og þá er

strax vor daudi og vor dómur fyrir höndum. Á þessari einu stundu — eptir því, sem reiknad er ad vidberi á sérhverri klucku-stundu — vænta 4000 manneskjur í heiminum síns sídasta vidskilnadar og qvedja ad fullu þetta líf; mun þad ecki mega ské, ad einhverr vor ástvinur, einhverr af oss sjálfum sé nú í þessari tolu? en þótt nú allar þessar tilgátur brigdust, er þad þó víst, ad daudinn kann ad yfirfalla oss á þeirri stundu, er vér minnst væntum hans tilkomu og vér máské helzt væntum og óskum oss ens lengsta lífs. Þessi óvissa um daudans nálægd skal kénna oss þann vísdóm, ad hugsa ætíd til daudans og hans tilhugsan minna oss sífellt á þá naudsyn, ad búa oss, sem best, undir hann. Því skyldum vér slá á frest þessu svo mjög árídanda verki, þared undandrátturinn er svo hættulegur, en ókomni tíminn óviss? Nú, á þessu augnabliki, á medan vér ennþá heyrum, ennþá sjáum, ennþá finnum, viljum vér flýta vorri betrun, ennþá er hún audveld, en hversu ordug mun hún ecki verda oss, þegar vér erum gamlir ordnir í vorum syndum? Ennþá höfum vér krapta til ad íhuga

vort apturhvarf, en hversu miklu þýngri mædu mun þetta þá ecki kosta, er sjúkdómar og ellinnar þúngi hafa kraptana veikt, eda jafnvel svipt oss þeim? Ennþá er oss audid ad fara dagbatnandi og audsýna sonarlega ávöxtu vors apturhvarfs; en þessarar gledi og heilla megum vér án vera, ef vér fyrst á daudastundunni førum ad snúa oss til Guds. Þetta augnablik er enn í voru valdi, en hvert hid ókomna verdur þad, er mjøg óvíst. O Gud! lát oss víslega brúka þetta augnablik, og géf þú oss nád til ad þenkja svo alvarlega um þetta efni alla vora æfi, sem vér nú látumst þenkja. Láttu oss nálægjast þig meir og meir, þá liggur oss í léttu rúmi nær helzt daudinn nálægist oss, því vér munum vid hans tilkomu nálgast vora sáluhjálp.

37. Hugvekja.

Ef ad þér gjørid gott og lídid med þolinmædi, þá munud þér finna nád hjá Gudi, því þar til erud þér kalladir; þared Kristur hefir og lidid fyrir ydur, og lét ydur þá dæmi eptir, ad þér skyldud feta í hans fótspor. 1 Pét. 2.

Jesú gjørvalla líferni var hid ljósasta dæmi uppá náúngans kjærleika og

hjartagædsku, og þared oss er þad einnig fyrisett þessar dygdir ad æfa, hvert fáum vér þá valid oss ædra dæmi til eptirbreytni? Hversu ástúdlega umsorgun bar hann ecki fyrir mannkynsins velferd? Hann brúkadi sína krapta, ecki einúngis til hjálpar, þegar hann var um hjálp ákalladur, heldur vitjadi hann sjálfur hinna naudstøddu og baud þeim adstod sína; med miklum erfidismunum ferdadist hann til enna fjarlæguſtu stada og vitjadi fátækuſtu landsbygda, svo ad bædi meiri og minni njóta mættu huggunar og hjálpar af nálægd hans. Obedinn kom hann enum auma til hjálpar og géck um kríng til ad gjøra gott. Hann gaf enum blindu sjón og sjúkum heilsu; hann gaf hinum vesæluſtu þad, sem ennþá var dýrmætara enn lísid ellegar líkhamans heilbrigdi, gaf þeim skynsemina aptur, sem hana høfdu mist og þad, sem géck lángt yfir alla hans velgjørnínga, frelsadi þeirra aumu sálir frá mirkranna yfirvaldi og syndanna þrældómi; hann lét sína tilbidjendur adnjóta sinnar guddómlegu náttúru og bjó þá undir eilífa sáluhjálp; hann gleymdi bædi matarnautn og allri ró-

semi einúngis til þess, ad fórnfæra sjálfum sér og láta sig á krossinn negla til mannanna velferdar; hverki fékk honum aptrad mæda í sífeldri sjálfs afneitun né lastandi túngna baktal, frá því, ad hálda fram erindi og sýslunum sínum; hann leitadi engra metorda, engrar lofdýrdar, engra verdlauna; þad, sem hann stundadi, var ekkért annad enn hans Födurs dýrd og manneskjanna farsæld. Þetta var öll hans lángan, þar til midudu allir hans kappsmunir, sá var tilgángur pínu hans og dauda. Mun nockurntíma þvílík gædska hafa til verid, sem þessi gædska? Hvernig gétum vér virdt fyrir oss þetta Jesú gódgjørdasama líferni, án þess alvarlega ad óska þess og af øllum kroptum ad képpast eptir, ad vort líferni einnig mætti svo prýdt verda mannelsku, eins og allt hans líferni? Hann hefir géfid oss dæmid til eptirbreytni, vér egum ecki einúngis ad dást ad hans miklu elsku, heldur og sýna hana hjá og á sjálfum oss. En hversu mætti ecki margur þverr vor, á medal blygdast, þá vér nágvæmar hugleidum þetta efni? Jesú líferni var rétt nefnd samanhángandi kjærleiks kédja,

en vér fáum varla sýnt eda talid einúngis einn tíma vors lífs, á hverjum vér hreinann kjærleika audsýnt høfum. Hann leitadi sjálfur hinna aumu, en vér forsmáum þá opt, þegar þeir leita vor. Sérhver mæda var honum þæg og þóknanleg, þegar hann einúngis feck gott afrekad, en vér erum tídum hardgédja og ómiskunsamir, jafnvel þá, þegar oss veitir þad sem audveldast gott ad gjøra. O! þú guddómlegi manneskju vinur! hversu ólíkir þér erum vér mennirnir? Endurskapa þú og mýk vor hjørtu, ad vér mættum þér sem líkastir verda. Amen!

38. Hugvekja.

Sjá þú! augu Drottins líta til þeirra, sem hann óttast og vona á hans miskun. Ps. 33.

Hvad mun valda því, ad menn ecki hafa øruggari trú til Guds enn almennt skédur? því erum vér svo tídum vantrúarfullir og efasamir? fáum vér jørdina skodad, getum vér virdt fyrir oss himininn, án þess vér undir eins rennum augunum til sjálfra vor og blygdumst vora vantrúarfullu efasemi? hverr fær einúngis eitt augna-

blik efast um almætti Guds og gædsku, sem yfirvegar bædi hinar almennilegu og sérdeilislegu røksemdir hans gædsku og góðgirni? Einn morguninn segir þad ødrum og hverr dagurinn eptir annann auglýsir þad, hversu mikil ad eru dásemdar verk Guds miskunar. Vor umlidna æfi gefur sjálf vitnisburdinn um hans góðgirni, eins og vor egin reynsla stadfestir allt hvad segjast kann um trúfesti hans. Sólin rennur upp og gengur undir, en sannleiki Guds og trúfesti mun aldrei bregdast. Náttúrunnar gángur kann ad umbreytast, en Gud er óumbreytanlegur, og gétur þeim ómøgulega brugdist, sem setja á hann sitt traust. Hans mátt ver oss ad heidra, og ad dást ad hans gædsku og trúfesti; ad treysta nockrum hlut ødrum enn Gudi, er ad reida sig uppá fallvaltann grundvøll. Þegar vor Gud blessar oss, þá erum vér blessadir, blessadir í inngángi vorum og útgángi, blessadir í vøku og svefni, blessadir í lífi og dauda, blessadir í þessu og ókomnu lífi. Blessan Guds vors mun undan oss gánga, svo sem leidarstjarna, og fylgja oss, eins og verndar engill. Ver snúum oss

því til þín, þú almáttuga og gæðskurika Vera! því allar skepnur með sameinuðum kroptum fá síst hjálpað oss; sért þú oss fjarlægur, þá megnar enginn maður, og jafnvel enginn engill með nálægð sinni, að verða oss til nota. Að þínu boði hættir sjálf náttúran að liðsinna oss, allt er þér auðveldt, þú þarft einúngis að tala eitt orð, og þá gengur oss allt að óskum. Þitt forsjónar auga fær friðað vort óróafulla hjarta, þegar sorg og mæða geysar í voru brjósti. Þegar þú að eins lítur vinsamlega til vor, er oss í léttu rúmi þó allur heimurinn snúi við oss bakinu. Styðjir þú vor efni, þá mun oss allt að óskum gánga. Lát oss því einúngis setja allt vort traust á þig og á alls ekkert vona, sem þér er minna. Lát þína hønd æ vera yfir oss, ætíð varðveita oss og géf oss ætíð óhultum að finna sanna hugarins rósemi undir þinni forsjón og handleiðslu. Til þín flýum vér, lát oss því vernd finna hjá þér mót øllu því vonda, sem vorri dauðlegu náttúru er medfylgjandi; en hvernig er það møgulegt, að þú, almáttugi Guð! viljir yfirgéfa þá, sem vona á þína hjálp? Nei! fyrr mun

himin og jörd forgánga, enn þín trúfesti og sannleikur bregdist. Þú hefir lofad oss, ad þú viljir hjálpa oss, þig mun síst ydra þinna fyrirheita; med því öruggasta trúnadar trausti um þad, ad þú viljir virda oss þinnar nádar, gaungum vér útí þad ókomna og óvissa, sem þu sjálfur hefir ákvardad ad yfir oss koma skuli. En — þó vér vissum nú fyrirfram allar þær óheillir, sem oss mæta áttu, mundum vér þeim ecki framar qvída, heldur enn nú, er þær eru oss huldar, því vér höfum þá huggun, ad þú viljir stýra þeim öllum til vors sannarlega besta. Þínir vegir veri svo torsóktir, sem verda mega, vér reidum oss ad öllu leiti uppá þína vegleidslu, sem mun þægt og oss heillasamt gjöra allt hid óþæga, er oss á leidinni mæta kann. Ókomna tídin má svo mirk vera, sem vill, fyrir vorum sjónum, vér vitum ad þú munt hana upplýsa fyrir oss og leida oss til þeirrar sælu, sem oss er ætlud og geymd. Tilfelli vor mega svo sérleg, svo undarleg vera, sem vilja, vér viljum þó fagna í þér, ó vor Gud! og gledja oss vid vora sáluhjálp, sem fyrir höndum er.

39. Hugvekja.

Vona þú á Drottinn og gjør hvað gott er. Ps. 37.

Hversu mikil lucka er það ecki fyrir oss, að vita Guðs forsjón til vera, á hverja vér setja þorum óhult trúnaðar traust? hver sinnis rósemi og sálar ánægja má stærri vera enn sú, sem grundvallast á þeirri fullvissu: að ósýnileg Vera beri umsorgun fyrir oss, sem er óendanlega náðug, vís og almáttug? gétum vér haft nockra vissari von, enn þegar vér felum oss á vald þeim Guði, sem þegar bar umønnun fyrir oss, þegar vér vorum í móðurlífi, og sem fyrirfram hefir umhugsað og áqvarðað allt það, sem vér viðþurfa mundum alla æfi vora? sem talið hefir alla vora daga, og fyrirfram lagt grundvøllinn til allrar vorrar lucku, sett vorum óluckulegu tilfellum takmørk, og stýrt þeim oss til lucku? kann nockur lucka meiri að vera enn sú, sem grundvølluð er á þessari trú, þessari fullvissu? en hvers vegna veitir þér þá svo ørdugt, sála mín! að láta sannfærast hér um? yfirvegaðu eginlegleika þíns Guðs, sem hefir skapað þig og híngað til viðhaldið þér; líttú

til Jesú, af hverjum þú vænta mátt alls frelsis í þessu og ókomnu lífi; yfirvegaðu hvernig þeim hefir vegnað, sem hafa reidt sig uppá Guð, og lærðu af øllu þessu, að sá almáttugi ber umhyggju fyrir þér, með føðurlegri trygð og guddómlegum vísdómi. Vér høfum fullkomna røksemd fyrir þessum sannleika, vér mættum annars efa allt, já, að sólin sé bjørt, og að vér sjálfir séum til, ef vér í nockru efa vildum forsjón vors Guðs; vér hljótum því að auðsýna vora trú í verkinu, þegar í dag sleppa øllu vyli, øllum kvíða fyrir þeim ókomnu tímum. Vér skulum lifa allteins og þessi fullvissa krefur, að sønnu varlega og með forsjálni, en þó áhyggjulausir og glaðsinna og fela oss og øll vor efni á Guðs vald; hegða oss allteins og hlýðin børn og øldungis reiða oss á umhyggju vors vísa og náduga Føðurs, sem elskar oss heitt og vill alla þá umønnun fyrir oss bera, sem hann sjer oss viðþurfa og oss er fyrir bestu. Þá auðsveipnustu hlýðni ber oss að veita øllum hans boðum og fyrir engu øðru umhyggju bera enn því eina, að vér æfum þær skyldur, sem hann krefur af oss. Já,

þó oss sýnast mætti einhverntíma, ad hann svipti oss sinni nád, megum vér samt ecki láta hugfallast, heldur allteins oruggir og Job var undir sínum þjáníngum, jafnan taka oss þau ord í munn: aldrei skal eg afláta uns mín endalykt kémur, ad vona á Drottinn, því þótt hann deydi mig, skal eg samt á hann vona. Fengjum vér ad eins innrætt vorri sálu þetta gudrækilega sinnislag, mundu alls engin lífsins umskipti eda breytíngar, engin óláns tilfelli, sem oss mæta eda vér qvídum fyrir, koma vorri von til ad skeika eda deyfa vort trúnadartraust, í hverri helzt óró semi og biltíngum, sem mættu adkoma. Midt í enum qvídvænlegustu óláns tilfellum mundum vér gladir og hughraustir vardveita stoduga þolinmædi í sálum vorum, en engu ad sídur njóta þessa lífs med ánægju; vér mundum þá heldur ecki varir verda vid nockra þá nærverandi órósemi, er svo mikinn fjölda manna hrella kann á þessum tíma. Prísa mundum vér þá Gud fyrir þad lidna líf, gledja oss í því nálæga og óqvídnir vænta ens komanda, er í hönd fer. O Gud! virdstu ad styrkja oss í þessari trú og

gjøra æ hæfari og verdugri þinnar náðarríku umsjónar.

40. Hugvekja.

Svo skal ei framar nockur neyd, né heldur þessa líkhams deyd, mér frá þér megna' ad venda, ó Drottinn! eg er ástkjær þér, elska vil eg þig stødugt hér, en annars heims án enda. Send mér, sem þér, þóknast gledi, þjáníng' medur, þig alvísam, eg vil þó jafnan í øllu prísa.

Svo lengi, sem vér lifum í heimi þessum, megum vér sífellt búast vid því, ad ógédfeld tilfelli beri einnig oss ad høndum; ad óska sér einúngis óblandadra ánægjudaga hér í lífi, þad væri ad krefja þess, sem ómøgulegt er í svo umbreytíngasømum heimi, sem þessum, er vér byggjum. Þad væri og jafnframt hættulegt fyrir vora sønnu velferd; þared vor líkhami er, eptir náttúru sinni, yfrid veikur, vor skynsemi mjøg sljó, en girndir vorar svo ósedjandi; þared margir þeir, sem vér hljótum ad umgángast í heiminum, eru svo ótryggvir, egíngjarnir og kjærleikslausir og allir hlutir umhverfis oss æ svo óstødugir, svo svipulir, já, sjálfir vér egum einúngis skamma tíd fyrir høndum ad lifa hér á jørdunni, hversu megum vér

vænta þess, ad lífsstundir vorar bland-
ist ecki sdruhverju med ógedfeldum
augnablikum? og þó þad mögulegt
væri, ad vér gætum fríir ordid fyrir
öllu ógedfeldu, hversu óholl mundi ecki
sú sífelda lucka voru andlega ásigkomu-
lagi? í hversu gudlausu andvaraleysi
mundum vér þá ecki fram-ana? hversu
lítid mundum vér þá skeyta um Gud,
æfilok vor og eilífdina? því er midur!
vér verdum þess varir hjá sjálfum oss,
hversu vidvarandi óblöndud lucka blæs
oss upp og gjörir tilfinníngarlausa vid
sérhverja kristinndómsins advörun og
áminníngu; hversu miklu skadvænni
mundi þá ecki fyrir oss enn þá meiri og
varanlegri lucka? ó! hvad megum vér
þá ecki þacka þér, vor gódi Gud! ad þú
höndlar svo nádarsamlega vid oss, ad
audmýkja oss á stundum med eymda
og mótlætis tilfellum; sérhvert af oss
má efalaust vidurkénna: ad ef vidvar-
andi lífsins lystisemdir og ánægja, hefdu
sífellt fallid í vort skaut, mundum vér
sannarlega á þessari stundu ecki hafa
hugsad til þín; í þess stad mundum
vér miklu heldur hafa látid oss umhug-
ad, ad halda áfram í syndum og löst-
um, enn leita vorrar gledi í umgengni

med þér. Lofadur vertú því, elskulegi Fadir! fyrir þad ástand, hvers þú unntir oss. Med audmjúkri lotníngu og þacklætikyssum vér á þína Fodurhönd, sem úthlutad hefir oss fáein mædu augnablik mót svo mörgum gledistundum; og þó eru víssulega þeir sorgar dagar fáir, sem vér höfum lifad, og vort mótlæti léttbært, þegar vér samanberum þad vid margra annara medbrædra. Vér þurfum einúngis ad renna augum vorum til margra sjúkra og sárra vesælínga, margra fátækra hjálparlausra, sem ásamt oss lifa í heimi þessum, og þá munum vér þess brádt varir verda, ad margur einn hefdi fullt efni til ad ofunda oss af vorri léttu byrdi. Vér höfum góda heilsu og heilbrigdi, eda vér lifum med glödu, ánægdu hjarta, ellegar egum trúann, einlægann ástvin, hvert af þessu fyrir sig, má gjöra oss íhaldna, þó vér höfum þad ecki alltsaman. Vér viljum því ecki mögla eda orvýlnast fyrir þad, þó Gudi þóknist ad láta oss nockra, en litla, hlutdeild fá þeirrar mædu og eymda, sem hann af nádarríkum tilgángi, hefir úthlutad þessari jördu. Hverr veit hvada mótlæti vér

egum ennþá við að búast í þessu lífi? hvað helzt það verður, viljum vér þess bíða, og styrkja vort hjarta með öruggri von til hans, sem útbýtir því. Þar um erum vér fyrifram fulltrúa, að þó Guð hafi áqvarðað oss nockrar þjáníngar, hefir hann undireins áqvarðað huggun og endurnæríngu oss til handa. Efalaust vogum vér, í þeim kríngumstæðum að vænta alls góðs af hans mildu forsjón; og þó að nockuð af þessu bregðast kynni, sem vér nú í voninni huggum oss við, er þó hitt víst uppá að byggja, að dauðinn mun eilíflega svipta oss öllum eymdum. O vor Guð! vér skulum framgánga með þeim stöðuga ásetníngi, að leggja oss með auðsveipni og auðmýkt undir þína vísdómsfullu, föðurlegu stjórnun. Hafir þú áqvarðað oss blíða meðlætis daga, viljum vér kappkosta að brúka þá með þacklæti; en hafi þitt vísa ráð heldur valið oss sorglega tíma, skulum vér einnig taka þeim súsir og prísa þig eins fyrir þá, en með þolinmæði, von og viljugri undirgéfni leggja oss undir þína Föðurhönd, sem aldrei útlutar þínum börnum öðru enn því, sem gott er og þeim heilsusamlegt.

41. Hugvekja.

Mín hjálp kémur frá Drottni, sem skapad hefir himin og jörd. Psálm. 121.

Ef ad vér einúngis ættum ad reida oss á vora egin krapta, ef ad vér þyrdum ecki ad trúa á þann Gud, sem gjörvalla náttúruna hefir í sinni hendi, sem nidurradar hlutanna gángi, sem ber umsjón fyrir öllu því, er hann skapad hefir og stýrir öllum tilfellum med vísdómi og gædsku, og ef vér nú ecki vissum, ad þessi almáttugi Skapari væri vor líknsamur Gud og Fadir, hvad mundi þá af oss verda í heiminum? eckért hæli hefdum vér þá í naudunum, enga huggun í sorginni, enga ánægju í luckunni og enga rósemi í daudanum. O! hversu aumir værum vér þá! hversu óluckulega glatadir! betra væri oss þá, aldrei ad hafa verid til, enn þannig ad hrekjast um í heiminum án Guds. O! hversu óttalegur mætti oss ecki vera sá þánki? hvernig kynnum vér med gledi ad sjá dagsins ljós? hvernig fengjum vér, án sorgar, risid úr reckjum ad morgni dags, eda lagt oss til hvíldar ad qvöldi, ef vér ecki gætum gjört þá

skýlausu játníngu: eg trúi á Gud almáttugann Skapara himins og jardar? en, þared vér nú trúum þessu, og Guds andi kreptuglega sannfærir oss þar um, mega hver helzt tilfelli mæta, sem vilja, vér munum samt qvíþalausir og rólegir taka þeim vandrædum, sem ad höndum bera. Vér skélfumst þá háskasömu tíma, sem adkoma kunna, en Gud getur á einu augabragdi umbreytt hlutanna óttalegasta útliti, og jafnvel þótt heimurinn tortýndist, verdur þó Gud vort hæli og styrkleiki alla tíma. Ef vér skélfumst offóknir vorra óvina, hatur þeirra og vondsku, er Gud þó máttugur ad skýla oss og vardveita, mýkja og yfirvinna vondskufullar áráfir vorra ofsóknara; séum vér í háska, vegna vondra manna heimuglegra svikræda, getur Gud þó gjört þeirra svikrædi ad engu, því hjá honum er styrkleiki og vísdómur; heimsæki oss fátækt og skortur, er þó Gud sá, sem hefir einnig þessi tilfelli í sinni hendi, hann fær umbreytt fátækt og skorti til ríkdóms og nægta; ef vér föllum í banvæna sjúkdóma, svo vor náttúra hlýtur ad berjast vid daudann, höfum vér

engu að síður øruggann móð, því að Guð fær oss ecki yfirgefið, þegar vér að eins vonum á hann; hann mun gjøra vora sjúkdóms þjáníngu þolanlega, endurnæra vort sorgmædda sinni, gleðja vort hjarta með sinni huggun, varðveita oss í þess síðasta óvinar yfirfalli og meðtaka vorar sálir í sitt miskunar skaut. Þannig megum vér rósamir og óqvíðnir vera í øllum tilfellum og gleðjast við vors Guðs náðugu stjórnun. Sá, sem stýrir heiminum, er mjøg mildiríkur Guð, sem elskar oss, hvers gleði er að gjøra gott, sem fær hjálpað oss og verndað, þó alls heimsins veldi gjørði samtøk oss á móti, hans augu vaka yfir oss dag og nótt og mitt í hans reiði, sem vér með syndum vorum høfum verðskuldað, minnist hann sinnar miskunar fyrir Jesúm Krist. Svo hátt upphafinn, sem hann er, lítur hann þó niður til hinna lítilmótlegu, og miskunar sig yfir þá aumu og hinar vesælustu skepnur sínar. Hallelúja! því Drottinn, sá almáttugi Guð, stjórnar með gæðsku og vísdómi! vér viljum fagna og vera glaðir og gefa Guði dýrðina. Þitt orð, ó vor Guð! er øll vor huggan;

þad er vor lífs-regla, uns vér fáum ad syngja þínu nafni lof og eilíft Halle-lúja í Engla og útvaldra sambúdum.

42. Hugvekja.

Rósöm samvitska' ef er ad eins, eign mín, hvad kann þá bløskra mér? hvad fær þá ordid mér til meins, megn þegar qvídi adra skér?

Þú leitar ad rósemi, sála mín! en það er stadreyndur sannleiki: ad þú fær hana ecki fundid hjá nockrum sköpudum hlutum, því sídur hjá sjálfri þér. Settu því fyrst til sídu alla þá hluti, sem líf þitt gjöra svo órólegt, og hjarta þitt svo ángurvært; hefir þú séd nockurn ágjarnann síseldlega glad-ann? Þeckirdu nockurn á medal þeirra voldugu á jördu, sem endi þannig æf-ina, ad hann ecki mæti svikum, verdi opt ángurvær og leidist lífid? Til hverrar eldíngar. eda hættu fær hann sagt: þú skalt ecki hitta mig? og — stadd-ur á brúsandi hafi — til bylgjunnar: þú skalt ecki dreckja mér? Lærdu þó um sídir ad kannast vid þinn vanmátt. Megnar þú ad bjóda luckunni ad fylgja þér eda óluckunni ad skada þig ecki? Kalladu á vortímann, ad hann enn þá

bídi við; bjóð þú blómsturfins fegurð, að hún ecki svo hastarlega fölni, en þetta mun ecki hlýða þér og þú mátt sífellt rósemdar sakna. Yfirgefðu því skepnurnar og leitaðu Skaparans; legðu gjörvalla byrðina, sem á þér liggur, hversu þúng, sem hún er, uppá hann og láttu þig af honum endurnæra, þá máttu allra hluta vona, án þess að verða á tálar dreginn í von þinni. Þær syndsamlegu girndir, þær óleyfilegu óskir, sú lockandi vellyst, mátalaus sjálfs-elska og allt það, sem eykur þér qvöl, mun þá frá þér flýa, en þú munt gláður verða við hjálp þíns Guðs og varðveitslu; rósemd og birta mun umkríngja þig, dagar þínir og nætur munu bjartari verða enn vordaganna sólskin. Sífellt muntu ánægður vera með Guðs þíns vilja, láta þér allteins nægja þinn deilda verð og þótt þú ættir öll ríki veraldar og þeirra dýrð. Fögnuður ens betra og komanda lífs mun gjöra þér allskyns umbreytíngar, órósemi og mótlæti létt. O! mín sála! þú, sem á þessari stundu girnist máské rósemi, fær þú þér þessi meðöl í nýt, sem uppfylla munu þínar óskir. Leitaðu ecki

rósemi í þeim hlutum, er að sönnu svæfa kunna þitt hjarta og gjöra það tilfinníngarlaust, en fylla það ecki neinum varanlegum fridi og rósemd. Settú þér tídum rétt skírlega fyrir hugskots sjónir, hina sídustu umbreytíngu, sem þú nálægist. Hvad helzt, sem ecki fær huggad þig í daudanum, er eckert, já, vissulega eckért varanlegt gott; en hitt, sem má gjöra þér daudann værann, það er medalid, sem einnig kann að gjöra þér lífid yndislegt; eckért, öldúngis eckért annað enn góð samvitska, fær þetta verkad. Stundadu þess vegna að ödlast þenna dýrgrip, þá muntú þar med finna allt annad samtengt, sem gjöra má þig að luckulegri og ánægdri manneskju; góð samvitska mun vera þér skjöldur á móti öllum mótgángi, hún mun gjöra þér þessa lífs gledi yndislega, já, einnig eymd þinnar útlegdar þolanlega. Ó Gud! aldrei fáum ver bedid þig um dýrmætari blessun, enn góða samvitsku. Þau tilfelli, sem þú ákvardad hefir að oss skuli mæta, mega vera svo á sig komin, sem vilja, daudinn má adkoma þegar þér þócknast, vér erum enganuveginn aumkunarverdir, þegar

vér ad eins egum góda samvitsku. Styrk oss til ad ødlast og vardveita hana, ó vor gódi Fadir! fyrir Jesúm Krist. Amen!

43. Hugvekja.

Allstadar vidverandi Gud! vér þig í øllu sjáum; á hátign þína' í hverjum stad, horfum í stóru og smáu. — — —

Hvílíkur þánki er þad ecki, þegar vér íhugum heimsins stóru býggíngu? þegar ver vitum, ad einhverr hlutur eda líkhami, er med hradasta flugi héldi áfram ferd sinni, þyrfti meir enn 20 ára tíma til ad fá komist til sólarinnar? Þegar vér hugleidum, ad stjarnanna óteljanlegi fjøldi er einúngis sólir, sem sýnast oss eins og smáir lýsandi púnktar, vegna þess ad þeir, eru oss svo miklu fjarlægari, enn vor sól, hversu ógrípanlegur má oss þá ecki vera sá þánki, ad Gud gagnskodi gjørvalla verøldina, eins hennar minnstu parta? ad hann er nærverandi øllum verøldum, ad hann veit allt hvad vidvíkur sérhverri, jafnvel minnstu sképnu sinni? En hversu sem skynsemin fellur í stans vid þenna þánka, er þó sá sannleiki ó-

brigdull: Gud er allstadar; Gud er nálægur gjørvøllum heimi og hann er einnig nálægur oss. Eda mun þá sá gódi Gud, sem svo vísdómslega tilbúid hefir allann heiminn, eins þann aud-virdilegasta orm, ecki hafa til ad bera vísdóm og speki nóga til ad þeckja alla hluti? Mundi andanna Skapari ecki vita sálarinnar þánka og ásetníng? hvad fær hinn óendanlega inniluckt? hvad enum ómælilega takmørk sett? hverja speki má hinn alvísasta bresta? hver makt fær hinum almáttuga apt-urhaldid? Maklega máttú falla í djúp-ustu undrun, sála mín! er þú hugleid-ir þetta; hverr má, sem ber, dást ad mikilleik þvilíkrar speki, sem med einu guddóms tilliti sjer og granskodar allra hluta bygginngu, sem veit og þeck-ir allt, telur allar himinsins stjørnur og undir eins hárin á þínu høfdi? hverr má, sem ber, dást ad stærd þess máttar, sem verkandi er á øllum stød-um og í øllum alheima eydimorkum, sem skapadi orminn, forsorgar hann og titlínginn, og þó undir eins vid-heldur sólu og stjørnum um gjørvall-ar aldir þeirra? en, þó ad þig, mín sál! furdi þessi óútmálanlega hátign,

ber þér øllu framar að láta þessa sannleika viðurkénníngu, verka heilsusama umbreytíngu þíns hugarfars; veri þér æ í vakandi minni allstaðar nálægð og alvitska þíns Guðs; hugleið þú ydugglega að Guðs tillit þreyngir sér inn í innstu fylsni þíns hjarta, og að hann sjer eina og sérhverja lystíng, er qvíknar í þínum huga, sérhverja girnd, og sérhverja tilkomandi orsøk þinna athafna; hugleið þú og, að enginn staður er svo fjarlægur, enginn afkymi svo dymmur, hvar hann ecki sé nálægur og sjái þín verk; fái þá þvílíkar hugleiðíngar haldið þér aptur frá vondu, munu þær verða þér huggunar uppspretta, sem aldrei uppþornar. Sú hugleiðíng um þinn allstaðar nálæga Guð, mun upplífga þig, þegar þú grætur í einrúmi; þegar þú stynur undir þeim mótlætínga þúnga, sem þú ecki mátt øðrum opinbera, en vænta þér hjálpar þar með. Þú munt í øllum umbreytíngum verða þar af styrktur; hvert sem þú fer og flækist, gengur þú allstaðar fram undir umsjón þess Guðs, hvers boði og banni himin og jørð verða að hlýða. Hann, sem frá sínum veldisstóli lítur ofan til allra,

er á jørdu byggja, og stjórnar øllum sínum skepnum med vísdómi og gædsku; hann ber óendanlega umhyggju fyrir þinni frelsun, þinni sáluhjálp. Þegar ótti Drottins ætíd og allstadar vísar þér veg, og þú framqvæmir þad, sem hans Anda er þóknanlegt, hversu ó-hultur, hversu farsæll framgengur þú þá ecki á øllum þínum vegum, uns þér á sídan audnast hlutdeild á himnum? Send þú oss, trúfasti Fadir! þína nád til svo ad framgánga hér, ad vér verd-ugir finnast mættum þinnar trúfostu vegleidslu og umsjónar, á medan vér lifum. Amen!

44. Hugvekja.

Vitid þér ecki, ad heimsins vinátta er Guds óvin-átta? því hverr, sem vill vera heimsins vinur, verdur Guds óvinur. Jak. 4.

En — erum vér þá í nád vid Gud? þar um megum vér fullvissir vera, þegar vér eckert þad adhofumst, sem ollir oss hans óvináttu, og því skyld-um vér ecki varast ad brjóta af oss vin-áttu Guds? þess Guds, sem gjørt hef-ir oss svo margt og svo mikid gott, sem gefid hefir oss þetta tímanlega líf, og heitid oss hinu eilífa? þessa Guds, sem

í sérhverju tilliti sýnir sig að vera vor trúfasti vinur og velgjörari, já, vor ástríkur Faðir? samt sem áður, þó vér af reynslunni þeckjum Guð hvílíkann, sáum vér samt, því miður! ecki með sönnu játað um oss, að vér jafnan séum fullkomlega ánægðir með alla vegi Guðs og hans mildu skipanir, svo ver þess vegna maklega mættum efast um hans náð og vináttu, er vér þar með svo þrálega af oss brjótum. Æ! látum oss því öllu ómaki betur enn híngað til verja til þess, að læra að þeckja boðorð vors Guðs, og hans trúföstu vegleiðslu, sem hverttveggja er fullkomið og gott, þó oss ecki ætíð sýnist samsvara tilhneigíngu vorri; sú þeckíng mun sannfæra oss um, að öll verk og ráðstafanir Guðs eru oss heilla- og ábatasamar. Vér munum þar við fríast frá óánægju yfir Guðs ráðstöfunum, og því síður efast um það, að vér séum í vináttu við Guð, já, friðþægðir við Guð fyrir hans Son og vorn Lausnara Jesúm. O! hversu farsælir erum vér þá! hversu lítilsverð er oss þá ecki til sú heims lucka, sem menn almennast keppast eptir án Guðs og meðtaka án þess að þacka honum?

med hvílíkri medaumkun megum vér þá ecki virda þá fyrir oss, sem fýkjast eptir lucku, án þess ad láta sig nockud varda um Guds náð edur hans kjærleika, en gjøra sér í lund, ad þeir ná muni fullkominni finnis ánægju og rósemd í þessum heimi af stundlegum hlutum? Séum vér í náð vid Gud, má gjørvallur heimurinn vera svo óánægdur med oss, sem vill, því hann fær oss alls ecki grandad á medan hann ecki orkar ad svipta oss Guds náð; margir finnast og vissulega á medal manna góðfinnadir og unnandi dygdinni sannmæla og verdskuldads heidurs, hverjum enga orsøk ber ad géfa til kløgunar eda reidi gégn oss, en sérhver íllgvittni, sem ecki mætir oss nema af þeim vondu, er allt færa á verra veg, mun skyndilega hjadna, sem bóla vatns fyrir vindi, þad má og jafnvel nóg verda til ad gjøra oss vini, þó vort góda hjartalag og kristilega framferdi ecki væri alkunnugt ádur, ecki skínandi í sérhvers augum, éllegar vor góðverk ecki fengju enn þá lýst fyrir mønnum; þad skal oss þá nægja í leyndum gott ad gjøra, ecki svo fyrir manna sjónum, sem fyrir hans augum, sem sjer hvad

í leyndum skédur. Þegar hann álítur oss í nád, er oss fyrir minnstu, þó oss bresti lofstýr af mønnum, já, sé Gud ánægdur med oss, og ef vor tímanlega lucka krefdi, ad hid góda, sem finna mætti í fari voru yrdi hér kunnugt, veitir hans forsjón alhægt þetta í ljós ad leida. Því skal oss um eckert svo umhugad, sem ad odlast þá fullvissu, ad Gud sje ánægdur med oss. Því skulum vér allt þad ástunda, er þar til verka má, af ollum mætti; vid sérhvert fyrirtæki, í hverju helzt standi, sem vér erum, skulum vér einatt adspyrja vort hjarta: mun Gud vera med þig ánægdur? en verdum vér nockurs þess varir hjá oss, sem bægja megi frá oss Guds nád, edur vér fyrir þad hana missa, skulum vér láta oss hjartanlega ydra þess, hata og fordast þad framvegis, en med stødugum betrunar ásetningi vanda vort líferni á komandi tímanum, og fyrir vor afbrot leita líknar hjá Jesú, fyrir hvers blód, edur pínu og dauda, vér ydrandi vænta megum fyrirgéfníngar, og med þeirri trú odlast fullvissu um nád Guds. Vér skulum einnig kostgæfilega ástunda, ad vardveita þessa lucku, stunda ad allt

vort framferdi ávinni oss vors Guds og Jesú kjærleika; hann sé vort stöduga mark og mid, þá munum vér njótandi verda þeirrar ýfirgnæfandi farsældar, eins í sjálfum daudanum voga ad reida oss á vinfengi Guds. Hvílík blessan mun þad ecki fyrir oss, þá ad mega deya, sem Guds vinir og sem hans óskabörn? þá mun óblöndud gledi fylgja vorri fullvissu um oss fyribúna inngaungu í annann æskilegri heim, hvar Gud eilíflega vera mun vor vinur, og vér eilíflega verdum hans eign.

45. Hugvekja.

Herra! bænheyrdu mig á neydarinnar degi, nafnid Guds Jakobs frelsi mig. Ps. 20.

Hverr dagur hefir sína þjáníngu, en sérhverr dagur færir oss einnig sérlega velgjörnínga; til ad sannfærast þar um þarftú, sála mín! einúngis ad samlíkja þinni daglegu eymd, vid þína daglegu lucku; hvad höfum vér daglega ad bera? vér finnum máské til ervidisins þúnga, máske fátæktarinnar ordugleika, vér lídum máské baktal eda órett af mönnum; máské vér finnum hversu þúngt veitir ad bera veikann

líkhama; hversu þúngt að sporna og sjá við syndum, ellegar máske ønnur heimugleg eymd, huld sorg, neyði oss til að qveina og andvarpa járlega. Þó vér nú reyna mættum eitthvað af þvílíkum bágindum, þó oss mættu þau øll sérhvern dag, megum vér samt viðurkenna: að sérhverr dagur ber oss sína blessun. Einn sólar geisli, sem vermir oss, einn dryckur sem svalar oss, einn brauðbiti, sem sefar vort húngur, svefninn, sem endurnærir oss, vinurinn í hvers faðmi vér lifum ánægðir; allt þetta er oss blessun. Sérhvern dag umlíður oss Guðs þolinmæði; sérhvern dag verkar hans Andi í vorum hiørtum; sérhvern dag megum vér biðja vorn Guð; þetta er vor dagleg ánægja; en hversu mikla gleði gefur oss ecki hans margvísleg náðar ráðstøfun? gleðilegar geðþeckar fregnir, fenginn sigur yfir hjarta voru, óvænt heppni og jafnvel þær heillir, sem vér øðlast megum af sjálfu mótlætinu, að verða auðmjúkir, vitrir, þolinmóðir við reynsluna, er allt þetta til samans og hvað eitt sérílagi ecki sannarleg lucka? er þá sérhverr dagur, sem vér lifum, ecki sannur velgjørníngur við

oss? vér segjum: vort líf er stutt, en einn dagur er þó styttri enn allt lífid, og ein þjáníng opt styttri enn heill dagur, en Guds nád varir eilíflega. Ó! ad vér mættum, vid þessar hugleidíngar, venjast af ad qvarta um skør fram, þó eitthvert mótlæti oss ad høndum beri, eda þó vér ecki alltaf bødum í rósum. Ó! ád vér vildum eins nákvæmlega telja fram Guds velgjørnínga vid oss, eins og vér gjørum oss ómak fyrir ad auka vora qvøl og margfalda vorar egin mædur. Engann dag lifum vér þann, ad oss vanti tækifæri til ad íhuga gædsku vors himneska Fødurs; séum vér ad eins eptirtektasamir um hans fødurlegu rádstafanir, munum vér á sérhverjum degi vors lífs, hversu mædusamur og mótlætíngafullur, sem hann verda má, þó finna nóg efni til ad prísa og lofa hann; því ber oss ætíd ad vera ánægdum med hans stjórnun, og í øllum tilfellum halda oss fast vid hann í von og þolinmædi. Ó! mín sál! haldtu þá hóf í øllum umqvørtunum; því hvad er þad, sem hryggir þig? máské jardnesk og fánýt gledi, sem sá Alvísi hefir þig svipt? máské eitthvert óhappa tilfelli, sem Gud baud verda

þér að enn meiri lucku? máské einhver hindran þinnar velgengni, sem seinna má þéna þér til góðs? því viltu þá qvarta og klaga? Nei! —vertú ætíð hughraust og vonaðu á Drottinn; gleymdu því aldrei hvërsu gott Guð gjörir þér, jafnvel þá, er hann þig typtar; yfirvegaðu jafnan þína áqvörðun og tilgáng Guðs með því að bæta þér við í heiminum. Umbreytíngar þíns lífs ega að minna þig á heimsins fallvalta óstødugleika og himinsins óraskanlegu gleði. Senn mun eilífðarinnar dagur upprenna þér og þá mun engin þjáníng, eckért andstreymi framar til vera, heldur einber heill; engar andvarpanir, heldur lofsaungvar einir; þá munt þú gleyma allri sorg, en þó þú minnist hennar, muntú samt gleðja þig þar við, að hverr einn dagur, sem þú lifðir hér, hafði þér til betrunar, þér til uppvakníngar og lærdóms, einnig nockra þjáníngu meðferðis.

46. Hugvekja.

Hverr, sem veit nockuð gott að gjøra, en gjørir það ecki, honum er það synd. Jak. 4.

Hversu margar stundir munum vér ecki mega halda tapadar, þegar Herrann loksins krefur reikníngs fyri þær? mun hverr einn af oss þá frammkoma þora fyri Dómarann ad segja: Herra! eg hefi á sérhverri stundú gjørt þad þú baudst mér? má ecki miklu framar margur á medal vor hinu qvída, ad hans sanna játníng verdi: svo margar þúsundir stunda hefi eg aflifad og á medal þeirra svo margar, á hverjum eg hefi eckért gjørt, en eydt miklu fleirum med syndugu athæfi? Hversu margar stundir hefi eg ecki brúkad til ad sedja mínar girndir? og þessar stundir eru tapadar. Hversu margar eru ecki þær stundir, á hverjum eg forsómad hefi þad góda, sem eg var skyldur ad gjøra og hafdi svo opt tækifæri til? og þessar stundir eru tapadar. Hversu mørgum stundum hefi eg ecki varid til ónytsamlegra og jafnvel fáfengilegra fyritækja? og þær stundir eru einnig tapadar. Hversu margar stundir hefi eg ecki brúkad til þvílíkra hluta, sem ad sonnu áttu ad gjørast, en vóru þó ecki gjørdir í þeim tilgángi, ad víðfrægja Guds dýrd og efla vorra medbrædra heillir? einnig

þær stundir eru tapadar. Hversu mørgum stundum eyddi eg ecki til þeirra hluta, sem ad sønnu vóru syndlausir, en urdu syndsamlegir, þared þeir gengu út yfir takmørkin, sem Guds Bodord høfdu mér fyrirsett? og þær stundir eru tapadar. Þegar vér nú einlægl ga ransøkum vort umlidna líf, vóru þá ecki flestar vorar æfistundir þannig á sig komnar? megum vér þá ecki gjøra þá sorglegu játning: ad flestar vorar stundir séu illa sóadar? en hversu margar stundir munum vér eptir ega enn þá, til ad útsóa þannig? munum vér enn þá ega svo margar stundir ó-lifadar, ad vér endurkeypt fáum vora svølludu tíd? máské vér varla enn þá egum eptir áttunda part ad lifa mót þeim stundum, sem vér híngad til eyddum; máské oss nú ad eins sé þessi stund leifd. Æ! látum oss þá brúka þetta augnablik til þess, ad ydrast vorrar vanbrúkunar umlidnu stundanna, og med allri alvørugéfni þenkja til þeirra komandi. Því færri, sem þær vera kunna, því dýrmætari skulu þær oss; med tvøfaldri umhyggju viljum vér þær brúka, og ecki láta oss úr minni lída þann tilgáng, sem vort gjørvalla líf

hafa á, sem er, að búa oss sem best undir þá laungu eilífð, svo að vér í henni øðlast mættum eilífa farsæld. Alltaf viljum vér setja oss Jesú dæmi fyrir sjónir, sem enga eina stund forsómaði af þeim honum géfnar vóru hér á jørðu; ydnir skulum vér vera í því góða, á meðan það heitir enn þá í d a g. Dauðans nótt dregur yfir þegar minnst varir, og þá fær enginn lengur erfiðað, en auðveldlega getur missir einnrar stundar gjørt oss eilíflega ófarsæla. Ecki skulum vér gjøra oss umhyggju um það, þó marga sorgar-stund beri oss að høndum, því framar reyniſt vor dygð, því hreinni verður vor ánægja, því stærri verða vor laun, vér munum finna endurgjald allra velbrúkaðra stunda á síðan í himninum. En þú, ó Jesú! hvers gjørvalla líf var svo óstraffanlegt, og enn hreinna, heldur enn sú stund, hverja hinn heilagasti vor fær best lifað, láttú allann grandvarlegleika, allann verðugleika þíns heilaga lífs, forlíka fyrir allar vorar, til ílls og ónýtis eyddu æfistundir; géfðú oss náð til á þessari stundu og jafnan að hugleiða og gjøra það eina, sem heyri til vors friðar;

einnig þessi stund er vor náðarstund. Gjör þú oss hæfilega til að lifa þannig, að þessi stund verði oss ecki til ótta í dauðanum, né til áfellis fyrir þínum dómstóli í eilífðinni! Bænheyr það, ó Jesú! Amen!

47. Hugvekja.

Allir vegir Drottins eru einskær miskun og sannleiki fyri þá, sem varðveita hans sáttmála og vitnisburð. Psálm. 25.

Yfrið mørg dymm og sorgleg tilfelli eru samtvinnuð í voru lífi hér í heimi; vér vitum enn þá ecki, hvert þeir vegir muni oss leiða, á hverjum Guðs forsjón býður oss að gánga. Vér sjáum fyrirætlanir enn þá óframmqvæmdar, torfærur, sem bágar sýnast yfirferðar; vér verðum nockurra tilfella varir með frammtíð, sem virðast gagnstæð náðar-ríkum tilgángi Guðs og ýmislegra útbýtínga, hans velgjørnínga, sem vekja oftt að eins sorglegann eptirþánka hjá oss. Margir vorra meðbræðra í heiminum sýnast oss nád hafa, í ydjuleysi og løstum, ákjósanlegustu lucku, hverja vér, með øllu því ómaki, sem vér til ens sama vørðum, aldrei fáum øðlast. Vér sjáum þarna

einn heilbrigdann midt í svalli og ó-
hófi, en hér annann beygdann af krøm
og veikindum, med allri hans hóffemi.
Vér sjáum einn virdtann, elskadann,
vel metinn, þó med litlum eda engum
yfirburdum yfir hvern óvalinn mann,
en þar á mót margann rádvandann og
dugandis mann af mørgum hatadann,
med allri hans dánumennsku. Þessi
og þvílík tilfelli ens mannlega lífs, leida
oss tídum til sorglegra umþenkínga og
møglunar á móti Gudi. En — þegar
vér náqvæmar yfirvegum allt þetta,
megum vér prísa Gud eins fyri þad,
ad vér finnum adrar røksemdir til þess-
arar guddómlegu rádstøfunar, af hver-
jum vér þeckt faum luckunnar úmbreyt-
íngar betur ad samsvara vísdómi Guds
og gædsku. Þau vøld, sem hinn óverd-
ugi keppist svo ákaft ad ná, eru honum
opt falls ollandi; óhóffsamt svallara
og sælkéra munadarlíf, verdur ein-
hverntíma ólifjan hans heilsú; vidhøfn
og stærilæti hins drambsama vard ad
einberum hégóma; heimsins hól og
hrósanir steyptu hinum metordagjarna
ónytjúngi, og útvortis lucka órádvand-
ra, bjó sjálfum þeim hastarlega biltu,
þá minnst vardi. O þú alvísa for-

sjón! ecki viljum vér lengur lasta þín-
ar rádstafanir, hversu óljósar, sem þær
á stundum virdast vorum skammsýna
skilníngi, því myrkari, þvíhuldari, sem
þinn tilgángur er oss, því farsælli
mun hann oss reynast; ecki skal þad
oss ángra, þó oss finnist þínir vegir á
stundum krókóttir, heldur gjøra oss
rólega vid yfirvegun margra þeirra
dæma, sem vér á stundum sjáum fyri
augunum, og þó helzt þeirra, sem vér
heyrum opinberada í þínu ordi; þau
dæmi hefir þú géfid oss til upplýsíngar
og huggunar um þína nádugu forsjón,
til þess ver ætíd skyldum treysta þér
einum, hversu báglega, sem áhörfast
kann og hvernig, sem allt veltist hér.
Þú ert sá, sem med sérlegri nád minnt-
ist á Nóah í því almennilega og mikla
syndaflódi og sem uppiheldist orkinni í
votnum og ofsa regni. Þín forsjón
vardveitti og leiddi Abraham frá
ættíngjum sínum til þess fyrirheitna
landsins. Þú leiddir Jakob á hans
ferdum; þú fórst med Jósepb í Eg-
yptaland, og frelsadir hann frá
allri eymd; þú baudst hrøfnum ad
færa þínum Spámonnum fædslu; þú
hófst Davíd frá hjardar geymslu til

Konúngs tignar, og vér, erum vér ecki sjálfir vitni til þinnar dásamlegu forsjónar? hversu margir huldir vegir vors lífs eru oss nú ecki ljósir ordnir? hversu margt héldum vér ecki óluckuefni fyrir oss, sem vér høfum sídan reynt, ad vard medalid til vorrar lucku? hversu opt hafa ecki þau harma tár, sem vér úthelltum á sorgar-døgunum nmbreytst í fögnud og gledi? hversu opt høfum vér eckí birjad þann dag med harmakløgunum og qveini, sem vér endudum med fagnadar løfsaung til Guds? og hversu augljós mun oss þá ecki í himninum sídarmeir verda vísdómur og gædska allra þinna rádstafana? Eilífi Gud! vor trú og traust á þinni Guddóms forsjón verdur æ því meir ad aukast, sem vér ófanlegri røksemdir finnum um þína mildiríku forsjón; vér viljum med trúar-øruggu hjarta vænta þess alls af þér, sem naudsynlegt er, til vorrar sønnu lucku og farsældar; alla vora vegu, øll vor efni viljum vér fela í þitt vald og umsjón, og undir eins støduglega vona, ad þú munir allt vid oss vel gjøra; vér þeckjum ecki þá vegu, um hverja þú vilt leida oss, en þetta vitum vér og þad

hughreystir oss, ad hvernig sem þeir oss álengdar virdast, munu þeir þó, vid nágvæmari yfirvegun, géfa oss ætíd nóga orsøk til þeirrar vidurkénníngar: Drottinn! réttlátir og sannir eru þínir vegir! þú ert hulinn Gud, þú, Israels Gud, vor Frelsari! lofad veri þitt nafn ad eilífu!

48. Hugvekja.

Bidjid óaflátanlega. 1 Tessal. 5.

Bænin er eitthvert dýrmætasta medal til ad gjøra oss hæfa til medtøku Guds velgjørnínga; því ecki er vegurinn nema einn til þess, ad ødlast vináttu Guds, sálar ró og von um eilífa himnaríkis sælu. En—hverr er nú þessi vegur? hann er audmjúk medkénníng vors veikleika og allra vorra misgjørda, en ørugg trú og traust til miskunsemi og gædsku hins allrahæsta Guds. Til þessarar audmýktar og trúnadar traustsfær trúud bæn leidt hinn beinasta veg. Þegar vér skynsamlega ákøllum Gud og bidjum hann einhvers, hvørs helzt, sem vera kann, med hvílíkri tilfinníngu eginn vanmáttar, hvílíkum ordum ber oss þá

fyrir hann ad framkoma? műn þad ské án þess neydin bendi oss til, hverju vanmegná vér erum henni sjálfir af ad létta, og þessvegna undir eins til ad audmýkja og vidurkénna oss óhæfilega til ad vidhalda, vernda, betra og helga oss sjálfa? vogar þá nockurr af oss ad treysta svo á sinn eginn fánýta mátt og alls engann verdugleika, ad hann ecki segi med Abraham: Herra! eg hefi dirfst ad tala vid þig, þó eg sé einúngis dupt og aska? dirfist þá nockurr af oss annad enn játa med Jacob: eg er allt of óverdugur allrar þeirrar miskunar og trúfesti, sem þú hefir audsýnt mér? einkum þegar vér gætum þess, ad vér frá barnæsku vorri erum af syndinni fleckadar manneskjur; jafnvel þó Gud frá barndómi hafi géfid oss óteljanleg merki og sannmæringar um sinn kjærleika, høfum ver þó svo gálauslega, svo móthróanlega brotid hans bodord. Þegar vér dirfumst enn þá ad bidja Gud um fleiri velgjørnínga, megum vér þá ecki andvarpa med audmjúkum anda og segja: Drottinn! hondladú ecki vid mig eptir mínu óþacklæti, endurgjald mér ecki eptir misgjørdum mínum? í hvilíku ástandi fá-

um vér eckért annad gjort, enn sett allt vort traust til Guds nádar, fyrir Jesúm Krist; ecki fáum vér reidt oss uppá egin dygd vora, sem er svo veik, svo ófullkomin, svo bløndud breiskleika, heldur einúngis uppá verdskuldun og fridþægíngu, vors guddómlega Frelsara. Í þessari trú megum vér þar um fullvissir vera, ad Gud ecki muni synja oss þess, sem ebla má vora sønnu og varanlegu luckn; med því innilegri hjartans viðqvæmni, sem vér andvørpum til Guds, sem vors mildiríkasta Føðurs, hvíóruggara verdur vort sonarlega traust á honum; því náqvæmlegar, sem vér setjum oss fyrir sjónir ad ødru leiti vorn óverdugleika, en ad hinu, fridþægjandi pínu og forþénustu hans Sonar, því óhvikulli og sigursælli verdur vor trú. Vér verdum þar vid hæfari til ad medtaka Guds ómetanlegu nádar gædi. Þad er í trausti Jesú fullnægju-gjørdar fyrir oss, ad vér med gledi og djørfúng vogum ad nálgast, í audmjúkri bæn, vorn himneska Fødur; ó hvílík heiløg gledi! hverju óútmálanlegur føgnudur! hvílíkur forsmeckur hinnar komandi himnesku sælu gefst oss þá ecki í bæninni! ó! ad vér

því ecki lengur vanrækja nædum, ecki lengur med gáleysi æfa svo heilaga ydju! ó! ad vér þó vildum ydduglegar yfirvega hver lucka það er fyrir synduga manneskju, ad voga ad tala í bæn sinni vid Gud og kalla hann sinn Födur!

Upp til himins med hjarta hreint,
Ad horfa' og segja: Gud minn! þú,
Ert æ kaitt athvarf ljóst og leynt,
Hver lucka veitist stærri' enn sú?

Sæl ertú, kristna manneskja! sem grundvallar þína trú á Jesú fridþægíngu og fyribón! ó! hvílík lucka þér, nú þegar þér í lífi er géfin: ad hann vill heyra þína bæn og þitt ákall, sem er þinn gódi og almáttugi Fadir? hvílíka rósemi finnur þá ecki sála þín, já, fögnud, sem útpressa mætti einher gledi-tár af augum þínum, þegar þú uppliptir þeim til Guds, sem er þér allt og þín øll von? Þessa lucku, þessa rósemi má vor audmjúk og trúarøruggg bæn afreka oss, þá munum vér reyna, hversu kroptugt þetta farsældar medal er, til ad styrkja vorn hug og vora von. Vér frammgaungum þá, líknarfulli Fadir! hraustir og óqvídnir undir þinni vardveitslu og nád og styrktir af þínum krapti; gladir tøkum

vér á móti sérhverri sorg, naud og hættu, sem adkoma kann. Þannig í vorum bænum ad mega umgángast þig, ó vor Gud! hér á jordunni og vænta enn framar ad vera á sídan eilíflega hjá þér í himninum, þad sé æ vor huggun og vor gledi, vor styrkleiki og vor vegsemd í lífinu. Amen!

49. Hugvekja.

Vitid þér ecki ad þér erud Guds musteri og ad Guds Andi byggir í ydur. 1 Cor. 3.

Ad vera Guds barn og musteri hans heilaga Anda, þad er sú ædsta farsæld, sem veita má ómetanlega mikla gledi sérhverjum kristnum, sem hana á. Séum vér Guds børn og eilífs lífs erfíngjar, høfum vér þegar ødlast miklu meira enn heimur þessi fær nockurntíma gefid oss ellegar frá oss tekid. Hvad er þad til á vorri jordu, sem framar megi auka oss hrigdir, þegar vér med vitnisburdi ens heilaga Anda erum fullvissir um velþóknun Guds? Máské oss hriggi missir eda skortur einhverra jardneskra audæfa? en sérhvert Guds barn á óendanleg audæfi í vændum. Sé Gud vor Fadir, mun

hann víst ala onn fyrir oss hér í lífi. Máské oss hriggi einhver ærukrenkíng eda virdínga missir? en fáum ver nockurntíma ædri virdíngu nád, enn þeirri ad vera sameinadir óendanlegum Gudi? þær sálir, sem af íbúd heilags Anda eru hafdar upp yfir allra holdlegra girnda yfirdrottnun, þeckja og gledjast vid adra lángtum ædri vegsemd, lángtum hreinni lystisemdir enn þær, sem hafa sín upptøk af sýnilegum og hégómlegum hlutum. Vér þeckjum og umgaungumst þá jafnvel hér þann Gud, sem er sjálfur kjærleikurinn, sem svo fødurlega lét sér um oss hugad vera, ádur enn grundvøllur veraldarinnar var lagdur, sem er alvís, nádugur og miskunsamur Fadir og Gud, sem stjórnar øllum hlutum til vorrar sønnu farsældar. Vér þeckjum og reynum hann ad vera vorn trúfasta og eilífa vin, sem situr á Guddómsins veldis-stóli, sem af kjærleika til vor borid hefir allskonar ørdugleika hins mædusamasta lífs, og sjálfur látid lífid fyrir oss; vér þeckjum og finnum andans verkanir, sem uppfylla oss med fridi og gledi hins eilífa lífsins. Guds vinfengi og sálarinnar rósemi, er því vor ritdómur, vor

heidur, vor huggan og vor sáluhjálp hér á jørdunni. Skal þá ecki svo óumrædi-lig Guds nád vekja oss laúngun ad þjóna Gudi med því hreinna fram-ferdi? en — hvad er þó náttúrlegra enn þessi þánki: eg er fyri trúna ordinn Guds barn; holdsins girndir, heims-ins fásinnu finn eg nú gagnstædar minni ágvordun og voninn um hid eilífa líf, sem Gud hefir verkad í mínu hjarta; allt of dýru verdi er eg til þess keyptur, ad eg hér eptir vera skuli heimsins og syndarinnar þræll. Mín kostgæfn-asta ástundan skal því frammvegis mida til þess, ad hriggja ecki þann Anda, af hvers íbúd eg nýt þeirrar lífsins yndælustu lucku, lífsins ánægju og rósemi og ad missa ecki aptur þá nád, sem Gud, af óverdskuldudum kjærleika, hefir kallad mig til. O! þú, gódi guddóms Andi! innrættú sjálfur vorri sálu þetta hér þóknanlega hug-arfar; stjórna þú og upplýsa oss, svo ad vér med þinni vegleidslu mættum fá umflúid þær snørur, sem hold og heimur svo optlega leggja í vegiun fyr-ir vora dygda æfíngu; upplýs þú vor augu, svo ad vér þeckjum þær háska-semdir, sem umkríngja oss, en géf oss

öruggann hug og dug til að stríða gégn þeim; leið þú oss á réttum vegi, svo vér ecki villumst af honum framm á lastanna léttfæra veg, né þar með leiðumst enn lengra frá voru rétta takmarki; géf oss náð til að veita þeim bendíngum eptirtekt, með hverjum þú vekja vilt vora sálu, en ecki mótþróanlega niðurþagga þær; styrk oss á sorgar og neyðarinnar degi með þinni huggun og hjálp; lát vora fullvissu um þá sælu, sem vér egum í vændum í eilífðinni, æ sterkari verða, ætíð meir lifandi í vorri sálu; undirbú þú oss þannig, vor Guð! að vér qveðja kynnum heim þenna með rósemd og gleði, hvenær sem þínum vilja hédanaf vel þóknast.

50. Hugvekja.

Hverr vill skilja oss við Guðs elsku? hörmúng eða mótlæti? offókn eður húngur? klæðleysi eða lífsháski eða sverð? allt það sáum vér yfirunnið fyrir hann, sem oss elskaði. Róm. 8.

Vort náttúrlega vanmætti er oss af engu auðsjáanlegra, enn þegar vér hugleiðum svo margann góðann ásetníng, sem vér hofum oss stöðugt í hjarta, en aldrei verður af oss framqvæmdur. Hversu mörgu lofum vér ecki Gudi á

morgni hverjum í vorum daglegu bænum, þegar vér gaungum til altaris, vid viss tilfelli, sem gjöra oss hugsjúka fyrir voru lífi? hversu tídum má ecki einhver gódur ásetníngur vera í stad vors gjörvalla kristinndóms? og hvar er þá framqvæmdin? med hverju sönnum vér þá, ad ásetníngurinn hafi verid vor alvara? þad er einúngis víst, ad Gud hefir ecki hér í heldur látid oss skorta sína þeckjanlegu hjálp; frá honum einum kom oss sá gódi ásetníngur, med hverjum hann vildi fá oss uppvakta og leidda til ad æfa þad góda; en ad vér ecki látum þetta Guds verk í vorri sálu ná sínum tilgángi, þad vottar ljóslega vorn óvilja, vora leti, vörn mótþróa og vort gáleysi. Ad sönnu vantar oss ecki afsakanir og hindranir, en vóru þá vorar afsakanir æ sannar og hindranirnar óvinnandi? megum vér afsaka oss med vanmætti vorum, þar vér vitum ad Gud, eptir velþóknun sinni, verkar bædi viljann og framqvæmdina í oss? ellegar, vantadi oss tækifæri til ad framqvæma vorn ásetníng? hvernig fengjum vér og þetta sagt, án þess ad vort gjörvalla líf vitnadi á móti oss? hvílíkann skada

höfum vér ecki gjört oss sjálfum? hversu mikid gott er ecki forsómad? hversu mörg tækifæri til ens góda höfum vér ecki þar vid mist? Vor samvitska hefir ad sönnu máské nockud hrærst um sinn, en vort hjarta hefir sídan ordid því hardara og þverbrotnara, er þá ecki ad óttast ad vér höfum upptendrad med þvílíkri adferd, gudlega reidi gégn oss? O! ad vér værum eins stadfastir í vorum ásetníngi, sem sá fortapadi sonur, er ecki ad eins ásetti sér ad snúa heim aptur til födurhúsanna, heldur gjördi sig ad öllu ferdbúinn, já, flýtti sér heim; máské vér birjum nú á þessari stundu helgann ásetníng? ad minnsta kosti bæri oss ad gjöra þad. O! ad hann þó, eins og fyrrum svo margur gódur ásetníngur, ecki hvirfi burt samstundis! snúdu því öllum þínum hugrenníngum, sála mín! til þessa efnis og géf þú med athygli gaum ad þeim gódu hræríngum, sem í hjarta þínu uppkoma kunna; sládu ecki á frest ad framqvæma þenna ásetníng, þar þú allteins lítid rædur yfir hjarta þínu og ókomnu tímunum. Endurnýadu nú á þessari stundu þann sáttmála, er þú svo opt brotid hefir og vertu

framvegis stødugri í þínum góða áſetníngi. Drottinn Guð! þér er allt vort hugarfar, allur sá áſetníngur kunnur, sem nú qviknar í vorri sálu. Þú veitst hversu breytilegt og hvikult, hversu veikt, hversu þverbrotið vort hjarta er; æ! gjør það staðfast, øruggt og hlýðið í því að æfa hið góða. Uppvektú vora sálu sífellt með góðum og heiløgum hræríngum, sem þinn Andi verkar í oss! hjálpa oss til að framqvæma þann góða áſetníng, er vér nú birjum, að vér ecki vanrækjum vora sáluhjálp eða tortýnumst vegna þess góða áſetníngs, sem vér aldrei kappkostuðum að framqvæma.

51. Hugvekja.

Allt umbreytist í heimi hér, um harmakjør mín allteins fer; Guð farsæl afdrif géfur þeim, gæðskan hans alvøld stjórnar heim; þjáist hér hold og þoli hel, þar líður mér um eilífð vel.

Eckért augnablik er til, sem er øðru fullkomleza líkt. Vort ástand umbreytist sífeldlega og — sem sérlegast er — vér verðum þess allteins lítið varir hversu hastarlegur óstøðugleikinn er og hins, hversu fljótt jørðin á sérhverjum degi veltist í hríng. Jafnvel oss þægi-

leguſtu hlutir eru hvað meſtum óſtöð-
ugleika undirorpnir; nú erum vér heil-
brigðir, glaðir, ánægðir, en munum
vér einnig verða það á næſtu ſtundu!
ſké má vér ſtríðum þá við dauðann eða
einhverja ſorg og mæðu; einnig þetta
augnablik, ſem vér brúkum til ſamtals
við Guð, hverſur óðfluga burtu og
hvar er það nú? hverr þeſs vottur
framar? Viſsulega er það ſorglegt,
þegar vér yfirvegum allra hluta óſtöð-
ugleika og verðum þeſs ſífellt varir,
að tíminn líður á burt, rétt eins og
reykur eða foſsandi vatnsſtraumur.
Hverſu opt gleðjum vér oſs ekki af
blómlegum og heilbrigðum líkhama,
af rjóðum kinnum og hrauſtlegu yfir-
bragði, af fjörmiklum ſálar og líkhama
kroptum, en ſkyndilega hverſur vor gleði,
þegar oſs rennur í huga, að máſké nú
þegar verði vor líkhami máttlaus,
afſkræmdur, ørendur, viðbjóðslegur.
Hverſu ánægðir erum vér ekki í ſkauti
vorra kjæruſtu vina, þegar innvortis
kjærleiki ſameinar þeirra hjarta við vort
og ſameginleg ſorg gjörir vora eymd að
þeirra egin? en þegar oſs hvarfl-
ar þá í hug, hverſu umbreytanlegt og
fallvalt þetta allt er, ellegar vér alvar-

lega setjum oss fyrir sjónir þann tíma, þegar vér munum apturlykja þeirra augum edur og þeir vorum, æ! þá megum vér í hvert sinn hryggjast, þegar vér lítum þá og undir eins munum til þessa. En þid: ríkdómur, metord, sællífi og von! hversu opt hughreystum vér oss ecki vid yckur í voru lífi? en þegar vér íhugum yckar óstödugleika, hversu beiskt og sorgleg verdur oss þá ecki yckar umhugsan? hversu gladvært verdur ecki vort auga vid morgun sólarinnar uppruna, en hve sorgfullir verdum vér eckí þar á móti þá oss hvarflar í hug, ad sólin líka einhvern tíma verdur myrk fyrir vorum augum og morguninn ecki framar gledur vort hjarta? Vid þvílíka ógedfelda reynslu, hlýtur vort hjarta ad hryggjast, en hrestu þig upp, sála mín! láttu enga sorg yfirbuga þig; óstödugleiki jardneskra hluta má gjøra þig vísa og luckulega; sjálfur þeirra óstödugleiki fær opinberad þér mikilleik Guds almættis; í hans hendi eru allar þíns lífs og lucku umbreytíngar, sérhver þeirra leggur sitt til fullkomnunar þess gjørvalla. Hversu jafngedja máttu ecki loksins vera, þegar þú hugleidir

náttúru þeirra hluta, sem hjarta þitt er svo fastlega bundið við? hversu léttara mun þér þá ecki falla að missa þessa hluti, þegar þú fyrifram hugleidt hafdir hvernin mögulegt og líklegt það sé, að þú munir þá missa? Þú átt þó einkis að njóta af öllu því, sem þér fellur í skaut ödruvísi, enn eins og það væri á hlaupum. Þú mátt smacka lífsins saklausu ánægju, en hennar óstödugleiki á að kénna þér, að géfa þig ecki alla við henni. Þú átt að álíta jördina eins og hennar gædi verdskulda, en við endurminníngu þeirra forgengilegleika að dempa þína ofsreku laungun til þeirra; þacklát og undrandi máttú skoða og medtaka vordaganna fegurð, þeirra lockandi prýdi og heillasömu gladværdir, en læra þó þann vísdóm af sérhverju blómstri og laufbladi, að hugleida endir allra hluta; þar við á að vekjast hjá þér laungun eptir betra og fullkomnara lífi, hvar engin umbreytíng eda umskipti, enginn óstödugleiki mun framar finnast. Því optar, sem forgengilegleiki og óstödugleiki mannlegs lífs verdur þér fyrir sjónir settur, því vissar sannfærist þú um þá farsæld, sem í betra lífi

bídur þín og ad varanlegleiki þessarar farsældar muni þar umbuna þér allra hluta óstødugleika hér á jørdu, þá verdur þú Guds og hann verdur þinn; já, eilíflega verdur hann þinn og frá honum mun þig eckért fá skilið, ecki breyngíngar, sorg eda missir eda neyd, hverki helvíti, líf né daudi.

52. Hugvekja.

Er Gud med oss, vér engri þá, ólucku þurfum qvída, hann má traust setja hverr einn á, í hrigdum mædu tída. — — —

Hvernig, sem vér í huganum virdum fyrir oss vort ásigkomulag, í hverjum helztlífsins umbreytíngum vér adgætum þad, sjáum vér ætíd og allstadar egin eymd vora, neyd og þarfir, en undir eins forsjón Guds því addáanlegri, því vissari. Ef vér yfirvegum þad hjálparlausa ástand, í hverju vér bárumst inní heim þenna, þá sjáum vér, ad varla er í gjørvøllum heiminum ad finna svo ójæra sképnu til ad bjarga sjálfri sér, sem manneskjuna; jafnvel þá, er vér høfdum nockrum þroska náð og ødlast meiri krapta, vórum vér þó allt of vanmegna til ad út-

vega sjálfum oss forsorgun. Vér erum undirorpnir óteljandi útvortis mótlætíngum og margvíslegri innvortis órósemi, þúngum höfudsképnanna áföllum og annara manneskja ofbeldi, svo ad öll mannleg forsjálni reyníst nærsta veik til ad fá oss fyrir því verndada, og allur vor kraptur ónógur til ad afstýra þeim áföllum, sem oss eru búin af öllu þessu til skada og tjóns. Margar þúngar freistíngar, margar huldar tálsnörur verda í vegi fyrir oss, sem vér hverki fáum þeckt né hindrad; vér kunnum ad rata í margar og óvæntar háskasemdir, sem engin mannleg greind fær fyrirsjed; vér erum undirorpnir margshåttar veikleika og sjúkdómum, mörgum órétti, svikum og prettum af ödrum, svo vér örvænta mættum ad komast af, já, öldúngis vanmegnast undir synda, sorga og eymdanna byrdi, ef vernd Guds forsjónar skildi vid oss. Auk allra þessara tilfella, sem ofbjóda vanmætti vorum, þurfum vér ennþá ad strída vid skort og örbirgd. Vér verdum varir hjá oss fýsna og tilhneigínga, sem vilja láta sér fullnægja, sem annars ángra og qvelja og gjöra oss órólega. Ef ad

vér hefdum nú enga adra hjálp í þessu ástandi, enn vora eginn krapta, hversu illa yrdi vid þessu rádin bót, hverninn vorum skorti aflétt? hversu fáar óskir vorar fengjum vér þá uppfylltar? ófyrirsjed tilfelli, óvæntar hindranir megna ad ónýta jafnvel vort forsjállegasta áform og øll þau medøl, af hverjum vér væntum oss mestra heilla, duga allopt eckért; því yrdi þad med øllu forgéfins, þó vér daglega risum upp árla, gjørdum nætur ad døgum og ætum vort braud med sorg, ef Guds adstod ecki blessadi vora ástundun og styrkti vor fyrirtæki. Sérhverr dagur færir oss heim sanninn um allt þetta, margvislega og daglega verdum vér varir vid veikleika vorn, þørf og eymd vora. En, svo mjøg, sem þessi hugleiding mætti svipta oss hug og dug, svo krøptuglega finnum vér oss þó styrkta og hughreysta, þegar vér íhugum þann sannleika: ad sá almáttugi himins og jardar Skapari á hvern vér trúum, er vor Fadir og velgjørari. Undir hans umsjón gaungum vér med gledi á móti øllum þeim tilfellum, sem kunna ad hitta oss. Med fullu trúnadar-trausti afhendum vér øll vor efni í hans nád-

arríku stjórnun; af vorum Gudi, sem elskadi oss svo heitt, ad hann útgaf sinn eingétinn Son Jesum oss til endurlausnar, megum vér vænta oss alls þess góda, sem vort frelsi og sáluhjálp vidþarf; já, hann, sem gaf oss Soninn, mun víssulega gefa oss allt gott med honum. Sú von og fullvissa mun og hughreysta oss í sérhverri eymd og neyd; hún skal oss jafnan nóg, þó eitthvad af tímanlegum munum bresti, og heimsins blídt atlæti umflýi oss, því sé Gud med oss, hverr kann þá vera í móti oss?

53. Hugvekja.

Æ! voknum daudinn ádur enn kallar, oss á óvæntri hédan stund; aldradir bædi' og úngir falla, í sótt og hraustir hels í blund. Sín afdrif fyrir enginn sjer, ætíd vidbúinn sæll því er.

Hvílíkur ásetníngur er oss mönnunum hæfilegur, hverra líf er svo stutt, og þar hjá einka mikilvægur. Hversu skammur tími er þad, sem vér egum ennþá ólifadann? eru þad hundrad, edur eru þad færri ár? og þó þad væri nú einhver hin lengsta áratala, mundi þó ecki sú eilífd, sem alls enga

áratølu né enda hefir, krefja øll vor ár til undirbúníngs? eda vitum vér fyrir vort banadægur? getur þad máske ecki runnid oss upp med morgundeginum? er þá undirbúníngur undir daudann nockurra ára, mánada, fárra daga eda augnablika verk? hlýtur ecki vidurkénníng syndarinnar og ángur af henni á undan ad gánga, eda vort hjarta og gjørvalla hugarfar ádur ad umbreytast, enn vér stígum þad mikilvæga stig, yfirum takmørk tímans og eilífdarinnar? hversu mikill eptirþánki, hversu miklir kraptar útheimtast ecki, ásamt vidvarandi ydni og ástundun, hér til; hversu naudsynlegt er ecki þess vegna, ad vér nógu snemma gjørum oss vidbúna, já, búumst sem best undir þetta mest áríđanda stig af øllum? Þad, sem enn er eptir af vorri hérvist, hvert heldur þad eru ár, dagar eda fá augnablik, hverfur ódum á burt og þessir ókomnu tímar munu þó auka vora fordæmíngu á sídan, ef ad vér ecki brúkum þá forsjállega. Fyrr enn vér verdum þess varir, er vort endadægur upprunnid, og daudinn fyrir vorum dyrum, og þá mundum vér fyrst briggvir skélfast, ad allur vor gódi ásetníngur í svo lánga

tíma varð að engu. Hversu skammann tíma egum vér enn ólifaðann, spyrjum vér aptur? vér vitum það ekki, og þessi óvissa ætti að gjøra oss forsjála og umhyggjusama um brúkun vors lífs. Vér ættum ætíð þannig að lifa, eins og sérhverr dagurinn væri síðastur vors lífs, vér ættum ætíð svo að breyta, sem vér mundum óska oss að hafa breytt við endir vorra daga. Vér ættum ekki að mæta voru endadægri, sem vitstola menn og gárúngar, heldur með yfirvegun og góðum undirbúníngi; opt ættum vér að spyrja oss sjálfa: munu þessar lystisemdir, þessar gladværdir, þessi ríkdómur, þessi metorð verða mér sem í dauðanum og eg álít þau nú, á meðan eg lifi heilbrigður? mun eg þá með ánægju minnst géta þeirra athafna, sem eg nú hefi fyrir stafni, þegar eg á bana-sænginni renni augunum til baka til míns liðna lífs, og hugleiði øll míns lífs fyrirtæki? þegar vér høldum sífeldt áfram þessari eptirgrenslun í øllum lífsins athøfnum með réttri hjartans einlægni og støðugleika, mætti hún að minnsta kosti hafa þá heilsusamlegu verkun fyrir oss, að vér forsjálli yrðum í brúkun

jardneskra hluta og vorum fyrirtæk-
jum. Æ! tökum nú á þessari stundu
fyrir oss nýtt og betra sinnislag; í
dag erum vér einum degi eldri ordnir,
ellegar, sem er hid sama, vér erum
komnir einum degi nær grøfinni enn í
gjær. Líf vort kann máské enn þá ad
vara nockra, en þó til vissu mjøg
stutta stund, ef vér metum þad eptir
augnablikum og jøfnum svo saman vid
eilífdina; en uppá þessa svo stuttu, svo
ódfluga og hverfula stundu á þó ad
koma vor eilífa lucka eda óhamingja.
Hversu dárlegt má þad þá ecki virdast,
ad láta sér øldúngis úr minni lída,
vegna þessa nálæga og þegar útrunna
lífs vora eilífu áqvørdun? eda skulum
vér, skynsemi gæddir og af Jesú end-
urleystir, vér, sem erum himinsins
borgarar, lifa allteins og dýrin, sem
enga réttnefnda skynsemi ødludust,
hafa þess vegna engar skyldur ad vard-
veita, ecki heldur sektir fyrir þeirra
vanrækt ad óttast? egum vér þá þanka-
laust ad eyda þeim stundum, sem ecki
eru vor eign heldur enn annad? skyld-
um vér hafa lifad svo marga daga, sem
allur vor aldur innibindur, en géta þó
ecki sagt um einn þeirra: þenna dag

hefi eg verduglega lifad? skulum vér fresta vorri yfirbót uns hin lánga og ógnarlega eilífd yfirfellur oss midt í andvaraleysinu? Ónei! ónei! veri nú sá ásetníngur stødugur hjá oss øllum á sérhverjum tíma, sem Gud unnir oss lífsins, ad hugleida og verka vora sáluhjálp, þá verdum vér sælir!

54. Hugvekja.

Kénn mér þá vitsku vel svo telja, vegferdar minnar daga hér, ad þinn eg stundi veg ad velja, vakni til sælu' og lífs hjá þér. O Gud! þá daudans dregst ad nótt, deya géf þú mér vel og rótt!

Sá tími mun einusinni adkoma, sem svipti oss øllu því, er vér nú álítum ávinníng vorn. Vort líf, vor heilsa, vor tímanleg velgengni, metord og lystíngar, allt hvad vér kjært høfum í þessum heimi, varir þó ecki lengur enn til vors dauda dags, og þegar ad þessum degi er komid, eru øll vor fyrirtæki, sem vér ásett høfdum ad framqvæma, tøpud, vér hljótum þá ad snúa bakinu vid því øllu, sem vér nú álítum ad vera oss ávinníng á jørdunni. Hversu umþenkíngarverdur og þó óþægilegur, má ecki sá tími vera sér-

hverrar manneskju náttúrufari, því daudinn er náttúrunnar óvinur; þad er því ónáttúrlegt ad bera engann qvídboga fyrir því, sem lífi voru er skadvænt; hversu þúngt er ecki vorri mannlegu náttúru ad yfirgéfa sambúdir hinna lifendu, vorra kunníngja, vorra ástvina, og sjá þann tíma nálægjast, sem leidi oss í hid ókunna land enna daudu, hvar vér eilíflega hindrumst frá þeim athöfnum, sem vér álítum oss hér naudsynlegar; ad ryckjast burt frá vorum allra bestu vinum, sem elskudu oss eins og sinn augastein, já, héldu oss ad vera þad tré, undir hvers skugga þeim var öll ánægja ad mega hvílast; ad fá alls eckért med oss tekid af allri vorri útvortis vegsemd og yfirlæti, nema lélegann moldar-hjúp, sem þó ecki fær líkhamann verndad fyrir rotnun og ormanna nögun; hversu fátæka gjörir oss ecki þessi tími? fátækari enn vér vórum allt frá vorum fædíngardegi. Uns vor dauda stund adkom, vérum vér máské virdtir og heidradir af hverjum manni; vor ráð vóru sókt, vorum bodum var fylgt, þángad ad og ecki lengra nádi vor eignar-rettur á því, sem vér undir höndum höfd-

nm. En, daudinn sviptir oss øllum eignar-rétti og allri eign og hverki má framar heita um líkhama vorn og líkkistu, né um grøf vora, ad þetta, auk heldur annad, sé þadan af vor eign; líkhama og kistu eignast ormar og rotnan, og sømu grøfina allopt adrir medbrædur vorir; mun ecki þessi tími mega óttalegur virdast vorri, vid þennann heim svo fast bundnu náttúru? efalaust má hann þad vera þegar vér álítum daudann eins og náttúrlegar manneskjur; en—sem kristnir—ødlumst vér strax annad hugarfar; allt hid óttalega fær annad útlit í vorum augum; missirinn verdur vor ávinníngur, þegar vér álítum daudann eins og sannkristnum ber; því þegar vér nákvæmlega adgætum endir vorra náttúrlegu afdrifa, gèfst oss ánægjanleg orsøk til gledi. En, ó þú, lífsins og daudans Herra! þad er þessi þættusami tími, sem vér hugsum svo lítid um, en skélfumst þó fyrir, því vid hans umhugsun hværfur øll vor lystisemd. Æ! virdstú ad gjøra oss daudans umhugsun þæga og óttalausa og leida oss fyri sjónir vora réttlætíngu í daudanúm frá syndinni, vort fullkomnada

frelsi, vora eilífu sáluhjálp, það hnossið, sem vér keppumst eptir og þá lífsins og vegsemdarinnar óforgengilegu kórónu, sem umbuna mun alla vora mæðu. Gjörðu oss vitra, kenn oss opt og ydduglega að hugsa — jafnódt og vorar æfistundir framlíða — þannig: lof sé Guði! nú er aptur eitt stig til eilífðarinnar áfram komið! Þegar nú loksins þar að kemur, að allar vorar lífsstundir eru útrunnar, lát oss þá sofna útaf með ánægju í hjartanu, svo vér aptur megum uppvakna í eilífri gleði. Aldrei fáum vér hér í heimi meiri blessun öðlast, aldrei farsælli og rólegri lifað, enn þegar vér vitum og fulltreystum því, að þessi vor ósk muni verða af þér bænheyrð; já, þú munt bænheyra oss, mildasti Faðir! vér reiðum oss uppá þína miskun og náð í Jesú nafni, og fulltreystum því, að sökum hans pínu og dauða, viljir þú einnig farsæla vorn síðasta viðskilnað, þegar vér ástundum að búa oss verðuglega undir hann, með því að hlýðnast þínum boðorðum, og á meðan vér lifum, ástunda að þóknast þér. Æ! vertú jafnan í vorum breiskleika máttugur! Amen!

55. Hugvekja.

Hvad viltú svo qveina' og klaga, kjør útskipt þér, sála mín! því með sorgum svo þig naga? sjá! þinn Guð vill heillir þín; eg í Gudi gladur er, Guð! mín sál fulltreystir þér, ollu' er reyn' eg viltú venda, til vegsamlegs og farsæls enda.

Ad øll vor sorg og mæda í heiminum er svo óstødug, gefur oss huggun í sérhverri eymd; enginn er frí frá sorgum og andstreymi á jørdunni um alla æfi sína; lofadur veri Gud, ad allar vorar mótlætíngar, allir vorir hrigdar tímar eru umbreytíngum undirorpnir! væri allt annad undir sólunni forgengilegt og óstødugt, en eymdirnar einar óumbreytanlegar, þá hefdum vér fyrst efni til ad andvarpa og qveina yfir voru lífi; en oss til heilla og huggunar eru þeir útvortis hlutir, sem mega hriggja oss, allteins breytilegir. Opt þerrast vor tár í sama vetfángi og vér grátum, og þegar vér byrjudum eina stund med umqvørtunum, endudum vér hana allopt med gledi, og høfum vér ecki einatt um æfi vora fundid marga þesskyns gledirika reynslu? hversu tídum veinudum vér ecki ad morgni dags: Drottinn hefir gleymt

mér! en ádur enn qvöldid kom, máttum vér vidurkénna: Drottinn minntist mín og blessadi mig; jafnvel undir sjálfri mótlætínganna byrdi, hefir Gud opt rétt oss þá endurnæríngu, sem lét oss gleyma allri vorri sorg; hversu ó-vidurqvæmileg var þá tídum vor um-qvartan yfir varanlegleika eymda vorra! hversu grundvallarlaus vor vantrú, og ótilhlýdileg vor möglan á móti Guds forsjón! ef ad vér vildum leitast vid ad útvega sjálfum oss rósemi, gésum þá gætur ad þeirri náqvæmu og mildu forsjón med hverri Gud leid-ir sín börn. Jósephs líf, Jobs forlög, Davíds tilfelli, já, Jesú sjálfs nidur-læging, getur sannfært oss um, hversu vísdómslega, hversu nádarsamlega Gud hagar breytíngum þessa mann-lega lífs. Því skyldum vér þá van-virda svo þann náduga, alvísa Stjórn-ara allra mannlegra tilfella, ad vér ecki tækjum oss af þessum og óteljandi ödrum dæmum, huggun og gledi í vor-um ókomnu lífsstundum? Hvernig fengjum vér verdskuldad ad lifa nockra glada stund, ef vér ecki viljum þolin-módlega umbera hinar ógédfeldu? Þessar nú nálægu stundir géta verid

oss á einhvern hátt mótdrægar, því sífellt finnum vér nóg tilefni, sem gjört oss hugsjúka og ángurværa. Látum nú þessa stund vera oss til reynslu og æfíngar í þolinmæði, til að leggja oss með ánægju undir vors Guðs vilja. Vér skulum enga áhyggju bera fyri ókomnu tímunum, heldur dæma um þá eptir hinum umliðnu, en einsetja oss að lifa bæði þenna og sérhvern dag vel. Ekki skulum vér festa vora þánka einúngis á mótlætíngum þeim, sem oss þykja nú máské bitrar, heldur minnast hinna tímanna, á hverjum vor neyð muni umbreytast til hagsælda og vor hrigð snúast í fögnuð. Sé nú þessa tíma svo lángt að bíða, sem vill, hann kémur samt efalaust, þó ekki yrði fyrr enn við umskipti tímans og eilífðarinnar. Þá mun allt það fyrir oss upplýsast, sem oss er nú of mirkt og hulið, um tilgáng Guðs með hans reynslu og bendíngar hér á jörðunni; þá mun það einnig heita mega um oss: byrjanin var undrunarverð, en endirinn vegsamlegur. En máské vér á þessari stundu egum við engar mótlætíngar að berjast, né þurfum að stynja undir nockrum þjáníngum, en

munu þá ecki heldur neinir aumir finnast í kríngum oss, sem nú andvarpa mega? í vorri breytni við þá skulum vér leitast við að verða Guði líkir, og svo framt vér megnum, lina og létta þeirra eymdum. Það kjærleiks verk mun einhverntíma hughreysta oss, þegar vér erum í eymdum staddir, og þar að auki áfýsa aðra að létta undir vora byrði, þegar mótlætið heimsækir oss eins og þá, og þó það yrði ecki, mun samt Guð sjálfur verða vor trúfasti hjálpari, sem stjórnar öllum vorum mótlætíngum til farsællegs enda. O! hversu glaðir megum vér ecki vera þá, þegar Guð stjórnar öllum efnum vorum! hann mun og, vegna Jesú friðþægíngar, af oss létta allri neyð.

56. Hugvekja.

Eg vil þacka Drottni í mínu hjarta; eg vil segja frá öllum þínum dásamlegu hlutum; eg vil gleðja mig og fagna í þér; eg vil sýngja þínu nafni lof, þú, allra-hæsti! Psálm, 9.

Þó að velgjörníngar hins miskunsama Guðs væru ecki svo óteljanlegir, þó að þeir væru ecki nema um vissa tíð, þó að hans góðgirni hefði með

þessum degi enda, gætum vér þó ecki orð fundið til að prísa með kjærleika Guðs verðuglega. Þó nálæg stund gæfi oss ecki orsök til að prísa hann, mættum vér þó færa honum óendanlega lofgjörð fyrir allar umliðnar. Svo lángt, sem vér lítum til baka og til hins umliðna vors lífs, finnum vér allstaðar óræka røksemdir og merki uppá hans náð og velgjørnínga. Vildum vér telja hans velgjørðir, mættum vér framtelja sérhvert vort æðarslag, sérhvern andar-drátt, sérhvern þánka. Því þegar vér að eins reikna vildum saman þá velgjørnínga, er sérhverr dagurinn, sem vér lifum, sjálfkrafa færir oss, svo sem: ljósið, loptið, fæðuna, krapta til erfiðis og vort líf, hversu margir yrðu þá ecki allir Guðs velgjørníngar við oss að lokunum? Hversu margir þá þeir, er hann árið um kríng, hvert árið eptir annað, já, allann vorn aldur, lætur falla í vort skaut? hversu ber oss ecki að þacka alla Guðs velgjørnínga við oss á barnsaldrinum og hinum efra aldri? svefnsins velgjørnínga? hina huldu og náðarríku forsjón, hverrar vér urðum ecki varir? endurlausnarinnar velgjørnínga? O Drottinn!

óteljandi og ómræðanleg er þín náð! að framtelja alla þína velgjørnínga, er oss syndugum og fáfróðum ecki unnt; að íhuga verðuglega fjølda þinna dásemdar=verka, er engum dauðlegum géfið, þareð jafnvel englarnir mega furða sig við þeirra hugleiðíngu, þáft að og prísa þína gæðsku. Vorkénntú því, líknarfulli Faðir! veikleika og vanmætti vorrar sálar, og fyrirgéf þú oss það tilfinníngarleysi, að vér ecki létum íhugun þinna velgjørða upplífga oss, sem bar, ecki leiða oss til hjartanlegasta þacklætis og fúsrar hlýðni við þín boðorð! Þó vér gétum ecki upptalið alla þína margføldu náð, viljum vér þó leitast við að ígrunda hana, að láta hana ætíð vera oss hugfasta, að auglýsa hana øðrum. Þótt vér ecki nema að nockru leiti þeckt fáum stærð þinnar miskunar, viljum vér þó því meira ómaki verja til að þeckja, hversu ónógir sjálfum oss vér erum, hversu óverðugir, hversu vanmegna; þó vér gétum aldrei verðuglega prísað Guð með orðunum, viljum vér því kappsamlegar leitast við að dýrka hann með voru framferði. Þó að vér ecki fullkomlega fáum skynjað hans miskunarríka kjærleika í þessum

heimi, skal oss samt því innilegar lánga eptir himninum, hvar lángtum meira af hans náðar verkum mun oss verða kunnugt, þar mun líka vor túnga fá honum súngið verðugri lofgjørð. Fáum vér ecki vegsamað hann í voru lífi, munum vér þó gjøra það í dauðanum og útgánga af heiminum með þeim lofsaungi: Drottinn! hversu mikið hefir þú gjørt við mig? En þegar vér loksins upphafðir erum til þinnar dýrðar, eilífi Guð! munum vér fullkomlega fá þeckt, hversu mikið þú hefir við oss gjørt; þá mun vor sála prísa þig, og vor andi gleðjast í þér, vor Guð og vor Frelsari!

57. Hugvekja.

Kénn mér, ó Guð! sem gætir mín, gánga fram
eptir boðum þín, ørdugar lífsins leiðir! samvitskunnar þá frið eg finn, og føgnuð eilífann,
Drottinn minn! er þú útvøldum greiðir.

Að lifa heilaglega og í sannri trú og guðhræðslu, leitast við að verða Guði þóknanlegur og honum æ líkari, það er vor kallan, tilgángur vors lífs, vort mark og mið og vor lucka. Stunda þú því, kristinn maður! að ná skírri, sannfærandi og fullkominni þeckíngu

um skyldur þínar, hverju sérhver þeirra sé naudsynleg þér, og þar hjá ad sínu leiti dýrmæt. Endurnýadu og styrktu þessa þína þeckíngu tídum og brúkadu hana og æfdu í daglegu líferni; lærdu ad skilja, ad skyldu þín, jafnvel sérhver hin ørdugasta, er þín lucka; vaktu því yfir þínum girndum og sinnishræríngum, svo þær leidi þig ecki afvega; trúdu sjálfum þér aldrei ofvel, og prófadú daglega hjarta þitt og framferdi grandgæfilega, því sérhverr dagur, sem þú lifir, er dýrmætur partur þinna lífs-stunda. Hugsadú opt og med trúudu hjarta til Guds og Jesú, og leitadú í yfirvegun hans fullkomlegleika og verka, í hans velgjørníngum, en þó einkum í þeirri endurlausn, sem hann þér afrekadi, helgustu upphvatníngar og kraptugustu medala til ad lifa rádvøndu og dygdugu líferni. Finnir þú vanmætti þitt, láttú þad því framar knýja þig til heitrar bænar um hjálp hans og nád, sem lofad hefir ad láta sinn krapt verda í breiskum máttugann. Lærdú æ betur og betur ad þeckja sjálfann þig og heiminn, sem þú lifir í, og hugsadú tídum til þess, hvers vegna Gud lét þig fædast og lifa á

jørdunni; þenktú þar um opt, hversu líf þitt er stutt; um tign og mœti þinnar sálar og hennar ódaudlegleika. Hugsadú um dygdanna umbun og lastanna straff, sem framkoma mun, ecki einúngis í þessu lífi, heldur og hinni ókomnu eilífd; nidurþagga þú aldrei rádleggíngar samvitsku þinnar, né þína innvortis blygdun yfir hinu vonda, því sú tilfinníng er verndari og vaktari hins góda hjá þér; ástundadú strax frá barndómi ad hlýda rádum gódrar samvitsku, ádur enn hjarta þitt skémmist og forherdist af lastanna vana gégn því góda; sjádú til ad hafa ætíd eitthvad nýtsamlegt fyri stafni. Lærdú ad takast ómak og ørdugleika á hendur; því ómakslaust skédur engin dygda æfíng, engin verdskuldan, engin lucka. Neitadú sjálfum þér opt leyfilegra lystisemda, svo ad þú þar vid venjist á ad drottna yfir þínum tilhneigíngum; fordastú úmgengni vondra, en sæktú samqvæmi rádvandra; lærdú forsjálni af þeirra dæmum og speki af undirvísun þeirrar heilögu Ritníngar. Gjør þetta og haldtú áfram í því; þá muntú vara í dygdum, vara ad farsæld med varandi innvortis ánægju. Høfum

vér þessar reglur oss ydduglega fyrir augum, munum vér smámsaman leidast og venjast á ad breyta eptir þeim, og hversu dýrmæt er þá ecki vor lucka? fáum vér henni ad eins náð, er allt fengid, sem vor áqvardan útkrefur, allt, sem vér fáum nockurntíma óskad oss; þá getum vér lifad í rósemi og ánægju, og á síðustu stundum vors lífs, mun þessi rósemd og ánægja, sem vér nú smøckum, þegar vér gjørum trúarørugga bæn til Guds, ecki vid oss skilja. Med því stærri laungun, sem vér nú óskum oss í lífi og dauda, ad vardveita þetta hugarfar, því innilegar grøtum vér til þín, heilagi og gódi Gud og Fadir! ad þú virdist ad gefa oss krapt til ad elska og ydka sanna gudhrædslu, sem veitir oss svo mikinn og heilsusamann ávinning. Endurnýa þú vor hjørtu med þínum góda Anda, og gef oss þad hugarfar, sem gjøri oss í raun og veru dygduga og sannkristna. Gef ad vér sífeldt mættum verda þér sjálfum líkari, sífeldt taka framførum í vísdómi og dygd, sífeldt verda þér enn nágvæmlegar sameinadir, svo ad vér sanna mættum sífeldt varandi rósemi og ánægju af því ad gjøra hid góda;

og séum vér enn þá lángt frá þessari lucku, æ! gef oss þá náð til að ødlast hana, og svo að eblast í dygðunum, að vér þar með nálægjumst vora sönnu lucku; þegar vér byrjað høfum að feta þennann farsældar veg, styrki og leidi oss þá, veika og óstøduga, þín vold-uga hønd, svo að vér aldrei þaðan í frá af honum villumst.

58. Hugvekja.

Guð! þín stærð er ómælanleg; umkríngir guddóms ljósið þig, daudlegum ofskjært øllum; þó er þinn kraptur øllu nær, alheima, er þánkinn mælt ei fær, geym ræður þú gjørvøllum; eins smærst og stærst, allt ber vottinn um þig, Drottinn! er vér sjáum, í þínum verkum og fundið fáum.

Aldrei fáum vér nógsamlega yfirveg-að verk vors Skapara, sem byrtast fyrir augum vorum og á degi hverjum krefja vora náqvæmu athugasemd og dýrkun hans, sem þau svo dásamlega gjørði. Hvað má framar hræra vort hjarta, framar fylla vora sálu heilagri undrun, enn skoðun Guðs dásemdar verka, sem eru svo vegsamleg og verð-ug elsku? Hvað framar minna oss á hans speki og gæðsku, enn skoðan svo

margra skapadra skepna, vid hverja Skaparans almætti, vísdómur og gædska auglýsist oss jafn addáanlegt? Hvad framar hjá oss styrkja traustid á Guds alvoldugu stjórnun, enn þegar vér hugleidum og virdum fyrir oss þá almennilegu forsjón, sem allteins náqvæma umhyggju ber fyrir lifi jurtanna og dýranna? hvad segir oss sérhvert gras-strá, sérhvert blómstur, sérhver uppvaxandi jurt? hvad gjorvöll náttúran? mikil, addáanlega mikil eru verkin Drottins. Hverninn má nockurt, jafnvel prýdilegast meistara-verk manna, koma í samjöfnud vid heimsins dásømu byggíngu? mun snoturt málverk einhvers lands mikils metandi á móti sjálfu landinu, í hverju øll náttúrunnar prýdi og gædi eru sameinud? en hvad veldur því ad vér svo mikils metum mannlegar íþróttir og verk, en erum þó svo kaldir og tilfinníngarlausir vid Guds dásemdar verk í náttúrunni! sannarlega, ef vér hugleida vildum þess gjorvalla sköpunar-verks undrunarverdu stærd, og hversu ómælilega vídt þad nær; náttúrunnar óumbreyttu reglu og reglulegu umbreytíngu; fjølda hinna sköpudu skepn-

anna, og margfoldu kynbreytíngar; sérhvers prýdi, ordu, reglu og sambønd, fengjum vér ecki haldid ofs frá, fullir undrunar ad upphrópa: mikil eru verkin Drottins! Mikli, ómæligalega mikli Skapari! vér undirtokum med øllum hínum skøpudum sképnum og játum: vér erum einúngis dupt og aska, eintómur skuggi, en fáum aldrei framar þeckt og undrast og furdad þína stærd og mikilleika, en vid samburd vors audvirdilegleika vid þína hátign; vér fáum ad sønnu ecki skygnst inn í náttúrunnar innstu fylsui, en hitt, sem vér sjáum útvortis fyrir augunum, er fullnóg til ad inntaka vort hjarta og fylla þad undrun og lotníngu; vorir vitsmunir eru hálf-verk, og vér fáum þig hér ad eins þeckt eins og í speígli og rádgátu, en á sídan, þegar hálf-verkid tekur enda og vér loksins náum fullkomnari þeckíngu, þá munum vér enn betur skilja og sanna mega: ad mikil eru verkin Drottins; þá munum vér og, lengra leiddir í þeckíngunni, verduglega fá prísad Gud. En á medan vér dveljum hér á jørdunni og skodum hans verk, skal vor ydja su, vor vísdómur og vort augnamid, ad læra ad

þeckja og prísa Skaparans mikilleik. Svo opt, sem vér rennum augunum upp til himins, svo opt, sem vér skoðum jørdina, svo opt, sem vér lítum til sjálfra vor, svo opt skal tilfinníng hans mikilleika verda oss innrætt og vor audvirdilegleiki því kunnari. Fyrir þér nidurkrypur vor andi, og fullur undrunar tilbidur þig, mikli, óendanlegi Gud! ef ad þú tækir frá oss þína nádar-hønd, og þitt almætti leiddi oss ecki, þá mundum vér undir eins tortýnast. Lofud veri jafnan þín miskun, sem svo nádarsamlega lítur ofan til vor, sem þó erum einungis dupt og aska, og vill leida oss um allar eilífdir hvar vér med heilagri undrun og himneskum føgnudi fá skulum ad skoda og prísa þig óaflátanlega.

59. Hugvekja.

Bænin má aldrei bresta þig, búin er freistíng ýmislig; þá líf og sál er lúid og þjád, lykill er hún ad Drottins nád.

Þegar vér lesum Bibliuna med eptirtekt, finnum vér í henni svo yfrid mørg og óræk merkileg dæmi þess, hversu kroptug sé trúud og alvarleg

bæn, ad þad mætti fásinna heita, ad vilja med vantrú og efasemd neita sannleika hvílíkra dæma. Fyrir safnadarins bæn í Jerúsalem var Petur útleiddur af sínu fángelsi. Móses gjørdi bæn sína til Guds, og Israel geck þurrum fótum yfir um hafid rauda. Elías bad til Guds, og Gud vøkvadi jørdina med regni; hann bad, og eckjunnar daudi sonur í Zarepta, kom aptur til lífsins; hann bad, og eldur féll af himni og eyddi brenniførninni. Ezechíel bad til Drottins, og 15 ár løgdust til hans aldurs; já, Jesús sjálfur, þegar hann á sínum hérvistar døgum, offradi bænum, var bænheyrdur af sínum himneska Fødur. Hvernig sáum vér efast um, ad bænir vorar muni hafa líkann krapt, eins og margra heilagra manna bænir á fyrri tímum, ef vér bidjum af trúudu hjarta? er Gud ecki óumbreytanlegur í sínu almætti og í sinni gædsku! er hans nád ecki endalaus? mun hann þá hætta ad elska og miskuna oss, sem kalladir erum eptir nafni hans Sonar, endurleystir af honum og styrktir af hans fyrirbón? Onei! þín gædska, vor Gud! varir eilíflega; þín eyru eru

aldrei apturbyrgd svo, ad þú ecki viljir heyra oss þá vér framberum vora qveinstafi fyrir þig; þín hønd er aldrei offstutt til ad hjálpa þegar oss líggur á; þú munt allteins bænheyra oss og ønnur þín børn, þegar vér einúngis bidjum þig med audmjúkri og helgadri sálu. Í þessari fullvissu komum vér nú til þín, nádugi Gud! og útausum voru hjarta í trúarøruggri qvøldbæn fyrir þínu augliti. En — um hvad bidjum vér þá? máské um krapta til ad lifa vel og gánga á þínum vegum? ó! hversu ljúft væri þér ecki ad heyra þá bæn! hversu ríkuglega mundir þú ecki uppfylla þessa vora ósk? máské vér bidjum einúngis um tímanleg og forgengileg gædi? ó! ad vér þó ecki kepptumst svo ákaft eptir þessa heims fallvalta munadi, heldur miklu framar eptir himinsins farsæld! ó! ad vér leggja vildum vorn vilja og allar vorar lystíngar undir þinnar vísu forsjónar vilja og, eins og kristnum sómir, kappkosta ad girnast æ meir og framar hid góda! ó Gud! stjórna þú voru hjarta, med þínum Anda, ad vér einnig í vorri bæn, fáum hagad oss eptir þessum óskum og ásetníngi vorum. Gef oss þad

vísa, gudhrædda hjartalag, sem þú gæddir Salómon med, ef þín rödd kjæmi til sérhvers vors í sinn stad og segdi: bid þess, er þig girnir af mér! ef vér mættum velja egin luckukjör vor, lát oss þá velja eins viturlega og hann, og andsvara þér: Drottinn! Drottinn! gef þínum þénara skynsamt hjarta, svo hann skilja megi hvad gott og íllt er, og um þessa blessun bidjum vér nú á þessari stundu. O Gud allrar miskunar! gef oss rádvandt og skynsamt hjarta! ef oss audnast þessi gædi, þá mun oss allt annad gott tilfalla; þá muntú uppfylla allar vorar óskir og eptirlánganir. Og þó vér færum varhluta af audlegd, metordum og ödrum tímanlegum ávinníngi, skal þó vísdómur og dygd vera hér vor óvidjafnanlegu audæfi og vor ávinníngur. Þegar vér einúngis eignumst þína nád og þína velþóknun, þá er einkis framar ad óska.

60. Hugvekja.

Guds ótti med ánægju er mikill ávinníngur.
1 Tím. 6.

Ad miklu leiti koma margar vorar hrellíngar af því, ad vér erum opt

ílla ánægdir med vor luckukjør; ématt jofnum vér saman ástandi voru vid annara manna; því erum vér ecki — segjum vér opt vid sjálfa oss — svo ríkir, svo heidradir, svo ánægdir, sem hinir, er sídur sýnast verdskulda þad enn vér? Vid hvílíkar hugleidíngar gleymum vér optastnær því góda, sem Gud hefir gefid oss og því þacklæti, sem vér egum honum ad lúka. Lítid munum vér til, med hversu margfoldum velgjorníngum Gud hefir blessad oss. Lítid hugleidum vér allann þann kjærleika, nád og lucku, sem vér mundum í voru gjørvalla lífi jafnan hafa þeckt, ef vér med eptirþánka hefdum gaumgæfa viljad vort ásigkomulag. Lítid gætum vér þeirra medala, sem Gud brúkad hefir til ad gefa oss allt þad, sem vér vidþurfum, svo vér mættum ánægdir lifa; ja, enn framar: vér konnumst lítid vid þann mismun, sem er á oss og svo morgum þúsundum annara, sem mættu lángtum midur ánægdir lifa, heldur enn oss gefst orsøk til. Vér lifum í landi þessu fríir og frjálsir; en — hversu margir medbrædra vorra eru ecki innibyrgdir í í þraung fángelsi og óhollt lopt, liggja

á hørdum bálkum, fá ecki sól og sumir enga dags skímu ad sjá; Vér sofum optast vært á nóttum og rísum flestir heilbrigdir upp ad morgni dags; en — hversu margir medbrædra vorra eyda ecki nóttum med qveini og veini og døgum í sorg og sjúkdómum? Vér høfum þad, sem vér þurfum á ad halda til lífsnæríngar vorrar; en, hversu margar þúsundir manna leita þar á mót á stundum vída forgefins ad braudi og lífsnæríngu? Vér njótum heilsu og heilla; en, hve marga beygir ecki kross og karar-sæng djúpt í eymdir og vanvirdu? Vér øfundum adra af þeirra lucku; en — þeir hefdu meiri orsøk til ad øfunda oss. Því skyldum vér þá vera óánægdir med þad hlutfall, sem Gud hefir oss veitt, og sem efalaust er oss hid besta eptir voru ástandi? Sannfær oss, ó Gud! æ betur og betur um þad, ad hlutdeild sú, sem þú skamtad og útdeilt hefir sérhverjum af oss, sé hverjum og einum hin hollasta og gagnlegasta. En þar ed ánægt hjarta er hin dýrmætasta lucka í lífinu, svo géfdú oss nád til ad ødlast hana, ad ver ecki lengur vanvirdum þig med møgli og umqvørtunum. Minntu oss sífeldt á

vorn óverdugleika, sem ecki verdskuldar neitt af þeirri gædsku, sem þú í voru umlidna lífi hefir oss audsýnt; láttu þetta leida oss til ad prísa þig fyrir sérhvern velgjørníng, hversu lítilfjørlegur, sem hann oss virdast kynni, og styrkja vort trúnadartraust á þér; og hvernig skyldum vér vantreysta þinni nádugu stjórnun, þar vér sannfærdir erum um þína nád og þinn vísdóm! nei, eilíflegá skal sú vera ástundan vor, ad setja vora von til þín, ad óttast og elska þig; þessar dygdir munu leida oss til sífeldt ad vidurkénna þá lucku, ad vér standa megum undir þinni stjórnun. Þinn ótti skal vardveita oss frá syndum, og þinn kjærleiki hugga oss í hverju, sem ad høndum kémur; og med þvílíku sinnislagi fáum vér med glødu gédi tekid sérhverju, sem adber, já, gengid med djørfúng ámóti daudanum; því hvernig megum vér í honum vænta annars enn góds af þeim Gudi, sem í lífinu lét oss einbera gædsku í tje?

61. Hugvekja.

Hvad, sem þú gjørir, hugsa ber: hvert þvílík ydja hæfdi þér, ef í því verki ættir þú, andast þá strax og dæmast nú.

Hin besta regla, eptir hverri vér laga egum allar vorar athafnir, er sú: ad vér tídum samanberum þann dóm, sem vér sídarmeir fella megum yfir athafnir vorar, vid þad álit, sem vér nú høfum á þeim. Vér ættum á stundum ad íminda oss, ad vér lægjum sóttveikir; vér ættum einatt ad renna þaunkunum til þess óttalega augnabliks, þegar þessi nálæga tíd skal enda taka og eilífdin byrja. Opt ættum vér ad spyrja sjálfa oss: hvad mun eg líklega segja um þann lífernisháttt, sem eg nú færi, þegar þúngur sjúkdómur yfirfellur mig, medølin fá ecki líknad lengur, Læknirinn stendur úrrædalaus, en harmandi kjærustu ættíngjar og vinir umkríngja sæng mína, og allt þetta segir mér: ad eg standi á ytstu lífsins trøppu og á sjálfum grafar barminum? hvad munum vér þá oama um þad andvaralausa framferdi, í hverju vér nú daglega framgaungum og eydum mestum hluta æfi vorrar, og um lasta-fullar lystisemdir, sem gledja oss svo mjøg og svalla vorri tíd? hvern dóm munum vér um allt þetta fella á hinum skélfilega degi, þá himnanna kraptar munu hræra sig, jardarinnar

grundvøllur tekur til ad skjálfa, og høfud-skepnurnar brádna af hita, en dómstóllinn verdur reistur upp og bækurnar opnast, í hverjum allar vorar gjørdir, ord og þánkar, uppteiknadir eru? ef ad vér athuga vildum ádurnefnda reglu, mundum vér alla hluti álita med meira jafnadar gedi; skelfast mundum vér þá vid þvílíkar athafnir, sem vér nú í andvaraleysi leikum oss ad; óttalegar háskasemdir mundum vér á þeim vegum finna, hvar vér byggjum nú hættulaust. Ef ad vér lifdum samqvæmt þvílíku hugarfari, mundum vér á sérhverjum degi verda varfærnari, og engar dagsins athafnir byrja, fyrr enn vér yfirvegad hefdum allt, sem vér tækjum oss fyrir hendur; fyrr enn vér útgengjum, mundum vér spyrja sjálfa oss: hvert gengur þú? hvada freistíngar munu þér mæta? hvada tækifæri munu þér bjódast til ad gjøra gott! þegar vér þannig þerum tídum oss saman vid sjálfa oss, mundum vér brádum framførum ná á dygdanna vegi, hversu, sem vér ádur hefdum afvega gengid. Ó Gud! vort athvarf er því til adstodar þinnar: kénn oss ad leggja stund á

þessa ydsu, er vér sjáum oss svo nytsama, svo heilsusamlega, og fyrst þú gafst oss skynsemdarfulla sálu, svo gefdu oss nád til sro ad lifa, sem skynsømum manneskjum vel sómir. Já, þú, sem hefir oss leidt fram á þessa vegferd í heiminum, vid hverrar endir vér finna munum annadhvert líf eda dauda, eilífa lucku ellegar eilífa ólucku, virdstú svo ad stjórna øllum vorrar vegferdar fót-stigum, ad vér hreppa mættum þá sælu, sem á ad vera tilgángurinn allra vorra óska og athafna! gef oss enn þá tíma til ad hugleida vora vegu og snúa oss til þinna réttinda, og svo ad vér innifelum þad allt, sem vér umbidja þurfum í eina einustu ósk, bidjum vér nú, ad þú, ó Gud! virdist ad gefa oss þann vísdóm, náqvæmlega ad hugleida vora endalykt og dóminn, sem a eptir mun fylgja, en svo lifa, ad vér vid þessar mikilvægu umbreytíngar, enga orsøk fáum til ad gráta þá dagana, sem vér lifdum hér, heldur eilíflega fagna og gledjast hjá sjálfum þér í dýrdinni.

62. Hug-

62. Hugvekja.

Sannlega, sannlega segi eg ydur: hvers þér bidjid Födurinn í minu nafni, þad mun hann veita ydur. Jóh. 16.

Jesús hefir þad afrekad oss, ad vér nú bidja þorum almáttugann Gud; hins skammarlegasta óþacklætis gjördum vér oss seka, ef vér vanvirda vildum þennann vorn Herra í vorri Guds þjónustu, voru þacklæti og bænum vorum; aldrei viljum vér gleyma því; ad Jesús er sá, hverjum vér þacka egum allt þad hjálpræði, sem oss er gefid í tíma og eilífd. Einúngis fyri hans verdskuldun erum vér Gudi þócknanlegir og megum vænta oss bænheyrslu. Fyri hann fáum vér fullvissu þá, ad Gud, sem máttugur er ad blessa oss, vilji þad einnig gjöra. O! ad vér ætíd, þegar vér framberum naudsynjar vorar fyri Gud, minntumst þess dýrmæta sannleika; ad sá Gud, sem vér áköllum, er Fadir vors Drottins Jesú Krists! med því trúar-öruggara trausti, og med því meiri djörfúng munum vér þá voga ad snúa oss til hans, og fela honum á vald vorar egin og vorra medbrædra naudsyn-

jar; þar við mun og hjarta vort end=
urlífgast, að vér, fyrir krapt heilags
Anda, kalla megum Jesúm Krist vorn
Drottinn og með trúudu hjarta eigna
oss það allt, sem þessi vor Endur=
lausnari hefir afrekað oss; þá mun
vor trú vaxa og vort traust á honum
aukast. Til þín, eilífi Sonur Guðs!
nálægjum vér oss á þessari qvöld=
stundu; bið þú einnig með og fyrir oss,
vér viljum ásamt frambera fyrir þig
vort þakklæti fyrir svó margfalda náð
og trúfesti, er vér þegið höfum fyrir
þína fyrirbón og forþénustu; þinni
fyribón er það að þakka, að vér enn
þá lifum, og að vor náðar=tíð er ekki
enn á enda; gefðu oss framvegis þína
lífkröptugu náð, og lát oss brúka hana
til vors frelsis og sáluhjálpar vorrar.
Láttu öll vor fyrirtæki blessast, og sak=
ir þinnar heilögu pínu, allar vorar
syndir bættar og gleymdar vera; yfir=
gefi oss aldrei þín náðuga hjálp, því
hvað værum vér án þinnar náðar ann=
að enn aumar útskúfaðar sképaur?
kasta oss ekki burt, þó vér vanvirðt
höfum vora útvegudu endurlausn og
þína náð, með gálausu líferni, og verð=
skuldað þína réttlátu reiði og hegn=

íngu; hafðú enn þá umburðarlyndi og þolinmæði við oss, vegna þinnar miskunar; láttú það ávaxtarlausa tréð enn þá standa óupprætt, enn þá óupphøggvið, þó það enga nema skaðlega ávøxtu færi; auglýstu þína vegsamlegu náð á þínum endurleystu. Lát tølu þinna trúu þjóna sífeldt aukast, og styrk þá æ meir og meir í trú og elsku til þín. Vér biðjum ásamt fyrir smánurum þíns nafns, sem setja sig upp á móti þér og þinnar náðar løðunum; fyrir þeim harðsvírudu, hverja þinn Andi hefir híngað til forgéfins leiða viljað til yfirbótar. Vér biðjum fyrir øllum heiminum, láttú þitt dýrðlega nafn æ meir og meir útbreiðast og tignast, og loks þá tíð koma, að gjørvallur heimurinn viðurkénni þitt nafn og lúti þínu veldi. Amen!

63. Hugvekja.

Leggið hug á hið himneska, en ecki á það jarðneska. Cól. 3.

Allir hlutir sannfæra oss um það, að vor mikilvægasta tíð er fyrir høndum, þá lífið er á enda. Gjørvallur heimurinn með øllum sínum umbreyt-

íngum og óstoduglcika sannar það, vort egið ásigkomulag, óskir vorrar sálar, veikleiki vors líkhama, sú stutta tíð, sem vér dveljum hér á jörðunni, lífsins við- stöðulausi hraði, í einu orði að segja: allir hlutir prédika oss þann sannleika, að vér séum ágvarðaðir til að lifa ei- líflega. Þó fáum vér hér um enn sterk- ari fullvissu þegar vér aðgætum sjálfa oss, sem þá, er af Jesú Kristi erum frelsaðir. Allar þær qvalir og þján- íngar, sem Jesús þolað hefir, allir þeir velgjörníngar, sem hann hefir oss af- rekað með sinni verðskuldun, eru jafn- margar röksemdir fyri því, að sála vor sé ágvörðuð til eilífrar sælu. Ómælan- lega gleði-orsök höfum vér af þessari yfirvegun; en — aumkunarverðir eru margir vorir meðbræður, sem fram- gánga eptir sínum egin tilhneigíngum, en gleyma þeirri eilífð, sem Guð hefir þeim fyrirhugað. Samt sem áður, þó þessir ólukkulegu villist af sönnum luckuvegi og gleymi sinni farsæld, gleymdú þó ecki, sála mín! að þú lifir hér í heimi til þess, að þú megir eilíf- lega lifa; þitt blindaða hjarta gjörir þér syndina girnilega, en gleymdú ecki að lastanna háskasama ánægja ætti að

vera þeim viðbjóðsleg, sem þeckir eilífð-
arinnar yndisfullu gleði. Þegar þú
stendur við, þreytist, eður ætlar að
þorfa til baka á guðhræðslunnar vegi,
æ! gleymdú þá ecki, að dygdanna veg-
ur hefir luckusæl afdrif í eilífdinni.
Þegar þessa lífs þreyngíngar ætla að
gjöra þig huglausa og magn-þrota,
gleymdú þá ecki, að það er hin mesta
vanvirda og ólucka, að géfa eilífðar-
innar farsæld við þessa heims fallvöltu
lucku. Þegar þú nú lokſins skilur við
þetta jarðneska hreysi, gleymdú þá ecki,
að eilífðin, til hverrar dauðinn færir
þig, mun fullkomlega umbuna þér
þenna lítilfjörlega missir, sem þó ecki
má nefnast svo, heldur ávinníngur.
Eilífðin, til hvorrar vér erum áqvarð-
aðir, veri því vort stöðuga mark og
mið, en tilhugsan hennar skal gjöra
oss hæfilega til, að brúka vel þann
stutta tíma, undir hverjum komin er
vor gjörvalla lucka eða ólucka í ei-
lífðinni. Vér skulum því með varúð og
gætni brúka vorar fáu lífsstundir á
jörðunni. Vér skulum ítarlega athuga
allar vorar gjörðir og dæma um þær
eptir því endurgjaldi þeirra, sem vér
á síðan væntum í eilífdinni. Lángt sé

frá oss ad láta vorar óskir og astundun einúngis mida til þessa stutta og fallvalta lífs luckn og ánægju. O! eilífdarinnar Fadir! kenn oss þenna vísdóm og innrættú djúpt í vorum sálum, ad vér skapadir séum og endurleystir til þess vér lifum eilíflega. Hvad værum vér ef þetta væri oss hulid? hvad væri vort líf og vor daudi, ef vér ecki trydum þessu? en — þó gjøra þessa heims stundleg gædi svo opt ad engu hjá oss þenna gudlega þánka. Ó! virdstú nú sjálfur, gódi Gud! ad vekja þenna þánka hjá oss og vidhalda honum í sálu vorri! Gef þú sjálfur nád til þess, ad vér ecki ad eins høfum eilífdarinnar umtal á vørunum, heldur ad hennar yndislega tilhugsan megi støduglega innrætast vorri sálu. Um þessa nád bidjum vér þig, eilífi, ástkjæri Fadir! Kénn þú oss ad hugleida þad á þessari stundu, ad vér egum kost á ad verda innbyggendur annars betra heims og þín børn í eilífdinni. Einnig þessi dagur og sérhverr hans tími er vor undirbúníngs tíd undir þá sídustu umbreytíngu. Þegar þú stjórnar oss, munum vér brúka sérhverja stund til eblíngar vorri sønnu velferd, en vid sérhverja

tillockun til ens vonda, sem quiknar í hjartanu, vid sérhverja þjáníngu, sem vér lídum, vid sérhverja freistíngu, sem oss mæta kann, sífellt hughreystast vid þá íhugun, ad vér lifum hér til þess, ad vér megum sídarmeir lifa hjá sjálfum þer eilíflega.

64. Hugvekja.

Vissu lífs eilífs lér, Lausnarans sigur mér, megnar ei mig ad fæla, myrkur grafar né kjæla, um jord all-litid géf eg, í Jesú lífs-von hef' eg.

Svo myrk og hulin, sem oss er hin ókomna tíd og þau tilfelli, sem fyrir oss liggja, er þad þó efalaust, ad ókomna tídin er oss mikilvæg, því vér egum fyrir höndum endalausa eilífd. Ómögulega gétur þessi veröld verid sá stadur, hvar allt, sem mannedli voru er ætlad, kunni ad mæta oss. Værí hún vors sídasta takmarks og farsældar land, mundi hún ecki — hversu girnileg, sem hún virdist — vera svo eymda og armædu-full, sem hún opt er í raun og veru. Vor líkhami hefdi þá ecki heldur svo margar umbreytíngar og veikleika ad strída vid; þá ætti líka vorrar sálar ósedjanlega farsældar

laungun hér kunna ad mettast, en í voru hérvistar ástandi verdur tilgángur alls þess nálæga veraldarinnar, lífs vors og sálar og vorra gjørvallra tilfella vera oss óskiljandi, ef vor sídasti samastadur ætti ad vera hér í heimi. Nei! Guds forsjónar fyrirætlan med oss, hlýtur ad ná miklu lengra enn til þessa stutta og mædusama lífs. Vér erum vissulega áqvardadir til lángtum ædri hluta, enn einúngis ad gráta hér í lífi og gledjast, eda ad lifa stutta stund og deya svo aptur; þó eckért í heiminum gæfi oss hér um nockra upplýsíngu, þá mætti þad þó vera daudi vors Frelsara. Mundi Guds Sonur hafa dáid einúngis til þess, ad vér yfrid stutta stund kynnum ad njóta fárra ánægjusullra augnablika og lystisemda þessa vors skammvinna lífs? Mundi hann hafa nidur af himnum stígid einúngis til ad gjøra oss svo skammvinna stundar dvøl á jørdunni léttbæra og yndislega; en hvørsu þúng og sorgleg er hún þó ecki allmørgum vorra medbrædra? Mundi hann hafa úthellt blódi sínu oss til frelsis, en vér þó ecki varir verda vid not og ávexti þessarar dýrmætu endurlausnar?

ellegar, strax og vér hefdum þessa varir ordid, missa alla hennar nádar heill og not og huggun í daudanum, væri vort líf þá eilíflega þrotid? Nei, vissulega sannfærir oss verdskuldan vors Frelsara þar um, ad vér áqvardadir og ætladir séum til lángtum ædri og lángvinnari farsældar. Efalaust mun annar og betri heimur oss geymdur, hvar vér njóta munum þeirrar lucku, ad vera á medal Jesú endurleystu, gæddir lángtum ædri fullkomnun enn hér í heimi er møguleg, med ødrum ordum: vér munum eilíflega lifa. Þegar vér þannig virdum fyrir oss vort líf hér í heimi, fær þad í vorum augum allt annad útlit. Hverr einn partur þess, hversu lítilfjørlegur sem hann er, verdur oss þá mikilvægur, þar hann er náqvæmlega samtengdur oss fyrirbúnum ódaudleg-leika; vér megum því ecki reikna þetta nálæga líf eptir þeim fáu døgum, sem þad vara kann, heldur eptir þeim tilgángi, hvers vegna þad er oss géfid og hvartil þad midar; hvers vegna vér verdum ad lifa þannig, sem vér óska mættum best ad búa oss undir þá óendanlegu áratølu, er vér egum fyrir

høndüm ad lifa. Samqvæmt þeim ásetníngi og þeſsu hugarfari viljum vér, med Guds náð, leitaſt við ad laga vort líf þann tíma æfinnar, ſem enn- þá eptir egum; veri ſá þánki ſifeldt vakandi í vorri ſálu: ad vér ecki ſèum áqvardadir fyrir heiminn, heldur him- ininn; því ſtødugri, ſem hann verdur í voru hjarta, því framar á vort líferni á jørdunni adlíkjaſt voru komanda lífi í himninum; þá ſkal himneſk ánægja fylla vort hjarta; þá ſkulum vér keppaſt eptir ad ødlaſt eilíf gædi; þá ber oſs nú ad elſka þá hér, ſem ſídarmeir eins munu verda vorir lagsbrædur í himn- inum. Innrætti oſs þetta hugarfar, gódi Gud! med kroptugri nádarverkun þíns Anda; hverſu bleſsud verdur oſs þá ecki ſú nálæga tíd, hverſu mikil vor gledi, vor ſálar róſemi, vor lucka bædi í lífi og dauda!

65. Hugvekja.

J verndar þinnar ſkjóli' og ſkugga, ſkulum vér lifa ſorga frí, fyrir ótta, fyrir ugga, fridi gódum jafnan í. Gud þín miſkun eilíf er; eins fram- vegis géf oſs hér, allt hvad þurfum og til þinn- ar, ávalt þénar dýrdarinnar.

Vidhald vors lífs er eitthvert meſta dáſemdar verk Guds, á hverju vér

á sérhverju augnabliki þreifa megum; þegar vér yfirvegum vors líkhama veiku byggíngu og skodum þær ótel-jandi háskasemdir, sem honum eru búnar. Þegar vér adgætum vora vangætslu og hyrduleysi um vidhald vors lífs, megum vér undrast, ad vér ecki fyri laungu sídan urdum daudanum ad herfángi. Efalaust hlýtur einn Gud ad vera til, er beri allteins mikla umhyggju fyrir hverrar einnar mann-eskju lífi og vidhaldi allrar náttúrunn-ar. Væri hann ecki til, mætti vaggan verda vor grøf, ómálga aldurinn vort endadægur, svefninn vor daudi og sér-hverr dagur óláns dagur. Vér lifum þó enn, getum enn þá hrært limi vora og erum velflestir heilbrigdir. Allir þessir velgjørníngar mega áþreifan-legar sannfæra oss, en jafnvel skírustu røksemdir skynseminnar um það, ad einn Gud sé til og ad þessi Gud sé vor Gud, vor Fadir og vidhaldari vors lífs. Værum vér ecki hér um sann-færdir mættum vér vid uppruna sér-hverrar morgun sólar, vid sérhverrar nætur adkomu, óttafullir renna þaunk-unum til hvers eins komandi tíma vors lífs og ósjaldan segja vid sjálfa

oss: þar sje eg fyrir háskasemdir þær, sem munu tortýna mér; þar munu mér óvinir mæta, sem framqvæma munu á mér vondan ásetníng sinn; þar sje eg einn ógudlegann, sem mér steypa mun í þá ölucku, sem hann hefir mér fyrirbúna; þar sje eg votnin, sem munu dreckja mér, eldsvodann, sem mun mig uppbrenna; þar sje eg fyrir þad tilfelli, sem mun kollvarpa mér; med þvílíkum ørvýlnunar þaunkum mættum vér vænta sérhvers ókomins tíma, ef vér ecki hefdum þá øruggustu fullvissu um vors Guds nádugu og vísu forsjón og stjórn yfir voru lífi. Af øllu hjarta prísum vér þig miskunsami gódi Fadir! ad þú, ásamt trúnni um þína forsjón, gefur oss svo dýrmæta huggun og rósemi. O! hversu vanvirdum vér ecki þína gædsku, ef vér enn þá erum vantrúadir, sem høfum svo miklar røksemdir um þína forsjón. Géf ad vér aldrei séum óþacklátir, heldur sífeldt þacklátlega minnumst, hversu vér reynt høfum þína truføstu gædsku, og ætíd meir og meir upphvetjumst til ad setja allt vor traust á þig, og þetta skal nú vort fyrirtæki og ásetníngur á þessari stundu. Í trúnni til þinnar

almáttugu gædsku tökum vér ógvídnir komandi tímunum. Svo veikur og vanmegna, sem vor líkhamí er, treystum vér þó þínum krapti, sem viðheldur oss og styrkir. Svo skammsýnir sem vér erum til að fyrirsjá þær háskasemdir, sem oss kynnu mæta, treystum vér þó á mátt þinn og vísdóm, sem þjer þær allar og ert máttugur að afvenda þeim. Vér vitum eckí sjálfir hvers vér egum að óska oss, eða fyrir hverju vér egum að óttast; virdstú sjálfur að uppfylla allar vorar óskir, sem nytsamar eru, og frelsa oss frá öllu vondu, sem kynni skaða oss. Unn oss æ að lifa undir þinni umsjón, undir Jesú náð og undir stjórnun þess heilaga Anda, og njóta þeirrar sælu, að elskast og blessast af þér, þá gaungum vér óskéifdir á móti sérhverju lífsins hættulegasta tilfelli, sem oss mæta kann, þareð vér höfum þann að reiða oss uppá, sem er almáttugur, og öllu vill og kann að snúa oss til besta.

66. Hugvekja.

Betri er einn þurr biti, láti maður sér nægja, enn fullt hús matar með þrætu. Orðsqv. b. 17.

Þau eru efalaust best og heilladrjúg-ust lucku-kjør fyrir hvern einn af oss, sem sérhverjum í sinn stad eru út-hlutud, hversu ójøfn og þar hjá und-arleg, sem oss allopt virdist útdeilíng þessarar jardnesku heims lucku, yfir hverri vort óánægda hjarta ósjaldan heimuglega møglar, mun þad þó reyn-ast efunarlaus sannleiki, ad sá alvaldi Stjórnari allra hluta útbýti þessa lífs gædum med vísdómi og gædsku þann-ig, sem hans alvitska sjer hverjum ein-um best henta. Ad vera um þetta í hjarta sínu sannfærdur, er ecki lítil lucka, því þessi fullvissa vidheldur sannri sálar rósemi, vardveitir hjart-ad frá nagandi øfund og eydir máta-lausum umqvørtunum; hversu ánægd-ir byrjum vér ecki sérhvern dag og end-um hann eins rólega, þegar sérhverr af oss er fulltrúa þar um, ad sú lucka, sem Gud úthlútar oss, þad ástand er hann hefir sett oss í og þau tilfelli, sem hann áqvardar oss, sé besta hlutskipt-id, er í vort skaut gat fallid, og ad sjálf-ir vér aldrei hefdum getad valid eda óskad oss annars betra. En — máské þessi sinnis ánægja sé á þessari stundu fjarlæg voru hjarta; máské óskir þær

hvarfli oss í huga: ó að eg væri eins ríkur, eins lukkusæll sem margir aðrir meðbræðra minna! máské þessi ósk og eptirlángan verði hjá oss enn þá frekari þegar vér nákvæmar gaumgæfum útbýtíngu þessara lukku gæða og þykjumst varir verða, hversu misjafnt þeim útbýtt er meðal þeirra, sem oss finnst miður enn vér hafa til þeirra unnið. En — vitum vér þá sjálfir hvers vér óskum? máské vér verðum annars hugar, þegar vér samjöfnum því vér höfum við hitt, sem oss vantar. Séu vor kjör að nokkru lakari enn annara, eru þau í mørgu aptur miklu betri. Máské ver egum engann kost á að njóta þessa heims gæða og hans lystisemda með frjálsu og hindrunarlaust, en undir eins erum ver fríir frá svo mørgu íllu; fyrir margføldum freistíngum til ens vonda erum vér óhultir; oss mæta þá lángtum færri tækifæri og ginníngar til að styggja Guð, til að meiða samvitsku vora og líða skipbrot á vorri trú; færri óvini egum ver þá að stríða við, sem sækjast eptir vorum fátækdómi. Margir meðbræðra vorra lifa máské í lystisemdum og gleðja sig á margann hátt; en — munum vér

fyri það ógæfulegri, ef vér finnum því sterkari laungun hjá oss eptir því himneska og þess meiri frið í sálu vorri; máské það ásigkomulag, sem vér øfundum svo mjøg aðra af, megi gjøra oss lífið yndislegt og geðfeldt, en þá vér fáum nú ecki lifað sældar lífi, kunnum vér þó með því meiri hjartans gleði og rósemi, að henkja til dauðans og lokssins skilsa við þetta líf, sem þeim luckulegu fellur opt svo þúngt, að yfirgéfa; þann jarðneska ríkdóminn, er þeir einúngis leituðu sér ánægju í, vildu þeir aldrei þurfa að missa. Það ásigkomulag, sem vér óskum oss, er máské eptir vorri meiníngu og heimsins áliti betra og geðfeldara, enn hitt, sem Guðs áqvarðan hefir sett oss í, en þó efalaust eptir hans vísustu og bestu ráðstøfun oss lángtum betra. Géf þú oss, ó Guð! að þessar hugleiðíngar um vor luckn kjør og ásigkomulag í lífi þessu, hafi þá kroptugu verkun í hjarta voru, að rósemi vorrar sálar megi þar við rótfestast og aukast; géfðu oss náð til að efla vora sáluhjálp í því ástandi, sem þér hefir þócknast að setja oss, án nockurs vyls, óánægju og óþolinmæði. Varðveittu oss frá dramb-

semi, þócknist þér að géfa oss þessa lífs lucku, en frá örvýlnun og efasemi, þó þú letir óláns tilfelli bera oss að höndum. Géfdú oss þar á mót náð til að auka við upplýsingu vorrar skynsemi og ætíð að líta í huganum framyfir takmörk þessa nærveranda lífs til annars betra heims og við þá skoðun uppörfast til að afneita þessum heimi og því, sem í honum villa kann fyrir oss sjónir á því himneska, en lifa guðrækilega, réttilega og hóflega hér á jörðunni, ánægðir með hvað helzt þín mildi úthlutar oss.

67. Hugvekja.

Réttlæti góðs manns gjörir hans veg sléttann. Orðsqv. b. 11.

Sú ætti að vera vor kappsamleg ástundan, á meðan vér lifum í mannlegri sambúð í heimi þessum, að vér ávinnum oss svo elsku og góðhocka vorra meðbræðra, að vér gjöra kynnum oss víssa von um, þegar vor hérvistar tíð er á enda, vinir vorir og kunníngjar hefðu orsök til að sakna vor og syrgja vorn missir og sérhverr ráðvandur harma vorn viðskilnað.

Takist oss þannig ad hegda oss á medan vér lifum, megum vér þegar álíta vort líf luckulegt á jördunni, því aldrei verdur loflegra líkvers súngid yfir moldum vorum, heldur enn þegar gudhræddir og rádvandir úthella vid líkkistur vorar þeirri hjartans ósk: Gud gæfi hans líki kæmi nú í hans stad, úr því ecki vard lengur audid ad njóta hans samvista! en þar á móti fær þad litla huggun og ánægju veitt, þegar vér högum þannig voru lífi, ad vér vitum oss hafa til einkis lofstýrs eda saknadar unnid ad oss öndudum, og eckért liggur lofsverdt eptir oss, því hvad eru gudur, yfirlæti eda lystisemdir? lofstýrs fyrir þvíumlíkt viljum vér eptirtalnalaust unna þeim fávísu, sem ákafast sækja eptir þessu, en þanninn viljum vér lifa, ad rádvandir sakni vor, og vinir syrgi vorn missir. Vér skulum ástunda, ad géfa þeim, er oss þeckja, orsök til ad blessa vora minningu, og ad álíta oss verduga lofstýrs fyrir vort líferni, og einlægrar sorgar yfir vorum missir. Ef vér leggjum kapp á ad lifa dygdugu lífi, ástundum vér gudrækni, miskunsemi, rádvendni, hófsemi, svo munu jafnvel óvinir vorir

verda leidast til ad lofa vorar dygdir, og hversu freklega, sem þeir øfunda oss, þó láta oss á stundum njóta sannmæla. En auk þessa má það huggunar-ríkt vera ættíngjum vorum og vinum, ad njota gladværrar fullvissu, af voru dygduga líferni, um vorrar sálar eilífa føgnud og sælu, þar vér lifad høfum í Guds ótta, og deyandi afhendt honum med øruggri trú sálu vora, sem hana gaf. Eckért fær betur aflétt þeirra sorg, eckért betur afþurkad þeirra harma-tár og eckért framar gladt þá, en eptirlánganin ad ná oss innan skamms í sømu sælu høfn og vér sigldum inní rétt á undan þeim. Nú þegar viljum vér taka fyrir oss ad lifa þannig, ad þó vér brádlega deya ættum, verdi vor daudi samt bædi loflegur og sáluhjálplegur. Til ad ødlast þvílíka endalykt, þurfúm vér ecki ad óska oss gráhærds gamalmenna aldurs; þó vér skilja egum vid þetta líf midt í vorum blómstrandi aldri, høfum vér samt yfrid lengi lifad, þegar vér ad eins lifum dygdugu og rádvøndu líferni; því margur leggst sá gamall í grøf, hvers dygdugu athafnir í lífinu funduſt færri teljandi enn

árin, sem hann lifað hafði, en þeim vísa fundust dagar sínir aldrei offáir, því allir vóru þeir prýddir loflegum dygdum. Hvílíkrar hrósunar skulum vér leita oss, þannig ber oss að lifa, að enginn sá ráðvandur fylgi oss til ens síðasta legstaðar, sem ecki blessi vor bein í grøfinni, og finni vort líferni verið hafa uppbyggilegt og gott. En margur mætti sá vera, sem ókenndur af almenníngi, gengur út frá þessu lífi, og verður því fáum harmdauður; en það skal oss liggja í léttu rúmi, þegar vér að eins getum áunnið oss vors Dómara velþócknun og notið útvaldra vegsemdar. O! þegar vér einúngis øðlumst að vera í þeirra sæla hópi, er oss það fyri minnstu þó engin grafskrift hrósi minníngu vorri, né vor viðskilnaður verði af mørgum harmaður. Eptir þessari hrósun fyrir Guði, viljum vér einkum képpast; hans velþócknan mun endurnæra vora sálu, þegar vér eptir vorn dauða máské enga hlutdeild fáum í manna lofstýr.

68. Hugvekja.

Snú þér til Guðs þíns, vertu miskunsamur og réttvís og treystu ætíð á Guð. Hós. 12.

Þessi skal þá vera sú stund, á hverri vér viljum snúa oss til Guðs, yfirgéfa vora syndsamlegu vegu, en keppast eptir sönnum Guðs ótta. Einhverntíma hlýtur þó að því að koma, að vér tökum oss fyrir hendur það verk, hvers framqvæmd vér svo opt að undanförnu höfum slegið á frest. Líf vort er stutt og dauðans tími óviss; hvert augnablikið er dýrmætt; sönn ydran mjög sjaldgæf; en þess dæmi svo mörg, að manneskjum verður í skyndíngu burtu kippt. Hverninn mættum vér draga yfirbót vora undan til ókominna tíma? vitum vér þá, nema dauðinn svipti oss lífinu miðt á þeim árum, sem vér brúkum til þjónustu heiminum og syndinni? auðveldlega gétur það aðborið, að Herrann, sem vér væntum ecki koma mundi fyrr enn að qvöldi dags, koma muni að morgni, eða um miðjann dag og krefja oss til reiknings; en jafnvel þó þetta yrði ecki, þó að dauðinn yfirfélli oss ecki voveiflega, þó að vér lifðum til elli-ára og yrðum saddir lífdaga, munum vér þá hafa fúsari tilhnegíngu og meiri krapta til betrunar og yfirbótar vorrar, heldur enn nú? nei, fjærri fer

því! því lengur, sem vér lifum í andvaraleysi og syndum, því framar forherdist vort hjarta, því heldur upprætist hjá oss øll tilfinníng til ílls og góds, og því hugsunarlausari gjørumst vér um frelsi vorrar sálar. Drottinn á rád á sérhverjum aldri, og sérhverri stundu vors lífs, ecki er þad oflángt til þess, ad vér brúkum þad allt, hvert heldur þad verdur lángt eda stutt, til dýrdar honum, sem gaf oss þad og hét oss í umbun ódaudlegu lífi. Nú skulum vér því afhenda oss øldúngis þér á vald, almáttugi Fadir vors lífs! nú skulum vér hlýdnast þinni røddu, sem vér svo tídt høfum daufheyrst vid! vér viljum nú velja oss þann veg, sem híngad til hefir verid oss svo qvídvænlegur; vér viljum afneita þeim lystíngum, sem verid hafa oss svo kærar og slíta oss frá heiminum, sem híngad til hefir haldid oss faungnum. En — ó vor Gud! hversu opt høfum vér ecki haft sama ásetníng? optlega høfum vér svarid þér ellíflega ad elska þig, en eins opt brotid þetta særi aptur. Fá eru þau augnablik, sem vér fengum stødugri stjérnum haldid yfir hjarta voru. Þúsundsinnum, já, optar, høf-

um vér gjørst þér óhlýðnir eptir að vér þó að øllu leiti gáfum oss þér til þjónustu. Hversu opt høfum vér ecki mátt sanna sjálfir, hversu breiskir vér erum og ótrúir, þegar vér á samri stundu drýgdum þær syndirnar umhugsunarlaust, sem vér á næsta augnabliki áður létumst hafa mesta viðbjóð á? hversu marklaus eru þá øll vor heit, góði Guð! fyrst allur vor ásetníngur, allt vort hjarta er svo hvikult og umbreytanlegt? O Drottinn! kom þú oss til hjálpar með þinni náð! vér høfum nú nockuð hrærst við þessa íhugun, æ! láttú þessa hræríngu viðhaldast í vorri sálu. Vér høfum nú tekið fyrir oss góðann ásetníng; æ! styrktú oss til að viðhalda og framfylgja honum! vér heitum þér enn á ný hollustu og trú um alla eilífð, æ! styrk oss til að halda þetta heit, svo vér ecki með ótrygð brjótum af oss þína náð, og køllum yfir oss þína reiði, né tøkum, miðt í heimsins solli, aptur það offur, sem vér nú færum þér, á meðan vér enn þá hugsum um þig og sáluhjálp vora. Láttú þá hlýðni, sem vér nú sverjum þér, þá elsku, sem vér nú lofum þér að auðsýna, þann ótta, í hverjum vér heitum

ád framgánga, ecki verda eins skamm-vinn og þessa bæn vora. Styrk oss, svo vér mættum æ stødugri verda í þinni þjónustu, minna meta heimsins glis, og styrkjast gégn øllum freistíngum. Varðveittu oss frá óstøduglyndi og þeim svikrádum, sem heimur þessi hefir oss búid. Undir þinni varatekt og adstod vonum vér ad fá framgengid þér þócknanlegar hér eptir enn híngad til, og vogum ad vænta oss þeirra verdlauna, sem þú hefir fyrirheitid þeim, sem eru þér trúir allt til daudans.

69. Hugvekja.

Komid til mín allir þér, sem mæddir erud og þreyttir, eg vil géfa ydur endurnæríngu. Matth. 11.

Vort gjørvalla líf á jørdunni er fullt af mædu og sorgum; eitt andstreymid fylgir—svo ad segja—hinu á eptir; hversu marga glada og luckulega tíma fáum vér talid á móti hinum sorglegu? Færri eru þeir dagar oss hugfastir, á hverjum vér nutum hreinnar glедi án sorga, þegar allt var þó samfara, sem glедja mátti vort hjarta, svo sem: heilbrigdi vor og velgengni og vina og frænda vorra hugar

rósemd og andans fridur. Sjaldreynt mun ad allar vorar óskir veitist oss í einu; séum vér ríkir, vantar oss á stundum heilbrigdi; séum vér heilbrigdir, vantar opt ríkdóm; höfum vér þetta hverttveggja, vantar opt trúrra vina adstod og yndi, já, opt hid allra markverdasta, vantar samvitsku rósemi. Hvert vér höfum mikid eda lítid, höfum vér þó aldrei allt, sem vér óskum oss; stundum hrellir oss eitthvert nálægt mótlæti, stundum koma oss aumar og vesælar manneskjur fyrir sjónir, hverra eymdir uppvekja vora medaumkun; stundum gagntekur oss skélfandi ángist, annadhvert af vaknadrar samvitsku áklögunum, eda allt of hastri blóds-hræríngu. Stundum fyllumst vér óróa af óvæntum skada, sem oss ber ad höndum, eda ef eitthvad þad brást oss, sem vér gjördum oss vissa von um, ellegar huld hönd Guds forsjónar typtadi og audmýkti oss. Þegar vér íhugum þá daga, á hverjum oss mætt hafa einhver þesshattar óblíd tilfelli; þá daga, sem vér eydt höfum í sællífi, svefni eda syndugri dægra-stytt-íngu; þegar vér minnumst þeirra daga, sem vér brúkudum til fram-

qvæmdar ymsu ósæmilegu áformi; þegar vér loksins íhugum þá daga, sem vér vorum sjúkir, eda og midur ánægdir; þegar vér, segi eg, yfirvegum nú alla þessa daga vors lidna lífs, hverja vér hardtnær álíta megum eins og þeir aldrei hefdu til verid, og berum þá saman vid hina, á hverjum vér í raun og veru höfum nockru gódu af stad komid, ellegar vid þá daga, á hverjum vér nutum sannra heilla, þá munum vér finna, ad mjøg litid eda eckért verdur lífdaga vorra, um hverja ecki megi med fullum rétti adqveda med Jobs ordum: madurinn af qvinnunni fæddur, lifir stutta stund og er fullur óróssemi. Hvernig mundi oss þá farnast, ef vér lifa ættum þessu óróssama og sorgfulla lífi, án þess ad ega þann ad, sem med vísdómi og gædsku vidheldur lífi voru? æ! þá hefdum vér med réttu nóg efni og orsøk til ad vera óþolinmódir og óska oss daudans. En þared allt þetta mætir oss undir stjórnun og umsjón þess miskunsama og almáttuga Guds, megum vér gladir og ánægdir vera med hvad helzt, sem ad höndum ber. Þetta er sú mikla huggun, sem gledur oss, þegar vér á

sérhverjum degi inngaungum svo ad segja nýtt líf. Trúar-traustid á almáttugum heimsins stjórnara, blandar huggun og gledi í allar vorar sorgir í þessu nærveranda lífi. Þær røksemdir, sem vér ad undanførnu fundum um hans nádarríku stjórnun, gjøra vort sinni rósamt og ánægt. Hann mun stýra voru gjørvalla lífi eptir sinni alvísu gædsku þannig, ad oss jafnvel í mótlætinu, géfast mun nóg orsøk til ad vegsama hann og vér munum á nærverandi tíma finna nóg efni til þess; jafnvel naudir þær, undir hverjum ýmsir medbrædra vorra verda ad qveina og andvarpa, fá oss þar um sannfært, ad Gud høndlar nádarsamlega vid oss, þared hann gjørt hefir eymdir vorar oss lángtum þolanlegri enn margra annara. Já, í øllum tilfellum munum vér þar um ad raun komast, ef vér ad eins adgætum Guds undrunarlegu vegu, ad hann leggur manneskjunum ad sønnu byrdi á herdar, en undir eins hjálp til ad bera hana.

70. Hugvekja.

Mín sála gledur sig í Gudi heilsugjafara mínum. Lúk. 1.

Hversu mædufullt, sem þetta líf er á stundum ad álíta, vantar oss þó ecki, á medan vér lifum, gledi og sinnis ánægju, ef vér sannkristnir erum, þegar ver lyptum vorum augum í hædirnar til Guds, sem hefir oss skapad; þegar vér virdum fyrir oss hans óendanlegu og þar hjá svo gædsku- og gódgjördasömu hátign; þegar vér setjum oss lifandi fyrir sjónir hans dýrdlegu og elskuverdú eginlegleika, med hversu yndislegri gledi uppfyllist þá ecki sála vor? Þessarar ánægju og gledi megum vér daglega adnjóta, ef ad vér taka vildum oss fyrir hendur ad skoda og hugleida dásemdarverk Guds bædi í náttúrunnar og nádarinnar ríki; daglega höfum vér þad fyrir augunum; ætíd er oss því unnt, ad skémta oss vid þeirra prýdi; aldrei ættum vér ad letjast í því, ad upporfa sjálfa oss til elskunnar vid Gud med náqvæmri adgætslu hans undrunarverdu dásemda, því ad vanrækja þad, er ad gleyma Gudi, sem med svo augljósum, svo adáanlegum hætti, hefir audsýnt oss svo mikinn kjærleika, og látid oss reyna sína undrunarlegu og gædskuríku vegleidslu þannig, ad vér ad minnsta

kosti vid endalok lífdaganna munum vidurkénna mega: ad hann hafi alla hluti vel vid oss gjørt. Já, þegar vér med rólegri adgætslu skodum hann veg, um hvern hann hefir leidt oss, finnum vér yfrid stóra orsøk til rósemi og ánægju. Þegar vér skodum vort egid ásigkomulag, og minnumst þar hjá þess innilega kjærleika, sem Gud hefir audsýnt oss, fáum vér nóg efni til ad gledja oss af gjørvøllu hjarta. Gud géfur oss lucku og blessun til alls, sem vér tøkum oss fyrir hendur; hann géfur oss heilbrigdi, gladt sinni, krapt og lyst til ad erfida, hann snýr frá oss háskasemdum og ólucku tilfellum, útbýtir oss þvílikum lucku-kjørum, ad vér enga orsøk høfum til ad óska oss annara betri; hvad má oss uppørfa til gledi og ánægju, ef ecki þetta? og þad því heldur, þegar vér adgætum, hversu mikid Gud hefir oss gott gjørt framyfir marga adra af medbrædrum vorum; en þegar vér rennum nú augunum til þeirra sælufullu himinsins hýbýla, og íhugum þann yfirgnæfanda fognud, sem vér egum þar í vændum, hvad má þá af jardneskum heillum og lucku jafnast vid þvílika gledi vorr-

ar sálu? það er því undir vorum vilja komið, hvert vér lifa munum framvegis í lucku og rösemi edur ecki; séum vér miður ánægðir, þá er vantrú vors egin óstöðuga hjarta orsökin, sem ecki velur þau meðöl, er ebli vora sönnu ánægju. Skyldum vér þá vera misskunarlausir við sjálfa oss, og gjöra oss sjálfum lífið þúngt og mæðusamt, þar sem vér gætum adnotið annars betra? engannveginn? það skal æ gleðja og hughreysta oss, að vér egum Guð að, og að hann er vor trúfasti vinur og hjálpari í allri neyð; af hans mildiríku náðar-hendi viljum vér með þacklátu hjarta meðtaka þá ánægjufullu tíma, með hverjum hann gleður oss í þessu lífi, og hrynda burt allri sorg og qvíða, þanninn prísum vér Guð með vorri gleði og með vorri sinnis ánægju, en gjörum oss sjálfir lífið þægilegt og yndisfullt.

71. Hugvekja.

Gleðjið yður og fagnið, því að yðar verðkaup er mikið á himnum. Lúk. 6.

Að vísu má það undrum sæta, ef vér á engann hátt látum oss leiða til yfirbótar og sinnis umbreytíngar,

hversu margar og mikilvægar upp-
hvatníngar og ladanir, sem Gud þar
til frambýdur oss. Ordugleikinn, sem
vér meinum oss mæti í voru ydrunar-
verki, fær því þó aldrei valdid, því
Gud, en ecki vér, framqvæmir í oss
bædi viljann og verkid, en þar á mót
vekur máské íhugan stærdar og fjølda
synda vorra efasemi hjá oss. Sá
qvídi ætti frá oss burtu ad hversa, eda,
hvert mundi betra ad særast af vid-
varandi samvitsku ángist og ótta,
vegna drýgdra mótþróa synda og dag-
lega vakna upp vid þessa innvortis
qvøl, ellegar hafa góda samvitsku, sem
fridud og róleg er ordin med sannri
yfirbót? ellegar, hvad kann ad olla því,
ad vér erum svo tregir til ad snúa oss
af alvøru til Guds: máské syndir þær,
sem vér, til egin ólucku vorrar, alid
høfum í voru brjósti, séu oss svo géd-
þeckar, og oss falli ordugt ad hata þær
eins og óvini? en hversu lengi á þetta
hættulega tál, sem svo optlega hefir
oss blindad og stofnad til vorrar ó-
lucku, ad hafa yfirrád yfir vorum besta
ásetníngi, framar enn bestu og heilsu-
samlegustu áminníngar, vidvaranir
og upphvatníngar til egin lucku vorr-

ar? viljum vér þá einkis meta vors elskuríka Frelsara náð og ástsemi þá, með hverri hann á hérvistar dögum sínum tók svo ástúdlega að sér ydrandi syndara, og tekur enn með sömu elsku þeim á móti? viljum vér þá gjöra að engu með vorum mótþróa allt það ómak, alla þá umhyggju, sem vor góði Guð ber fyri því, að fá oss leidda til apturhvarfs, og þar með frelsa oss frá vorri egin fordjörfun? ó! að vér hugleiða vildum hverninn vér freisast mættum úr hættu þeirri, sem vér stofnum oss í! efalaust er það, að sá sami miskunsami Guð, sem lætur sér svo annt vera um að frelsa oss, og með sínum Anda verkar hið góða í vorum hjörtum, hann, sem útbreidir sinn náðar-fadm á móti oss allann daginn, að þessi sami Guð mun þó eins efalaust álíta oss fyrir sína óvini, ef hans náqvæma umhyggja fyrir oss verdur af oss forsmád og hanntnn að engu, ef að vér ecki viljum láta oss leida til apturhvarfs vid hans mildiríku náð; loksins gaungum vér þá sjálfrádir út í þá ólucku, sem vér keppumst eptir, og þá hlýtur straffid, sem vér sjálfir bökudum oss, að verda því miklu þyngra.

Í þeim sama himni, sem gledi er yfir sérhverjum syndugum, sem ydrun gjörir, eru hinna nøfn, sem áfram ana í syndunum, vidurstygd fyrir Gudi, Englunum og hans heiløgu, því med syndum og ydrunarleysi styggja menn Gud og hrella hans gódu Anda; og hvert vildi sá ad lok-unum flýa, fyrir hvern eckért athvarf edur hæli var lengur á jørdunni? Þeg-ar ydrunarlaus sála med ótta og áng-ist hlýtur loks ad skilja vid þetta jard-neska, og himininn, inn í hvern eckért óhreint eda almennilegt, eckért, sem elskad hefir ógudlegleika og lýgi, koma kann, er henni apturluktur, hverr verd-ur þá hennar samastadur, hvílík henn-ar kjør, ønnur enn eilíft spott og van-virda og hrelling? vegna egin velferd-ar vorrar, skal vor einlægasti áſetn-íngur sá, á medan vér enn þá høfum tíma til yfirbótar, ad leita af alvøru nádar hjá Gudi og láta oss leida af hans kjærleiksfullu vidvørunum, til ad forda oss háska þeim, sem hinum ó-hlutvøndu búinn er, sem uppegna sér á móti Guds réttlætis reidi; því hvernig fengjum vér afborid hana? Ó Gud! virdstú ad leida oss á þeim

vegum, um eydimørk þessa lífs, sem leida til þíns sælufulla himins; vertu æ vor leidtogi í lífinu, svo ad vér, fyrir þína nádarríku adstod, ad lokunum lenda fáum í þeim farsældar heimkynnum, hvar útvaldir gledjast af þeim sælufullu verdlaunum, sem þar eru fyrirbúin þeim, er þig elska. O Herra Jesú! leid þú oss jafnan med ordi þínu og anda til þessarar farsældar! ó Jesú! gef oss þann sóma!

72. Hugvekja.

Þú, hinn mikli og voldugi Gud! Drottinn Zebaoth er þitt nafn, þú ert mikill í rádum og máttugur í athøfnum. Jer. 32.

Hared vér erum svo óframmsýnir til ad sjá víslega fyrir høgum vorum, en kraptar vorir reynast svo veikir til ad efla vora lukku, er þad ecki lítilvæg huggun fyrir oss, ad Gud, undir hvers stjórnun vér støndum og í hvers valdi er ad bæta allar vorar þarfir, er svo mikill í rádum og máttugur í athøfnum. Vér vitum ecki hvad oss mæta mun á næsta degi, jafnvel ecki á næsta tíma; en hann, sem nidurradad hefir og áqvardad fyrirfram sérhverrar manneskju tilfelli,

og fyrirhugad þeirra luckukjør, hann sjer ecki einúngis fyrir, hvad á nærsta tíma og morgundegi mun adbera, heldur er einnig augljóst og nakid fyrir hans alskygna auga, allt sem í voru gjørvalla lísi mun oss mæta; og svo rádþrota, sem vér einatt verdum, þegar vér viljum forsjállega sjá fyrir luckuvorri, svo kraptug eru hans rád, sem hjálpa oss eins opt í vandrædum þeim, sem abla oss áhyggju og ángistar qvída. Þar ed vér erum nú svo fullkomlega sannfærdir hér um, því erum vér þa svo fásinna, ad láta vort blindada hugskot og hjartans tilhnegíngar ráda vorum fyrirtækjum? því felum vér þá ecki allt vort rád og áform á vald Guds óendanlegu speki og stjórnun, þar ed ályktanir hans ráds einar eru vísar og sáluhjálplegar fyrir oss; ef ad vér ætíd breyttum þannig og vendum oss á, ad vera ánægdir med þessa Fødurs vors vísa og náduga vilja, mundum vér sídur orsøk hafa til ad ángrast eptirá yfir vorum fyrirtækjum. Ovídalausir mundum vér renna augunum fram til hinna ókomnu tímanna, ef vér med gaumgæfni íhugudum, ad sá Gud, sem áqvardad hefir

oss til handa allt þad, sem framkoma mun á komandi tímanum, er mikill í rádum og máttugur í athofnum. Þessi fullvíssa leidi oss frá þeirri fásinnu, ad trúa betur vanvitsku vorri enn Guds óendanlega vísdómi; frá því, ad treysta framar vanmætti voru enn almætti hans, sem øllu megnar. Ótolulegar rokksemdir sannfæra oss um þad, hverßu vís, hve máttugur, hve gædskuríkur Gud er, sem vidheldur lífi voru. Aldrei skal fávitska vor gjøra lítid úr vísdómi hans, né treysta vanmegni voru jafnt og hans almætti; med verdskuldudu þacklæti skulum vér vidurkénna hans gódgirni; fyrir Guds alvíssa augliti, viljum vér lítillæcka oss og géfa honum dýrdina fyrir allt þad góda, sem hann audsýnir oss. Þegar vér þannig førum ad rádi voru, vogum vér ad vænta oss blessunar Guds og lífsins ánægju og farsældar. Ó Gud! géf þú oss þessa luckuog kénn oss æ betur og betur ad þeckja vanmætti vort og fáfrædi. Láttu oss aldrei dirfast ad framkoma fyrir þitt alsjáanda auga med drambsømu og stærilátu hjarta, sem í nockru stóli uppá sig, heldur þeckja og vidurkénna,

ad vér æ séum veikar og hjálparlausar sképnur, sem í øllu komnar erum uppá þína miskun og náð. Hvergi, nema frá þér, voldugi Gud! væntum vér adstodar og hjálpar, þegar oss liggur á, en þegar vér þannig felum oss á þitt vald med audmýktarfullu og einlægu hjarta, láttu oss þá ætíd finna hjá þér ráð og krapt. Audsýn þig gjørvallri kristni þinni, sem hennar trúfasta rádgjafa og hjálparmann, og frelsadu øll þín børn af þeim vandrædum, sem nú eda hédan af kynnu ad mæta þeim. Gjør ad engu ráda-brugg hinna ógudlegu, en heyrdu óskir rádvandra; þegar vér erum efablandnir og rádþrota í voru áformi og fyrirtækjum, géf oss þá vísdóm til ad þeckja og velja þad besta, og krapta til ad framqvæma þad. Lát oss í øllu, sem vér gjørum, tølum eda hugsum, hafa þinn vilja oss fyrir augum og breyta eptir honum í øllu; þitt undarlega og dýrdlega ráð, leidi oss farsællega í gégnum alla mædu þessa lífs og mótlætingar, og ad lokunum inn í annars betra heims vistarveru, hvar vér med gledisaungum dýrkum þig og syngjum: mikli og sterki Gud! Drottinn Zebaoth er þitt nafn, þú ert

mikill í ráðum og mektugur í atböfnum!

73. Hugvekja.

Það port er þraungt og sá vegur er mjór, sem til lífsins leiðir, og þeir eru fáir, sem rata hann. Matth. 7.

Ecki verður því neitað, að mörg er mæðan og margfaldur örðugleikinn, sem oss mætir á fyrisettum vegi í gégnum heim þenna til himinsins. Vegurinn, sem vér gánga skulum er yfrið mjór og portið þraungt, sem vér egum um að fara; en — hversu örðug og mæðusöm, sem gánga þessi mætti finnast oss, er það þó skylda vor að velja þenna veginn, en ecki láta þær þrautir, sem á honum kynnu mæta, fæla oss af honum. Það er að sönnu satt, væru þessar þrautir óyfirvinnanlegar og ef vér búast hlytum við óteljandi þjáníngum og endalausu mótlæti, mætti það verða örvílnunar efni fyrir oss, en vér höfum, eptir nærverandi ástandi voru, nóg meðöl í höndum til þess, að vegurinn verði oss greiðfarnari, stríðið geðfeldara, sem vér á honum heia hljótum, og heillafull von þess, er viðtekur, þegar

veginn þrýtur, gjörir allt léttbærara. Satt er það, að vegur þessi er mjög ógreiður, en endir vegarins, ef vér til hans lítum, er því vegsamlegri. Ýblugir eru óvinir þeir, sem vér egum hér við að stríða, en hinn, sem með oss er, er lángtum øblugri; veikir eru vorir kraptar, en Jesú máttur yfirgnæfir vort vanmegni. Hafeð vér høfum nú þvílíka upphvatníngu og hugar-styrkíngu, væri það eckert affsökunar-mál fyrir oss, að klaga yfir kristinndómsins ørðugleika; vér viljum því á oss taka þetta heilnæma ok og bera þessa léttu byrði. Allra Jesú sonnu stríðsmanna dæmi skulu hér til upphvetja oss; þeir hafa margir mátt reyna alla þá mæðu, sem kristinndómurinn olla kann, og þegar vér samanberum vorar léttu þjáníngar við þrautir þær, sem þeir líða hlutu, hversu lítið eru þá ecki vorar að reikna á móti þeirra; hverki píslir né píntíngar høfum vér liðið fyrir Jesú sakir; hverki høfum vér hans vegna þurft að afneita ríkdómi, metorðum né velgengni; en allt þetta og þaðan af meira hlutu þeir fyrstu evangelií játendur að líða, skyldum vér þá ecki þola vilja litla mæðu eða stutt og

léttbært stríd, já, hvad enn þá er meira, hlaut ecki Jesús siálfur ad þola svo mikid, ádur enn hann inngánga fèck í sína dýrd? allt frá fædíngu hans til daudans, var hans líf fullt mædu, fullt erfidis og sorgar; ættum vèr þá ecki ad vilja líkjast honum einnig í þessu? fiærri sé þad oss, ad skora oss undan, ad bergja á líkum kaleik og hann! vèr höfum nú fyrir augsýn Guds tekid fyrir oss þann ásetníng ad umbera allann ördugleika, sem kristid líferni útheimta kann, ad krossfesta vort hold med þess girndum og lystíngum í öllu, ad eptirfylgja Jesú án möglunar, og fúsir ad taka heim mótlætíngum, sem hann vill á oss leggja; ecki skal neitt bágt eda óþægilegt á vorri Pílagríms reisu hræda oss frá, ad framgánga á þeim vegi, sem oss er fyrisettur; nóga endurnæríngu munum vèr finna, þegar vèr med rádvendni kostum kapps um, ad vardveita skyldur vorar; vèr felum oss því á hendur þinni styrkjandi og helgandi náд, miskunsami Gud! án hverrar vort áform mun ad engu verda; efl þú oss í strídinu vid syndina, ad vèr ecki látum oss locka af dæmum og adferd hinna ógudlegu;

géf oss þann vísdóm, ad vér ecki lát-
um oss ginna af lastanna útvortis
skini né vellystínganna tillockunum.
Hjálpa oss ad gánga hugudum fram á
gudhrædslunnar vegi og loksins ná því
takmarki, sem endar alla vora mædu,
umbunar alla vora fyrirhøfn. Hversu
rósamir munum vér þá ecki renna aug-
unum til ens umlidna og skoda allann
þann ørdugleika, sem vér høfum yfir-
unnid! hversu krøptuglega munum vér
þá ecki sannfærast þar um, ad mjói
stígurinn, sem vér framgaungum á,
var sá besti og beinasti fyrir oss til ens
eilífa lífs! hversu ástúdlega munum
vér þá ecki þacka þér, ad þú leiddir oss
um hann til vorrar eilífu farsældar!

74. Hugvekja.

Hverr er eg?

Þad er sú spurníng, sem vér, hver í
sinn stad, daglega gjøra ættum
sjálfum oss; því hverr, sem aldrei
gaumgæfir sitt ástand, eda hvert hann
taki framførum nockrum á dygdanna
vegi ellegar forherdist í løstum, er
nærsta ílla farinn; en ef vér stíngum
nú hendinni í vorn eginn barm og
rennum þaunkunum til sjálfra vor

má efalaust margur af oss játa: ad allt til þessa dags, høfum vér aldrei med réttri eptirtekt íhugad þetta efni eda sønnu svarad uppá spúrníngu þessa, vér høfum svo lengi eydt lífstundum vorum í heiminum, án þess ad hafa lagt alúd nockra á, ad lifa samqvæmt vorri áqvørdun, Guds ordi og skynseminni. Látum þad nú nóg vera, ad vér híngad til evdt høfum svo mørgum stundum í þvílíkri vanvitsku, rétt eins og draumi; þessa stund skulum vér nota til ad yfirvega med athygli tilveru vora, hvad vér séum eg til hvers skapadir. Af sjálfum oss urdum vér ecki til, Guds almætti mindadi oss í upphafi og gaf oss þá veru, sem vér høfum. Frá honum komu allir þeir fullkomlegleikar, er sálu vorri og líkhama veittust, en í hans valdi er ad taka þá aptur, þegar hann vill. Vor líkhami er af jørdu mindadur, af jørdunni næríst hann, en verdur loks rotnadur ad jørdu aptur. Nem því hér um augnablik stadar, kristni madur! hugleid, hvert þú hafir orsok til ad stæra þig af líkhama útliti þínu, ellegar upphrokast yfir adra. Sú smeckbetri fæda, sem þú máské nýtur

og þau ſtátzlegri klædi, ſem þú máſké bera kannt framyfir adra, gjøra þig engu dýrmætari enn þú í raun réttri ert; vér erum allir áþeckir því, ſem ver daglega undir fótum trodum, dupt af dupti og jørd af jørdu, en vér erum þar ad auki andi, og þó þeim óendanlega anda, hvers líkíng vér vera áttum, nærſta ólíkir ordnir; ýfrid lítid hefir ſkynſemi vor til ad bera af vísdómi þeim, ſem honum var í øndverdu meddeildur; viljinn hefir heldur eckert eptir af ſakleyſi því og heilagleika, ſem hann var prýddur med, og tilhnegíngarnar gánga hjá oſs ſvo ſreft út yfir tilhlýdileg takmørk, ad þar vid eydiſt ſálarinnar róſemi. Sá alvaldi Yfirherra, ſem ſkapadi manneſkjurnar, ſetti oſs til þeſs í heiminn, ad framqvæma ſkyldum þad verk, er hann áqvardad hafdi ſérhverjum af oſs; en þetta fyriſetta verk verdur, því midur! af oſmørgum forſómad, eda ad minnſta koſti gjørt verr enn vera ætti. Þad mun lokſins ſérhverr af oſs ſanna mega, þegar ad reikníngsſkapar tímanum kémur, en Herrann á óvæntri ſtundu kallar oſs burtu hédan, og ſá alvíſi Dómari útbýtir einum og ſér-

hverjum umbun eda straffi eptir því, sem einn og sérhverr, á medan hann lifdi hér í heimi, hafdi tilunnid; þá mun þad ad lokunum auglýsast, ad vér engannveginn gjørdum þad, sem oss bar. Svo óróssama, sem þessar hugleidíngar mættu nú gjøra oss, svo rólega og fridstillta gjørir oss aptur sú yfirvegan, ad vér séum kristnir, sem egum von á ad verda ecki dæmdir eptir strángasta rétti, fyrst vér af Jesú erum endurleystir, sem ecki einúngis bætti fyrir vorn ófullkomlegleika og afbrot vor, heldur útvegadi oss hylli Guds og rétt til ad heita hans børn, sem mega gledja sig hér í tímanum vid þá sælu von, ad ødlast á sídan hlutdeild í eilífri farsæld, þegar vér ástundum ad lifa hér, sem kristnir. Veri þar fyrir sú alvarlegasta ástundan vor ad lifa svo, sem kristnum sómir, efla Guds dýrd og farsæld vorra medbrædra, undir eins og vora egin, ad svo miklu leiti oss er mögulegt. Med þvílíkum lífernis- og þenkíngarhætti mun sérhverr af oss efalaust smacka þá lífs heill og ánægju, sem hann aldrei ádur þeckti. Med rósamri gledi skiljum vér þá vid lífid, þegar daudinn

kallar, því samvitskan ber oss þá vitni, að vér af alvöru hösum lagt stund á að framqvæma í lífinu vort fyrisetta verk, en Guðs Andi mun þá sálina gleðja með von dýrmætustu umbuna. Í blessaðri endurminníngu verður þá vort nafn og minníng á jörðunni, en vor fögnuður í eilífðinni óútmálanlegri enn nockrum hér hafði í huga komið.

75. Hugvekja.

Dragðú ecki undan að snúa þér til Drottins, slá því ecki á frest frá einum degi til annars, því reiði Drottins mun hastarlega koma og yfirfalla þig á hefndarinnar degi. Sýr. 5.

Í engu efni er undandráttur hættulegri enn í voru yðrunar-verki; margföld hösum vér dæmi hast, sem sannfæra um það og eilífðin mun á síðan sýna oss enn fleiri óttaleg þeirra, sem burtryktust áður enn byrja vildu yfirbót, þareð þeir táldrógu sjálfa sig, að þeir ennþá mundu fyri höndum eiga lánga lífdaga, en náðu þó ecki þeim tíma, sem brúka skyldi til betrunar; sjáum vér þá ecki í huganum vora ímind á þessum óluckulegu? Því er miður! vér megum viðurkénna: að vér híngað til hösum verið allteins hyrðulausir um

vora yfirbót. Guds lánglundar-gédi megum vér þacka, ad oss þegar ecki er burtu kippt midt í voru andvaraleysa og dofna ástandi. Vér sjáum þá háskasemd, sem vér stofnum oss í, med því ad draga undan vora yfirbót. Vidurkénna megum vér fásinnu vora í því, ad gjøra oss vissa von um ár og daga, þar sem vér varla megum reida oss uppá ad lifa næsta augnablik. Vid svo margar uppþvatníngar til ydrunar, hugsudum vér ósjaldan líkt Felix: í annad sinn, þegar eg fæ tóm, vil eg snúa mér; en af hvørju vitum vér, ad oss í annad sinn muni betur farnast? festa ecki lestirnir þess meiri rætur, því lengur, sem þeir æfdir eru? forherdumst vér ecki æ meir og meir vid syndsamlegann vana í løstunum, og verdum um leid því meir frábitnir því góda, og hverr hefir sagt oss, ad vér lifad fáum þann tíma, ad vér tekid fáum sinna skipti? mun ecki daudinn géta ryckt oss óvørum í einu vetfángi burtu? máské og ádur enn nockurr sjúkdómur bodi hans nálægd? hvad fullvissar oss um, ad Gud enn vilji láta oss heyra sína nádar-rødd, hvørja vér svo opt høfum forsmád? og hvernig megum vér vænta þess, ad heilagur

Andi enn þá hér eptir vilji klappa á dyr vors hjarta, eptir þad vér svo þráfaldlega høfum neytad honum inngaungu? nei, aldrei skulum vér framar vera svo fásinna, ad treysta á svo óvíst; þetta augnablik, um hvert vér med vissu sagt getum: ad þad sé vort, skulum vér endurkaupa; á qvøldstundu þessari viljum vér nú heyra þá røddu vors Guds, sem kallar oss til apturhvarfs; hverr veit, nema vér í nótt eda med morgundeginum fáum þá skélfandi røddu ad heyra; manneskja! þú skalt deya og ecki lifa! æ! látum oss þá álíta oss svo sem þegar deyandi, er vænta megum daudans á hverri stundu og þad nú framqvæma, sem vér vildum láta oss hugfastast, þegar vér á banasænginni liggjum fyrir daudanum; látum oss audmýkja oss fyrir Gudi undir eins og vér vogum ad tileinka oss Jesú réttlæti, sem í daudanum verda skal vor einka huggun og styrkur! látum oss fela vora sálu þeim Gudi á vald í hvers høndum vér óskum henni ad hvíla þegar hún skilst vid líkhamann! látum oss strída á móti þeim girndum, sem gjora mundu oss samvitskunnar áklaganir þúngbærar í helsóttinni, ef vér létum

sigrast af þeim. O Guð! þú, sem nú vekur þessa þánka í hjarta voru, þú, sem nú minnir oss á þessa svo nauðsynlegu forsjálni, gefðu oss krapta og stöðuglyndi til að framqvæma þetta, sem vér ásetjum nú; kénn oss að endurkaupa tíðina og ætíð minnast þess, hversu dýrmætt, en þar hjá fallvalt og ódfluga vort líf er, svo vér verða mættum eilíflega sáluhólpnir.

76. Hugvekja.

Gángið í elskunni eins og Jesús Kristur hefur oss elskað og sig sjálfann útgefið fyrir oss, til fórnfæríngar og offurs Guði. Eph. 5.

Ef vér hugleiða vildum, hversu ómrædileg sú elska var, með hverri Jesús Guðs eingétinn Sonur elskaði oss syndugа menn, þá mundum vér finna það, að um ekkért ætti oss fremur annt að vera, enn að hjá oss mætti aptur á mót vekjast sá heitasti og hreinasti kjærleiki til hans, því heldur, sem það er ecki einúngis vor skylda, að elska vorn Jesúm af gjörvöllu hjarta, heldur er líka vor sanna lucka undir því komin, bæði um tíma og eilífð, að vér lifum og deyum í elskunni til Jesú. Hversu

mikid ér þad ecki, sem Jesús, bædi med sínu lífi og dauda, hefir fyrir oss gjørt, svo ad vér skyldum elska hann? eda, hvad gétum vér ímindad oss, ad hann frekar gjøra mætti fyrir vorar sakir, heldur enn hann gjørt hefir til þess, ad lada til sín vora hjartans ást? gat hann lidid meira enn hann smánarlegasta og qvalafyllsta dauda, til þess ad afreka oss eilífa sáluhjálp? hverja órækari sannfæríngu mátti hann géfa oss um þad, hversu heitt hann oss elskadi, heldur enn þá, ad hann, oss til góda, tók á sig forsmán í stad sinnar eilífu dýrdar; eymd og volædi, í stad guddómlegrar sælu, ørbyrgd fyrir ríkdóm, dauda fyrir líf? hversu hardt, grimmt og tilfinníngarlaust er þá ecki þess hjarta, sem ecki vill elska þenna vorn Jesúm aptur á móti fyrir þvílíkann kjærleika! ó! vor elskuríki Jesú! styrk oss sjálfur í elskunni til þín, ad hún mætti verda svo sterk, ad enginn hlutur megni ad skilja oss vid þinn kjærleika. Ó! vér hljótum, vér viljum elska þig, svo ad bædi líf vort og daudi vitni um vorn kjærleika til þín, þér viljum vér lifa, ó Jesú! án þess ad elska þig, er alls enga sanna ánægju ad finna

í þessu lífi; hvergi er oss audid huggun edur hæli ad fá í þreyngíngum, mædu og mótlæti þessa lífs, ef ad oss ecki audnast ad vera í náð hjá þér, og vita oss undir þinni mildiríku stjórnun. Sannfær oss æ betur og betur um þá sælu, sem sérhverr þinn trúr þjón og barn á í vændum. Þegar vort hjarta vill leida oss afvega til ad hlýdnast heimsins tælandi girndum, lát oss þá hugleida, hversu viljugur þú hafir synjad sjálfum þér jardneskrar gledi og þar med skuldbundid oss til ad afneita heiminum en eptirfylgja þér. Ef vér rötum í þá villu og ólucku ad lifa í syndunum, minntú oss þá á píníngar þær, sem syndir vorar bökudu þér, svo þarvid leidast mættum til ad fordast syndina. Ef ad vér teljumst undan ad bera þann litla mótlætis skérf, sem þú hefir oss útmælt, set oss þá kroptuglega fyrir sjónir þá pínu og sjálfs afneitun, þann kross og dauda, sem þú undirgéckst fyrir vorar sakir; þinn kærleiki uppfylli allt vort hjarta, stjórni voru líferní og veri loksins vor huggun í daudanum; því hverr daudbagi er sáluhjálplegri enn sá, þegar oss audnast mætti ad deya í þínum

kjærleika? ó Jesú! Í honum og þinni sameiníngu finnum vér óumræðilegann sætleika, sem lángt yfirgengur allann dauðans biturleika. Það skal þar fyrir vera vor staðfasti ásetníngur svo að lifa, að vér deyandi mættum vera þínir; vér viljum því slíta oss frá øllu, sem taka má vort hjarta til fánga. Mátalausa elsku til ens jarðneska viljum vér úr hjartanu uppræta, en ekkért nema þig, krossfesti og upp aptur risni Jesú! af gjørvallri sálu elska; eins þá, er vér í dauðanum ekki fáum lengur þenkt um nockurn hlut, skulu þó allar vorar hugrenníngar hjá þér síðast staðar nema, en þá vér gaungum út frá heimi þessum með þeirri huggun, að vér deyum í þér, munum vér efalaust inngánga í betra heim, með þeirri øruggu von að mega eilíflega með þér lifa. Ó! hvílíkur þánki er þetta: eilíflega að lifa þér, Herra Jesú! Hér í heimi fáum vér øldúngis ekki skilið, hversu mikils þetta er verdt, en þegar vér innfluttir erum í vort eptirþreyða føðurland, munum vér að fullu reyna og skilja, hversu sæl sú sála er, sem lifir þér.

77. Hug-

77. Hugvekja.

Náð sé með øllum þeim, sem elska Drottinn vorn Jesúm Krist einlæglega. Eph.. 6.

Yfirvega þú, sála mín! með gaumgæfni og undrun kjærleika Frelsara þíns. Gacktú til Bethlehem, skodadú hann, sem er ljómi Guðs dýrdar, í þénara mind, í eymdum og þreyngíngum. Fylgdú honum fet fyri fet í gégnum hans lærdómsríka líf hér á jørdunni. Sjádú hans gódgjarna kjærleika, med hverjum hann læknadi sjúka, styrkti veika, hughreysti auma og tók syndara til nádar. Sjádu hvernig hann, sem þó auglýsti svo mikinn mannkjærleika, var af mønnum ofsóktur, smádur, hæddur og, svo saklaust og heilagt hans framferdi var, þó qvalinn og píndur. Gack þú á eptir honum inní Gethsemane aldingard og horfdú á strídid, er hann þar hlaut ad útstanda, sjádú erfidid, sem hann þoldi, sjádú tárin, sem hann feldi, teldú andvørpin, sem hann stundi fram, skodadú blódsveitann, sem hann úthellti, yfirvegadú þá bæn, sem hann þar gjørdi til síns himneska Fødurs og hugleiddú med háleitri undrun þá

hlýdni, med hverri hann leggur sig undir vilja síns Födurs. Haldtú enn áfram og far med honum uppá fjallid Golgatha, stattú kyrr þar, á skodunar plátsi alls þess mesta, er guddómurinn nockurntíma gjört hefir og sjádú þad undrunarverdasta, sem kjærleiki nockurntíma hefir framqvæmt, sjádú þenna Jesú, síns Födurs sonnu ímind, sjádú hvar hann héck nakinn á trénu, á medal tveggja mordíngja, í gégnumstúnginn med nöglum og af bödlum umkríngdann; en — sjádú, hvernig hann styrkist af elskunni í svo mörgum pínslum, hvernig elskan þrýsti honum til ad leggja sig undir þessar qvalir og hrærdi hann til ad umbera þær þolinmódlega. Sjádú hvernig hann tæmdi qvalanna bitrasta kaleik, og var eins fús ad deya fyri sína óvini, og fyrir þá ad taka á sig manndóm. Hvernig er þad mögulegt, ad þú, sála mín! hrærist ecki vid sjón þessa? hvernig er þad mögulegt þér falli þad ördugt, ad taka hann ajetníng fyrir þig, ad elska þinn Jesúm aptur á móti, þegar þú hugleidir þvílíkann kjærleika, og þad er þó allt, sem þinn píndi Velgjörari krefur af þér, ad þú aptur á mót elskir sig.

En hverr kjærleiki gétur orðið nógu sterkur, nógu brennandi til þess, að þú með honum fáir endurgoldið það óútmálanlega góða, sem hann hefir gjört þér? að sönnu er það þér ekki mögulegt, að elska hann eins heitt, og hann hefir þig elskað, en hann krefur einúngis af þér einlægann kjærleika, jafnvel þó hann veikur sé. Kom þá, sála mín! og offra honum allri þinni eptirlaungun, allri þinni von og öllum þínum óskum! að elska hann æ meir og meir með sífeldt vaxandi öruggu trausti, að trúa á hann, og með einlægu, ráðvöndu og auðsveipnu hjartalagi, að leggja þig æ viljugri og viljugri á hans vald, þetta skal vera þín inniileg ósk, sem þú leitist við að uppfylla. Syndu því í daglegu framferði þínu verkanir þess kjærleika, sem þú ber til Lausnara þíns. Hugsaðu opt um það, hversu heit sú elska var, er hann til þín bar; spyr sjálfa þig: hvert eitt eður annað fyritæki, sem þú áformar, ellegar synd er þér kémur í hug að drýgja, standast mégi með kjærleika þeim, er þú ert þínum Frelsara skyldug að sýna? gleym því aldrei, að öll sú lucka og blessan, sem þú nýtur á

sérhverjum degi þíns lífs, helgast af því dýrmæta offri, sem þinn Endurlausnari frambar þann dag, er hann fyrir þig píndur var. Þetta uppveki og þrýsti þér til á sérhverju augnabliki þíns lífs, að renna augunum til Jesú kjærleika og með þakklæti minnast hans pínu og dauða.

78. Hugvekja.

Allt mitt ráð til Guðs eg set, á mér sinn vilja verða lét, mér bið eg hans miskun hlífi, heilsa, vit, líf, sál, heiður, fé, hans vernd jafnan befalað sé, nú og í eilífu lífi.

Á meðan vér erum á vegferðar reisunni, sem oss er áqvørðuð í gegnum líf þetta, er vissulega engin lucka meiri enn sú, að vera þess fullviss, að vér sífeldt framgaungum undir umsjón og náqvæmri varatekt þess Guðs, sem er óendanlega máttugur og miskunsamur; það skal því vera vor eilíf gleði, að halda oss til hans og setja á hann vort gjørvallt trúnaðar-traust; eða því skyldum vér hata svo egin velferð vora, að treysta á sképnurnar, sem eru eins vanmáttugar og vanvita og vér sjálfir erum? nei, Drottinn er vor Frelsari, hann er vor leiðtogi, hann er

vor verndari; hans óendanlegi vísdómur sjer og þeckir allar þær háskasemdir, sem lífi voru eru búnar, hans almætti getur verndad oss í allri neyd og serhverri jafnvel mestu hættu. Gædska hans er sífeldt reidubúin til adstodar, og synjar oss aldrei hjálpar í nockurri neyd. Þetta høfum vér sjálfir svo margopt reynt a vorum umlidnu lífsstundum; þegar enginn madur né nockur mannleg hjálp gat oss minnstu bjørg veitt, var hans hjálp oss nálæg, og þegar enginn heyrdi þær sáru klaganir, sem vér í einrúmi leynilega frambárum af sorgbitnu hjarta, stód hans miskunar-eyra opid fyrir vorum qveinstøfum, hann taldi vor tár, heyrdi vora grátbeidni; og því skyldum vér þá ecki trúa á hann, og vona til hans miskunar á vorum ókomnu æfi-døgum? sífeldt á medan vér lifum í heimi þessum, erum vér umkríngdir af háskasemdum, og hverr veit hvad oss í nótt eda á næsta degi mæta muni. Vér viljum engu qvída, en áhenda oss á vald vors Guds vísu og almáttugu forsjónar, hann mun fyrisjá hættu þá, sem yfirvofir, og útryckja oss af neydinni med sínum vold-

uga armi. Í vanvitsku vorri er vor huggun sú, ad Gud sjálfur er vor Fræd-ari, sem kennir oss þann mikilvægasta lærdóm, sem er: ad óttast hann. Miskunarríki Gud! vér felum vort hjarta þér á vald, gjör þad sjálfum þér þóknanlegt, upplýs vorn skilníng, helga vorn vilja og vardveit vora gjörvalla sálu óstraffanlega til þíns opinberunar-dags! en vér veik og hrasandi börn þín sjáum svo marga afvegu fyrir oss, sem leida kunna oss frá þér, margar villi-götur, á hvörjar vér ráfa kunnum af réttum vegi; kenn oss því ad þeckja alla afvegu, allar tálsnörur, sem gjöra kunna oss ó-luckulega, og vardveittu vora fótstigu, ad vér ecki hrösum; kom vorum veikleika til hjálpar og vidhaldtú oss á þeim sáluhjálplega vegi, sem leidir til himinsins. Vitt auga, ó Gud allrar gædsku! líti í nád nidur til vor aumra á þessari stundu; þú hefir leidt oss inn í heim þenna, þín náduga forsjón leidi oss því á réttum vegi um heiminn. Snú ecki augliti þínu frá oss, þegar vér bidjum þig, en gef oss, fyrir vors Frelsara Jesú sakir, allt þad, sem þú sjer oss nytsamlegt; jafnvel mótlætíngum viljum vér gladir vel taka frá þinni hendi.

Styrk oss med þinni hjálp og gled vort hjarta med þinni huggun. Þinni nádugu stjórnun felum vér á hendur, ó vor Gud! vort gjørvalla líf; yfirgéf dú oss ecki og tak ecki þína nádar-hønd frá oss, vor Gud og vor heilsugjafari! Amen!

79. Hugvekja.

Ecki ad eg hafi þad þegar høndlad, edur sé þegar fullkominn, eg stunda þar eptir, hvert ad eg gæti þad einnig høndlad, eins og eg er af Kristi høndladur. Phil. 3.

Þegar vér, eptir erfidi daganna hvílumst á nóttunni og njótum svefnsins endurnæríngar, erum vér eins og daudir án tilfinníngar og adgætslu þeirra háskasemda sem þá audveldlega kynnu nálægjast og yfirfalla oss. Þetta ástand vort er nærsta sorgleg afmálan þess tilfinningar- og adgjørda-leysis, í hverju sála vor eydir tíd sinni. Tilfinníngarlausir erum vér vid svo marga velgjørnínga, sem vor gódi Gud lætur oss njóta, svo ad hverki hans typtanir né bendíngar fá oss vakid af vorum andvaraleysis svefni; dofnir erum vér til ad gjøra þad góda, og afskiptalausir um þær háskasemdir og hindranir, sem tálma oss í gudhrædslunnar og dygd-

anna framförum. Vér gaungum fram líkt og hálfsofandi og í draumi, umhyggjulausir fyrir því sem oss mæta kann, án þess vér adgætum, hvad um vorrar ódaudlegu sálar velferd lída muni. Í þvílíku ástandi hefir máské margur af oss nú lengi lifad æfi sinnar, og þannig, svo ad segja, sofid mörg ár burt. Mál er því fyrir oss ordid ad vakna loksins af þessum hættulega værdar dúr, og láta Guds ord og skynsemi vora leida oss til ad gégna þessum gudlegu upphvatníngum, til adgætslu velferdar vorrar. Láttú því, sála mín! Guds röddu, sem til þín talar í hjarta þínu, hafa þá verkun, ad þú ecki einúngis heyrir, heldur og framfylgir þeim hræríngum, er þú finnur Guds Anda hjá þér verka. Vaknadú því ecki ad eins um stund, heldur varast þú ad falla aptur í sama andvaraleysis svefn; lattú þér nægja, ad þú híngad til hefir sofid burt þín bestu ár. Vertú nú árvökur, og tak vara á sérhverri skyldu þeirri, sem Gud af þér krefur. Svo opt hefir Gud ad undanförnu til þín hrópad: vakna þú, sem sefur, og rís upp af dauda! heyr nú á þessari stundu þessa röddu, sem krefur af þér, ad géfa gætur ad þinni velferd. Gættú ad,

hversu margar háskasemdir þig umkríngja, í hverjar leti þín og svefn kann auðveldlega að varpa þér. Sérhverr dagur þinnar æfi, sérhverr tími þíns lífs, bjóða þér út í nýa orustu; vak því og stríð, svo þú missir ecki þá kórónu, sem þér er heitin að strídslokunum eptir unnin sigur; eða meinar þú ecki, að endurminníng þinna, í andvaraleysis svefni, eyddu lífsstunda, muni loksins sárlega qvelja þig, ef þú lætur þig ecki vekja, áður enn síðasti dauða svefn aptur lykur þín augu? hugsa æ til þessa á hverju qvøldi áður enn útaf sofnar, og lát þá tilhugsun þrýsta þér til að bera umhyggju fyrir þinni eilífu velferð, áður enn þú lykur þínum augum. En hvernig fáum vér þessu orkað, nema þú, vor Guð! hjálpir og styrkir oss? eins og vor líkhami á morgnana verður að njóta þín að til að fá borið sig og viðhaldist á hverjum degi, allteins og ecki miður þarf sála vor þinnar hjálpar, bæði til að uppvakna af syndanna svefni og líka til að haldast sífellt vakandi. Æ! miskuna þig því yfir oss, miskunarríki Guð! þú þeckir og sjer hversu daufir, latir, kaldsinna og duglausir vér erum til alls góðs. Upplífga því með

þínum Anda vort hjarta og upphvet vora sálu til að brúka forsjállega sérhvern þann tíma, sem þú unnir oss. Gjör oss aðgætna um háskasemdir þær, sem sálu vorri eru búnar og eptirtektasama um miskun þína við oss, fúsa til að gjöra hið góða og ábyggjusama að forsóma engin þau tækifæri, sem þú gefur oss til að taka vara á frelsi vorrar sálar. Leiði þá, ó vor góði Faðir! sálu vora til yfirbótar, þitt orð, þínir velgjörníngar, þínar typtanir, þín þolinmæði og þín vægð við oss! aldrei viljum vér héðanaf stríða gégn þvílíkum upphvatníngum, aldrei héðanaf láta þína náð til forgéfins við oss framkoma. En ef að vér skyldum rata í þá ógæfu, að andvaraleysi og syndanna svefn sígi að oss á ný, veki oss þá af honum þín náðar raust, svo vér ekki út af sofnum til ens eilífa dauða, heldur öðlast mættum það eilífa líf, sem er þín náðargjöf fyrir Jesúm Krist vorn Endurlausnara. Amen!

80. Hugvekja.

Þegar þú kallar, mun Drottinn svara þér, þegar þú hrópar, mun hann segja: sjá! hér em eg. Esa. 58.

Vér værum vissulega hinir óþakklátustu af öllum skepnum Guðs, ef

vér framar þjóna vildum syndinni, þar ed Jesús er fyrir hana dáinn; med þessháttar adferd forsmádum vér Guds nád, afneitudum Gudi og vanvirdtum vorn Frelsara, já, vér egndum þar med á ný yfir oss Guds straungu reidi. Eiliflega skal lángt frá oss þvílíkt óþakklæti, þvílík skélfileg vondska á móti vors Frelsara þægilegu uppþvatníngum og ástúdlegu lodunum skulu ecki lengur forherda vort hjarta. Af allri sálu og med kjærleiksfullu hjarta, skulum vér þacklátlega vidurkénna allt þad góda, sem hann hefir oss gjort; med sífeldri æfíngu í dygdunum skulum vér leitast vid ad feta í hans fótspor, sem sitt dygda-dæmi hefir oss til eptirbreytíngar eptirlátid. Sína bitru pínu hefir hann ad sönnu fyrir oss lidid, svo sem straff vorra synda, en med henni hefir hann jafnframt gefid oss þvílíkt dæmi uppá þær ædstu dygdir, ad þess líki aldrei fyrr né sídar fundist hefir, og þetta Jesú dygda-dæmi í hans píslum skal æ vera oss munstur í voru líferni. Ad kappkosta, ad líkjast honum æ meir og meir, er því eins fullkomin skylda vor, og hitt er vor huggun og sáluhjálp, ad hann med því, sem

hann leið vor vegna, keypti oss með svo dýru verði. Frá því að eptirfylgja þessu vors Frelsara dæmi, ættum vér eckért að láta oss fæla, hverki heimsins óþakklæti, háð né forsmán; allt eins og hann, egum vér hógværð að sýna vorum ofsóknar-mönnum, þøgn og meðaumkun þeim, sem hata oss, þolinmæði þeim, sem gjøra oss órétt til; ástunda sakleysi, þegar vér erum baktalaðir, og biðja: Faðir! fyrirgéf þeim, því þeir vita ecki hvað þeir gjøra; eins og hann egum vér viljugir að leggja oss undir það, sem vor himneski Faðir vill vera láta, og leitast við að verða bræðrum vorum til uppörvatníngar, gagns og nota; eins og hann, með ljúfu geði líða hvað meðþarf til almennings heilla. Sjái vor himneski Faðir þörf á að brúka harðar typtanir til undirbúníngs sálu vorri til hins eilífa lífsins, egum vér sjálfum oss að afneita, taka krossinn á oss og fylgja vorum Frelsara á eptir, eptir því, sem oss er fremst møgulegt. Ef að vér, eins og hann, yrðum svo staddir, að offra hlytum bænum og tárafølllum, egum vér eins og hann, að géfa Guði dýrðina og vissulega vænta þess, að hann bænheyri oss og hjálpi

til síns himneska ríkis; þó að vér þola mættum óvina vorra baktal og offsókn-ir fyrir vor bestu verk og hreinasta til-gáng, þá látum oss ekki þar við hindra frá að gjöra gott; þó að ástvinir vorir yfirgéfi oss, þegar vér erum í nauðum staddir, þá umberum hann missir með góðu geði, en styrkjum oss því framar í öruggri trú á þeim lifanda Guði. Ef að því koma skyldi, að sála vor yrði yfirgefin, svo vér sæum eckért ljós, enga gleði né huggun, þá látum oss í þvílíkri vorri stærstu neyð hugsa til vors Með-algángara qvala-hróps fyrir vora skuld: Guð minn! Guð minn! því hefir þú yfirgéfið mig! og ecki sleppa traustinu til Guðs, sem mun miskuna sig yfir oss á haggvæmri tíð, og kröptuglega halda oss við sinni kjær-leika, þó vér í þann svipinn yrðum hans ecki varir. En þegar loksins kémur að vorum burtferðar tíma, lát-um oss þá afhenda í hans hendur vorn anda, sem hann hefir endurleyst, þá munum vér, í trúnni til hans, sigra vorn síðasta óvin. Sælir erum vér, þegar vér þannig færum oss Jesú end-urlausn í nyt, þá munum vér, mitt í öllum þessa lífs umbreytíngum, finna

rósemi, og í sjálfum dauðanum líf og krapt. Ó Jesú! þú, sem fyrir oss ert dáinn, géfðu oss náð til að hafa þessi not af þínum dauða. Gjörðu oss allt-af þér æ líkari, og styrk oss til að fylgja þér eins fúslega eptir, hvert sem þú leiðir oss á þeim vegum, sem þyrni-fullir eru, eður hinum, hvar blómstrum er stráð á gøtuna. Þér við hønd framgaungum vér óhultir, því þegar vér njótum þinnar leiðsøgu, mun eng-inn afvegur fá oss leidda af rétta veg-inum. Leið oss, elskulegasti Jesú! ept-ir þínu ráði, og meðtaktu oss loksins til þinnar dýrðar, Amen!

81. Hugvekja.

Þér, elskanlegir! hafi Guð elskað oss þannig, þá erum vér og skyldugir að elska hverr annann. 1 Jóh. 4.

Vér erum skyldugir að bera bróður-legann kjærleika hverr til annars, eins og þeir, sem Jesús hefir endurleyst og hverjir vera vilja hans lærisveinar og eptirfylgjendur. Hversu hjartan-lega hefir hann ecki elskað oss og misk-unað sig yfir oss? skyldum vér þá ecki miskun auðsýna meðbræðrum vorum? Fyrir vorar sakir fórnfærði hann sínu

lífi; fyrir oss úthellti hann sínu blódi. Hvernig fáum vér þá endurgoldid þessum vorum sálarvini alla hans trúfesti, sem hann hefir oss audsýnt? O! eckért höfum vér, sjálfir alls þurfandi, þad, sem vér fáum endurgoldid honum med. En þó vér af elsku til hans mettum vorn húngrada bródur, dryckjum þann þyrsta, klædum hinn nakta, komum lítilmagnanum til adstodar, vill þó vor Jesús meta þad eins og vid sjálfann hann gjört væri. Med viljugu hjarta skulum vér láta í ljósi vid hann þetta merki og þenna vott vors backláta hjartalags. Hann gjördist forlíkan fyrir vorar syndir, þó ecki einúngis fyrir vorar, heldur og fyrir allra manna syndir; munu þeir þá ecki allir, hverjum hann þvílíkann kjærleika audsýnt hefir, vera eins dýrmætir, eins mikils metnir af vorum Endurlausnara, og sérhverr af oss, og því skyldum vér þá forsmá nockurn einn af þessum, sem hann hefir svo ástkjæra, og virdir svo mikils? eda skulum vér skammast vor ad kalla þá vora brædur, sem Jesús ecki blygdast ad kalla svo? nei, fjærri sé því! hvernig kynnum vér ad tilheyra Kristi, ef ad oss skortir þau kénniteikn, af hver-

jum hans lærisveinar þeckjast ega? ef ad vér ecki sífeldt høfum oss fyrir augum hans dæmi til eptirbreytni? vér viljum því ástunda ad verda svo sinnadir, sem hann, og kappkosta, ad láta hans kjærleika verda í oss krøptugann, svo ad vér, ef Guds vilji krefur af oss þetta offur, fúsir láta kynnum lífid fyrir brædur vora. En vér grátbænum þig, ó! þú eilífi kjærleiki! ad þú sjálfur viljir géfa oss og innræta hjarta voru þetta hugar-far; án þinnar nádar yrdum vér sífeldt allt eins kjærleikslausir, vanþacklátir og óstødugir og vér híngad til verid høfum; en þegar þinn kjærleiki drottnar í voru hjarta og þinn Andi stjórnar oss, þá leidumst vér framvegis til þvílíks sinnislags, sem hverjum kristnum vel sómir. Géf oss nád, ad efla þad, sem vidfrægja megi þína dýrd og gjør hvern af oss í sinn stad þér líkann í hógværd og mannelsku, svo vér ad þínu dæmi mættum þá leida á réttann veg, er villir fara, vidrétta fallna, hughreysta auma og snúa syndurum aptur til þín. Hversu mørg tækifæri frambýdur oss ecki sérhverr dagur vors lífs, til ad vera þad í raun og veru, sem vér heitum: gód-

ir, kristnir menn? mørgum naudstødd-
um mundum vér hjálpad fá, marga
villuráfandi leidrétt, marga hrasandi
studt og marga ólukkulega gjört lukku-
sæla, ef vér legdum ástundun á hvílík
kristileg gódverk. Mørgum mundum
vér med bænum vorum géta ordid ad
notum, þó vér ecki med ødru fengjum
þeim hjálpad. Æ! láttu, gódi Jesú!
skyldu þessa verda vors lífs mikilvæg-
asta fyritæki, sem vér øllu framar kapp-
kosta mættum ad uppfylla. Vér upp-
lyptum til þín vorum hjørtum og bid-
jum þig: ad álíta allra þinna endur-
leystu naudþurftir. Þegar vér fram-
gaungum rádvandlega fyri þínu aug-
líti, vyrdstú þá ad líta nidur til vor í
nád og géfa oss þá blessun, sem þú hefir
afrekad og lofádir ad veita oss; en þeg-
ar vér í naudum og vandrædum stadd-
ir, felum þér á hendur vor efni og bid-
jum þig um vorar naudþurftir, vyrdstú
þá nádarsamlega ad bænheyra oss af
himnum ofan og veita eptirþreyda
hjálp, þá mun þitt dýrdarfulla nafn
dýrkad og tilbedid verda af øllum þín-
um trúudu børnum, nú og til eilífdar.
Amen!

82. Hug-

82. Hugvekja.

Gud vill ad allir menn verdi sáluhólpnir og komist til sannleikssins vidurkénníngar. 1. Tím. 2.

Svo eru þau hjálpar medøl mørg og krøptug, sem nádarríkur Gud hefir oss í tje látid, til frelsis vorum sálum, ad vor er eintóm skuldin, ef vér ecki færum oss þessi medøl verduglega í nyt og sjálfa mættum vér sárlega naga oss og ásaka, ef vér færum þeirrar farsældar á mis, sem oss er gefin ad ega vissa von um ad ná. Gud hefir gjørt allt, sem verda mætti oss til hjálpar, en vér høfum ecki þyggja viljad þessa frambodnu hjálp. Allir hans velgjørníngar og rádstafanir um oss hafa til þess midad, ad gjøra oss sáluhólpna, en sjálfir høfum vér unnid svo, ad vor fordæmíng aukast mátti. Allt hvad Jesús leid, hefir hann lidid til ad frelsa oss frá løgmálsins bølvun, en hversu opt forsmádum vér fríviljuglega þá blessun, sem hann afrekadi oss? hann lét eckért ógjørt, er oss leida kynni til betrunar, en vér forherdtumst því framar; hann vildi vora sáluhjálp, en vér sjálfir fordæmíngu vora; hann vildi géfa oss himininn, en vér fávísir dárar, vér vøldum þann veg,

er oss leida mátti í hinn ólukkulegasta samastad; um þetta munu á sídan allt of margir eilíflega ófarsælir bríxla mega sjálfum sér, þad mun þá naga þá, og þad mun óaflátanlega þeirra píslir auka. Med hvílíkum átløgunum mun þeirra egin samvitska fordæma þá, og þeir sjálfir vidurkenna þann Guds dóm réttvísann, sem yfir þeim gengur. Jesú blód, sem þeirra vegna einnig úthellt var, mun yfir þeim hefnd hrópa. Sá ødrum huggunar-ríki þánki, ad þeir seu endurleystir, fær ad eins aukid á sorg þeirra og eilíf, en offein, ydran mun þá sífeldt qvelja. En vér, vér lifum enn, og enn þá mun yfirbót vor og ydran verda oss nytsamleg, og þó allsvaldanda Gudi þóknadist nú ad burtryckja oss úr heimi þessum, mættum vér þó játa, ad hann allt hefir til þess gjört, ad vér verda mættum sáluhólpnir, en þarhjá vidurkenna þverúd vora og forakt vid hans nád; vér mættum sanna dóminn réttvísann, sem hann yfir oss uppsegir. En þú, þolinmódi miskunar-ríki Gud! þyrmdu oss enn, já, gefdu oss enn þá tíma til ad ydrast vors óþacklætis og þverúdar! vorar syndir, med hverjum vér vanvyrdt hofum Jesú for-

þénustu, ógna oss; æ! lát vora særdu samvitsku, finna rósemi, finna huggun vegna þeirra písla, sem vor Jesús polad hefir. Lát oss ecki leidast til örvæntíngar af áklögunum samvitsku vorrar, heldur finna hugar-hægd í því forlíkunar blódi, sem vor Endurlausnari hefir úthellt; og hafi sú qvöl, sem hann vor vegna poldi, híngad til verid ávaxtarlaus á sálum vorum, æ! lát hana þó ecki verda þad hédan af; allrasíst þegar ad því kémur, ad vér yfirgéfa skulum heim þennann. Láttú þér ecki leidast, med þinnar nádar sáluhjálplegu verkunum, ad hræra vort hjarta, og géf ad þad hlýdid, viljuglega fylgi þinni röddu; en þú vor dýrmætasti Endurlausnari! virdstú óaflátanlega ad bidja fyrir oss, og med þínum Guddóms krapti ad beygja vor hjörtu. Þó oss synjad verdi allra heims heilla og gledi, viljum vér med rólegu gédi umbera þad, þegar ad eins þín pína ecki verdur á oss ávaxtarlaus; lát hana æ vera vora einustu huggun í lífinu, vorn styrk í lífsins þreyngíngum og mótlæti, og loksins vora endurnæríngu í daudanum, einkum þá, þegar umlidnar syndir hrella oss, þegar vor vaknada samvitska ógnar oss, þegar

grafarinnar og dómsins nálægd gjörir oss óttafulla. Æ! vertú oss þá nádugur, ó Jesú! og styrk oss med krapti þíns dauda, ad fá sigradann allann ótta, hrædslu, efasemd og ógnanir. Amen!

83. Hugvekja.

Eg held alla hluti skada ad vera, á móti ágæti þekkíngarinnar vors Drottins Jesú Krists. Phil. 3.

Híngad til höfum vér svo lengi hugsunarlaust lifad um syndir vorar og straffid, sem vér höfum fyrir þær verdskuldad, ad fáum sinnum hefir oss þad í hug hvarflad, er vekti hjá oss minníngu vorra misgjörda, en hversu mjög mættum vér þó ecki óska oss, ad fram=ana ecki alltaf í svo stræffunar=verdu þánkaleysi, þar þó einhverntíma mun ad því koma, ad margfjöldi synda vorra verdi oss berlega settur fyrir sjónir; þegar samvitskan loksins vaknar af andvaraleysisins svefni, mun vort tilfinníngarlausa hjarta þó loksins finna til sinnar eymdar, og guddómlegrar reidi=þúngi leggjast, svo sem óbærileg byrdi, á sálu vora; og þó ad þetta beri nú ecki svo brádlega ad, munum vér þó síst verda eins rólegir og umhyggjulausir og nú, um afdrif vor, þegar daudinn nálægist.

O! þá mun allt, það ógnarlega, sem flýtur af andvaraleysinu, sameinast, og sú byrði samvitskunnar, sem vér nú finnum svo lítið til, verða svo tvöfaldt þýngri; þegar ver þá sjáum óteljandi fjölda synda, sem vér drýgt höfum, þegar all-nálægur dauði og dómur ógna oss, þegar engin rósemi er framar í vorum beinum, né huggun í hjarta voru, hvaða vægðar, hvaða hælis er þá að leita eða vænta fyrir oss, nema í þinni dýrmætu pínu, ó Jesú! með hverri þú forlíkað hefir fyrir vorar syndir. Einkisverdt munum vér þá finna það, sem vér áður brúkað höfðum til að friða og svæfa með samvitsku vora; forgéfins munum vér þá leita allra meðala til rósemdar sálu vorri; eckért, öldúngis eckért munum vér þá reyna að géti styrkt eða gladt oss deyandi, nema dauði og pína vors Drottins Jesú Krists. Allt þetta vitum og þeckjum vér fyrirfram, en því leitum vér nú ecki þegar, fyrr enn sótt og dauði aðkémur, þessarar kröptugu huggunar? því látum ver hann ecki í lífinu vera vort einasta athvarf, sem í dauðanum má einn vera vor einasta sáluhjálp, ef vér viljum klacklaust afkomast? því leit-

um vér oss ecki nú þegar á heilbrigdu døgunum róssemi fyri sálu vora, ádur enn ángistarinnar tími adkémur? nema þú siálfur, gódi Gud! hrærir og tilreidir vor hjørtu, munum vér til endaloka fram-ana í voru andvaraleysi; settú oss því skírlega fyrir sjónir syndir vorar, svo vér skelfast megum fyrir þeirri ólucku, sem þitt løgmál hótar oss, og þinni reidi, sem vér bøkum oss med sømu yfirtrodslum; en hugga þat hjá vort hjarta med því, ad afmála fyrir oss þá fridþægíngu, sem skén er fyrir þinn Son Jesúm; láttú oss í honum finna hreinsun vorra synda og frelsun frá fordæmíngu. Þú hefir, ó! Gud! útgéfid hann til frelsis øllum syndurum, svo ad fyrir hann einann er sáluhjálpina ad finna. Veri hann því, sem endurleysti oss af syndum og eymdum vorum, øll vor huggun og von; allt vort traust setjum vér til hans miskunar, sem forlíkadi fyrir allar þær misgjørdir, er vér drýgt høfum og drýgja munum; þitt alskygna auga sjer fyrir þær syndir, sem vér í qvøld eda á morgun munum styggja þig med; en, þyrm oss, vegna vors Frelsara Jesú Krists! med hans adstod viljum vér fordast all-

ar syndir, en áſtunda ad framgánga rádvandlega fyri þér. Styrk oſs í þeſsum áſetníngi, ſvo líferni vort verdi til dýrdar þér, ſem dáinn og uppriſinn ert fyrir oſs, þá mun allt, ſem oſs mætir, verda oſs heillaſamt, en vér viſsir um þína vernd og elſku um tíma og eilífd.

84. Húgvekja.

En —, þér erud komnir til fjallſins Zíon og til borgar lifanda Guds, til hinnar himneſku Jerúſalem, til Englanna mørgu þúſunda og til ſafnadar og ſamkundu frúmgétinna, hverra nøfn ſkrifud eru á himnum, og til Guds, ſem er allra Dómari, og til Medalgaungu-manns ens Nýa Teſtamentis, Jeſú. Ebr. 12.

Vér, ſem egum ecki hér í tímanum nema ſtutta ſtundar-dvøl, getum enganveginn gjørt oſs ljóſa þánka um eilífdarinnar varanlegleika, þó vér margfalda vildum þá ſtærſtu tølu, ſem vér fáum uppqvedid, já, þó vér reiknudum hvert ſandkorn í ſjónum á móti þúſund árum, og mældum þar eptir eilífdina, getum vér þó alls enga greinilega ímindun gjørt oſs um hana, því eilífdarinnar ára-tala hefir engann enda. Þeſsi oſs óſkiljanlegi varanlegleiki eilífdarinnar ſkal vera oſs krøpt-

ug upphvatníng, ad haga þannig øll-
um vorum fyrirætjum og athøfnum á
medan vér lifum í heimi þessum, ad vér
gódri hlutdeild náum í eilífdinni, og
lifa mættum þenna ókomna ára-fjølda
fullsælir. Jafnvel þó vér fáum ecki
med þessum líkhamans augum sjed
sælu þá, sem hinir réttlátu hlotid hafa
í bústødum útvaldra, viljum vér því
optar yfirvega þad, sem heiløg Ritn-
íng hefir oss um þeirra ásigkomulag
opinberad, og þar af leita oss full-
komnari vissu um þeirra sælu. Þó
himininn sé oss ennþá, sem óþeckt land,
viljum vér því optar virda fyrir oss
vors Guds og Frelsara kjærleika,
sem hefir heitid oss í honum ei-
lífri sælu-vist. Vér viljum yfirvega
þær mikilvægu útréttíngar, sem hann
hefir gjørt til þess ad ávinna oss í
himninum eignar-rétt; þá óútmálan-
legu mædu, sem Jesús undirgéckst, til
þess ad fá oss verduglega tilreidt und-
ir vistarveru þessa samastadar, sem þó
kostadi hann svo margar andvarpanir,
svo mørg tár og svo bitrann dauda,
skulum vér setja oss fyrir sjónir. Þar
af fáum vér getid nærri, hversu mikil
súl sæla vera megi, sem vér njóta mun-

um í eilífdinni. Finnist tídin oss laung, þángad til vér náum inngaungu í þenna sæluſtad, rennum á medan áugunum þángad á undan oss og hugleidum hverſu lítill og ómerkilegur tíma-púnktur oss virdast muni, jafnvel hinn lengſti manns-aldur á jördunni, þegar vér lifad höfum í þessari sælu þúsundſinnum þúsundir ára; en vér þurfum ecki ad renna þaunkunum ſvo lángt til ókomnu tímanna, til ad sannfærast um, hverſu ſtutt líf þetta er; látum oss ad eins íhuga, hverſu ódum þau ár eru útrunnin, ſem vér lifad höfum híngad til; hverſu margir medbrædra vorra líf ſitt enda munu á þessari nóttu, og máſké einhverr af oss, þegar vér minnſt ætlum, verdi í þeirra tölu, ſem daudinn á henni yfirfalla kann. Vor heilbrigdi líkhami gefur oss enga fullviſſu um þad, ad vér aflifad fáum þessa nóttu; margir af þeim, ſem eins heilbrigdir og vér, lögdu ſig til hvílu ad qvöldi, lágu kaldur nár, ádur enn morgun-ſólin yfir þeim upprann; eda má ecki margur af oss, ſem erum til ára komnir, einatt finna til umbreytíngar og veikleika í líkhama ſínum, ſem þegjandi mætti

vekja oss grun um það, að vér høfum ecki að stóla uppá lánga lífdaga? og hvernig fáum vér viðurkénnt þenna sannleika, og þó undir eins framgengið í sinnulevsi, og þó undir eins bundið vorn huga við það jarðneska, og þó undir eins verið umhyggjulausir fyrir eilífðinni? en svo er þó varið voru blindaða hjarta; sérhver sannfæríng um dauðans nálægð, gjørir að eins mjøg litla verkun í sálu vorri. Vér framgaungum á meðal enna deyjandi; vér finnum sjálfir, að vér dauðlegir erum, og þó lifum vér eins og vér alls engann missir hefðum að óttast; vér metum vora stuttu tíð svo lítils, eins og vér vænta mættum, að gjørvøll eilífð væri hér við jørðu bundin; innprenta þú, ó Guð! þann sannleika djúpt í vorar sálir, að vor hérvistar tíð er stutt, svo vér mættum vitrir verða; kénn oss að hugleiða, að líf þetta er eckért, en eilífðin allt. Styrk vora trú, svo að vér æ hlýðum þér, en ecki heimsins fláráðu ginníngum, láttú vor hjørtu æ vera hjá þér, hvar vor fjársjóður er, og bera að eins møguleguslu umhyggju og ástundun fyrir því, að oss eilíflega megi vel vegna.

85. Hugvekja.

— Auga þitt, Drottinn! á mig sjer, allstadar ertú nærri mér.

Efalaust hlýtur sú íhugun ad vera þeim ógnarleg sem elska lestina, ad Gud er alvís og allstadar nálægur; hversu óttafullur má hann ecki verda, þegar hann hugleidir, ad Guds alskygna auga sjer þær andstyggilegu syndir, sem í leyndum drýgjast, og ad allar ránglætingar eru honum augljósar, sem huldar vera kynnu fyrir manna sjónum; hversu mætti honum ecki bregda vid, þegar hann hugsar um þad, ad þessi Gud þeckir alla þá ránglátu vegu, sem hann gengid hefir, öll þau smánarlegu medöl, sem hann brúkad hefir til framqvæmdar sínum fyrirtækjum, ad hann sjer hans leynilega hatur, hans girnda-bruna, hans hulduslu lystíngar og alla hans hjartans þánka? og þegar hann þá yfirvegar, ad þessi Gud, fyrir hverjum öll vidurstygd hans lastafulla hjarta er opinber, hefir endalaust og ótakmarkad vald til ad gjöra sáluhólpinn og til ad fordæma og ad engin manneskja fær umflúid hans straff, hversu má þá ecki syndarinn

skélfast vid þessa umþenkíngu? en svo óttalegt, sem það hlýtur að vera fyrir þinn mótviljuga syndara, að virða fyrir sér Guðs allstaðar nálægð og alvitsku, svo huggunar-ríkt er það fyrir þig, sála mín! þegar þú með ótta og forsjálni framgengur ráðvandlega fyrir augsýn Guðs; hversu hughraust ertú þá ecki, þegar þau tilfelli bera að höndum þér, sem gjöra kunna þig órólega; þó menn baktali þig eða dæmi með kjærleiksleysi, hversu gledilegt er þá ecki að géta sagt með Job: mitt vitni er á himnum? þegar þú kémst í vandræði þau, sem þú ecki treystist að ráða fram úr, en allir þínir vinir yfirgéfa þig, og þú finnur hvergi hjálp, hvílík huggun er þá ecki að hugleiða það, að Guð er þinn trúfasti ástvinur, sem aldrei mun yfirgéfa þig? þó óluckutilfelli flycktust að þér á allar síður, hversu huggunar-ríkt er það ecki fyrir þig, fáir þú þig hughreysta með því, að hann sé hjá þér, í hvörs höndum að stendur þín lucka og ólucka, og að hann stjórnar öllum tilfellum sinna barna þeim til velferdar? þegar þú í leyndum ákallar Guð þinn, hversu styrkist þá ecki þín trú, þegar þú hugleidir, að hann géfur gætur að

bænum þínum og skilur þíns hjarta heimuglegasta andvarp? Þegar þú tekst á hendur umhyggju þeirra ysirgéfnu, fátæku og naudstøddu, án þess þú gjørir þad ødrum opinbert, hversu má þad ecki gledja þig, ad Gud adgætir þitt gódgjørdasama hjartalag, og telur alla þá velgjørnínga, hverjum þú í leyndum útbýtir? Þegar eittsinn ad því kémur, ad þú leggst í þína sóttarsæng, ysirgéfinn af allri mannlegri hjálp, ó hversu audveldt mun þér þá ecki veita vid ad skilja. Þegar þú hugleidir, ad Gud og Jesús er þér nálægur, og sjer þína daudans ángist, og er reidubúinn ad frelsa þig frá øllu vondu? O Drottinn vor Gud! géf þína náð til þess, ad þessar hugleidíngar aldrei hvarfli oss úr hjarta! géf ad heilagur ótti fyrir þinni allstadar nálægd megi þreyngja sér inn í vora sálu, svo opt, sem syndarinnar táldragandi freistíngar vilja locka oss afvega, en þar hjá veri íhugan þinnar nálægdar vor huggun og traust í øllum þessa lífs mótlætíngum. Sértú med oss, hverr kann þa ad vera á móti oss? standir þú oss til hægri handar, erum vér øruggir og óqvídnir, hvad sem ágengur.

86. Hugvekja.

Vor borgar réttur er á himnum. Phil, 3.

Vér høfum enn þá á qvøldi þessu endad einn dag vegferdar-reisu vorrar, í gégnum líf þetta til eilífdarinnar, og einn dagur sømu reisu er oss fyrir høndum ad nærsta morgni, spari Gud þángad til lífsstundir vorar; allteins og Pílagrímar eda vegfarendur erum ver í þessum heimi, hvar vér egum ad tilreida oss undir annad betra líf. Ecki er því ad neita, ad ótti og skélfíng má hjarta vort uppfylla, þegar vér hugleidum ørdugleika reisu þessarar og vegarins óþægilegleika, vors holds fordjørfun og vanmatt vorn; hversu audveldlega kunnum vér ecki á afvegu villast og missa sjónir á fødurlandinu, sem ver keppumst til? hversu margir eru þeir ecki, sem gengid hafa þennann veg á undan oss, er látid hafa sig leida afvega af vegarins ørdugleika og dæmum hinna ógudlegu? Vér megum fyrir því óttast, fyrst hold vort er veikt, en tillockanirnar til ens vonda miklar, ad vér víkja kunnum af þeim vegi, sem vér áttum ad gánga. En — ó Jesu! þú, sem einnig giørdist vegfarandi hér á jørdunni, vertú med oss

og leid oss svo vér ecki víkjum af þeim oss fyrilagda vegi á fordjörfunarinnar villustiga. Ef ad heimsins blindandi sjónhverfíngar ætla ad locka oss, þá láttu oss skoda med upplýstum augum þá sönnu farsæld, sem þinum er vís, sem þér eptirfylgja. Þó ad margir kunni finnast þér ótrúir, þá láttu oss þó ætíd finnast í tölu þinna sönnu lærisveina. Ætli jafnvel vort egid hjarta ad leida oss afvega, þá vertú þvíjafnan máttkari med þínum bendíngum. Ef daudans dalur, um hvern vér gánga egum ógnar oss, þá láttu oss grilla ljóma þess stadar, hvers innbyggendur vér eilíflega verda egum. Alltaf verdum vér þó ecki Pílagrímar hér á jördu, vor vegferdarreisa mun loks enda taka, vér munum ad lokunum komast til þess födurlands, sem oss er áqvardad á himnum. Lát oss þángad renna þaunkunum, þegar oss tekur ad finnast vor Pílagríms gánga oflángvarandi og hugga oss í sérhverri þessa lífs mædu og mótlæti vid þad, ad vér nú þegar med trúnni fáum hér í lífi tekid nockra hlutdeild í þeirri fullsælu, sem vér egum í vændum á himnum, já, þegar hér í lífi erum ver sælir. Vér verdum hér á jördunni þegar varir nockurs

parts þeirrar farsældar, sem á sídan mun umbuna mædu vora og erfidi. Vors Fødurs kjærleiki, Jesú Krists nád og heilags Anda sameining styrkir oss. Nú þegar finnum vér verkanir guddómlegrar velþóknunar og huggana ens komanda heims. Gefdu oss nád til ad styrkjast æ betur og betur vid þessar og þvílíkar heilsusamar hugleidingar þá stuttu tíd vér egum enn fyrir hondum ad ráfa á þessum sjálfsafneitunar og reynslu vegi. Hjálpadu oss sjálfum sí-fellt ad taka vara á þeirri skyldu, sem verda á vor ydja og vor sáluhjálp á síd-an í himninum; vor umgengni, vor lángan, vor von, vor lucka veri þar, hvar vér óskum oss lengst ad búa! láttu þá dýrd, sem þú þar hefir afrekad oss, vera oss øllum hlutum dýrmætari, svo vér aldrei førum hennar á mis, vegna ósídurqvæmilegs framferdis; géf oss nád til þegar hér á jørdunni, ad verda í hlýdninni, qudmýktinni og kjærleikan-um líkir þeim fullkomlega réttlátu, í hverra umgengni vér á sídan fagna munum; en þegar vér loksins komnir erum vora pílagríms reisu til enda, þá leid oss, sem þína kjørnu himinborgara, inní þitt dýrdar ríki, til ad njóta þar

fullkominnar sælu, er vér hér á jørdu í trúnni væntum oss!

87. Hugvekja.

Hvernig skal eg endurgjalda Drottni alla hans velgjørnínga, sem hann hefir audsýnt mér? Ps. 116.

Ef vér íhugudum velgjørnínga Guds med sømu alvørugefni, sem Davíd Konúngur, þá mundum vér og vid sérhverja umhugsun, jafnvel ens minnsta velgjørníngs Skapara vors, finna yfrid nóg efni til ad undirtaka med Davíd: Drottinn! hvernig á eg ad endurgjalda þér alla þá velgjørnínga, sem þú hefir audsýnt mér? vid lífs vors náqvæmari yfirvegun finnum vér yfirgnæfanlega orsøk til, ad kannast vid hans óþreytanlegu velgjørdir. Ef ad vér verdum þeirra ecki svo optlega varir, er einúngis vor óadgætsla, vort tilfinníngarleysi og óþacklæti skuldin; því engin tími lídur sá, ad egin reynsla vor láti oss ecki þreifa á gædsku Guds; og þó ad eckert væri annad enn vor andardráttur, þá verdskuldar þó þessi velgjørníngur, svo lítill, sem hann í fyrstu sýnist, óendanlegt þacklæti, og hverninn sáum vér, þá minnst einúngis eins tíma,

án þess, undir eins ad minnast hans gódgirni? jafnvel nú á þessum tíma, sem vér brúkum til þessara heilögu hugleidínga, megum vér vidurkenna: hvernig fáum vér endurgoldid alla Drottins velgjörnínga, sem hann hefir oss audsýnt? og hvad megum vér þá ecki segja um þá daga og þau ár, sem vér áslifad höfum? Drottinn! vér kunnum ecki ad segja annad enn þetta: ad vér séum óverdugir allrar þeirrar trúfesti, sem þú hefir látid oss í tje, og aldrei kunnum endurgjalda þér þína velgjörnínga. Því hvar med gætum vér goldid allt þad góda, sem þú hefir vid oss gjört? máské med voru þacklæti? já, þó ad vort þacklæti væri svo óendanlegt og svo heitt eins og hans kjærleiki, væri þad enginn betalíngur; máské med voru framferdi? já, ef ad vér ecki værum svo syndugar sképnur, sem án hans adstodar ecki megnum ad lifa honum þócknanlega; máské þá, þegar vér í eilífdinni verdum Englunum samlíkir? en jafnvel eilífdin sjálf, er ofstutt til ad prísa hans gædsku, og sjálfra Englanna loffsaungvar eru of veikir til ad dýrka hann verduglega. Allar sképnur, sem eru á himni og jördu,

mega undir þá játníngu taka: hvernig skal eg endurgjalda Drottni alla hans velgjörnínga, sem hann hefir audsýnt mér? Vér viljum þó, hverr í sinn stad, vidurkénna þetta til dýrdar þinni gædsku, og játa med Davíd: Drottinn! minni er eg allri þeirri miskun og trúfesti, sem þú hefir audsýnt þínum þénara. Ad sönnu er vissulega enginn sannleiki audsjáanlegri enn þessi, en þegar vér géfum gætur ad flestra manna framferdi, þá mættum vér leidast til ad efa þetta satt ad vera. Fjöldi þessara til nádar teknu sköpudu sképna, láta hjarta síns drambsemi og óþacklæti þannig villa sig, ad þeir gleyma þeirri undirgéfni, sem þeir áttu Gudi ad sýna og jafnframt sínum audvirdilegleika og vanmætti, já, gleyma Drottni, sem þá skapad hefir. Hversu naudsynlegt er þad því ecki, ad vér sífellt innprentum hjarta voru, hversu óverdugir vér erum Guds nádar og hans velgjörnínga og vanmegna til ad endurgjalda þá. En—innprenta þú sjálfur, gódi Gud! þetta sinnislag sálu vorri, svo ad þín gædska og vor óverdugleiki sé oss sífellt fyrir augum. Lát oss vid sérhvern velgjörníng, sem vér medtökum

af þinni ástríku hendi, líta til þín, sem höfunds allrar vorrar lucku; með auðmýkt og þacklæti njóta þinna velgjörða og því framar, sem vér lærum að þeckja, hversu vanmegna vér séum til að endurgjalda þinn kjærleika, því ákafari lát þú oss vera í því, að þjóna þér og því innilegar syngja þínu nafni lof. Lát oss æ fúsa færa þér offrið, sem þú eitt krefur fyrir þína velgjörnínga, með gleði fórnfæra sjálfa oss þér, með öllu því, sem vér höfum til, já, prísa þig með sálu og lífi, sem eru þín eign.

88. Hugvekja.

Hverr ert þú?

Hvað erum vér, vesælar skepnur! þegar vér samanlíkjum oss við þann óteljandi fjölda Guðs sköpuðu skepna? hversu lítið, já, öldúngis eckért verður úr oss, með öllum vorum hroka, þegar vér skoðum oss sjálfa með athygli? hvað erum vér? ormar, handfylli ösku, dupt-korn, sem ecki gétur staðist hæg-ann vindblæ, og þó, svo vesælir, dirfumst vér ecki að síður svo opt að setja oss upp á móti vorum almáttuga Skapara, og þessi vor óendanlegi Skapari ber þó jafnmikla umsorgun

fyrir ofs, og hinum stærstu sinna handa- verka. Hans almáttuga hønd, sem uppiheldur óteljandi veraldar hnøttum, vidheldur einnig ofs; hans vísdómur, sem áqvardar Kóngaríkjanna kjør, stjórnar einnig øllum vorum kjørum. O! hversu nádarsamlega litillækar Gud sig til vor, sem erum þó ecki nema skuggi! því lætur hann sér svo annt vera um ormsins luckú? því leitar hann tídum ár eptir ár lítilsverdra sképna, og þad svo fúslega? hvad vinnur hann vid þad, þó sála vor frelsist? hverki kann hann fyri þad verda sælli né dýrdlegri; og hvad misir hann, þó vér yrdum for- tapadir? øldúngis eckért; því þó vér og allir menn gløtudumst, er samt tala hans rikis innbyggjara óendanlega stór, til ad vegsama hans miklu verk og víd- frægja hans dýrd um alla eilífd. Nem hér stadar, sála mín! og líttu med lotn- íngu og undrun inn í Guds miskunar djúp. Elska, ógrípanleg elska er þad, sem hrærir vorn Gud til ad líta nidur til vor, og gjøra ofs hluttakara sinnar sælu. Hans Sonar pína, med hverri vér erum forlíktir, gjørir ofs fullvissa um, ad Gud elskar ofs, og ad vér af hon- um vænta megum himinsins sælu. Lof-

adur og tilbedinn sértu af oss, miskunar-ríki Gud! Drottinn er mildur og gódur, hans vegir eru einber miskun og sannleiki þeim, sem halda hans sáttmála og hans vitnisburd; lofad veri nafnid Drottins fyrir þad, ad hann stýrir oss og efnum vorum, ecki eptir vorum fávísa hugþótta, heldur eptir sínum vísdómi; ad hann höndlar vid oss, ecki eptir vorum syndum, heldur eptir sinni miskunsemi. Vér undrumst med audmýkt og gledi þínar heilögu ráds ályktanir til vorra heilla, já, undrumst mikilleik þinna miskunsemda; þad yfirgengur vorn skilníng, ad þú, eilífi Gud! kallar oss, sem ecki erum nema hismi og þó þínir óvinir, til sælu þinna dýrdlegu útvöldu, en hitt má þó samt vera oss óskiljanlegra, ad vér ofkum svo lítils hefsa miskun og forsmáum þá himinsins sælu, sem þú frambýdur oss. O nei! svo skulum vér ecki lengur breyta. Med hrærdu hjarta vidurkennum vér þinn elskuríka tilgáng og viljum, ad voru leiti, svo framt oss er mögulegt, stunda til hans framqvæmdar. Þú útbreidir þinn fadm á móti oss; vér viljum flýta oss til þín ad láta oss af þér umfadma. Þú gjörir allt hid besta til

að draga oss til þín; æ! viljugir viljum vér koma og fylgja þínum ástúðlegu tilloðunum. Þá frambýður oss himnaríkis sælu; eptir henni viljum vér keppast, en meta því lítils hið jarðneska og fallvalta. Þessi skal vor ásetníngur, þessi vor kappsamasta ástundan vors lífs alla daga héðanaf. O Jesú! vor Drottinn og vor Guð! hjálpa þú oss sjálfur til að öðlast þessa sáluhjálp, hverja þú hefir afrekað oss með þínu dýrmæta blóði; því hvað notar oss öll jarðnesk vegsemd og velgengni, ef vér öðlumst ekki á síðan í himninum þá eilífu arfleifð, sem vér egum eptir að keppast á meðan vér lifum hér í heimi?

89. Hugvekja.

Hverr, sem ekki verður brotlegur í orðinu, hann er fullkominn maður. Jak. 3.

Allir þeckjum vér hversu örðugt það veitir, að dempa vorar tilhnegíngar, þegar freistíngar bera að höndum og tækifærið, til að fullnægja þeim, óstraffað. Vissulega mun sérhverr af oss hafa reynt, að það ekki kostar all-lítið ómak að sporna við því, að vondar tilhnegíngar brjótist út í verkinu, einkanlega ef lockandi freistíng til að full-

nægja þeirri, sem stríðir á oss, kémur óvorum að; en hægra veitir þó opt að stýra gjørðum sínum enn orðum. Það er því ecki um skør fram, að Postulinn Jakob segir: Hverr, sem ecki verður brotlegur í orði, hann er fullkominn maður. Hversu opt fær oss ecki sloppið óaðgætt orð af munni? orð sem annaðhvert eru øðrum til móðgunar eða hneixlis, ángurs eða skaða? Þetta verður traudlega varast, því á stundum ber það við, að þó orð vor séu í sjálfu sér meinlauslega meint, verða þau máské tekin á tvo vegu og fá þannig orðið efni til móðgunar. Eitt orð fæðir annað af sér og fær þannig gefið tundur til ílldeila, ryskínga, haturs, málaferla og íllverknaðar, ef ecki er aðgætt í tíma. Ecki einúngis íllyrði, heldur jafnvel misskilníngur orða, hefir opt komið miklu íllu af stað í heiminum. Hversu mikil nauðsyn er það því ecki, að gæta þess ætíð að temja túngu sína? Sá, sem lætur sér stjórna af kristilegri mannelsku, talar að vísu eckert það vísvitandi, er øðrum megi til ángurs eða meins koma, en það má samt verða honum óviljandi, að hann ljóstri því upp, sem leynt átti að vera; tali það með vissu

eptir ødrum, sem þó er ósatt; minnist á eitthvad þad, er ryfiar upp fyrir ødrum gamalt sorgar-mein. Verdi madur þess var, ad hann hafi hér í brotlegur ordid, er þad siálfsøgd skylda hans ad bæta úr því aptur, verdi þess audid, sem ecki er ávalt hægt, því talad ord verdur ecki apturtekio. Ósannindi géta menn ad sonnu apturkallad, en betur hefdi þó farid, ad þau hefdu ótolud verid, bædi honum, sem taladi og hinum, sem fyrir þeim vard. Eptirtektaverd er því sér-hverjum varúd sú, er hinn vísi Sirach géfur: vitir þú nockud íllt, þá seig ecki eptir; þøgn giørir þér engann skada; seig þad hverki vini þínum né óvini, sá-ir þú giørt þad med gódri samvitsku. Agæt er þessi lífsregla, því ord læsa sig út eins og eldur í sínu; þau berast vída vegar. En — mikill er munur á því, hverjum hættast er ad verda brotlegum í ordum. Eg vil hverki tala um þá, sem hafa gaman af því, ad uppljósta lýgi, bera út ósannindi og lyga þvætting ødrum til óhródurs, né um hina, sem leggja í vana sinn, ad hæda þann vesæla, gabba þann einfalda, reita þann brád-lynda til reidi, baktala adra og rægja og bera út þeirra sønn og ósønn lýti, brixla

þeim, sem eitthvað hefir áorðið; því síður vil eg hinna geta, sem misbrúka túngu sína til blóts og klám = yrða, er sérhver heiðvyrð eyru mega blygðast við að heyra. Sérhverr þessara sýnir það með þvílíku athæfi, að hann einkis virðir Guðs boð, dygð eða kristilega siðprýði, að kjærleiki býr ecki í hjarta hans; því hversu má það, í raun rettri, álítast minni synd, að firra einn rósemi sinni og góðu mannorði, sem því dýrmætasta í lífinu, enn að ræna hann eignum? Lygarinn og sá bakmálugi eru, að Postulans Páls vitni, allteins útilokaðir frá Guðs ríki, sem þjófar og morðíngjar, og sá, sem fer með blót og skammarlegt tal, segir sami Postuli, að sé á meðal þeirra, sem stæri sig af löstunum. Um þvílíka vil eg nú ecki tala, þar lestir þessir, þó að þeir séu, því miður! alltof almennir og þecktir, eru skammarlegri enn svo, að alla heiðvirða menn ecki hrylli við þeim. Þó menn nú ecki væru valdir af þessháttar glæpum, er samt hætt við að allmargir verða kunni á annann hátt brotlegir í orðum, bæði af íllum vana og geðslagi. Af vana og íllu uppeldi eru margir svo málugir, að yfir engu fá þagað; þeir uppljósta ecki að

sønnu annara breſtum og ávirdíngum af illvilja, eda í því ſkyni ad ſkada þann, er þeir tala um, heldur af laungun til ad gèfa ødrum fregn um ſèrhvad er þeir vita eda frètt hafa, ſatt eda logid. Þeſsi ávani er bædi vondur og ſkadvænn, fyri hverjum þeim af alhuga ber ad taka ſèr því ſterkari vara, er ſinna ſig til hans hneigda, og þurfa því hafa náqvæmari gætur á ſjálfum ſèr, ſem løſtur þeſsi fær ecki einúngis ordid ſjálfum þeim ollandi meſta vanſa, heldur ber eins opt vid, ad þeir, af óhlutvøndum mønnum, ſjálfum þeim jafnvel óvitandi, eru hafdir til ad útbera loginn óhródur um adra menn og koma þannig, med málædi ſínu, miklu illu af ſtad, en ſjálfum ſèr í vondt rykti, ſem hrakmenni, og í háſka. Sømu gætni þarf hinn gamanſami og brádlyndi ad hafa á ordum ſínum; ſá gladlyndi, ad hann blandi ecki ſkèmtunar tal ſitt med hædni, frekjufullri og óſæmilegri orda-kèſkni; en ſá brádlyndi: ad hann ecki í brædi tali illyrdi þau, brixli eda ſmánaryrdi, ſem hann eptirá mætti ótolud óſka. Audſætt er hèr af, ad ecki er minni naudſyn ad gæta orda ſinna enn gjørda og íhuga: ad vèr ſtyggjum Gud, ſkødum ſjálfa oſs og vanvird-

um vorn náúnga allteins med syndsamlegum ordum og syndsamlegum athøfnum. Látum oss því, kristnir menn! varast ad misbrúka þá dýrmætu Guds gáfu, málfærid vort, ødrum til meins, til lýgi, málædis, fíblslegrar rædu og ósæmilegrar keskni, heldur tali hverr af oss sannleika vid sinn bródur, og þad eina, sem uppbygging er í og ánægja ad heyra, þá mun Guds Andi byggja hjá oss, og vér verda elskuleg børn vors Fødurs, sem á himnum er.

90. Hugvekja.

Allt hvad þér gjørid, þad gjørid af hjarta. Cól. 3.

Ad hjartans einlægni stjórna egi øllum vors lífs athøfnum, ef þær ega ad þócknast Gudi, er øllum audvitad, sem þeckja, ad øll hræsni og skinhelgi er honum vidurstygd. Vér vitum, ad sá alvísi Gud, sem ransakar hjørtun og nýrun og veit hvad med manninum býr, verdur ecki blindadur med nockru hræsnis yfirskini, líkt og skammsýnir menn; hann dæmir því ecki eptir útvortis áliti, eptir því, sem augad sjer eda eyrad heyrir, heldur eptir hjartalaginu; eptir því hvert hann metur þad gott edur

illt; eptir því, sem hann þeckir sannann tilgáng athafna vorra að vera góðann eða vondann, eptir því fellir hann réttvísann Dóm um einn og sérhvern. Hvað má oss þá meir áríðandi vera, enn að gæta þess í öllum vorum athöfnum og breytni, bæði við Guð, sjálfa oss og aðra, að vér gjörum allt með einlægu hjarta, svo sem frammi fyrir augsýn þess alltsjáanda Guðs, fyrir hvers augum jafnvel vorir heimuglegustu þánkar ætíð standa opnir og augljósir? Einkanlega ber oss þess að gæta í vorri Guðs dýrkun og þjónustu, að hún sé af hjarta, en ecki af hræsni, og aldrei gleyma því, sem Jesús hefir kénnt oss: að þeir, sem Guð tilbiðja, ega að tilbiðja hann í anda og sannleika, því svo vilji Guð tilbeðinn vera, svo að aldrei segist um vora Guðs þjónustu, sem Guð sjálfur fordum klagaði yfir um Gyðínga lýðs; þetta fólk nálægist mig með vörunum, en þess hjarta er lángt frá mér. Hvílík Guðsdýrkan, hvert sem hún skéður af hræsni eður siðvenju eintómri, opinbert eða heimuglega, sé hjartans einlæg alvara ecki orðum og útvortis breytni samfara, er því engu miður

andstyggileg Gudi, enn Gydínganna hræsnisfulla Guds-þjónusta, á hverri hann sjálfur vitnadi, ad hann andstygd hefdi. Alkunnugt er oss og, hvílíkt vej Jesús hrópadi yfir skinhelgi og hræsni Skriftlærdra og Pharísæara, á sínum hérvistar-døgum. Um alla þá, sem meina sig ad dýrka Gud med einberri útvortis-þjónustu, segir Postulinn Páll: ad þeir hafi skin gudhrædslunnar, en afneiti hennar krapti. Ecki midur er hjartans einlægni oss naudsynleg vid sjálfa oss. Hversu opt dregur oss vort eigid hjarta á talar, bædi med því, ad locka oss til syndsamlegra athafna, sem tilhnegíngarnar áfýsa til, jafnvel þó ólindud skynsemi þecki þær rángar ad vera? eda, til ad dylja eda fegra bresti vora fyrir sjálfum oss og ødrum? Einkum rídur oss á, ad læra rétt ad þeckja vort egid hjarta, og þad í þess edli, sem breiskast er, eda til hvers vér erum helzt hneigdir, þess vegna med vakandi gaumgæfni ad varast þær freistíngar, sem fyrst vekja þess hræringar, og sporna vid, ad þær fái rætur fest í hjarta voru, hvar torveldara veita mun, ad fá þær sídan upprættar. Jafnmikla varúd megum vér

á því hafa, ad sjálfselskan aldrei leidi oss til ad afsaka edur fegra, fyrir sjálfum oss né ødrum, bresti vora og ávirdíngar, heldur jafnan med hreinskilnu hjarta og sjálfs medhaldslaust einlæglega vidurkénna þá, audmjúkir og blygdunarfullir fyrir Gudi og sjálfum oss. Sømu hjartans einlægni egum vér í ordum og øllum athøfnum ad sýna ødrum; aldrei tala vid adra ósannindi, lýgi, né gagnstædt því, sem vér hugsum, hvar med vér annars verda kynnum ødrum ollandi skada. Látum oss þar fyrir aldrei gleyma Postulans hollu áminníngum: hverr einn tali sannleikann út af hjarta vid sinn bródur. Í sama máta egum vér, í allri vorri umgengni og breytni vid brædur vora, ad láta í ljósi einlægni vors hjartalags. Eptir því kjærleikans bodordi, sem Kristur hefir oss gefid, ad elska náúnga vorn eins og sjálfa oss, erum vér skyldugir til ad unna ødrum og hjálpa til góds, med sømu alúdlegu adferd, sem vér vildum oss sjálfir kjósa af þeirra hendi. Já, ecki einúngis egum vér þannig med ordum og athøfnum ad audsýna ødrum allt þad gott, sem vér, eptir ásigkomulagi voru,

erum efnugir um, heldur med alúd-legri adferd ad sanna, ad oss sé allteins annt um þeirra gagn og lucku, sem um vora egin; láta í ljósi, ad oss gángi allteins til hjarta þeirra neyd, eins og þó hana sjálfir lídum. Hvílík adferd géfur þeim lídandi ecki minni huggun enn útlát mikil, jafnvel eitt medaumk-unar tár, sem þú, kristni mannvinur! er ecki hefir efni til ad hjálpa þínum naudstadda bródur, fellir yfir hans eymd, er honum endurnærandi rauna léttir, þegar hann sjer, ad medaumkan þín er af einlægu hjarta-þeli; ølmusa sú, sem þú útbýtir verdugum þurfamanni, med glødu gédi, hefir bædi í Guds augum og þess, sem hana þyggur, tvøfaldt verd, þvíad glødur gjafari er Gudi þeckur. Med því móti, eptir Postul-ans Páls bodi, svo ad gjøra allt af hjarta, hvad vér gjørum, megum vér trúa því, ad allar vorar athafnir verdi oss og ødrum heilsusamlegar og Gudi þócknanlegar.

91. Hugvekja.

A Jólum.

Mikil eru verkin Drottins! hvad hann skickar, þad er loflegt og dýrdlegt. Ps. 111.

Þessa játníngu megum vér gjøra, um sérhverja ráðstøfun og verk Guðs, allt hvað hann vill og verkar, það er alltsaman mikið og dýrðlegt. Allt eru það verkanir hans óendanlega almættis, vísdóms og gæðsku. Allt er það meira enn vor veika skynsemi fái gripið. Mikið er það verk Guðs, að gefa oss mønnunum lífið, en mikið er og það, að hann lætur orminn lifa í duptinu. Lofleg eru þau undrunarverk Drottins og dýrðleg, með hverjum hann viðheldur øllum lifandi og lífiausum hlutum, er hann skóp, en alteins dýrðlegt og loflegt er viðhald sérhverrar skepnu fyrir sig. Mikið var það verk Drottins, að hann fastsetti og niðurraðaði sólarinnar og stjarnanna vissa gángi, en mikið er og það verk Drottins að ákvarða sérhverri manneskju í heiminum sín vissu kjør og tilfelli. Loflegt og dýrðlegt var það verk Drottins, að senda brauð af himni og vatn af hellunni, en allteins dýrðlegt sýnir sig hans almætti í því, að gefa ávøxt á jørðina og vatn í brunninn. Allt hvað Guð gjørir er mikið, loflegt og dýrðlegt, hvert það er í því stóra eða smáa, á himni eða á jørðu, allt ber það vitni

um hans óendanlega vísdóm og almætti, allt stefnir til þess, að hann prísast kunni fyrir þá farsæld og gleði, sem hann útbreiðir yfir sitt gjörvalla ríki. En øllu framar má þó þessi lofsaungur Davíðs um verk Drottins, ega heima um holdtekju Guðs Sonar sem er þvílíkt Guðs verk, er yfirgengur øll ønnur, og er oss þess vegna því ógrípanlegra; en því auðsjáanlegri eru oss í þessu dásemdarverki margir Guðs eiginlegleikar. Hér lærum ver að þekkja þá alvitsku Guðs, sem með undrunarverðum vísdómi fann føllnu mannkyni hjálpar-meðalið, og framqvæmdi eins aðdáanlega það, sem hans vísa ráð hafði ályktað, syndugum heimi til frelsis; hann gefur, í persónu síns eingetna Sonar, mannkyninu Frelsara og Endurlausnara, er því á ný veiti mista farsæld, og leiði það til himinsins. Með því, að Guðs eilífi Sonur tók á sig manndómlega náttúru, og frambauð sig í mannanna stað, sem þeirra frívilljugann borgunar mann, mátti hann þeirra vegna fullnægju gjøra Guðs réttlætis krøfum, og sameiníng Guðdómsins við Jesú manndómlegu náttúru gjørir það, sem Jesús leið og gjørði

til heimsins fridþægíngar, ómetanlega dýrmætt í augum Guds; hversu megum vér ecki dást ad því vísa rádi Guds, sem fann þetta fullkoma frelsis medal, er eins ljóslega vottar nád hans og miskun og heilagleika hans og réttlæti? Ó! hversu ljóslega sýnir sig einnig almætti Guds í holdtekju hans Sonar? hann verdur getinn af heilögum Anda og fædist af meyu; hann verdur hluttakandi mannlegs holds og blóds, en þó ecki syndarinnar, sem þó vill loda vid hold vort og blód jafnan. Hann er, sem Sonur Guds, svo náqvæmlega sameinadur mannlegri náttúru, ad vér, eptir Ritníngarinnar orda-tiltæki sagt getum: Gud er í holdinu opinberadur; hverr fær sér í hug leidt, ad þessi undur Jesú holdtekju hefdu skéd getad án þess, ad guddómlegt almætti hefdi þad verkad? já, hér megum vér vidurkénna ad Gud stiptad hafi endurminníngu sinna dásemdar verka, sem Englar og menn med heilagri undrun mega tilbidja. Ecki sídur lærum vér ad þeckja hér í holdtekju Jesú, trúfesti Guds og sannsögli. Hans vísdómi þóknadist ad opinbera mönnum fyrifram þetta sitt áqvardada rád. Fjögur þúsund ára lidu

þángað til Messías kom, frá því fyrst var géfið Fedrunum fyrirheitið um hann, og á hinum síðustu árunum virdtist, sem heityrdi þessi mundu aldrei framkoma, þegar Guðs fólk var herleidt í framandi land og Davíðs ætt, af hverri Messías skyldi fædast, var komin í fátækdóm og vanvirdu; en ecki að síður birtist loksins hin fyrirheitna Israels huggun. Frelsari þjóðanna kom með øllum þeim kénnimerkjum, sem fyrisøgð voru. Hann fæddist á medal þess sama fólks, af sama ættleggi og fyrispáð var að hann koma mundi. Hann birtist á þeim tíma og með þvílíkum atburdum, sem gjørdu hann audþecktann frá øllum Adams nidjum. Þannig sýndi Guð sig hér í sannordann, hvers lofanir ecki bregdast, svo sannadi hann trúfesti sína, med hverri hann á sérhverjum heims aldri annadist mannkynsins velferd. En einkanlega sýnir sig í Jesú holdtekju sá guðdómlegi kjærleiki og miskun, oss til allra bestu huggunar. Ihugan Guðs vísdóms og almættis, sem er svo augljós þar við, má maklega uppfylla vort hjarta heilagri undrun, en þegar vér undir eins rennum augunum til sjálfra

vor, skodum oss, svo syndugir, aumir og litilsverdir, sem vér erum og samanberum vorn audvirdilegleika vid ómælilega hátign Guds, uppfyllist hjarta vort, sem von er, ótta og skélfingu; en rennum vér augunum til Guds elsku og miskunar, upplífgast vort hjarta aptur af fagnadarfullu þacklæti vid Gud; uppá þessa elsku Guds til syndaranna, uppá hans ó-umrædilegu miskunsemi vid mannkynid, opinberar Jesú holdtekja oss þad órækasta dæmi; hér auglýsir Gud sig, sem Gud, ríkann af miskun, vegna sinnar miklu elsku, med hverri hann elskadi oss frá eilífd í sínum Syni Jesú Kristi og himin og jørd kunngjøra oss kjærleika Guds. Skøpun og vidhald allrar veraldar sannar, hversu hann elskar sín handaverk, ad hans nádar-rík forsjón lætur sig varda um hagi vora; sjer oss fyrir lífsins naudsynjum og lífsins lystisemdum; þetta ber vitni um þad, hversu honum sé annt um manneskjuna. Sú hjálp, hann audsýnir oss, þegar vér erum í vandrædum, sú blessan, med hverri hann farsælir vor fyritæki, géfa oss um þad fullvissu, ad himnanna alvaldi Gud er vor elskurík-

ur Fadir, og sú þolinmædi og umburdarlyndi, sem hann hefir med oss veikum, vottar nóglega hans vorkunsama kjærleika til vor veikra manna; í einu ordi: allt hvad Gud frá fyrstu skopun gjørt hefir á øllum øldum vid mannkynid, er og vottur þess, hversu Gud hafi manneskjur kjærar; en sú elska hans, sem er opinberud í sendíngu hans Sonar í holdid, yfirgengur øll ønnur Guds miskunar og kjærleiksverk, hún gengur lángt yfir alla mannlega skynsemi. Hér er sá eingetni Sonur Fødursins, sem útgéfinn er heiminum til frelsis; hér er sá heilagi og saklausi, sem ágvardadur er til synda forlíkunar; hér er sá alleina sæli, sem í holdinu uppá sig tekur fátækt, veikleika og eymdir; hér er himinsins Herra, sem gjørist géstur og framandi á jørdunni, hvar hann á ecki hæli, er hann megi høfdi sínu ad halla; en — vegna hverra tekur hann þvílík elskunnar undur í sögu? føllum í heilaga undrum og tilbidjum Gud! þad er fyrir oss menina, já til sáluhjálpar syndugum heimi ad Gud hefir svo mikinn kjærleika audsýnt, ad senda sinn Son í holdid, til þess ad leida oss frávillta til hans

aptur, svo hann fengi tekid oss seka á ný til nádar og um tíma og eilífd veitt oss svo mikid gott, ad vér aldrei hætta skyldum ad prísa hans elsku; til alls þessa sendi Gud oss sinn Son. O! mikil eru verkin Drottins! Dýrd sé því Gudi íhædum, fridur er á jørdu og því er hjá mønnum Guds velþóknan!

92. Hugvekja.

Á sídasta dag Arsins.

Drottinn hefir mikla hluti vid mig gjørt, hans nafn veri eilíflega vegsamad! Lúk. 1.

Sé nockurr sá dagur ársins, sem oss vekja ætti til alvarlegs eptirþánka, er þad víst þessi, sem endar þad. Þegar vér ferdast høfum eins lángann spøl vegferdar vorrar og heilt ár er, edur 365 dagar, er þá ecki tilheyrilegt litla stund vid ad staldra og líta til baka til vegarins, sem farinn er; kannské sú adgætsla yrdi ecki gagnlaus fyrir oss í framtídinni, á þeim vegi, sem enn máské ófarinn sé. En hvad er þad þá, sem oss kémur fyrir sjónir á þessa aflidna árs vegi? Efalaust þad, sem sérhverr af oss nægast reynt hefir, hefdi hann veitt því eptirtekt, nefnilega: velgjørníngar Guds og

hans óbreytt gæðska, sem á sérhverjum dags morgni þessa árs, sem nú er þegar endað, var ný og fersk yfir oss. Farsæla finnur nú sérhverr af oss við ársins enda þá vegu, er forsjón Guðs leiddi hann um á umliðinni árs tíð; miskun voru þeir einúngis og náð. Þetta viðurkénna nú með verðugu þakklæti þeir af oss, sem allt árið út notið hafa lífsins ánægju í húsi sínu, af ununarsamri umgengni með ektamaka og börnum, og hverra lífs næringa útvegu forsjón Guðs hefir svo blessað, að þeir nægtir hafa til síns og sinna lífs viðurhalds; þetta viðurkénna nú þeir af oss, sem á þessu umliðna ári ratað hafa í hættur og háskasemdir, ellegar vandræði þau, sem þeir sáu sér engann bjargar-veg frá að komast, en urðu dásamlega frelsaðir, þegar neyðin aðþreyngdi, sem mest. Þetta viðurkénna jafnvel þeir sjúku og sáru, sem stunið hafa undir þúngri líkhamans vanheilsu á þessu ári, en fundu friðandi endurnæríngu og hugsvölun í eymdum sínum, einúngis í Jesú lærdóma huggunar-ríku fyrirheitum; já, hverr er sá af oss, sem ekki finni það og viðurkénni, þegar hann rekur með

nágvæmri athugasemd þenna sinn ný-farna lífs feril og skodar hversu hulin hønd Guds hafdi nágvæm afskipti af øllum vorum høgum og stjórnadi þeim dásamlega á stundum? hverr af oss má ecki — segi eg — vid endurminníngu mánada, vikna og daga þessa aflidna árs, undirtaka med Maríu Jesú Móð-ur: Drottinn hefir mikla hluti vid mig gjørt; hans nafn veri eilíflega vegsam-ad? en — ef ad oss eru nú vid árs end-irinn svo audsjáanlegir allir þeir vel-gjørníngar og gædska Guds, sem vér notid høfum allt árid út, má oss jafn-framt reka minni til hins, hversu vér vórum óverdugir þessara velgjørn-ínga. Hvers samvitska má nú ecki blygdast, sem upprysja vildi fyrir sér medhaldslaust allar þær syndir og misgjørdir, er hann árlángt drýgt hef-ir gegn gódum Gudi, sem gjørdi oss á því svo mikid og margt gott? má ecki sérhverr af oss í þessu registri finna syndir, drygdar af ásetníngi edur á-vana? syndir í gjørdum, í ordum og hugrenníngum? syndir á móti bodord-um Guds? og þó má sérhverr þeirra synda einkum var verda vid þessa ept-irgrenslun, sem helst á hann stríddu,

og váninn gjørdi hann svo æfdann í, ad hann traudlega fêck af þeim látid. En hversu mikid er þá ecki og þad góda, sem vér á þessu ári forsómad höfum af því, er vér hefdum gétad gjørt, og Guds nádarrík forsjón gaf oss tækifæri til? þessi adferd vor og framferdi þetta gjörvalla ár, má vid ítarlega ransókn vora maklega fylla oss ótta og skélfíngu. Hvernig mundi oss vegna, ef vér ættum vid árfins enda ad standa hann reikníng, sem einusinni liggur fyrir oss, fyrir Dómstóli Guds, fyrir brúkun nádar-tímans á þessu ári, sem Gud unnti oss til þess, ad vér á honum leidast mættum af nægd hans nádar-ríku velgjörda til ad elska hann og efla vora egin og vorra medbrædra farsæld? Þetta ár, sem ber þó svo mörg ábreifanleg merki hans gædskuríka kjærleika, höfum vér brúkad honum til módgunar, en sjálfum oss og ødrum opt til vanlucku; en — hvert mundi þá dóms adqvædid, sem þvílíkir Guds gædsku og nádartímans foraktendur med fullum rétti mættu vidbúast? efalaust eilíf útskúfan frá Gudi. Þótt þessi Dómur sé ecki þegar yfir oss uppqvedinn, er eng-

annveginn dygdum vorum eda verdskuldun ad þacka; já, engu, nema óþreytandi þolinmædi og lánglundargédi þess Guds, sem ecki vill syndugs manns dauda, er oss syndugum til ennar mestu gledi, hann hefir géfid, jafnvel mestu glæpamønnum þad huggunarríka fyrirheit: ad á hverjum þeim degi, sem hinn ógudlegi snýr sér til hans, vilji hann miskuna honum; sem hefir unnid þad til vors frelsis, ad útgefa sinn eingetinn Son í pínu og dauda. Í hans nafni snúum vér oss til þín, nú vid ársins enda, eilífi miskunsemdanna Gud! med sannri hjartans ydrun, fyrir þíns Sonar skuld, sem bætti saklaus fyrir oss seka. Vyrdstu ad fyrirgéfa oss allar vorar syndir, sem fleiri eru á þessu ári drýgdar, enn oss fái rekid minni til. Lofadur vertu og blessadur, fyrir alla þá nád og óverdskuldada velgjørnínga, sem þú hefir oss á þessu ári í tje látid og leyf oss, gódi Fadir! ad enda þad med þeirri huggunar-ríkustu fullvissu og von, ad þín endalausa gæyska muni med ársins enda sist á enda komin, heldur upprenna ný og ferst yfir oss, med upprennandi nærstu Nýárs-sól.

93. Hugvekja.

Á Nýári.

Guð! til þín var mér varpað allt frá móðurlífi, þú hefir borið umhyggju fyrir mér. Ps. 71.

Undir þessa Davíðs meðkénníngu tekur efunarlaust á þessu Nýárs qvøldi sérhverr af oss, sem minnist þess, hversu náðarsamlega hann leiddur er af forsjón Guðs, allt frá fæðíngunni fram á þetta ár. Allar vorar afliðnu lífsstundir bera minnisverð merki þess, hversu Guð á himnum hefir reynst oss sannkallaður Faðir; hverr af oss fær upptalið, þegar hann skoðar sitt umliðna líf, allt það góða, sem Guð hefir við hann gjørt, einúngis á þessu seinast liðna ári, hversu hann stjórnar vorum tilfellum með vísdómi og gæðsku, hversu hann bætti vorar þarfir, blessaði vora atvinnu, farsældi vor fyritæki, varðveitti oss í háskanum, þyrmdi oss við allri ólucku, sem jafnvel vor afbrot stofnuðu oss svo tíðum í; allt vottar, að hann hefir ecki slitið, til þessa dags, umhyggjuna fyrir oss, sem hann tókst á hendur strax og vér innkomum í heiminn. Frá eilífð hafði hann ályktað, að bera umønnun fyrir lucku vorri. Hans

alvitska þeckti fyrifram tilveru vora, eins og allt þad, sem þéna mætti til vorrar luckú, því allir vorir dagar, vitnar Davíd, vóru í hans forsjónar-bók skrifadir, þeir ed enn verda skyldu. Hans alvísa ráð, ó þú manneskja! áqvardadi fyrirfram, fædíngar-stad þinn og fædíngar-stund; hann sá fyrir uppeldi þínu þannig, ad af því flaut þad lífs ásigkomulag og ástand, sem þú lifir nú í; hans verndar-auga vakti yfir þér í úngdæminu, svo ad þitt úngdóms gjálífi vard þér ecki ad slísum; ad þú hefir sídan klaklaust og án nauda afkomist, þad áttú Guds mildu forsjón ad þacka. Hann, sem er rádandi sérhvers tilfellum á jørdunni, hann afstýrdi þeim hættulega sjúkdómi, sem svipt hefir adra lífinu, svo hann ecki grandadi þér; hann gaf þér nægilegt lífs uppheldi, þegar adrir vesluduft upp af skorti og húngri; hann unnti þér allt umlidna árid ánægjusamra og rólegra daga, í skauti þinna ástkjæruftu vina og náfrænda, þegar adrir medbrædur þínir á sømu tíd velkjast hlutu í sjáfarins bylgjum, edur lifa ángistarsømu lífi fyrir stríðsins eydileggíngum, og nú hefir hann loksins látid þig útenda í sømu ró-

semd einn dag af þessu nýa ári; þessi, eins og allir vorir ókomnu dagar, eru í hans bók skrifadir, þar fyrir einneginn hinn sídasti lífdaga vorra. Þín mánadatala er hjá Drottni, segir Job, hann hefir sett þér víst takmark, og yfir þad kémst þú ecki. Efalaust mættum vér meiri qvídboga bera fyrir adkomu þessa vors endadægurs, ef vér væntum þess skyndilega; en hvílík huggun fyrir þig, kristna manneskja! ad daudi þinn er ágvardadur ad rádi þíns Guds, þegar hann sjer þér hentugast vid ad skilja. Þú mátt trúa því og hugga þig þar vid, ad hann, sem svo nágvæmа fødurlega tilhlutun hefir audsýnt sig ad hafa med lífi þínu, mun ecki sídur vera þinn Fadir í daudanum; med øllum sínum atvikum er þinn andlátsdagur af honum ágvardadur fyrifram, hvert hann skal adkoma seint eda snemma, á sjó eda á landi, á medal framandi eda vina, á þessu byrjada ári, eptir lángvarandi sjúkdóm edur og hastarlega; þessi og óteljandi fleiri tilfelli, sem hér med eru sameinud, og þér mega á andláts-tíma verda mikilvæg, hefir þinn vísi og gódi Fadir svo framsett, og þeim þannig fyrifram nidurradad, ad sem nytsamast

verda kynni fyrir velferd þína, vini og vandamenn, sem eptir lifa. Ekki kallar hann þig einu augnabliki fyrri í burtu, enn hann sjer ad besti tíminn fyrir þig, sem hann beid eptir, er kominn, ekki leggur hann á þig meira í helsóttinni, né lætur þig lengur lída, enn hann sjer velferd þín útkrefur, allt hlýtur þad eptir hans vilja ad þéna þér til besta. Hvert þessi dagur, sem enda á líf vort, adkoma muni á þessu eda ødru ári, vitum ver ekki; Guds alvísu gædsku prísum vér fyrir þad, ad hann hulid hefir þennann dag fyrir oss; en, látum þá, án þess ad gjøra oss um hans adkomu nockra ángistar þánka, þessa óvissu sem vér sveymum í um hann, gefa oss vid árs byrjunina þá hugvekju, óqvídnir fyrir daudanum daglega vid honum ad búast; en þessi vidbunadur er í því innifalinn, ad hverr og einn af oss leggi alltkapp á, ad afleggja þá løstu, sem hann veit sig hneigdann til, en stundi eins alvarlega ad taka framførum í dygdum og mannkostum, sem láti sig í ljósi í voru daglegu líferni, einkum med því, ad ebla af mætti annara lucku og velgengni jafnt vorri egin, og gjøra og studla til svo mikils góds á medal brædra vorra í heim-

ínum, sem vér megnum, ad dæmi vors Guds, sem audsýnir sérhverjum af oss svo mikinn kjærleika; þegar vér ástundum, ad brúka þannig sérhvern dag þess nýbyrjada árs, megum vér fyrifram fullkomlega vona, ad þad verdi oss luckuár, því þá megum vér fyllilega reida oss med øruggu trúnadar-trausti uppá Gud, sem í sinni hendi hefir vor ókomnu tilfelli og stýrir þeim øllum oss til besta; hvert sem oss mætir á því sorg eda gledi, medlæti eda mótlæti, sem vér aldrei med egin varúd edur vitsmunum vorum fáum hindrad, erum vér í hendi vors Guds, sem er vor Fadir, og vér vitum og reynum, ad hann aldrei lætur sín børn til skammar verda, sem med hlýdnu hjarta fulltreysta honum. Þó daudinn mæti oss á þessu ári, erum vér þar um allteins sannfærdir, ad sá dagur, sem hann ákvardar ad enda skuli líf vort, sé af honum fyrirsjedur hæfilegastur tími til vorrar burtferdar úr heimi þessum.

Vér afhendum oss þá í vors Guds mildiríku fødurhønd, óttalausir fyrir þessa sídasta óvinar adkomu, þared Gud vissulega bædi mun taka sér á hendur umhyggju fyrir vorum eptirlifandi ástvinum, hvert heldur þad eru vinir edur

nánustu vandámenn, en leida oss um daudans dymma dal úr þessu útlegdar landi inn í vort eptirþreyda fødurland, þared øll vor afbrot eru oss fyrir Jesú dauda fyrirgéfin. Í hans nafni biðjum vér þig, vor Fadir á himnum! ad vardveita þessa trú stødugu í vorri sálu, allt þetta ár út. Æ! lát því þessa vora audmjúku bœn, í þess sama Jesú nafni verda oss já og Amen!

Bœn í útgaungu Sumars.

Ogrípanlega eilífa Vera! vér tilbiðjum þig vorn Gud, vidurkénnum þig vorn Skapara, þøckum þér vorum Velgjørara, og ákøllum þig vorn Fødur! Þú hefir ecki látid þig vera án vitnisburdar þetta aflidna Sumar, heldur enn endranær. Þú hefir opinberad þig fyrir oss hinn ørláta gjafarann allra gæda, þared þú veittir oss svo margt og mikid gott, gafst oss døgg af himni og frjóssamar árstídir. Þín blída sól hefir skinid yfir oss, opt vanþackláta, án manngreinar álits; allt bendir oss til þín, og lætur oss þreifa á þeim eilífa sannleika:

Drottinn er øllum gódur, og hann miskunar sig yfir øll sín verk, jørdin er full af hans gódgirni. Já, miskuna þig yfir oss, og syn oss þína gódgirni framvegis, mildi Fadir! Blessa oss þínar gáfur, þær þín ørlætis hønd rétt hefir oss í gégnum náttúruna. Blessa vorn Sumar-sveita, øll vor heimilis-faung úti og inni, sem þú gefid hefir oss greind og krapta í þínum ótta ad abla oss, svo vér stadist fáum Vetrarins óblídur. Þegar sólarinnar fagra ljós fer, vid Vetrarins komu, ad depraſt vid vorn kalda bústad, æ! þá vertú sjálfur vor hressandi vonar sól og hlífdar-skjøldur gégn øllum sárum hugarsorgum, øllum þecktum og óþecktum háskasemdum; fyrirgéf oss tímans, lífsins og þinna gáfna misbrúkun. Heyr vora bæn, fyri Jesú skuld, álít vora þørf og uppfyll hana, eptir þínum dýrdar ríkdómi. Amen!

Bæn í inngaungu Vetrar.

Vísdómsfulli aldanna Stjórnari, vor Gud og mildiríki Fadir! þú hefir skapad Sumar og Vetur, blídt og strídt;

hverjutveggju þessu megnar þú einn ad stjórna þínum mannskepnum til besta; þinn vísdómur er óransakanlegur, og þinn vilji óumbreytanleg gædska, þad er vor einka von og huggan þinna veiku, allsþurfandi skepna, sem med tímanna straumi og tilfellanna biltíngum framleidum vora óvissu dagatölu, sem æfintýri. Æ! vér þeckjum þad og þeckum þína gædsku, gódi Fadir! sem verndad hefir oss svo dásamlega og vardveitt allt til þessa tíma, ad vér ecki höfum — svo ad segja — steytt fót vorn vid steini. Þú hefir ecki einúngis hlíft oss vid öllum slisum aflidid Sumar, heldur þará ofan ríkuglega blessad oss af loptinu, jördunni og sjónum; farsælt vora útvegu og frambodid oss fleiri blessunar gædi til ánægju og þarfa, enn vér höfum haft vit á ad þyggja og færa oss í nyt; já alla vora naudþurft hefir þú uppfyllt, eptir þínum dýrdar ríkdómi í Jesú Kristi, þad vidurkennir nú vor sála med sonarlegu hjartans þacklæti, er vér þenkjum útí þína óumbreytta guddóms vernd og vidhöndlun vid oss aflidid Sumar. Vér höfum verid ómaklegir þinnar nádar, en þú hefir oss

í tje látið miklar gæðsku gnóttir. Þó vér höfum ekki ætíð fengið vorar ómettanlegu, já, opt skaðlegu óskir uppfylltar, megum vér þó prísa þína vísdómsfullu góðgirni, sem veitir oss það eina, er þú sjer oss fyrir beztu og því bljúgir og ydrandi viðurkénna: minni erum vér allri þeirri miskunsemi og trúfesti, er þú hefir auðsýnt oss, já, of óverðugir erum vér til að þora að vænta þess sama af þér framvegis; en fyrir Jesú vors bróðurs sakir, sakir þinna egin ó-rjúfanlegu guðdóms fyrirheita, vertú oss framvegis náðugur á komanda Vetri! tak oss að þér, sem Faðir, vér viljum vera þín børn, og sem børn felnm vér oss með lífi og sálu og øllum efnum á þitt miskunar vald. Vertú vor hlífð í háskanum, vort hæli í nauðunum, vor leiðtogi á øllum vorum ó-vissu stigum, já, vertú vor allra Faðir og Guð í Jesú nafni, í hans nafni biðjum vér, í hans nafni bænheyr oss, Amen!

